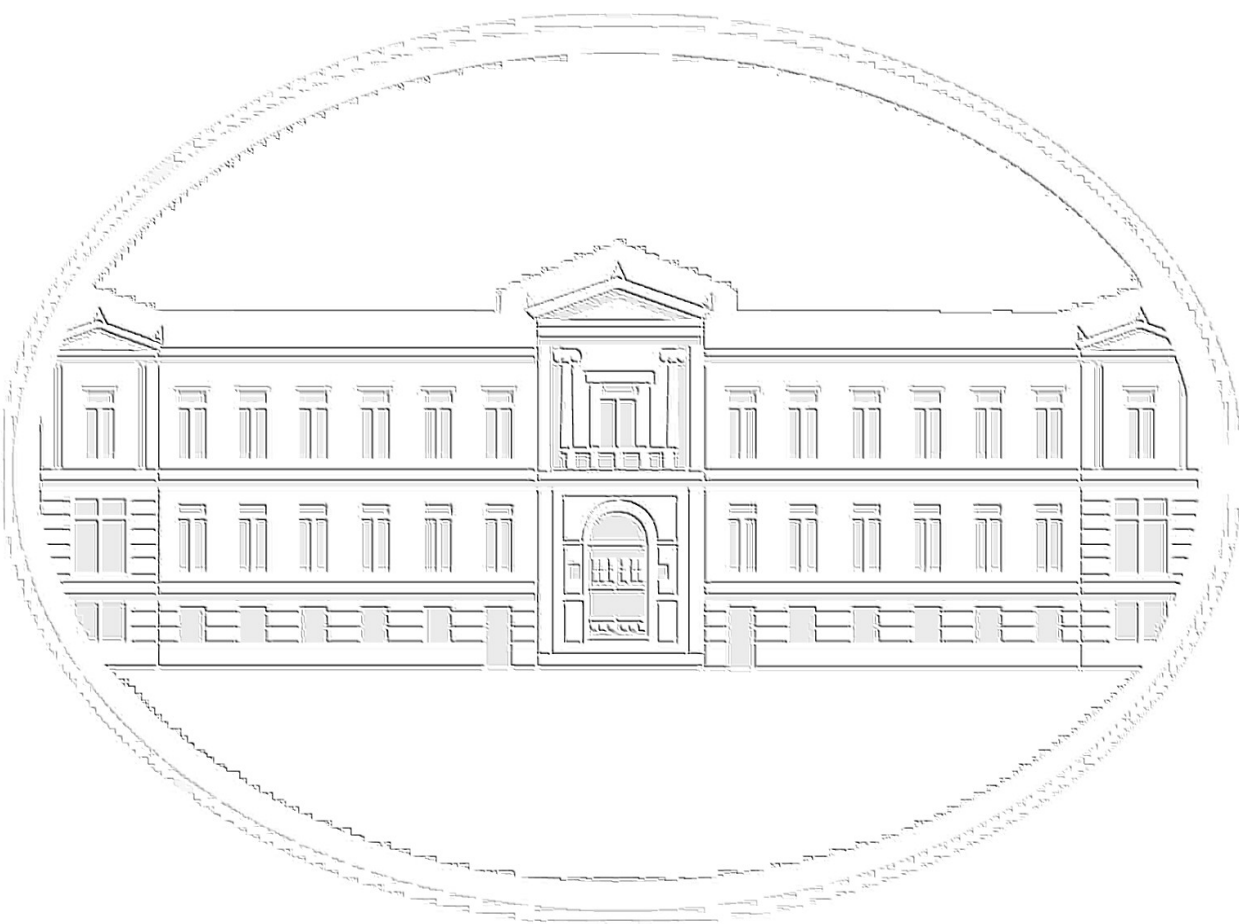

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

**Όμιλος και Τράπεζα
Ετήσια Οικονομική Έκθεση
χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013**

Μάρτιος 2014

Πίνακας Περιεχομένων

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.....	5
Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	6
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	46
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	47
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	48
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	49
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος.....	50
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Τράπεζα	51
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες.....	53
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	54
2.1 Βάση παρουσίασης	54
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	54
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.	55
2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	58
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων	60
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	61
2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.....	61
2.8 Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και μέσα αντιστάθμισης.....	62
2.9 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	63
2.10 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων	64
2.11 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	64
2.12 Αναγνώριση αναβαλλόμενου κέρδους ή ζημίας της ημέρας συναλλαγής.....	65
2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.....	65
2.14 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και διαγραφές	65
2.15 Παύση απεικόνισης.....	67
2.16 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων	67
2.17 Δανεισμός χρεογράφων	67
2.18 Αγορές και πωλήσεις κανονικής παράδοσης.....	68
2.19 Συμφηφισμός.....	68
2.20 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα	68
2.21 Προμήθειες	68
2.22 Ενσώματα πάγια στοιχεία	68
2.23 Ακίνητα επενδύσεων.....	69
2.24 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	69
2.25 Ασφαλιστικές δραστηριότητες.....	70
2.26 Μισθώσεις.....	71

Πίνακας Περιεχομένων

2.27 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	72
2.28 Προβλέψεις	72
2.29 Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης	72
2.30 Παροχές προς εργαζομένους	72
2.31 Φόροι εισοδήματος.....	73
2.32 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	74
2.33 Μετοχικό κεφάλαιο, ίδιες μετοχές και λοιποί εκδοθέντες μετοχικοί τίτλοι	74
2.34 Τομείς δραστηριότητας.....	74
2.35 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες.....	74
2.36 Κρατικές επιχορηγήσεις	75
2.37 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	75
2.38 Θεματοφυλακή και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων τρίτων.....	75
2.39 Κέρδη ανά μετοχή	75
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	75
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων.....	79
4.1 Πολιτική διαχείρισης κινδύνων.....	79
4.2 Πιστωτικός κίνδυνος	80
4.3 Κίνδυνος Αγοράς	99
4.4 Κίνδυνος χώρας.....	109
4.5 Κίνδυνος ρευστότητας	110
4.6 Ασφαλιστικός κίνδυνος	112
4.7 Κεφαλαιακή επάρκεια.....	115
4.8 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	116
4.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.....	123
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Τομείς δραστηριότητας.....	125
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από τόκους.....	129
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Καθαρά έσοδα από προμήθειες	129
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	130
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου.....	130
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα).....	130
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Δαπάνες προσωπικού	131
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό.....	131
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	135
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων.....	136
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φόροι.....	136
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή	137
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα.....	137
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων.....	138
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.....	138

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20:	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα.....	138
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21:	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.....	140
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22:	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων.....	144
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23:	Ακίνητα επενδύσεων.....	146
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24:	Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.....	146
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25:	Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	148
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26:	Ενσώματα πάγια στοιχεία.....	149
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27:	Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους.....	150
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28:	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες.....	151
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29:	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού.....	152
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30:	Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.....	152
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31:	Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.....	153
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32:	Υποχρεώσεις προς πελάτες.....	153
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33:	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.....	154
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34:	Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.....	156
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35:	Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις.....	158
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36:	Λοιπές υποχρεώσεις.....	159
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37:	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις.....	160
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38:	Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές.....	162
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39:	Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου.....	165
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40:	Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον.....	165
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41:	Μη ελέγχουσες συμμετοχές.....	166
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42:	Προνομιούχοι τίτλοι.....	167
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43:	Μέρισμα ανά μετοχή.....	168
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44:	Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα.....	168
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45:	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	168
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46:	Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών.....	170
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 47:	Ενοποιούμενες Εταιρείες.....	175
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 48:	Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	176
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 49:	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.....	177
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 50:	Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.....	177
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 51:	Αναμορφώσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.....	178
	Στοιχεία και Πληροφορίες.....	180
	Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005.....	181
	Διαθεσιμότητα ετήσιας οικονομικής έκθεσης.....	184

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επί της Οικονομικής Έκθεσης 31 Δεκεμβρίου 2013

Δήλωση του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Ν. 3556/07.

Εμείς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και εξ' όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι:

- (1) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
- (2) Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης
επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων
της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. χρήσεως 2013

Μακροοικονομικές εξελίξεις

Η παγκόσμια οικονομία αποκτά βηματισμό, εν μέσω αυξημένης γεωπολιτικής αστάθειας

Κατά τη διάρκεια του 2013, η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη ενδυναμώθηκε, ως επί το πλείστον κατά το δεύτερο μισό του έτους, οδηγούμενη κυρίως από τις ΗΠΑ και το Ην. Βασίλειο. Επιπρόσθετα, η οικονομία της ευρωζώνης εξήλθε από την ύφεση στο δεύτερο τρίμηνο του 2013, ενώ οι προοπτικές ανάπτυξης των αναδυόμενων οικονομιών υστέρησαν σε δυναμική, αποσυνδεδεμένες από τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, στη διάρκεια του 2013. Για το 2014, αναμένουμε ότι η παγκόσμια οικονομία θα διατηρήσει την δυναμική της ανάπτυξης, επεκτεινόμενη κατά 3,7% σε ετήσια μεταβολή, από 3,0% ετήσια μεταβολή το 2013 (σύμφωνα με εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»), *World Economic Outlook, Ιανουάριος 2014*). Αυτή η εκτίμηση μπορεί να μεταβληθεί, δεδομένων των ενδεχόμενων αρνητικών, πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων που σχετίζονται με την τραπεζική κρίση και κρίση χρέους στην ευρωζώνη (η οποία θα μπορούσε να κλιμακωθεί από τη διενέργεια του ελέγχου και του τεστ κοπώσεως του τραπεζικού συστήματος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ»)), την αποκλιμάκωση των αγορών χρεογράφων από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ («Fed»), την υποχώρηση της ανάπτυξης στην οικονομία της Κίνας, εν μέσω έντονης ανησυχίας σχετικά με το εύθραυστο σκιάδεσ τραπεζικό σύστημα της Κινέζικης οικονομίας καθώς και της αυξημένης έντασης μεταξύ των κρατών της Ουκρανίας και της Ρωσίας, επιπλέον των συνεχόμενων γεωπολιτικών κινδύνων στην Μέση Ανατολή και την Βόρειο Αφρική.

Οι συνθήκες στις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές βελτιώθηκαν αισθητά στη διάρκεια του 2013. Οι αγορές μετοχών των αναπτυσσόμενων οικονομιών έτρεξαν με δυνατό ρυθμό, κυρίως στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, υποστηριζόμενες από την ελαστική νομισματική πολιτική, ενώ οι μετοχές των αναπτυσσόμενων οικονομιών παρέμειναν σχετικά αμετάβλητες το 2013, εξαιτίας των λιγότερο θετικών οικονομικών συνθηκών. Τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων αυξήθηκαν και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, αντανακλώντας τις αυξημένες προσδοκίες περί μιας σταδιακής απόσυρσης από της αγορές χρεογράφων από τη Fed, ενώ τα spreads των οικονομιών της περιφέρειας της ευρωζώνης συρρικνώθηκαν παράλληλα με την βελτίωση στη δημοσιονομική εικόνα αυτών των οικονομιών. Στην αρχή του 2014, οι μετοχές των αναπτυσσόμενων αγορών παρέμειναν σε σταθερά επίπεδα, παρά την προσωρινή και συνδεδεμένη με τις άσχημες καιρικές συνθήκες, διαταραχή στα οικονομικά νέα των ΗΠΑ, και καθώς παγκοσμίως οι πρόδρομοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας δείκτες («PMI») παρέμειναν ισχυροί, ενώ οι μετοχές των αναδυόμενων αγορών συνέχισαν να υποαποδίδουν, λόγω των ανυσηχίων για τις διαρθρωτικές αδυναμίες συγκεκριμένων αναδυόμενων οικονομιών (όπως η Τουρκία και η Βραζιλία). Στην ευρωζώνη, οι προοπτικές της ανάπτυξης βελτιώθηκαν στο πρώτο τρίμηνο του 2014, αν και οι αυξημένες αποπληθωριστικές πιέσεις, ιδιαίτερα στην περιφέρεια, έχουν αυξήσει την πίεση για ανάληψη δράσης από τη νομισματική πολιτική. Πράγματι, στη διάρκεια του 2013, η ΕΚΤ είχε μειώσει το παρεμβατικό της επιτόκιο κατά 50 μονάδες βάσης και έχει εισαγάγει μια νέα ρητορική συγκράτησης των προσδοκιών για τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια υπό την πίεση της ασθενούς ανάπτυξης και των αυξανόμενων πιέσεων για αποπληθωρισμό. Για το ορατό μέλλον, η ΕΚΤ αναμένεται να προβεί σε περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής της πολιτικής, μέσω επιπλέον μειώσεων επιτοκίων καθώς και μέσω χρήσης μη ορθολογικών μέτρων πολιτικής. Η Fed εισήγαγε για πρώτη φορά την προοπτική σταδιακής απόσυρσης από τις αγορές χρεογράφων τον Μάιο του 2013, προκαλώντας έντονους τριγμούς στις αγορές. Τελικώς, ανακοίνωσε την έναρξη της σταδιακής απόσυρσης από τις αγορές χρεογράφων τον Δεκέμβριο του 2013, με εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2014 και τον Μάρτιο μείωσε τις αγορές περιουσιακών στοιχείων σε \$55 δισ. ανά μήνα. Κοιτώντας μπροστά, η Fed αναμένεται να διατηρήσει την εφαρμογή της σταδιακής απόσυρσης από τις αγορές ομολόγων, εκτιμώντας ότι αυτές θα μηδενιστούν κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2014. Στην Ασία, η Τράπεζα της Ιαπωνίας επέκτεινε μαζικά την πολιτική της ποσοτικής χαλάρωσης τον Απρίλιο του 2013, ως ένα από τα τρία μέρη της ευρύτερης στρατηγικής των λεγόμενων Abenomics, καθώς και αναμένεται να επεκτείνει τα μέτρα αυτά περαιτέρω στη διάρκεια του 2014, ώστε να περιορίσει τις αρνητικές συνέπειες της προγραμματισμένης σύσφιξης της δημοσιονομικής πολιτικής.

Το 2013, η μακροοικονομική εικόνα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη («NAE-5», η οποία περιλαμβάνει τις χώρες Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία, Σερβία) βελτιώθηκε, ενώ παρέμεινε μικτή στην Τουρκία

Στην Τουρκία, ρυθμός ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας επιταχύνθηκε σημαντικά και οι επιδόσεις του τραπεζικού συστήματος παρέμειναν ισχυρές. Εντούτοις, οι εξωτερικές ανισορροπίες διευρύνθηκαν. Η οικονομική ανάκαμψη οφείλεται στην ενίσχυση της εσωτερικής ζήτησης, παρά την περιορισμένη ρευστότητα, καθώς οι αρχές έλαβαν μέτρα για τη συγκράτηση του ρυθμού επέκτασης της πιστωτικής δραστηριότητας στο 15% και τον περιορισμό των αθρόων εισροών κεφαλαίου, σε μια προσπάθεια αποφυγής χρηματοοικονομικής αστάθειας. Ως εκ τούτου, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι έχει επιταχυνθεί στο 4% το 2013 από 2,2% το 2012. Αρνητική εξέλιξη αποτελεί η διεύρυνση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο αποτελεί την «αχίλλειο πτέρνα» της οικονομίας, σε 7,8% του ΑΕΠ το 2013 από 6,2% το 2012. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η διεύρυνση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2013 οφείλεται αποκλειστικά στην προσωρινή επιδείνωση του εμπορικού ισοζυγίου του χρυσού.

Εν μέσω ισχυρότερης οικονομικής ανάπτυξης και παρά την περιορισμένη ρευστότητα, τα θεμελιώδη μεγέθη του τραπεζικού τομέα της Τουρκίας βελτιώθηκαν και η επίδοσή του παρέμεινε εντυπωσιακή. Ειδικότερα: i) η απόδοση των (μέσων) ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε στο 14,2% το 2013, ελάχιστα χαμηλότερα από την επίδοσή του 2013 (15,7%), ii) ο λόγος των δανείων σε καθυστέρηση για περισσότερες από 90 ημέρες ως προς τα συνολικά ακαθάριστα δάνεια υποχώρησε στο 2,8% το Δεκέμβριο του 2013 από 2,9% το Δεκέμβριο του 2012, και iii) ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας μετριάστηκε στο 15,3% το Δεκέμβριο του 2013 από 17,8% το Δεκέμβριο

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

του 2012, λόγω της σημαντικής επιτάχυνσης του ρυθμού πιστωτικής επέκτασης (σε 32,2% σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο του 2013 από 15,3% το Δεκέμβριο του 2012), αλλά παρέμεινε σημαντικά υψηλότερα από το ελάχιστο νόμιμο όριο του 8,0%.

Στη ΝΑΕ-5, η οικονομική δραστηριότητα επιταχύνθηκε, οι εξωτερικές ανισορροπίες μετριάστηκαν και οι επιδόσεις του τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκαν. Η ισχυρή οικονομική ανάπτυξη και η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών οφείλονται στην ισχυρή εξωτερική ζήτηση. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές ενισχύθηκαν σημαντικά το 2013, αντανακλώντας, μεταξύ άλλων, την αυξανόμενη διείσδυση στις εκτός Ευρώπης ταχέως αναπτυσσόμενες περιοχές, την ενίσχυση της εξαγωγικής βάσης (κυρίως στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, ο οποίος αποτελεί σήμερα το 40% των εξαγωγικών αγαθών της Ρουμανίας, η οποία είναι η μεγαλύτερη οικονομία στη ΝΑΕ-5), και, σε μικρότερο βαθμό, τη συνεχιζόμενη ασθενή ανάκαμψη της Ευρωζώνης, η οποία είναι ο κύριος εμπορικός εταίρος της περιοχής. Η χαμηλή εσωτερική ζήτηση συνεισέφερε στον περιορισμό των εξωτερικών ανισορροπιών, αντανακλώντας, μεταξύ άλλων, χαμηλότερες εισροές κεφαλαίου και συγκρατημένη πιστωτική επέκταση, η οποία οφείλεται στη περιορισμένη χρηματοδότηση του κατά πλειοψηφία υπό ξένο έλεγχο τραπεζικού συστήματος από τις μητρικές τράπεζες και την εφαρμογή αυστηρών κριτηρίων στη χορήγηση δανείων. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ στη ΝΑΕ-5 επιταχύνθηκε σε 2,8% σε ετήσια βάση το 2013 από 0,3% το 2012, και η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών, η οποία ξεκίνησε με την παγκόσμια οικονομική και χρηματοοικονομική κρίση του 2009, ενισχύθηκε, με το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να μειώνεται στο ιστορικά χαμηλό 1,5% του ΑΕΠ το 2013 από 4,8% του ΑΕΠ το 2012 και το πολυετές υψηλό του 15% του ΑΕΠ το 2008.

Εν μέσω ευνοϊκού λειτουργικού περιβάλλοντος, τα θεμελιώδη μεγέθη του τραπεζικού συστήματος στη ΝΑΕ-5 ενισχύθηκαν και οι επιδόσεις του βελτιώθηκαν. Πράγματι, i) ο τραπεζικός τομέας επέστρεψε στην κερδοφορία κατά τα πρώτα 3 εξάμηνα του 2013, με τα κέρδη να εκτιμώνται σε €716 εκατ. έναντι μικρών ζημιών €76 εκατ. το 2012, ii) ο ρυθμός σχηματισμού μη-εξυπηρετούμενων δανείων επιβραδύνθηκε, με τα προβληματικά δάνεια ως ποσοστό των συνολικών δανείων να επιδεινώνονται με βραδύτερο ρυθμό, κυμαινόμενα μεταξύ 11,6% (ΠΓΔΜ) και 24,3% (Αλβανία) το Σεπτέμβριο 2013 έναντι 10,5% (ΠΓΔΜ) και 22,8% (Αλβανία) το Δεκέμβριο του 2012, και iii) ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος σε ικανοποιητικά επίπεδα, κυμαινόμενος μεταξύ 13,9% (Ρουμανία) και 19,9% (Σερβία) το Σεπτέμβριο 2013 έναντι 14,9% (Ρουμανία) και 19,9% (Σερβία) το Δεκέμβριο του 2012.

Η ελληνική οικονομία εμφανίζει τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης ενώ η πρόοδος στη δημοσιονομική προσαρμογή είναι αξιοσημείωτη

Μετά από έξι συνεχή χρόνια ύφεσης, η ελληνική οικονομία εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης. Ο ρυθμός μείωσης του ΑΕΠ επιβραδύνθηκε περαιτέρω κατά το τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του 2013 (-3,2% ετησίως και -2,3% αντίστοιχα, από -5% ετησίως το πρώτο εξάμηνο του 2013), που οφείλεται στη θετική συνεισφορά των καθαρών εξαγωγών (αύξηση εξαγωγών αλλά και συνέχιση μείωσης εισαγωγών) αντανακλώντας παράλληλα και μια σχετικά λιγότερο αδύναμη εγχώρια ζήτηση. Σε αυτό το πλαίσιο, η ετήσια συρρίκνωση του ΑΕΠ για το 2013, είναι μικρότερη σε σχέση με τις εκτιμήσεις του προγράμματος σταθερότητας (-3,9% έναντι αρχικών εκτιμήσεων -4,2% ετησίως).

Η ιδιωτική κατανάλωση συνεχίζει να ακολουθεί πτωτική τάση, η οποία αντανακλά συνδυαστικά την επίδραση από την προσαρμογή στους μισθούς (-8,5% ετησίως το εννέαμηνο του 2013, συμπεριλαμβανομένης και της προσαρμογής για τις ώρες εργασίας), την συρρίκνωση στην απασχόληση (-4% το 2013) και από τα μειούμενα επίπεδα της ακίνητης περιουσίας των νοικοκυριών. Οι επιχειρηματικές συνθήκες παρουσιάζουν βελτίωση, κυρίως στους κλάδους που σχετίζονται με τον τουρισμό, ενώ ο βαθμός χρησιμοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας στους εξαγωγικούς τομείς της βιομηχανίας τείνουν να επιστρέψουν προς το μακροχρόνιο μέσο όρο τους. Ωστόσο, δεν ευνοούνται ιδιαίτερα οι επενδύσεις στον επιχειρηματικό τομέα, εξαιτίας των συνθηκών ρευστότητας που εξακολουθούν να είναι περιοριστικές -- παρά την αξιοσημείωτη επιτάχυνση στη διαδικασία εκκαθάρισης των οφειλών της Γενικής Κυβέρνησης προς τον ιδιωτικό τομέα, την έγκαιρη εκτέλεση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Οι περιοριστικές συνθήκες ρευστότητας αντανακλώνται στην συνεχιζόμενη απομόχλευση στο τραπεζικό τομέα και τα επιτόκια καταθέσεων που παραμένουν υψηλά. Σχετικά με τις επενδύσεις σε ακίνητα, φαίνεται πως η χειρότερη φάση της προσαρμογής στην αγορά κατοικιών πλησιάζει στο τέλος της, με την σωρευτική μείωση στις τιμές ακινήτων από την κορύφωσή τους μέχρι και το 4ο τρίμηνο του 2013 να ανέρχεται στο 34% του ΑΕΠ.

Οι καθαρές εξαγωγές εκτιμάται ότι έχουν συνεισφέρει 2 ποσοστιαίες μονάδες στην αύξηση του ΑΕΠ το 2013, λόγω της περαιτέρω μείωσης των εισαγωγών (-5,3% ετησίως σε σταθερές τιμές το 2013) και των ισχυρών εξαγωγών στον τομέα τουριστικών υπηρεσιών. Είναι σημαντικό να τονίσουμε πως οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν μόνο κατά 1,8% σε σταθερές τιμές, αντανακλώντας μια στασιμότητα των εμπορευματικών εξαγωγών. Σε αυτό το πλαίσιο, η προσαρμογή στο εξωτερικό ισοζύγιο συνεχίστηκε με ισχυρό ρυθμό το 2013, με το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για το ισοζύγιο πληρωμών) να κλείνει το έτος με πλεόνασμα, το πρώτο, μετά από δεκαετίες (όντας πλεονασματικό, 0,7% του ΑΕΠ το 2013). Η ετήσια προσαρμογή για το 2013, ξεπέρασε το 3% του ΑΕΠ, μετά τη μείωση κατά 7,5% το 2012. Βασικές συνιστώσες της μείωσης του ελλείμματος είναι το ισοζύγιο υπηρεσιών (πχ. τουρισμός) και το ισοζύγιο μεταβιβάσεων (πχ κεφάλαια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έσοδα από το πρόγραμμα στήριξης αγοράς ομολόγων - «Securities Markets Programme - SMP»), ενώ το εμπορικό ισοζύγιο χωρίς καύσιμα μειώθηκε οριακά (μικρότερο κατά 0,4% του ΑΕΠ το 2013 σε σχέση με το ισοζύγιο του 2012).

Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας συνεχίζουν να είναι δυσμενείς, παρά την αξιοσημείωτη επιβράδυνση στο ρυθμό μείωσης της απασχόλησης για το 2013 (-4% ετησίως έναντι -8% το 2012). Εντούτοις, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε σε 45ετή υψηλό 27,5% το τέταρτο τρίμηνο του 2013, μεγαλώνοντας το κοινωνικό κόστος της οικονομικής κρίσης και τις ταυτόχρονες εντάσεις στους ισολογισμούς νοικοκυριών κι επιχειρήσεων. Ωστόσο, η έντονη και παρατεταμένη μείωση στην δραστηριότητα και το μοναδιαίο κόστος εργασίας (-6,4% το 2013 και -13,1% σωρευτικά από το 2009) έχουν ενισχύσει τις αποπληθωριστικές τάσεις στην οικονομία, με τον πληθωρισμό να εισέρχεται σε αρνητικό έδαφος το 2013 (-0,9% ετησίως το 2013 και -0,4% το 2014). Αυτή η τάση ενισχύεται και από την συνεχιζόμενη προσαρμογή των μισθών, καθώς μεταδίδεται στις τελικές τιμές των τομέων παραγωγής αγαθών εντάσεως εργασίας, κυρίως σε κλάδους, στους οποίους η εγχώρια ζήτηση υπέστη δριμύτατη προσαρμογή (πχ διαρκή καταναλωτικά αγαθά).

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Οι συνθήκες ρευστότητας στην αγορά παραμένουν δυσμενείς. Οι τράπεζες συνεχίζουν την απομόχλευση, καθώς ο δανεισμός σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά μειώνεται κατά 5% και 3,5% αντίστοιχα μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2013 και η προσαρμογή της υφιστάμενης πίστωσης προς τον ιδιωτικό τομέα σε ακαθάριστους όρους ξεπερνά το -13,5% από το 2009 έως σήμερα, ενώ μειώνεται κατά 24,5%, εξαιρουμένων των προβλέψεων, για την ίδια χρονική περίοδο. Επιπροσθέτως, η θετική πορεία των τραπεζικών καταθέσεων, που ακολούθησε την εξάλειψη του κινδύνου εξόδου από τη ζώνη του ευρώ το 2012, ανεκόπη, σαν αποτέλεσμα της αβεβαιότητας, η οποία δημιουργήθηκε από την διαχείριση κρίσης στην Κύπρο (Μάρτιος 2013). Όμως ευνοϊκή ήταν η επίδραση από τον αυξανόμενο ρυθμό εκκαθάρισης οφειλών της γενικής κυβέρνησης προς τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας (περίπου €6,2 δισ. πληρωμές το 2013), η οποία αναμένεται να συμβάλει στη σταδιακή βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας κατά τα επόμενα τρίμηνα.

Οι εντατικές προσπάθειες της Ελλάδας να αντιμετωπίσει τις δημοσιονομικές ανισορροπίες, είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πρωτογενούς πλεονάσματος Γενικής Κυβέρνησης για πρώτη φορά μετά από 12 έτη. Η υπερ-απόδοση στην εκτέλεση του προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης το 2013 -- σε σχέση με τους στόχους του Προγράμματος για ισοσκελισμένο προϋπολογισμό -- αναμένεται να υπερβεί το 0,5% του ΑΕΠ (*πρόσφατες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ιανουάριος 2014*) ή 1% του ΑΕΠ, σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Κυβέρνησης. Τα τελικά στοιχεία θα εγκριθούν από τη Eurostat στις 23 Απριλίου 2014. Η προσαρμογή από την πλευρά των δαπανών συνεχίστηκε με αμείωτο ρυθμό, ενώ τα έσοδα συνέκλιναν με τους στόχους του Προϋπολογισμού, υποστηριζόμενα από την επιβράδυνση στο ρυθμό μείωσης του ΑΕΠ και την βελτίωση της αποτελεσματικότητας στη συλλογή φόρων, αν και η συσσώρευση των ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών συνεχίζεται.

Η 3η και 4η αξιολόγηση του προγράμματος ολοκληρώθηκε επιτυχώς κατά τους 4 μήνες μέχρι τον Ιούλιο του 2013, έχοντας ως αποτέλεσμα την έγκριση των σωρευτικών εκταμιεύσεων ποσού €10 δισ. από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΕΤΧΣ»), €1,5 δισ. από τις επιστροφές κερδών του χαρτοφυλακίου SMP της ΕΚΤ των εθνικών κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης το 2012 και €1,8 δισ. από το ΔΝΤ. Η εκταμίευση αυτών των ποσών ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2013. Ωστόσο, η εκταμίευση των υπολειπόμενων υπο-δόσεων, σύμφωνα με την 3η και 4η αναθεώρηση του προγράμματος -- που ανέρχεται στο ποσό του €0,5 δισ. από το ΕΤΧΣ και του €0,5 δισ. από την επιστροφή κερδών SMP -- εξαρτήθηκε από την υλοποίηση των πρόσθετων όρων του προγράμματος το τέταρτο τρίμηνο του 2013, όπως αυτό συμφωνήθηκε μεταξύ Ελλάδας και του ΔΝΤ, της ΕΚΤ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Τρόικα»). Η χρηματοδότηση αυτών των υπο-δόσεων εκταμιεύτηκε στο σχετικό λογαριασμό χρηματοδότησης της Ελλάδας τον Δεκέμβριο 2013.

Στις 19 Μαρτίου 2014 επετεύχθη συμφωνία μεταξύ της Τρόικας και της Ελληνικής Κυβέρνησης για τα μέτρα πολιτικής που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως βάση, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εκκρεμούσα αξιολόγηση του Προγράμματος. Η κοινοβουλευτική έγκριση του πολυνομοσχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει τα σχετικά μέτρα και αποφάσεις του Eurogroup στις αρχές Απριλίου, θα απελευθερώσει χρηματοδοτούμενα από το ΕΤΧΣ και ΔΝΤ κεφάλαια, ποσού €10 δισ. που σχετίζονται με την αξιολόγηση, τα οποία θα χρηματοδοτήσουν τη λήξη κυβερνητικών ομολόγων ποσού €9,4 δισ. το Μάιο του 2014.

Εντούτοις, οι αποκλίσεις κατά την υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων εξακολουθούν να υφίστανται, καθώς η πρόοδος στο φιλόδοξο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων παραμένει βραδεία, αν και υπάρχουν κάποια σημάδια βελτίωσης. Η σχετικά αργή αυτή πρόοδος οφείλεται σε τεχνικές δυσκολίες, αδύναμες συνθήκες αγοράς και καθυστερήσεις, οι οποίες αντανακλούν σε κάποιες περιπτώσεις, ασυμβατότητες με τους κανόνες ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις βιομηχανίες δικτύων και ενέργειας. Ωστόσο, τον Ιούνιο συμφωνήθηκε η πώληση μεριδίου 31% της εταιρείας διαχείρισης εθνικού συστήματος φυσικού αερίου (ΔΕΣΦΑ), ενώ η πώληση της εταιρείας στοιχημάτων (ΟΠΑΠ) ολοκληρώθηκε το τέταρτο τρίμηνο του 2013.

Κατά το 2013, στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα επήλθαν ριζικές δομικές αλλαγές. Οι αποφασιστικότεροι παράγοντες που δρομολόγησαν αυτές τις εξελίξεις ήταν η επιτυχής ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών στα μέσα του έτους καθώς και οι πολλαπλές συγχωνεύσεις τραπεζών κατά την διάρκεια του έτους που επέφεραν σημαντική συγκέντρωση στον εγχώριο τραπεζικό κλάδο. Ένα άλλο σημαντικό γεγονός, η κυπριακή τραπεζική κρίση του Απριλίου, είχε περιορισμένη επίδραση στην εγχώρια τραπεζική αγορά παρά την συσχέτιση των δύο χωρών και τη σημαντική παρουσία κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα. Η ομαλή μετάβαση των τοπικών δικτύων των κυπριακών τραπεζών σε ελληνική τράπεζα εξάλειψε τον κίνδυνο για τους καταθέτες καθώς και την πιθανότητα μετάδοσης της κρίσης.

Το κύμα εξαγορών και συγχωνεύσεων είχε σημαντικό αντίκτυπο στους τραπεζικούς ισολογισμούς και τα οικονομικά αποτελέσματα, αυξάνοντας παράλληλα σημαντικά το βαθμό συγκέντρωσης. Οι τράπεζες κατέγραψαν κέρδη περιόδου, ενσωματώνοντας την θετική επίδραση αρνητικής υπεραξίας που προέκυψε από τις εξαγοραζόμενες τράπεζες, ενώ μεσοπρόθεσμα αναμένονται σημαντικές συνέργειες σε επίπεδο λειτουργικού και χρηματοδοτικού κόστους. Σε αυτή την κατεύθυνση, η συλλογική σύμβαση εργασίας, που υπεγράφη με την ΟΤΟΕ τον Ιούλιο του 2013, συνέβαλε σε επιπλέον μείωση του μισθολογικού κόστους κατά σχεδόν 10%, ενώ ιδιαίτερα σημαντική είναι και η συνεισφορά των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου του προσωπικού που εφάρμοσαν σχεδόν όλες οι τράπεζες και είχαν σαν αποτέλεσμα την αποχώρηση περίπου 6.000 τραπεζοϋπαλλήλων κατά τη διάρκεια του 2013.

Το τραπεζικό σύστημα υπέστη βαθειά αναδιοργάνωση, που δημιούργησε ένα νέο τραπεζικό τοπίο, με λιγότερα και ισχυρότερα τραπεζικά ιδρύματα, εξαλείφοντας την υπερβάλλουσα δυναμικότητα και αξιοποιώντας συνέργειες. Σύμφωνα με στοιχεία τέλους Σεπτεμβρίου 2013 (*Τράπεζα της Ελλάδος, Έκδοση του Διοικητή για το έτος 2013, Φεβρουάριος του 2014*), το ενεργητικό των τεσσάρων συστημικών τραπεζών αποτελούσε το 91,6% του συνολικού ενεργητικού του τραπεζικού συστήματος, έναντι 63,4% το 2009.

Κατά το 2013 η καταγραφή νέων επισφαλειών επέδειξε σαφείς τάσεις επιβράδυνσης, συγκριτικά με το 2012 που υπήρξε ένα έτος δημιουργίας επισφαλειών σε επίπεδα ρεκόρ. Παρόλα αυτά, η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου συνέχισε να χειροτερεύει και παρέμεινε υπό συνθήκες πίεσης λόγω των συνεχιζόμενων υφιστάμενων πιέσεων στην οικονομία και της αύξησης της ανεργίας. Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω παραγόντων, το κόστος κινδύνου αποκλιμακώθηκε αλλά παρέμεινε σε υψηλό επίπεδο επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα των τραπεζών αφού αποτέλεσε τον σημαντικότερο παράγοντα επηρεασμού της κερδοφορίας τους.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Η συνολική καταθετική βάση της ελληνικής οικονομίας ανέκαμψε από το χαμηλό 8ετίας που σημειώθηκε τον Ιούνιο του 2012, σημειώνοντας αύξηση 8,1% (ή €14,2 δισ.) μεταξύ Ιουλίου 2012 και Δεκεμβρίου 2013, αν και η ευνοϊκή αυτή τάση φαίνεται να έχασε τη δυναμική της μετά την εμπλοκή των αποταμιευτών στην αντιμετώπιση της τραπεζικής κρίσης στην Κύπρο κατά την ίδια περίοδο. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την συνεχιζόμενη απομόχλευση των ισολογισμών οδήγησε σε σημαντική βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας των εγχωρίων τραπεζών με αποτέλεσμα αφενός τον περιορισμό της εξάρτησης από την χρηματοδότηση της ΕΚΤ, αφετέρου την δραστική μείωση σε επίπεδο κλάδου ή και εξάλειψη από πλευράς κάποιων τραπεζών της άντλησης κεφαλαίων από τον μηχανισμό έκτακτο παροχής ρευστότητας («ELA»).

Μετά τις αυξήσεις κεφαλαίων που ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο του 2013, οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών αποκαταστάθηκαν, με αποτέλεσμα ο δείκτης EBA Core Tier I να διαμορφωθεί σε 11,9% σε επίπεδο τραπεζικών ομίλων (στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, τέλος Ιουνίου 2013).

Ωστόσο, η Τράπεζα της Ελλάδος διεξήγαγε νέα άσκηση προσομείωσης ακραίων καταστάσεων βάσει των στοιχείων τέλους Ιουνίου 2013, προκειμένου να επικαιροποιήσει τις κεφαλαιακές ανάγκες των ελληνικών τραπεζών, με βάση το Μνημόνιο. Οι κεφαλαιακές ανάγκες που προέκυψαν για το σύνολο των ελληνικών εμπορικών τραπεζών εκτιμήθηκαν σε €6,4 δισ. σύμφωνα με το Βασικό σενάριο της άσκησης. Η Τράπεζα της Ελλάδος ζήτησε από τις τράπεζες να υποβάλουν τα κεφαλαιακά τους σχέδια μέχρι τα μέσα Απριλίου 2014 για την κάλυψη των επιπλέον κεφαλαιακών αναγκών. Κατόπιν αυτών, οι τράπεζες Πειραιώς και Alpha ανακοίνωσαν νέες αυξήσεις κεφαλαίου –οι οποίες βρίσκονται ήδη υπό εξέλιξη, επιπροσθέτως με την προγραμματισμένη αύξηση κεφαλαίου της Eurobank. Η Εθνική ανακοίνωσε ότι θα παρυσιάσει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, σχέδιο κεφαλαιακών ενεργειών. Το σχέδιο αυτό θα καλύπτει τις κεφαλαιακές ανάγκες χωρίς αύξηση κεφαλαίου.

Αναμενόμενες εξελίξεις (κίνδυνοι και αβεβαιότητες)

Για το 2014, η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα και συνεπώς οι συνθήκες στις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές αναμένεται να παραμείνουν σχετικά θετικές, καθώς η δημοσιονομική προσαρμογή αναμένεται να είναι λιγότερο αυστηρή στο μεγαλύτερο μέρος των οικονομιών του πλανήτη, η νομισματική πολιτική αναμένεται να παραμείνει υποστηρικτική της ανάπτυξης, αν και λιγότερο σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, και οι πολιτικοί κίνδυνοι και οι κίνδυνοι ακραίων γεγονότων φαίνεται ότι έχουν υποχωρήσει. Ωστόσο, οι καθοδικοί κίνδυνοι υπερτερούν τους ανοδικούς, και προκύπτουν από μια πιο έντονη από την αναμενόμενη σύσφιξη των χρηματοδοτικών συνθηκών στις ΗΠΑ, λόγω της απόσυρσης από την αγορά ομολόγων από την Fed, μια μεγαλύτερη της αναμενόμενης υποχώρηση της ανάπτυξης στην οικονομία της Κίνας, και από την αυξημένη αβεβαιότητα σε σχέση με το μοντέλο διακυβέρνησης στην ευρωζώνη. Επιπλέον, οι συνεχιζόμενες αναταράξεις στις αγορές των αναδυόμενων οικονομιών αναμένεται να εξακολουθήσουν να αποτελούν ένα παράγοντα αβεβαιότητας στη διάρκεια του 2014, καθώς οι περισσότερες αναδυόμενες οικονομίες εκτιμάται ότι θα συσφίξουν την νομισματική τους πολιτική, παρά το γεγονός ότι απουσιάζουν τόσο οι έντονες πληθωριστικές πιέσεις, όσο και άλλες ενδείξεις υπερθέρμανσης στην οικονομική τους δραστηριότητα.

Το 2014, η μακροοικονομική εικόνα αναμένεται να βελτιωθεί περαιτέρω στη ΝΑΕ-5 και να παραμείνει μικτή στην Τουρκία. Στη ΝΑΕ-5, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ αναμένεται να πλησιάσει περαιτέρω το μακροχρόνιο δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης του 3,5%, και να διαμορφωθεί στο 3,0%, αντανakλώντας την ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης. Πράγματι, η ενίσχυση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος, χάρη στη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας και του χαμηλότερου πληθωρισμού, αναμένεται να δώσει ώθηση στην ιδιωτική κατανάλωση, ενώ η καλύτερη απορρόφηση των κονδυλίων από την ΕΕ αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω τις επενδύσεις. Αυτό το ευνοϊκό λειτουργικό περιβάλλον, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη επιβράδυνση στο σχηματισμό μη-εξυπηρετούμενων δανείων, αναμένεται να βοηθήσει στην περαιτέρω αύξηση της κερδοφορίας του τραπεζικού τομέα.

Ωστόσο, υπάρχουν αρνητικοί κίνδυνοι σε αυτή τη θετική προοπτική, που οφείλονται σε μια σειρά εκλογικών αναμετρήσεων στην περιοχή, που θα μπορούσε να επιβραδύνει το ρυθμό των μεταρρυθμίσεων και κατά συνέπεια να οδηγήσει σε πιο αδύναμες επιδόσεις στον μακροοικονομικό και τραπεζικό τομέα. Η βαθμιαία μείωση της ποσοτικής χαλάρωσης της FED που βρίσκεται σε εξέλιξη δεν αναμένεται να έχει άμεσα αρνητικό αντίκτυπο στις χώρες της ΝΑΕ-5, καθώς δεν επωφελήθηκαν από την ποσοτική χαλάρωση των προηγούμενων ετών στις ΗΠΑ.

Στην Τουρκία, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ αναμένεται να μετριαστεί σε 2,5%, αντανakλώντας την εξασθένηση της εσωτερικής ζήτησης, λόγω της σύσφιξης τόσο της παγκόσμιας όσο και της εγχώριας ρευστότητας. Πράγματι, ο περιορισμός του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης της FED και η προοπτική της νομισματικής σύσφιξης στις ΗΠΑ αναμένεται να οδηγήσουν σε κεφαλαιακές εκροές από τις αναδυόμενες αγορές. Από την άλλη μεριά, η δραστική αύξηση του παρεμβατικού επιτοκίου της Κεντρικής Τράπεζας της Τουρκίας στα τέλη Ιανουαρίου 2014 (από 7,2% σε 10-11%), σε συνδυασμό με τα προληπτικά μακροοικονομικά μέτρα του προηγούμενου έτους, τα οποία στόχευαν στον περιορισμό του υψηλού ρυθμού πιστωτικής επέκτασης, αναμένεται να μειώσουν σημαντικά τη ρευστότητα στην εγχώρια αγορά. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να συρρικνωθεί σημαντικά, αντανakλώντας, όχι μόνο την συμπίεση των εισαγωγών λόγω της εξασθένησης της εσωτερικής ζήτησης, αλλά και τη σταδιακή επιστροφή του εμπορικού ισοζυγίου του χρυσού σε κανονικά επίπεδα. Ως εκ τούτου, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να μειωθεί στο 5,6% του ΑΕΠ το 2014 από 7,8% το 2013. Σε αυτό το ευνοϊκό λειτουργικό περιβάλλον, η κερδοφορία του τραπεζικού τομέα θα μετριαστεί, αν και αναμένεται να παραμείνει σε ικανοποιητικά επίπεδα, κυρίως λόγω της συρρίκνωσης του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου (καθώς η αναθεώρηση των επιτοκίων δανεισμού προς τα επάνω εκτιμάται ότι θα χρειαστεί 2 τρίμηνα, ενώ η αναθεώρηση των επιτοκίων καταθέσεων είναι σχεδόν άμεση) και της ασθενέστερης πιστωτικής επέκτασης.

Η επίδοση της οικονομίας και του τραπεζικού τομέα στην Τουρκία το 2014, θα είναι, ωστόσο, ασθενέστερη του αναμενόμενου, στην περίπτωση που η πολιτική κρίση που ανέκυψε στα μέσα Δεκεμβρίου, παραταθεί μέχρι το τέλος της παρατεταμένης εκλογικής περιόδου (οι δημοτικές εκλογές θα λάβουν χώρα στις 30 Μαρτίου, οι προεδρικές εκλογές τον Αύγουστο και οι βουλευτικές εκλογές τον Ιούνιο του

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

2015). Σημειώστε ότι η αβεβαιότητα έχει αυξηθεί σημαντικά από τις 17 Δεκεμβρίου του 2013, οπότε η Εισαγγελία ανακοίνωσε αιφνιδιαστικά τα αποτελέσματα μιας 14-μηνιας έρευνα για τη διαφθορά στα ανώτερα επίπεδα της Κυβέρνησης, προς έκπληξη της τελευταίας. Αυτό οδήγησε στην παραίτηση 3 κορυφαίων υπουργών της Κυβέρνησης του πρωθυπουργού Ερντογάν, των οποίων οι γιοί ήταν ανάμεσα στους συλληφθέντες στο πλαίσιο της έρευνας. Οι εντάσεις κλιμακώθηκαν αργότερα, καθώς η κυβέρνηση απομάκρυνε μέλη της αστυνομίας και των δικαστικών αρχών, με την αιτιολογία πως διεξήγαγαν την πολύμηνη έρευνα εν αγνοία του πρωθυπουργού, και αποτελούν μέρος μιας απόπειρας ανατροπής του πρωθυπουργού.

Αναφορικά με τις μακροοικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα, το 2014 αναμένεται να είναι το πρώτο έτος θετικού ρυθμού ανάπτυξης μετά από 6 χρόνια ύφεσης. Η προσαρμογή στην ιδιωτική κατανάλωση θα συνεχιστεί το 2014 -- αν και σε μικρότερο ρυθμό σε σχέση με το 2013 (εκτιμάται -1,8% ετησίως έναντι -6% το 2013) -- καθώς οι συνθήκες στην αγορά εργασίας θα σταθεροποιηθούν (συνεισφέροντας και στη βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης), η προσαρμογή των μισθών τείνει να ολοκληρωθεί, ενώ η στήριξη στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών θα υπάρξει από το συνεχιζόμενο αποπληθωρισμό της οικονομίας και τις χαμηλότερες τιμές σε διεθνές επίπεδο ορισμένων εμπορευμάτων σχετιζόμενων με την κατανάλωση, γεγονός που είναι ήδη εμφανές στο δεύτερο εξάμηνο του 2013.

Οι ευνοϊκές τάσεις στις παραγγελίες για εξαγωγές, η διατηρήσιμη δυναμική στον τομέα του τουρισμού και η προγραμματισμένη επανεκκίνηση των μεγάλων κατασκευαστικών έργων υποδομής στις αρχές του 2014, μαζί με την σταδιακή μετάδοση της μείωσης των καταθετικών επιτοκίων στα επιτόκια δανεισμού, αναμένονται να επιταχύνουν τις επιχειρηματικές επενδύσεις κατά 7,4% το 2014, μετά την πτώση κατά 4,1% το 2013. Αναφορικά με την ολοκλήρωση της προσαρμογής στις τιμές των ακινήτων, η μείωση των επενδύσεων σε κατοικίες θα εξακολουθήσει να είναι μεγάλη, ωστόσο μικρότερη το 2014 (-18,6% ετησίως έναντι -37,8% το 2013).

Η στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας από τις καθαρές εξαγωγές εκτιμάται πως θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα και το 2014, αντανάκλωντας μια μεγαλύτερη απόδοση στις εξαγωγές που αφορούν τομείς αγαθών και ναυτιλίας, οι οποίοι και θα αντισταθμίσουν το χαμηλότερο ρυθμό συρρίκνωσης των εισαγωγών, καθώς η εγχώρια ζήτηση θα δυναμώνει. Πράγματι, οι εξαγωγές θα ανέλθουν στο 28,1% του ΑΕΠ το 2014, από 24,1% το 2008.

Το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να ανέλθει στο ποσοστό 28% το πρώτο τρίμηνο του 2014 από 27,5% το τέταρτο τρίμηνο του 2013 και στη συνέχεια να μειωθεί παράλληλα με την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας. Αυτή η τάση θα ενδυναμωθεί περαιτέρω με την επιτάχυνση των προσλήψεων σε τομείς εντάσεως εργασίας (σχετιζόμενους κυρίως με τουριστικές υπηρεσίες, εξειδικευμένες επιχειρηματικές υπηρεσίες, μεταφορά και αποθήκευση) και την περαιτέρω μείωση της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό εξαιτίας κυρίως των συνεχιζόμενων συνταξιοδοτήσεων.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι αναφορικά με την υλοποίηση του βασικού μακροοικονομικού σεναρίου: Πρώτον, ένας νέος κύκλος αβεβαιότητας που θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί ενόψει των επερχόμενων εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και των εκλογών Τοπικής Αυτοδιοίκησης το Μάιο 2014 ή λόγω ασθενούς προόδου στην ολοκλήρωση των προγραμματισμένων αναθεωρήσεων του προγράμματος. Δεύτερον, ένα λιγότερο ευνοϊκό διεθνές περιβάλλον, εξαιτίας της ασθενέστερης από την αναμενόμενη δραστηριότητα στην Ευρωζώνη, επανάκαμψης των πιέσεων σε χώρες της Ευρωπαϊκής περιφέρειας ή ενδεχόμενων διεθνών αναταράξεων στις χρηματοοικονομικές αγορές από την σταδιακή απόσυρση την επεκτατικής νομισματικής πολιτικής από τη Fed.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα βρίσκεται σε τροχιά αναδιάρθρωσης και ανάκαμψης, μετά την ανακεφαλαιοποίησή του από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ»), την ανάκαμψη και σταθεροποίηση των καταθέσεων -- απόρροια της σημαντικής βελτίωσης της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της χώρας και του τραπεζικού συστήματος -- την δραστική και συνεχιζόμενη μείωση του λειτουργικού κόστους και την συνεχιζόμενη απομείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών του δανειακού χαρτοφυλακίου. Οι τάσεις αυτές αναμένεται να ενισχυθούν στο μέλλον, με την επάνοδο της οικονομίας σε τροχιά ανάπτυξης. Τέλος, οι υπό εξέλιξη αυξήσεις κεφαλαίου των τραπεζών θα ενισχύσουν περαιτέρω την κεφαλαιακή τους διάρθρωση και θωράκιση έναντι μελλοντικών κινδύνων.

Οικονομικά αποτελέσματα

Ο Όμιλος παρουσίασε καθαρά κέρδη περιόδου αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας ύψους €809 εκατ. κατά το έτος 2013, σε σχέση με σημαντικές ζημιές περιόδου ύψους €2.127 εκατ. όπως αναμορφώθηκαν για το 2012. Σε αυτό το επίτευγμα συντέλεσε η βελτίωση του εγχώριου οικονομικού κλίματος, επιτρέποντας τη μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών, ο αντιλογισμός απομειώσεων του έτους 2012 που αφορούσαν απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο και η εξάλειψη των υψηλών διαπραγματευτικών ζημιών του προηγούμενου έτους. Ιδιαίτερα θετική στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων ήταν η συμβολή της Finansbank, με καθαρά κέρδη χρήσης ύψους €439 εκατ., παρά τις αντίζοες συνθήκες που επικράτησαν στην αγορά της Τουρκίας κατά το β' εξάμηνο του έτους, ενώ οι θυγατρικές της NAE-5 συνέβαλαν με καθαρά κέρδη χρήσης €32 εκατ., έναντι ζημιών ύψους €65 εκατ. το 2012.

Οι λειτουργικές δαπάνες σε επίπεδο Ομίλου είναι σταθερές, καθώς υπήρξε σημαντική περαιτέρω περιστολή δαπανών στην Ελλάδα και τη NAE-5, αντισταθμίζοντας την άνοδο των δαπανών στην αναπτυσσόμενη αγορά της Τουρκίας (άνοιγμα 93 νέων καταστημάτων της Finansbank κατά τη διάρκεια του έτους). Πιο συγκεκριμένα, οι εγχώριες δαπάνες προσωπικού παρουσίασαν πτώση κατά 8,2% σε ετήσια βάση, υποστηριζόμενες από την εφαρμογή νέας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας από 1 Ιουλίου 2013. Συνολικά, οι εγχώριες δαπάνες μειώθηκαν κατά 4,9%. Επίσης και στη NAE-5, συνεχίστηκε η περιστολή των λειτουργικών δαπανών (-4,4% σε ετήσια βάση), παρά το σημαντικά υψηλότερο πληθωρισμό της περιοχής.

Όσον αφορά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου, είναι πολύ ενθαρρυντικό ότι η επιβράδυνση στις νέες επισφάλειες ενισχύεται. Το 2013, οι νέες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στην Ελλάδα σημείωσαν πτώση κατά 57% σε ετήσια βάση στα €1,5 δισ. κατά το 2013, ενώ κατά το 2012, που αποτέλεσε την κορύφωση της κρίσης στην Ελλάδα, είχαν ανέλθει σε €3,6 δισ. Αποτέλεσμα αυτών ήταν η διενέργεια μειωμένων προβλέψεων σε επίπεδο Ομίλου κατά 36%, ύψους €1.627 εκατ., έναντι €2.532 εκατ. το προηγούμενο έτος. Εντούτοις, το επίπεδο κάλυψης των επισφαλών απαιτήσεων από προβλέψεις για τον Όμιλο

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

και την Τράπεζα βελτιώθηκε στο 56,0%, έναντι 54,3% ένα έτος νωρίτερα, που αποτελεί τον υψηλότερο δείκτη κάλυψης επισφαλών απαιτήσεων της αγοράς. Επιπλέον, ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών του Ομίλου διαμορφώθηκε στο τέλος Δεκεμβρίου 2013 σε 22,5%, έναντι 19,0% ένα έτος νωρίτερα.

Επιπλέον, θετική εξέλιξη αποτελεί η συνεχιζόμενη βελτίωση της ρευστότητας. Συγκεκριμένα, η αύξηση των καταθέσεων βελτίωσε το δείκτη ρευστότητας (δάνεια προς καταθέσεις) στο 98%, έναντι 108% το Δεκέμβριο του 2012. Ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις για την Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 90% –βελτιωμένος κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση– διατηρώντας την Τράπεζα με διαφορά στην καλύτερη θέση από άποψη ρευστότητας στην εγχώρια αγορά. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί απτή ένδειξη της υγιούς ρευστότητας της Τράπεζας και των βελτιούμενων δυνατοτήτων χρηματοδότησης της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο αντίστοιχος δείκτης για τη ΝΑΕ-5, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 99,0%, βελτιωμένος κατά 14 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση, κυμαίνεται σε επίπεδα χαμηλά σε σχέση με τα αντίστοιχα του ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές, ενώ έχει μειωθεί περίπου κατά το ήμισυ από τα προ κρίσης επίπεδα. Στην Τουρκία, η αύξηση των καταθέσεων κατά 16% ετησίως υπερέβη την αύξηση των δανείων (+13% ετησίως), ενώ σημαντική βελτίωση σημειώθηκε και στο μείγμα των καταθέσεων, μέσω ενίσχυσης κατά 65% σε ετήσια βάση των χαμηλού κόστους καταθέσεων όψεως.

Όσον αφορά την κεφαλαιακή επάρκεια, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου (Core Tier I), ο οποίος ήταν 7,8% την 31 Δεκεμβρίου 2012 (αναμορφωμένος λόγω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου τον Ιούνιο) διαμορφώθηκε σε 10,3% την 31 Δεκεμβρίου 2013, ενώ αν ληφθούν υπόψη οι μεθοδολογικές αλλαγές στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank και το όφελος από την συμφωνία πώλησης του Αστέρια Βουλιαγμένης έφτασε το 11,2%. Ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνει χαμηλή επιβάρυνση από μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές ζημιές από την τουρκική λίρα κατά περίπου 80 μονάδες βάσης το 2013. Θετικά συνεισέφερε η κερδοφορία του έτους, η μικρή κεφαλαιακή ενίσχυση των νεοαποκτηθεισών τραπεζών FBB και Probank, τις ασκήσεις διαχείρισης παθητικού που διενεργήθηκαν το πρώτο εξάμηνο του έτους, καθώς και μια σειρά από ενέργειες κεφαλαιακής ενίσχυσης εκ των οποίων η πώληση του 66% της εταιρείας εκμετάλλευσης ακινήτων Εθνική Παναγία Α.Ε.Α.Π. ήταν η πιο σημαντική.

Αναφορικά με τα αποτελέσματα της άσκησης της Blackrock, η οποία επιφορτίστηκε με την εκτίμηση των δυνητικών ζημιών των δανειακών χαρτοφυλακίων, καταδεικνύεται ότι η Τράπεζα έχει μακράν τις χαμηλότερες δυνητικές ζημιές για την περίοδο μέχρι το τέλος του 2016, σε σχέση με τις υπόλοιπες συστημικές τράπεζες. Συγκεκριμένα και σύμφωνα με τα μοντέλα της BlackRock και την συντηρητική προσέγγιση της Τράπεζας της Ελλάδος οι προβλέψεις για δυνητικές ζημιές στο εγχώριο χαρτοφυλάκιο για το διάστημα Ιουνίου 2013 – Δεκεμβρίου 2016 ανήλθαν σε €8,7 δισ. Καθώς οι υπάρχουσες προβλέψεις παρέχουν κάλυψη κατά 74%, οι καθαρές δυνητικές ζημιές για τα υπόλοιπα 3,5 έτη διαμορφώνονται σε μόλις €2,3 δισ., σημαντικά χαμηλότερες σε ετήσια βάση από τις εγχώριες προβλέψεις για το 2013 ύψους €1,2 δισ.

Αναφορικά με τον υπολογισμό της δημιουργίας εσωτερικού κεφαλαίου ύψους €1,5 δισ. για τα 3 χρόνια μέχρι το 2016, αρκεί να σημειωθεί ότι τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου για το 2013 –έτος ύφεσης για την Ελλάδα και σημαντικών πιέσεων για την Τουρκία– ανήλθαν σε €1,6 δισ., υπερβαίνοντας την πρόβλεψη σε ένα μόλις έτος.

Η Διοίκηση της Τράπεζας δήλωσε ότι σκοπεύει να καλύψει τις κεφαλαιακές ανάγκες που υπολογίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος (€2,2 δισ.) εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, χωρίς αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Ελλάδα: Οι ενδείξεις σταθεροποίησης στην ελληνική οικονομία αντιστρέφουν τις υψηλές ζημιές του προηγούμενου έτους

Το 2013 τα καθαρά κέρδη περιόδου από τις εγχώριες δραστηριότητες ανήλθαν σε €341 εκατ., έναντι ζημιών €2.724 εκατ. το έτος 2012. Σε αυτή την εξέλιξη συνέβαλαν:

- i. η άνοδος των λειτουργικών εσόδων κατά 41%, τα οποία ανήλθαν σε €1.758 εκατ., έναντι €1.250 εκατ. το 2012, κυρίως λόγω της δραστηρικής μείωσης των διαπραγματευτικών ζημιών και τις βελτιώσεις στα καθαρά έσοδα από τόκους και στα καθαρά έσοδα από προμήθειες κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους (το τέταρτο τρίμηνο, τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 4,9% σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο, βελτιούμενα για τέταρτο συνεχόμενο τρίμηνο, και τα καθαρά έσοδα από προμήθειες υπερδιπλασιάστηκαν),
- ii. η μείωση των λειτουργικών δαπανών κατά 4,9% σε ετήσια βάση (αν δεν ληφθούν υπόψη η ενοποίηση της FBB και της Probank, μη επαναλαμβανόμενα κόστη ενοποίησης και έκτακτοι φόροι, η πραγματική μείωση διαμορφώθηκε σε 8%),
- iii. η μείωση των προβλέψεων για μη εξυπηρετούμενα δάνεια κατά 42% (ή €841 εκατ. σε ετήσια βάση), στα €1.185 εκατ., ως απόρροια των σημαντικά χαμηλότερων νέων επισφαλειών κατά τη διάρκεια του έτους,
- iv. ο αντιλογισμός της απομείωσης απαιτήσεων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου και άλλων εκτάκτων προβλέψεων, λόγω της βελτίωσης των περιθωρίων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, που συνεισέφερε σωρευτικά €949 εκατ. σε ετήσια βάση.

Το κόστος του εκτεταμένου προγράμματος εθελουσίας εξόδου, στην οποία συμμετείχαν πάνω από 2.500 εργαζόμενοι, ενσωματώθηκε στο 2013 και θα αποδώσει ετήσιο όφελος €155 εκατ. ή 20% του κόστους το 2014.

Finansbank: Καθαρά κέρδη περιόδου TL 1,1 δισ. μειωμένα κατά μόλις 9,3%

Τα καθαρά κέρδη περιόδου της Finansbank ανήλθαν σε TL 1.106 εκατ. (€439 εκατ.), μειωμένα κατά 9,3% σε σχέση με το 2012 (σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία), παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν στην Τουρκία το β' εξάμηνο του 2013. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μοντέλου της θυγατρικής και προοιωνίζει θετικά για την εξέλιξη των εργασιών της το 2014.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Τα λειτουργικά έσοδα εμφάνισαν εξαιρετική ανθεκτικότητα (+11,3% σε ετήσια βάση, σταθερά σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο), παρά τις αλλαγές στο εποπτικό πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζών και την άνοδο των επιτοκίων στην Τουρκία. Τα αποτελέσματα αυτά επιτεύχθηκαν χάρη στην άνοδο τόσο των καθαρών εσόδων από τόκους κατά +11,3% όσο και των προμηθειών κατά 8,9%, σε ετήσια βάση. Σε επίπεδο δ' τριμήνου σημειώθηκε σημαντική πίεση στο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο, κυρίως λόγω των εποπτικών περιορισμών αλλά και της αύξησης των επιτοκίων αναφοράς στη χώρα. Πάραυτα, το επιτοκιακό περιθώριο διαμορφώθηκε στο υψηλό επίπεδο των 556 μονάδων βάσης. Τα καθαρά έσοδα από τόκους υποχώρησαν μόλις κατά 0,9% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και τα καθαρά έσοδα από προμήθειες κατά 9,4% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Ο δείκτης αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα) διαμορφώθηκε σε 49,6%, ενσωματώνοντας την αύξηση των δαπανών λόγω της ταχείας επέκτασης του δικτύου καταστημάτων (+93 νέες μονάδες έναντι του Δεκεμβρίου 2012), της αύξησης του προσωπικού κατά περίπου 2.000 άτομα, αλλά και του σχετικά υψηλού πληθωρισμού της χώρας.

Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας («CAR») ανήλθε σε 17,2%, που αποτελεί τον υψηλότερο μεταξύ των κύριων ανταγωνιστών της. Επισημαίνεται ότι η Finansbank έχει μακράν τη χαμηλότερη έκθεση σε κρατικά ομόλογα σε σχέση με τις άλλες τουρκικές τράπεζες.

NAE-5: Επιστροφή στην κερδοφορία μετά την ομαλοποίηση των προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο

Κατά το 2013, οι δραστηριότητες του Ομίλου στη NAE-5 απέφεραν καθαρά κέρδη περιόδου ύψους €32 εκατ., έναντι ζημιών ύψους €65 εκατ. το 2012. Στην κερδοφορία συνέβαλε κατά κύριο λόγο η πτώση του ρυθμού αύξησης των επισφαλειών λόγω της ομαλοποίησης της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή, καθώς και η ενίσχυση των επανεισπράξεων, ιδιαίτερα το δ' τρίμηνο, γεγονός που οδήγησε στη διενέργεια μειωμένων προβλέψεων κατά +54,4% σε σχέση με το 2012.

Παράλληλα, η πολιτική περιορισμού του λειτουργικού κόστους συνεχίστηκε, αποδίδοντας ετήσια μείωση κατά 4,4% σε σχέση με το 2012.

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, καθιέρωσε νέα όρια 9% και 6% για τους δείκτες των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων - Core Tier I (CT1) και Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων - Common equity, αντίστοιχα. Η Πράξη όρισε επίσης ένα μέγιστο όριο για το ποσοστό επί του CT1 για την αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογίας, ύψους 20% επί του CT1. Η Πράξη 36/23.12.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος αφαίρεσε αυτό το όριο με ισχύ την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο δείκτης CT1 του Ομίλου αυξήθηκε σε 10,3% (31 Δεκεμβρίου 2012: 7,8%) κατόπιν:

- Της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας, τον Ιούνιο του 2013, μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ., εκ των οποίων €1.079 εκατ. καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές και €8.677 εκατ. από το ΕΤΧΣ το οποίο πλέον κατέχει το 84,4% των κοινών μετοχών της Τράπεζας, το οποίο έχει περιορισμένα δικαιώματα ψήφου και περιορισμό στην πώληση των μετοχών.
- των αναλογούντων στους μετόχους της Τράπεζας κερδών κατά το 2013, ύψους €809 εκατ., που ευνοήθηκε από τις βελτιούμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, και
- Της υλοποίησης από τη Διοίκηση βασικών ενεργειών, όπως της μεταβίβασης του 66% από το 100% της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Α.Π., των ασκήσεων διαχείρισης στοιχείων παθητικού, της απομόχλευσης και μείωσης κινδύνων και της επαναγοράς των προνομιούχων μετοχών που διατέθηκαν στις Η.Π.Α.

Επίσης, ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης ενεργειών (π.χ. εφαρμογή της μεθόδου IRB για τη στάθμιση του χαρτοφυλακίου των δανείων της Finansbank, πώληση της θυγατρικής εταιρίας ΑΖΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε.), οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν περαιτέρω τον δείκτη των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων CT1 (βλέπε επίσης Σημείωση 4.7).

Παρόλο που οι καταθέσεις του Ομίλου στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά €4,8 δισ. το 2013, η κρίση στην ελληνική οικονομία σε συνδυασμό με τους αυστηρούς διεθνείς εποπτικούς κανόνες, συνεχίζει να επηρεάζει σημαντικά τη δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί ρευστότητα από τη διατραπεζική αγορά και γι' αυτό το Ευρωσύστημα παραμένει η βασική πηγή άντλησης ρευστότητας της Τράπεζας. Εντούτοις, την 13 Μαρτίου 2014, η χρηματοδότηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σε €19 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €30,9 δισ.), το συνολικό ποσό της οποίας προήλθε από την ΕΚΤ μέσω των πράξεων ανοιχτής αγοράς. Περαιτέρω, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, χρηματοοικονομικά στοιχεία ονομαστικής αξίας ύψους €30 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €18 δισ.) ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω άντληση ρευστότητας (βλέπε επίσης Σημείωση 4.5.1 Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας).

Η Διοίκηση, βασιζόμενη στα ανωτέρω, πιστεύει ότι η εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας είναι κατάλληλη.

Η ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας

Την 23 Νοεμβρίου 2012, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε: (i) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από €5,00 σε €1,00 ανά μετοχή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει και το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού και (ii) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με έκδοση νέων κοινών μετοχών έναντι εισφοράς σε είδος, ήτοι έναντι μετοχών της Eurobank Ergasias S.A. (η "Eurobank"), μέχρι 552.948.427 κοινών με δικαίωμα ψήφου ονομαστικών μετοχών της Eurobank, ονομαστικής αξίας εκάστης €2,22. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε αποκλειστικά από τους μετόχους της Eurobank που αποδέχθηκαν τη δημόσια πρόταση της Τράπεζας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Η ανωτέρω απόφαση εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης την 12

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Φεβρουαρίου 2013. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε μερικώς (84,4%) με την εισφορά 466.397.790 μετοχών της Eurobank (οι «Εισφερθείσες Μετοχές»).

Την 22 Φεβρουαρίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας πιστοποίησε την αύξηση. Συνεπώς, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά €271 εκατ. με την έκδοση 270.510.718 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Η εύλογη αξία αυτών των μετοχών, ως καταβληθέν τίμημα για την απόκτηση της Eurobank ήταν €273 εκατ. και υπολογίστηκε με βάση την τιμή κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας στο Χ.Α., την 15 Φεβρουαρίου 2013.

Την 29 Απριλίου 2013 η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε α) τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 10 παλαιές κοινές μετοχές της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €1,00 ανά μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €10,00 η κάθε μία, β) την μείωση της ονομαστικής αξίας έκαστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας (όπως θα έχει διαμορφωθεί μετά το reverse split) από €10,00 σε €0,30, με σκοπό το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε, και γ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ. στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.

Την 19 Ιουνίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστοποίησε την καταβολή ποσού €1.079 εκατ. σε μετρητά από τους ιδιώτες επενδυτές και ποσού €8.677 εκατ. από το ΤΧΣ μέσω των ομολόγων ΕΤΧΣ τα οποία ήδη έχουν ληφθεί από την Τράπεζα εντός του 2012 και την έκδοση 2.274.125.874 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €0,30 ανά μετοχή.

Από το ποσό των €9.756 εκατ. ποσό €682 εκατ. πιστώθηκε στο μετοχικό κεφάλαιο και το υπόλοιπο €9.074 εκατ. μείον δαπάνες έκδοσης στον λογαριασμό αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

Προαιρετική πρόταση για την απόκτηση των πέντε σειρών υβριδικών τίτλων – επαναγορά προνομιούχων τίτλων

Η Τράπεζα στις 23 Μαΐου 2013 ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της προαιρετικής πρότασης, η οποία ξεκίνησε την 8 Μαΐου 2013 και έληξε την 22 Μαΐου 2013, για την απόκτηση έως και του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικοί τίτλοι) μη σωρευτικού μερίσματος άνευ δικαιώματος ψήφου έκδοσης της θυγατρικής NBG Funding Limited και για τους οποίους η Τράπεζα έχει χορηγήσει εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας. Βάσει των συνολικών ονομαστικών ποσών των τίτλων που εγκύρωσ προσφέρθηκαν στην προαιρετική πρόταση, η Τράπεζα υπολόγισε ότι το τελικό συνολικό ονομαστικό ποσό για κάθε σειρά που έγινε αποδεκτό για επαναγορά είναι ως ακολούθως:

Τίτλοι	Τιμή απόκτησης	Συνολική Ονομαστική Αξία αποδεκτή για επαναγορά σύμφωνα με την Πρόταση	Συνολική Ονομαστική Αξία που δεν βρίσκεται στην κατοχή της Τράπεζας μετά την ημερομηνία διακανονισμού ⁽¹⁾
Σειρά Α	40%	€37	€19
Σειρά Β	40%	€20	€18
Σειρά C	40%	\$25	\$14
Σειρά D	40%	€13	€22
Σειρά E	40%	GBP 1	GBP 9

⁽¹⁾ Για κάθε Σειρά, καθορισμένη ως υφιστάμενη συνολική ονομαστική αξία της σχετικής Σειράς μείον (α) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα πριν την έναρξη της σχετικής Πρότασης και (β) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα σύμφωνα με την Πρόταση.

Το κέρδος που προέκυψε από την επαναγορά των υβριδικών τίτλων για την Τράπεζα και τον Όμιλο, ανήλθε σε €55 εκατ.

Η ημερομηνία διακανονισμού για την απόκτηση από την Τράπεζα των τίτλων που εγκύρωσ προσφέρθηκαν ήταν η 27 Μαΐου 2013 και η εξαγορά χρηματοδοτήθηκε από υφιστάμενη ρευστότητα της Τράπεζας. Περαιτέρω, η Τράπεζα εξαγόρασε τμήμα των υπολοίπων υβριδικών τίτλων ονομαστικής αξίας €2 εκατ. των σειρών Α, Β και D.

Προαιρετική πρόταση για την επαναγορά American Deposit Shares

Την 31 Μαΐου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι έχει υποβάλει πρόταση για την αγορά, έναντι μετρητών, για 22.500.000 εκ του συνόλου των 25.000.000 American Deposit Shares («ADSs») σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στο Έγγραφο Προσφοράς. Σύμφωνα με τους όρους της Πρότασης, η Τράπεζα προσέφερε σε μετρητά το καθαρό ποσό των 12,50 Δολλάρια ανά ADS.

Ο σκοπός της Πρότασης ήταν η δημιουργία Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I capital) για την Τράπεζα και η ενίσχυση της ποιότητας της κεφαλαιακής της βάσης.

Μέχρι την 28 Ιουνίου 2013, ημέρα λήξης της Προσφοράς, 12.360.169 ADSs προσφέρθηκαν εγκύρωσ τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου το 49,4% των υφιστάμενων ADSs κατά την ημερομηνία λήξης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Προσφοράς, η συνολική αξία των αγορασθέντων ADSs ανήλθε σε USD155 εκατ. και η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 3 Ιουλίου 2013.

Συνεπώς, κατόπιν της παραπάνω αγοράς, 12.639.831 ADSs βρίσκονται σε κυκλοφορία. Η Τράπεζα ακύρωσε τα ADSs και τις Προνομιούχες Μετοχές που αντιπροσωπεύονται από τα ADSs, κατόπιν των απαραίτητων εγκρίσεων που έλαβε.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Μεταβίβαση μέρους της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.

Την 25 Νοεμβρίου 2013, η Τράπεζα, έπειτα από τη συναίνεση του ΤΧΣ και την έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Directorate General for Competition), υπέγραψε με την εταιρεία Invel Real Estate (Netherlands) II B.V. συμφωνία μεταβίβασης του 66% από την 100% συμμετοχής της στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. σε τρέχουσες αποτιμήσεις (NAV), αντί συνολικού τιμήματος €653 εκατ., εκ των οποίων ποσό €74 εκατ. σχετίζεται με την εισφορά σε είδος (ακίνητα εύλογης αξίας €68 εκατ. και απαιτήσεις εύλογης αξίας €6 εκατ.).

Την 30 Δεκεμβρίου 2013, έπειτα από τη λήψη των σχετικών εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ΤΧΣ κτλ), ολοκληρώθηκε η ανωτέρω συναλλαγή. Η Τράπεζα διατηρεί το 34% στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π., καθώς και τον έλεγχο, βάσει σχετικής συμφωνίας των μετόχων.

Με βάση τα ανωτέρω, αυξήθηκε η συμμετοχή μη ελεγχουσών συμμετοχών σε €629 εκατ. και τα ίδια κεφάλαια των μετόχων της Τράπεζας κατά €24 εκατ.

Πρόγραμμα εθελουσίας αποχώρησης εργαζομένων

Την 19 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε στους υπαλλήλους της τους όρους του προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης. Η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων έληξε την 30 Δεκεμβρίου 2013. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν περίπου 2.500 υπάλληλοι, ενώ το συνολικό κόστος ανήλθε σε περίπου €193 εκατ.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού της 31 Δεκεμβρίου 2013

Την 23 Ιουλίου 2013 η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. ανακηρύχθηκε πλειοδότης για την απόκτηση από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. («ΤΑΙΠΕΔ») εμπορικού ακινήτου, συνολικής επιφάνειας 888 τμ, που βρίσκεται επί της οδού Ερμού 19, Αθήνα έναντι τιμήματος €6 εκατ. Η διαδικασία απόκτησης του ως άνω ακινήτου ολοκληρώθηκε την 3 Φεβρουαρίου 2014.

Την 18 Οκτωβρίου 2013 η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. ανακηρύχθηκε πλειοδότης για την απόκτηση, από το ΤΑΙΠΕΔ, ενός εκ των δύο χαρτοφυλακίων που αποτελούσαν αντικείμενο του διαγωνισμού «sale and leaseback». Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από 14 ακίνητα τα οποία είναι γεωγραφικά καταμελημένα στην Ελληνική επικράτεια (11 ακίνητα στο νομό Αττικής, 2 ακίνητα στο νομό Θεσσαλονίκης και 1 ακίνητο στο νομό Έβρου). Τα ακίνητα θα μισθωθούν στο Ελληνικό Δημόσιο για 20 έτη. Η συνολική επιφάνεια των ακινήτων ανέρχεται σε περίπου 200 χιλ. τμ, εκ των οποίων περίπου 134 χιλ. τμ είναι ανωδομή και περίπου 66 χιλ. τμ είναι υπόγειοι χώροι. Το τίμημα για την απόκτηση του ως άνω χαρτοφυλακίου από την Εταιρεία ανέρχεται σε €116 εκατ. Προκειμένου να ολοκληρωθεί η συναλλαγή, απαιτείται η έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου η οποία τελικά δώθηκε και κοινοποιήθηκε στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. την 19 Μαρτίου 2014. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί στους επόμενους μήνες.

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος, ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή του σε τραπεζικούς κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Η διαχείριση και ο έλεγχος των κινδύνων αυτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσης του Ομίλου να επιδιώκει σταθερά υψηλές αποδόσεις για τους μετόχους του.

Από την 1 Ιανουαρίου 2008, η Τράπεζα ακολουθεί την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, για τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών και στεγαστικών δανείων που αποτελούν το 69,9% του σταθμισμένου για κίνδυνο συνολικού δανειακού της χαρτοφυλακίου σε ατομική βάση. Παράλληλα, συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων του Προγράμματος «Βασιλεία II» σε επίπεδο Ομίλου στοχεύοντας, αφενός στη σταδιακή εφαρμογή του νέου εποπτικού πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας, αφετέρου στην περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων και της ποιότητας της διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίου. Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των έργων του Προγράμματος που συνεχίζουν να υλοποιούνται αφορά στα θυγατρικά πιστωτικά ιδρύματα και εκτελείται χωρίς αξιοσημείωτες αποκλίσεις από το σχετικό χρονοπρογραμματισμό.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με τον Όμιλο. Προέρχεται από τις δανειοδοτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες δραστηριότητες που δημιουργούν έκθεση σε κίνδυνο αθέτησης, όπως οι δραστηριότητες του Ομίλου σε χρηματιστηριακές αγορές, αγορές κεφαλαίου και εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών διενεργείται ξεχωριστά από την Τράπεζα και κάθε μία από τις θυγατρικές της. Κάθε μία από τις διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών που εφαρμόζεται από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, συντονίζεται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων.

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που στοχοθετείται, καθώς και του σκοπού, του είδους της χρηματοδότησης και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Ο Όμιλος τηρεί διαδικασίες υποστήριξης, μέτρησης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων σε συνεχή βάση, στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- Τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων.
- Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης κινδύνων.
- Συστήματα πληροφορικής και αναλυτικές τεχνικές που εξασφαλίζουν τη μέτρηση των εγγενών πιστωτικών κινδύνων για όλες τις σχετικές δραστηριότητες.

Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας του Ομίλου για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
- Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.
- Ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα συστήματα/ υποδείγματα διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

Η προστασία έναντι του πιστωτικού κινδύνου επιτυγχάνεται μέσω:

- Της εφαρμογής κατάλληλων ορίων πιστωτικού ανοίγματος έναντι μεμονωμένων πιστούχων, ομίλων πιστούχων, συγκέντρωσης σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας κ.ά.
- Της χρήσης τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου (εξασφαλίσεις, εγγυήσεις).
- Της προσαρμογής της τιμολόγησης των διαφόρων προϊόντων και υπηρεσιών.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια, στις τιμές μετοχών και εμπορευμάτων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς και στη μεταβλητότητά τους. Ο Όμιλος διατηρεί περιορισμένη συναλλακτική δραστηριότητα με στόχο τη βελτίωση της κερδοφορίας του και των υπηρεσιών που παρέχει στην πελατεία. Η δραστηριότητα αυτή συνεπάγεται την ανάληψη κινδύνου αγοράς, τον οποίο ο Όμιλος επιδιώκει να εντοπίζει, να εκτιμά, να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά μέσα από ένα πλαίσιο αρχών, διαδικασιών μέτρησης και ορίων, το οποίο διέπει όλες τις συναλλαγές του Ομίλου. Οι σημαντικότερες κατηγορίες κινδύνου αγοράς για τον Όμιλο είναι ο επιτοκιακός, ο μετοχικός και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Ο **επιτοκιακός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην πιθανή ζημία στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια. Βασικές πηγές επιτοκιακού κινδύνου αποτελούν το εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο χρεογράφων που κατέχει, καθώς και τα παράγωγα επιτοκιακά προϊόντα, εξωχρηματοστηριακά και διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες αγορές.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατηρεί χαρτοφυλάκιο σε Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου, εκδόσεις του ΕΤΧΣ και κρατικά ομόλογα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και θέσεις σε ελληνικές και διεθνείς εταιρικές εκδόσεις. Επίσης, δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματοστηριακών παράγωγων προϊόντων με τη σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, απλής και σύνθετης δομής. Οι εν λόγω συμβάσεις χρησιμοποιούνται τόσο ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου, όσο και για την αποκόμιση κερδών. Επιπλέον, η Τράπεζα αναλαμβάνει θέσεις σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί χρεογράφων και επιτοκίων, κυρίως για σκοπούς αντιστάθμισης και σε μικρότερο βαθμό για την αποκόμιση κερδών.

Εκτός της Τράπεζας, η σημαντικότερη πηγή κινδύνου αγοράς σε επίπεδο Ομίλου είναι η Finansbank, μέσω του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου που διαθέτει. Ο σημαντικότερος επιμέρους κίνδυνος αγοράς που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο οποίος προέρχεται από τη διατήρηση θέσεων σε χρεογράφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου, κυρίως σε TL, USD και EUR. Επίσης, η θυγατρική συνάπτει Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, είτε για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από τη διακράτηση θέσεων σε ομόλογα Τουρκικού Δημοσίου σε USD και EUR, είτε για την αποκόμιση κερδών.

Επιπλέον, η Finansbank αντλεί ρευστότητα σε USD, τα οποία στη συνέχεια μετατρέπει σε TL μέσω Συμβάσεων Ανταλλαγής Επιτοκίων σε διαφορετικό Νόμισμα, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τη χορήγηση δανείων στην εγχώρια αγορά. Επισημαίνεται δε ότι, οι εν λόγω συμβάσεις λειτουργούν και ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου του χαρτοφυλακίου τοκοχρεολυτικών δανείων της θυγατρικής.

Ο **μετοχικός κίνδυνος** αφορά στον κίνδυνο πιθανών ζημιών στο χαρτοφυλάκιο μετοχών και μετοχικών παραγώγων του Ομίλου από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των μετοχών και των μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος κατέχει θέσεις σε μετοχές, η πλειοψηφία των οποίων διαπραγματεύονται στο Χ.Α., και σε παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών που διαπραγματεύονται στο Χ.Α., καθώς και σε διεθνή χρηματιστήρια. Οι μετοχές ταξινομούνται στο εμπορικό ή στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο του Ομίλου. Τα παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών χρησιμοποιούνται αφενός για την αποκόμιση κερδών και αφετέρου για την αντιστάθμιση του κινδύνου ο οποίος προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μετοχών του Ομίλου, καθώς και από τα προϊόντα που διατίθενται στην πελατεία και είναι συνδεδεμένα με την απόδοση κάποιας μετοχής ή κάποιου μετοχικού δείκτη. Σε μικρότερο βαθμό, ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές σε εξωχρηματοστηριακά παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών, είτε για την αποκόμιση κερδών, είτε για σκοπούς αντιστάθμισης.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που αφορά στην ενδεχόμενη ζημία λόγω δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η ανοικτή συναλλαγματική θέση προκύπτει κυρίως από τις τρέχουσες (spot, prespot) και προθεσμιακές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και διακρίνεται σε εμπορική και δομική. Η δομική ανοικτή συναλλαγματική θέση περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας σε ξένο νόμισμα (για παράδειγμα δάνεια, καταθέσεις κ.α.), καθώς και τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα που διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματοαγοράς.

Σε επίπεδο Ομίλου, ο συναλλαγματικός κίνδυνος απορρέει από την ανοικτή συναλλαγματική θέση κάθε θυγατρικής, μέσω των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα που διενεργούν οι κατά τόπους μονάδες διαχείρισης διαθεσίμων.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται σε όλα τα βασικά νομίσματα, διατηρώντας κυρίως βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις για αποκόμιση κερδών και για την εξυπηρέτηση των θεσμικών, εταιρικών, εγχώριων και διεθνών πελατών του. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Τράπεζας, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν τεθεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματοαγοράς και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών & Λειτουργικών Κινδύνων. Η ίδια πολιτική ισχύει σε όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση του αναλαμβανομένου κινδύνου, έχει θεσπιστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ που καλύπτει τόσο τους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό και μετοχικό κίνδυνο), όσο και το συνολικό κίνδυνο αγοράς του χαρτοφυλακίου.

Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, εφαρμόζεται πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back testing) σε ημερήσια βάση, ενώ για την εκτίμηση της ζημίας που ενδεχομένως υποστεί ο Όμιλος σε περίπτωση ακραίων συνθηκών διενεργείται πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσεως (stress testing) σε εβδομαδιαία βάση, επί των θέσεων του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου και με τη χρήση συγκεκριμένων σεναρίων.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου, έχει από το 2006 θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός υψηλής ποιότητας πλαισίου διαχείρισής του σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Ο Όμιλος εφαρμόζει από το 2009 το μηχανογραφικό σύστημα OrVar της εταιρείας Algorithmics. Το εν λόγω σύστημα, συμβάλλει επιτρέπει στον Όμιλο να υπολογίζει, τόσο σε ατομική βάση όσο και σε ενοποιημένη, τις κεφαλαιακές απαιτήσεις λόγω λειτουργικού κινδύνου μέσω της χρήσης ενός εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του λειτουργικού κινδύνου.

Κίνδυνος επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο και κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται συστηματικά τον επιτοκιακό κίνδυνο που αφορά στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο καθώς και τον κίνδυνο ρευστότητας, μέσω:

- Αναλύσεων των ανοιγμάτων ρευστότητας και αναχρηματοδότησης,
- Μετρήσεων ευαισθησίας της αξίας των ιδίων κεφαλαίων και του καθαρού εσόδου από τόκους σε πιθανές και ακραίες μεταβολές των επιτοκίων,
- Διεύρυνσης και διαφοροποίησης των πηγών χρηματοδότησής του,
- Διατήρησης επαρκούς επιπέδου ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού και
- Εφαρμογής σχετικών ορίων.

Χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων

Ο Όμιλος αντισταθμίζει σημαντικό μέρος του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από το χαρτοφυλάκιο των ομολόγων σταθερού επιτοκίου, εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ), που κατέχει με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί ομολόγων εκδόσεως Γερμανικού Δημοσίου βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης διάρκειας.

Επιπλέον, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματοπιστωτικών παραγώγων, κυρίως μέσω συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, με σκοπό την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου και σε μικρότερο βαθμό την αποκόμιση κερδών.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, στην ετήσια έκθεση του Δ.Σ., πρέπει να αναφέρονται οι πάσης φύσεως συναλλαγές μεταξύ της Τράπεζας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24, που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης. Επίσης, απαιτείται από τα παραπάνω στοιχεία, να παρατίθενται διακριτά, οι συνολικές αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης, καθώς και οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι συναλλαγές της Τράπεζας με τις θυγατρικές της, ενώ δεν υπάρχουν σημαντικές συναλλαγές με τις συγγενείς.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Θυγατρικές

(Έκατ.)	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Τάξεως (καθαρό υπόλοιπο)
NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ.	0,1	51,1	2,5	1,2	30,0
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.	-	372,2	-	3,3	22,4
Εθνική Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	3,1	40,8	4,3	0,3	-
Εθνική Leasing A.E.	393,3	20,5	8,3	1,3	393,7
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	-	0,7	-	0,1	-
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	0,7	23,0	1,1	1,8	-
NBG Greek Fund Ltd	-	5,6	-	0,2	-
NBG Bancassurance A.E. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	0,9	7,2	3,1	0,2	0,4
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	50,1	0,1	0,7	-	-
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	601,4	192,0	23,7	4,1	171,5
NBG Management Services Ltd	117,1	-	4,7	-	-
Storanska Banka A.D.-Skopje	46,6	-	1,8	-	-
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB) (Όμιλος)	123,1	1,6	2,1	0,1	1,3
NBG International Ltd	-	0,8	-	-	-
NBG Finance Plc	-	93,0	-	4,3	-
Interlease E.A.D., Sofia	4,8	-	1,4	-	-
NBG Securities Romania S.A.	-	0,1	-	0,1	-
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	-	9,6	-	0,4	-
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven)	-	2,0	-	-	-
NBG Funding Ltd	-	342,5	-	2,6	-
Banca Romaneasca S.A.	466,7	4,3	7,8	3,8	317,5
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» (Όμιλος)	382,5	850,0	4,9	46,0	1,7
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε.	32,7	3,4	2,1	0,1	2,5
Grand Hotel Summer Palace A.E.	2,9	-	0,1	-	-
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	0,7	1,2	0,1	3,2	0,4
Εθνodata A.E.	-	14,6	0,5	13,2	6,0
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	0,1	-	-	-	-
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	0,4	-	-	-	-
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	-	0,2	-	-	0,8
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	-	0,1	-	-	-
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	3,5	-	-	-	-
NBGI Private Equity Funds	253,4	2,1	0,2	-	-
NBG International Holdings B.V.	80,3	1,2	2,8	-	-
Finansbank A.S. (Όμιλος)	822,5	0,5	40,5	9,3	57,0
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad	21,9	5,4	1,5	-	-
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	-	-	-	-	-
CPT Investments Ltd	-	1.220,0	0,1	10,1	-
NBG Finance (Dollar) Plc	-	27,3	-	0,5	-
NBG Finance (Sterling) Plc	-	71,9	-	0,9	-
NBG Bank Malta Ltd	115,5	596,0	4,3	11,8	-
Εθνική Factors A.E.	24,5	11,9	3,5	0,4	360,0
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	10,5	156,6	0,6	76,3	1.781,5
Banka NBG Albania Sh.a.	12,3	0,9	0,8	-	-
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.	10,7	2,1	0,7	-	2,0
Probank A.E.Δ.Α.Κ.	0,4	-	0,5	-	-
Profinance A.E.	-	1,0	-	0,1	-
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	180,1	7,3	3,3	0,1	-
Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	-	1,3	-	-	-
Ανθός Properties Α.Κ.Ε.	28,8	0,7	0,4	0,6	-
Σύνολο	3.791,6	4.142,8	128,4	196,4	3.148,7

Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης του Ομίλου και της Τράπεζας για την χρήση από 1 Ιανουαρίου 2013 έως 31 Δεκεμβρίου 2013.

Εξωτερικοί ελεγκτές

Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου εξετάζει την ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών, καθώς επίσης και τη σχέση τους με τον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης μη ελεγκτικών εργασιών, καθώς και τις αμοιβές για ελεγκτικές και μη ελεγκτικές εργασίες.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η Εθνική Τράπεζα αναγνωρίζει την αξία της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης («ΕΚΕ»), ως απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης του Οργανισμού και προσεγγίζει όλο και πιο συστηματικά την έννοια της Κοινωνικής Υπευθυνότητας, που ήταν πάντοτε και παραμένει ουσιαστική προτεραιότητα για την Τράπεζα.

Σταθερή στις δεσμεύσεις της, η Εθνική Τράπεζα, συνέχισε και το 2013, στο πλαίσιο της στρατηγικής της, το ευρύ κοινωνικό της έργο, υλοποιώντας τους στόχους που είχαν τεθεί για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, τη στήριξη δράσεων για την πράσινη ανάπτυξη, τη βελτίωση στην ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της, την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της και τη συνεισφορά της στην κοινωνία που δραστηριοποιείται.

Ενδεικτικά μόνο αναφέρονται μερικές από τις πιο βασικές της δράσεις:

- Με πρωτοβουλίες για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων, επαγγελματιών και νοικοκυριών, καθώς και με μέτρα στήριξης των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, η Τράπεζα συνέβαλε στον περιορισμό των επιπτώσεων από την οικονομική κρίση. Συγκεκριμένα:
 - Στον τομέα της χρηματοδότησης των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει τόσο τις υγιείς επιχειρήσεις που δοκιμάζονται από την εγχώρια οικονομική κρίση παρέχοντάς τους την απαραίτητη ρευστότητα, όσο και αυτές που εμφάνισαν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων ρυθμίζοντας με ευνοϊκούς όρους και προϋποθέσεις τις οφειλές τους. Επίσης, συνέχισε να στηρίζει τη ρευστότητα των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση τη συνέχιση της λειτουργίας τους προχωρώντας στη αναδιάρθρωση των οφειλών τους, οι οποίες βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο ληξιπρόθεσμιας, παράλληλα πάντα με τη συνέχιση των προγραμμάτων διευκόλυνσης της αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω ρυθμίσεων/επαναρρυθμίσεων. Το συνολικό υπόλοιπο των ρυθμίσεων – επαναρρυθμίσεων - αναδιρθρώσεων οφειλών πελατείας αρμοδιότητας της ΔΠΜΜΕ ανήλθε την 31 Δεκεμβρίου 2013 στο ποσό των €826 εκατ. Στις παραπάνω οφειλές δεν περιλαμβάνονται αναδιρθρωμένες/ρυθμισμένες/επαναρρυθμισμένες οφειλές, οι οποίες, εν τω μεταξύ, μεταφέρθηκαν σε οριστική καθυστέρηση.
 - Η Τράπεζα παρείχε ρευστότητα στις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις («ΜΜΕ») με τη συμμετοχή της σε Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα χορήγησης δανείων/πιστώσεων με ιδιαίτερα χαμηλό επιτοκιακό κόστος και με σημαντικά μέχρι σήμερα αποτελέσματα μέσω:
 - Της Πρωτοβουλίας JEREMIE, με σκοπό την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης ή την υλοποίηση παγιοποιήσεων από Μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τα δάνεια της μορφής αυτής χρηματοδοτούνται σε ποσοστό 50% από το ΕΣΠΑ 2007–2013 μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και σε ποσοστό 50% από ίδια διαθέσιμα της Τράπεζας.
 - Των Προγραμμάτων της ΕΤΕΑΝ Α.Ε. και συγκεκριμένα:
 - ΔΡΑΣΗ Ε' «ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΦΑΛΑΤΩΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ, ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ, ΑΠΕ», με στόχο κυρίως τη χρηματοδότηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ).
 - Δράση Ζ' «ΤΕΠΙΧ-Επιχειρηματική Επανεκκίνηση» για την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης επιχειρηματικής ανάπτυξης καθώς και για την χρηματοδότηση των επενδυτικών σχεδίων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
 - Δράση Η' «ΤΕΠΙΧ-Νησιωτική Επιχειρηματικότητα» για την ενίσχυση των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα του τουριστικού προϊόντος στη νησιωτική Ελλάδα.

Το συνολικό ύψος χορηγήσεων σε ΜΜΕ για τα ανωτέρω προγράμματα για το 2013 ανήλθε σε €47 εκατ.

- Η Τράπεζα υλοποιώντας συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕπ») δανειοδοτήθηκε με αποκλειστικό στόχο την χρηματοδότηση Μικρομεσαίων και Επιχειρήσεων Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης με ευνοϊκότερους όρους σε σχέση με δάνεια ανάλογης μορφής, συνολικού ποσού €12 εκατ.
- Η Τράπεζα υλοποίησε νέο πρόγραμμα υποβοήθησης των συναλλαγών διεθνούς εμπορίου των υγιών εγχώριων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης που αντιμετωπίζουν δυσκολία αποδοχής του κινδύνου Χώρας από τους εμπορικούς εταίρους τους μέσω της παροχής εγγυοδοσίας από την ΕΤΕπ υπέρ της Τράπεζας σε επιλεγμένες ανταποκρίτριες Τράπεζες του εξωτερικού».
- Με σκοπό τη δημιουργία αξίας τόσο για την Τράπεζα, όσο και για τον εργαζόμενο, μέσω της βελτίωσης των γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών, πραγματοποιήθηκαν 599 εκπαιδευσεις κατά τις οποίες το σύνολο των συμμετοχών ανήλθε στις 11.946 (5.109 σε ενδο-επιχειρησιακές εκπαιδευσεις, 686 σε σεμινάρια εκτός Τραπεζής και 6.151 σε σεμινάρια άλλου τύπου [e-learning, internet, κ.λπ.]) και καταγράφηκαν 124.569 ανθρωπόωρες εκπαιδευσης, επενδύοντας συνολικά €3 εκατ.
- Στο πλαίσιο εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της και του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, κατά το 2013, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:
 - Συνεχίστηκε και το 2013 η ανάπτυξη διαδικασιών/συναλλαγών που στοχεύουν στη μείωση του λειτουργικού κόστους, τη μείωση των εκτυπώσεων καθώς και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων (χαρτί).
 - Εφαρμόστηκαν, με τη συμμετοχή των εργαζομένων, προγράμματα ανακύκλωσης υλικών. Ενδεικτικά, ανακυκλώθηκαν χαρτί, 5.532 κιλά μικρών και μεγάλων μπαταριών, περίπου 51 τόνοι Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού καθώς και 735 κιλά λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης και φωτιστικά είδη με την επέκταση της ανακύκλωσής τους σε όλο το δίκτυο της Τράπεζας.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Επίσης αποσύρθηκαν για ανακύκλωση από τους χώρους της Τράπεζας περίπου 1,9 τόνοι χρησιμοποιημένων συσσωρευτών. Οι δράσεις αυτές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με αδειοδοτημένους φορείς.

- Πρόσθετα για τη μείωση των μετακινήσεων γενικότερα των στελεχών αλλά και των πελατών της, η Τράπεζα συνεχίζει την επέκταση και τον εμπλουτισμό των εναλλακτικών δικτύων της που ενοποιήθηκαν πλέον κάτω από ένα ενιαίο σύνολο ηλεκτρονικών υπηρεσιών (i-bank) που είναι στη διάθεση των πελατών της Τράπεζας όλο το 24ωρο με πέντε δίκτυα σύγχρονης τραπεζικής εξυπηρέτησης: Το δίκτυο ATM, το Internet Banking, το δίκτυο APS, το Phone Banking και το Mobile Banking.
- Η Εθνική Τράπεζα, παρά την τρέχουσα ιδιαίτερα δυσμενή οικονομική συγκυρία, πιστή στη δέσμευσή της για κοινωνική προσφορά συνέχισε την παράδοσή της και ανέπτυξε κατά το 2013 χορηγικό πρόγραμμα ύψους €10 εκατ. Στο πλαίσιο αυτό στήριξε ένα ευρύτατο φάσμα πρωτοβουλιών εταιρικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ευθύνης άμεσα, καθώς και μέσω της χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του Μορφωτικού Ιδρύματος και του Ιστορικού της Αρχείου. Κεντρικοί άξονες αυτών των δράσεων ήταν ο Άνθρωπος, ο Πολιτισμός και το Περιβάλλον. Αναλυτικότερα:

Άνθρωπος

- ο ΚΟΙΝΩΝΙΑ
 - Ενίσχυση δράσεων για την αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας.
 - Ανάπτυξη προγραμμάτων κοινωνικής αλληλεγγύης.
 - Συνδρομή στο έργο φορέων με αναγνωρισμένη δράση στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων.
 - Υποστήριξη ευπαθών (τρίτη ηλικία, παιδιά, άτομα με ειδικές ανάγκες) κοινωνικών ομάδων και ατόμων.
- ο ΕΠΙΣΤΗΜΗ – ΕΡΕΥΝΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
 - Στήριξη προγραμμάτων υποτροφιών για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
 - Συμβολή στην αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και στήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
 - Χορηγίες για ερευνητικά προγράμματα, αθλοθέτηση βραβείων, και στήριξη της καινοτομίας.
 - Στήριξη επιστημονικού έργου και προαγωγή της έρευνας, κυρίως με επιστημονικές συναντήσεις (συνέδρια, θερινά σχολεία, σεμινάρια, ημερίδες) που καλύπτουν όλο το φάσμα των επιστημών.
 - Χορηγική στήριξη για την έκδοση εντύπων, βιβλίων και ειδικών αφιερωμάτων.
- ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
 - Συνέχιση πολυετούς προγράμματος χορηγικής στήριξης αθλητικών φορέων.

Πολιτισμός

- ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΙΣΤΟΡΙΑ -ΤΕΧΝΕΣ
 - Χορηγίες για τη διαφύλαξη και ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού γίνεσθαι.
 - Χορηγική συνδρομή για τη συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων και τη διενέργεια αρχαιολογικών ανασκαφικών ερευνών.
 - Χορηγική στήριξη εκδοτικών πρωτοβουλιών πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.
 - Στήριξη δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων που αφορούν τη μουσική και τις παραστατικές τέχνες.
- ο ΔΙΑΦΟΡΑ
 - Υποστήριξη για την πραγματοποίηση εκδόσεων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων επενδυτικού και χρηματοοικονομικού κυρίως χαρακτήρα.

Περιβάλλον

- ο Στήριξη προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- ο Συμμετοχή στην αποκατάσταση πυρόπληκτων οικοσυστημάτων της χώρας μας.
- ο Δράσεις για τη στήριξη της βιοποικιλότητας.
- ο Συνδρομή, με αίσθημα οικολογικής συνείδησης, στο έργο φορέων που μεριμνούν για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.
- Η Τράπεζα, στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής της Πολιτικής, διέθεσε κατά το 2013 τα ακόλουθα πράσινα τραπεζικά προϊόντα, τα οποία συνεισφέρουν θετικά στην αειφόρο ανάπτυξη:
 - ο Δάνειο για συμμετοχή στο πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον» σε συνεργασία με το Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. (πρώην ΤΕΜΠΜΕ) με 16.355 εγκρίσεις αιτήσεων δανείων για το 2013 συνολικού ποσού €81 εκατ.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

- ο «Πράσινο Δάνειο» με ειδικούς προνομιακούς όρους, με σκοπό τη χρηματοδότηση της αγοράς και εγκατάστασης προϊόντων εξοικονόμησης ενέργειας.
- ο Δάνειο «ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ ΣΠΙΤΙ» για εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος σε οικίες.
- ο Δάνειο «Εστία Πράσινη» για την αγορά, επισκευή ή κατασκευή ενεργειακά αναβαθμισμένης κατοικίας.
- ο Αμοιβαίο Κεφάλαιο ΔΗΛΟΣ «Πράσινη Ενέργεια».
- Η Τράπεζα συμμετέχει στο πρόγραμμα JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) με ανάληψη των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και Περιβάλλοντος με σύμβαση που υπέγραψε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και συνολικά υπό διαχείριση κεφάλαια €85 εκατ.
- Η Τράπεζα και το 2013 με συνολικές εγκρίσεις για πιστοδοτήσεις επενδύσεων σε ΑΠΕ ύψους €378 εκατ. συνέβαλε στην προσπάθεια της χώρας μας για ένα θετικό περιβαλλοντικό ισοζύγιο.

Βραβεύσεις και Διακρίσεις

Η Εθνική Τράπεζα, στο πλαίσιο της ικανοποίησης των αναγκών των πελατών και των μετόχων της, καθώς και της παροχής πληρέστερης πληροφόρησης και διαφάνειας για τη δράση της σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, έλαβε, κατά τη διάρκεια του 2013, σημαντικές βραβεύσεις και διακρίσεις.

• Βράβευση της Έκθεσης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2012 της Τράπεζας

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αξιολόγησε, για έκτη χρονιά, τις ετήσιες Εκθέσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης τις οποίες δημοσίευσαν ελληνικές επιχειρήσεις από όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας. Στο πλαίσιο αυτής της αξιολόγησης, η Εθνική Τράπεζα έλαβε το δεύτερο βραβείο της γενικής κατάταξης, ενώ κατέλαβε την πρώτη θέση μεταξύ όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων.

• 1ο βραβείο για το i-bank store στα Marketing Excellence Awards

Το πρωτοποριακό μοντέλο καταστημάτων i-bank store της Εθνικής Τράπεζας πήρε την πρώτη θέση στην κατηγορία «Διαχείριση Δικτύων Διανομής & Trade Marketing» στα φετινά βραβεία Marketing Excellence Awards. Ο διαγωνισμός αυτός διοργανώνεται από το Ελληνικό Ινστιτούτο Μάρκετινγκ της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεως Επιχειρήσεων και στόχο έχει να αναδείξει και να επιβραβεύσει τις καλύτερες και πιο καινοτόμες δράσεις στο χώρο του marketing από επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα. Στη φετινή διοργάνωση διαγωνίστηκαν 101 υποψηφιότητες από 61 επιχειρήσεις σε 6 τομείς του Μάρκετινγκ. Να σημειωθεί ότι ο θεσμός των Marketing Excellence Awards ξεκίνησε το 2007 και πραγματοποιείται κάθε δυο χρόνια. Να σημειωθεί ότι η Εθνική Τράπεζα κερδίζει για 3η συνεχόμενη φορά το 1ο βραβείο στα Marketing Excellence Awards.

• Τριπλή Βράβευση της Πληροφορικής της ΕΤΕ στα Business IT Excellence (BITE) Awards 2013

Η Πληροφορική της Τράπεζας και του Ομίλου συμμετείχε με ιδιαίτερη επιτυχία στη φετινή διοργάνωση των βραβείων Business IT Excellence (BITE) Awards. Τα Business IT Excellence Awards, που θεσμοθέτησε το περιοδικό Netweek -με την επιστημονική υποστήριξη του Εργαστηρίου Ηλεκτρονικού Εμπορίου (ELTRUN) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών- αποτελούν ένα θεσμό βράβευσης εταιρειών που αξιοποιούν την Πληροφορική και τις Επικοινωνίες, συμβάλλοντας στην πρόοδο και την τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας. Η Πληροφορική της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου απέσπασε τα ακόλουθα 3 βραβεία:

- Στην κατηγορία Governance, Risk & Compliance, η συμμετοχή της ΕΤΕ βραβεύτηκε για την υιοθέτηση του νέου Μοντέλου Διακυβέρνησης Πληροφορικής, που οδηγεί στο μετασχηματισμό της Πληροφορικής σε μονάδα προσανατολισμένη στην παροχή υπηρεσιών Πληροφορικής (service-oriented). Στο πλαίσιο του μετασχηματισμού, ο νεοϊδρυθείς Τομέας Διακυβέρνησης Πληροφορικής του Ομίλου, ανέπτυξε ένα Πλαίσιο Διαχείρισης και Λειτουργίας, το οποίο βασίστηκε σε διεθνή πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές.
- Στην κατηγορία Ενοποίηση Συστημάτων (System Integration), βραβεύτηκε η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος NBG Model Bank για τις θυγατρικές μας στο εξωτερικό. Πρόκειται για ένα σύνολο εφαρμογών Πληροφορικής, που έχει ως στόχο την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών από τις θυγατρικές Τράπεζες του Εξωτερικού με τη χρήση ενός κοινού λειτουργικού μοντέλου, υποστηρίζοντας ένα δίκτυο με περισσότερα από 570 καταστήματα σε 8 χώρες.
- Στην κατηγορία Data center & Green IT υποδομές, βραβεύτηκε το Μηχανογραφικό Κέντρο στο Γέρακα, το οποίο είναι γνωστό ως Athens Data Center (ADC), και συγκαταλέγεται μεταξύ των μεγαλύτερων Μηχανογραφικών Κέντρων των Βαλκανίων, αποτελώντας ταυτόχρονα και ένα σημαντικό τηλεπικοινωνιακό κόμβο.

• Διεθνής διάκριση για την Εθνική Τράπεζα "Best Developed Market Bank in Greece"

Η καλύτερη Τράπεζα στην Ελλάδα "Best Developed Market Bank in Greece" αναδείχθηκε η Εθνική Τράπεζα, στο πλαίσιο των βραβείων "World's Best Developed Market Banks Awards 2013", που απονεμήθηκαν για 20η χρονιά, από το διεθνές οικονομικό περιοδικό Global Finance. Με τα βραβεία "World's Best Developed Market Banks Awards", το περιοδικό Global Finance αναγνωρίζει και επιβραβεύει όσες τράπεζες συστηματικά ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών τους, μέσα σε ένα δύσκολο περιβάλλον, επιτυγχάνουν καλύτερα αποτελέσματα, ενώ ταυτόχρονα θέτουν τις βάσεις για τη μελλοντική τους επιτυχία. Σύμφωνα με το περιοδικό Global Finance, για την επιλογή της καλύτερης Τράπεζας λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένα αντικειμενικά κριτήρια, τόσο σε ποσοτικό όσο και σε ποιοτικό επίπεδο, όπως αύξηση του ενεργητικού, κερδοφορία, φήμη, ικανότητα διοίκησης, γεωγραφική κάλυψη, στρατηγικές σχέσεις, καθώς και ανάπτυξη νέων και καινοτομικών προϊόντων. Η επιλογή των καλύτερων τραπεζών έγινε, έπειτα από εισηγήσεις τραπεζιτών, ανωτάτων οικονομικών στελεχών και αναλυτών από όλο τον κόσμο. Η σημαντική αυτή διεθνής διάκριση επιβεβαιώνει, για μια ακόμη φορά, την

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

ισχυρή θέση της Τράπεζας στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα και την προσήλωσή της στην εφαρμοζόμενη στρατηγική, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των πελατών της και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

- **Καλύτερη Τράπεζα στην Ελλάδα για το 2013 από το περιοδικό Euromoney**

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ αναδείχτηκε ως η καλύτερη Τράπεζα στην Ελλάδα “Best Bank in Greece”, στο πλαίσιο των βραβείων “Awards for Excellence 2013” που απονεμήθηκαν για 23η χρονιά, από το διεθνές, οικονομικό περιοδικό EUROMONEY. Με τα βραβεία “Awards for Excellence”, το περιοδικό Euromoney αναγνωρίζει και επιλέγει, έπειτα από συγκέντρωση και ανάλυση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων με τις επιδόσεις κάθε τράπεζας, εκείνες που διαθέτουν ηγετικό και δυναμικό προφίλ στις παγκόσμιες και τοπικές αγορές, όπου δραστηριοποιούνται και διακρίνονται από τους ανταγωνιστές τους. Σύμφωνα με το περιοδικό Euromoney, η Εθνική Τράπεζα, μέσα σε ένα ιδιαίτερα δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, ανέλαβε πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της κεφαλαιακής της θέσης, με την πρόσφατη επιτυχημένη ολοκλήρωση της αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, ενώ παράλληλα μείωσε σημαντικά τα λειτουργικά της κόστη και βελτίωσε τη ρευστότητά της και τη σχέση δανείων-καταθέσεων. Με την πολύ τιμητική αυτή διεθνή διάκριση, αναγνωρίζονται, για μια ακόμη φορά, οι στρατηγικές επιλογές της Τράπεζας, με την ισχυροποίηση της θέσης της στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, έτσι ώστε να συνεχίσει να επιτελεί τον κομβικό και αναπτυξιακό της ρόλο στην ελληνική οικονομία, όπως αποδεδειγμένα τον έχει επιτελέσει, κατά τη διάρκεια της ιστορικής της διαδρομής.

- **Βράβευση ως «Καλύτερη Τράπεζα της Ελλάδας στο Trade Finance για το 2013»**

Η Εθνική Τράπεζα βραβεύθηκε ως η «Καλύτερη Τράπεζα της Ελλάδας στο Trade Finance» για το 2013 («Greece Best Trade Finance Bank 2013»), από το διεθνούς φήμης περιοδικό Global Finance. Για την ανάδειξη της καλύτερης τράπεζας συγκεντρώθηκαν και αξιολογήθηκαν οι απόψεις αναλυτών της αγοράς και ειδικών του χώρου, ενώ ιδιαίτερη σημασία έχει ότι για πρώτη φορά συμμετείχαν με ψηφοφορία ελληνικές και πολυεθνικές επιχειρήσεις. Τα κριτήρια αξιολόγησης εστιάζονται στο εύρος και την πληρότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, στο επίπεδο εξυπηρέτησης της πελατείας, καθώς και στην ενεργό συμμετοχή στις εξελίξεις σε παγκόσμιο ή περιφερειακό επίπεδο. Η διάκριση αυτή επιβεβαιώνει την έμφαση που δίνει η Εθνική Τράπεζα στο Trade Finance και ιδιαίτερα στις Εξαγωγές, οι οποίες αποτελούν σημαντικό πυλώνα ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Σε αυτή την εξαιρετικά δύσκολη συγκυρία, η Εθνική Τράπεζα, συνεπής διαχρονικά στο θεσμικό της ρόλο, στηρίζει την εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων, διευκολύνοντας τη διείσδυσή τους σε αγορές ενδιαφέροντος και εξασφαλίζοντας την ομαλή ροή της εφοδιαστικής και της χρηματοοικονομικής αλυσίδας. Η ηγετική θέση της Εθνικής Τράπεζας, η πρωτοπορία στην προσφορά εξειδικευμένων λύσεων Trade Financing και ευρύτερα Συναλλακτικής Τραπεζικής, οι πρωτοβουλίες σε συνεργασία με τους φορείς που διαμορφώνουν τις παγκόσμιες τάσεις και οι ισχυροί δεσμοί με τα μεγαλύτερα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διασφαλίζουν την εξυπηρέτηση των αναγκών της ελληνικής επιχείρησης σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Η διάκριση της Εθνικής Τράπεζας στις υπηρεσίες Trade Finance επιβεβαιώνει για άλλη μία φορά την εμπιστοσύνη με την οποία περιβάλλουν την Τράπεζα οι ελληνικές επιχειρήσεις και αναδεικνύει την αποτελεσματική ανταπόκρισή της στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς. Ταυτόχρονα το διεθνές κύρος της Εθνικής αποτελεί εγγύηση για την πρόσβαση των ελληνικών επιχειρήσεων με τους καλύτερους δυνατούς όρους στις ξένες αγορές.

- **Διπλή διάκριση της Εθνικής Τράπεζας στα «Exports ecosystem awards 2013»**

Δύο βραβεία απέσπασε η Εθνική Τράπεζα στο πλαίσιο της απονομής των βραβείων “Exports ecosystem awards 2013” στο ετήσιο συνέδριο Exports Money Conference 2013. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε από την Ethos Media A.E. σε συνεργασία με την Ένωση Διπλωματικών Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (ΕΝΔΥ ΟΕΥ) υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με στόχο την ανάδειξη στρατηγικών και βέλτιστων πρακτικών για την ανάπτυξη των Εξαγωγών. Η Εθνική Τράπεζα κέρδισε το Βραβείο «ΑΡΓΩ - Κορυφαία Εταιρεία υποβοήθησης Εξαγωγών» για το διαχρονικά πρωταγωνιστικό της ρόλο στη στήριξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσα από ένα πελατοκεντρικό μοντέλο που αναδεικνύει την επικέντρωσή της στον πελάτη και στις ανάγκες του. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η συμβολή της Τράπεζας στη διείσδυσή των επιχειρήσεων σε αγορές ενδιαφέροντος, εξασφαλίζοντας την ομαλή και αποτελεσματική ροή της εφοδιαστικής και χρηματοοικονομικής αλυσίδας. Επιπλέον, η Εθνική Τράπεζα διακρίθηκε με το 3ο Βραβείο «Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών υποστήριξης Εξαγωγών 2013» για τις καινοτόμες και εξατομικευμένες υπηρεσίες τραπεζικής Εξαγωγών. Η εμπειρία σε λύσεις Trade Finance, η ενεργή συμμετοχή των στελεχών της Τράπεζας στις διαπραγματεύσεις των αντισυμβαλλομένων, τα εξειδικευμένα γραφεία για τις αγορές της Κίνας και της Ρωσίας και η συμμετοχή σε φορείς και οργανισμούς που διαμορφώνουν τις εξελίξεις, διασφαλίζουν πλήρως την εξυπηρέτηση των μεταλλασσόμενων αναγκών της ελληνικής επιχείρησης. Η εμπιστοσύνη της αγοράς αντανακλάται στον αριθμό των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων που επιλέγουν την Εθνική Τράπεζα για την υποστήριξη της εξαγωγικής τους δραστηριότητας, αλλά και στο υψηλότερο Μεριδίο Εξαγωγών της αγοράς, που σταθερά διαθέτει.

Μερισματική πολιτική

Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3 του Ν. 3723/2008 αναφορικά με το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, οι τράπεζες που συμμετέχουν σε αυτό, επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διανεμητέων κερδών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 148/1967. Οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Δ.Σ. των τραπεζών που συμμετέχουν στο σχέδιο έχουν το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Την 12 Ιουλίου 2013, η Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας, λόγω της μη ύπαρξης διανεμομένων κερδών, δεν πήρε απόφαση για διανομή μερίσματος.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Εισαγωγή

Σύμφωνα με το άρθρο 43α, παράγραφος 3, περίπτωση δ' του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, η Τράπεζα υποχρεούται να συμπεριλαμβάνει ως ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- A. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας,
- B. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Τράπεζα πέρα των προβλέψεων του νόμου,
- Γ. Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων της Τράπεζας,
- Δ. Διοικητικό Συμβούλιο και Λοιπά Διοικητικά, Διαχειριστικά και Εποπτικά Όργανα,
- Ε. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και Διαχείριση Κινδύνων.

Σημειώνεται ότι τα λοιπά πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2004/25/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, περιλαμβάνονται στην Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που αποτελεί ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

A. ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας καθορίζεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, από τους κανονισμούς και το καταστατικό της Τράπεζας, καθώς και από τα όσα ορίζουν το Πλαίσιο Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement – RFA) μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ και οι υποχρεώσεις της Τράπεζας απέναντι στον Επίτροπο Παρακολούθησης (Monitoring Trustee). Επιπλέον, ως εισηγμένη εταιρεία στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α, η Τράπεζα υποχρεούται σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. (Νόμος Sarbanes Oxley) και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. (SEC) και του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης.

Το Φεβρουάριο του 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας («Δ.Σ.») υιοθέτησε κατευθυντήριο πλαίσιο που περιγράφει τη δομή και πρακτική που ακολουθεί η Τράπεζα σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Το κατευθυντήριο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης βασίστηκε στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και συστήνει ένα πλαίσιο το οποίο προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του Δ.Σ. αλλά και της διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου. Τον Μάρτιο του 2011, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του κατευθυντηρίου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, υιοθετήθηκε από το Δ.Σ. της Τράπεζας ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, ο οποίος εν συνεχεία τροποποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2013 με στόχο την εναρμόνισή του με το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ, καθώς και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον οποίο έχει υιοθετήσει και χρησιμοποιεί για τους σκοπούς «συμμόρφωσης ή εξήγησης» του Ν. 3873/2010. Σε συμμόρφωση με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων της Διοίκησης σε επίπεδο Ομίλου, το οποίο εκτιμάται ότι θα εγκριθεί από το Δ.Σ. εντός του 2014, καθώς και αντίστοιχου λογισμικού. Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων έχει καθυστερήσει λόγω των ασυνθητών συνθηκών τις οποίες αντιμετώπισε το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατά τα έτη 2012 και 2013.

Το Δ.Σ. έχει σύστημα αυτοαξιολόγησης της απόδοσης της λειτουργίας του και της λειτουργίας των Επιτροπών του βάσει μεθοδολογίας που έχει διαμορφωθεί και εγκριθεί από την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Κάθε τρία έτη, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε βάθος από εξωτερικό σύμβουλο, η επιλογή και εποπτεία του οποίου εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

B. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Τράπεζα με σκοπό την επίτευξη εταιρικής διακυβέρνησης υψηλού επιπέδου και την ενίσχυση του υφιστάμενου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων έχει υιοθετήσει τις ακόλουθες κύριες πρακτικές και πολιτικές εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες είναι εναρμονισμένες με τις δραστηριότητές της και εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών της:

- **Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας**

Η Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. της Τράπεζας έχει βασιστεί στις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων.

- **Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη**

Η Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη αποσκοπεί στην ενίσχυση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, καθώς και στην πρόληψη και διαχείριση ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ της Τράπεζας και των Ανώτατων Στελεχών της, οι οποίες δύνανται να ζημιώσουν τη φήμη και τα συμφέροντα τόσο της Τράπεζας, όσο και των πελατών, των Μετόχων και των εργαζομένων της.

- **Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας**

Οι αρχές του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας είναι βασισμένες στις θεμελιώδεις αξίες που ακολουθεί η Τράπεζα κατά την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και λαμβάνουν υπόψη τις κείμενες διατάξεις που απορρέουν από το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, βάσει των οποίων η Διοίκηση και το σύνολο του προσωπικού ασκούν τα καθήκοντά τους με στόχο την προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων, των πελατών και των μετόχων, την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και τη διατήρηση και ενδυνάμωση της αξιοπιστίας, της φερεγγυότητας και της φήμης της Τράπεζας και του Ομίλου.

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

- **Ασφαλιστική Κάλυψη μελών των Διοικητικών Συμβουλίων του Ομίλου**

Σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα έχει συνάψει πολυσταθιασμένο συμβόλαιο για την κάλυψη της αστικής ευθύνης των μελών Δ.Σ. και των Διοικητικών Στελεχών όλων των εταιρειών του Ομίλου για την κάλυψη της αστικής ευθύνης της Τράπεζας και των θυγατρικών της από αμέλεια, λάθη ή παραλείψεις των στελεχών και υπαλλήλων της, και για την κάλυψη ζημιών από απάτες, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών απατών.

- **Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών**

Σκοπός του Κώδικα Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών, ο οποίος αναθεωρήθηκε το 2012, είναι η αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή καταστάσεων όπου τα προσωπικά συμφέροντα των Καλυπτόμενων Μερών δεν ταυτίζονται με αυτά της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και η επίδειξη απόλυτης εχεμύθειας εκ μέρους των Καλυπτόμενων Μερών ως προς τις εμπιστευτικές πληροφορίες που διαχειρίζονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Επίσης, τα Καλυπτόμενα Μέρη δεσμεύονται για την υποβολή πλήρων, αληθινών, κατανοητών και εμπρόθεσμων πληροφοριών στις επίσημες αναφορές και τις δημόσιες ανακοινώσεις, σύμφωνα με όσα προβλέπει η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία ή οι κανονιστικές διατάξεις.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

- **Πολιτική για την Υποβολή Εμπιστευτικών Αναφορών**

Σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και της Πράξης Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ) 2577/09.03.2006, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει Πολιτική μέσω της οποίας θεσπίζονται διαδικασίες για την υποβολή, επώνυμα ή ανώνυμα, εμπιστευτικών αναφορών ή παρατηρήσεων από κάθε ενδιαφερόμενο αναφορικά με πράξεις στελεχών της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου, που δημιουργούν αμφιβολίες για αντικανονικές ενέργειες και λογιστικοελεγκτικές πρακτικές μη συμβατές με τη διεθνή πρακτική και τις κείμενες διατάξεις.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας έχει την ευθύνη για την καθιέρωση και τη διαρκή παρακολούθηση της εφαρμογής των διαδικασιών αυτών, οι οποίες διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα και το απόρρητο των αναφορών ή παρατηρήσεων που λαμβάνονται.

Στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Επικοινωνία / Επικοινωνία με την Επιτροπή Ελέγχου), έχουν αναρτηθεί στοιχεία επικοινωνίας για την υποβολή εμπιστευτικών αναφορών.

- **Πολιτική της Τράπεζας και του Ομίλου για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας**

Η Πολιτική της Τράπεζας και του Ομίλου για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση των υφιστάμενων διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου της, και ειδικότερα του υφιστάμενου πλαισίου επί μέρους κανόνων που έχουν υιοθετηθεί για την καταπολέμηση της δωροδοκίας, όπως αυτό καθορίζεται μέσω των συναφών διατάξεων του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, και του Κανονισμού Εργασίας της Τράπεζας.

Αναφορά στην Πολιτική για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας γίνεται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Κανονιστική Συμμόρφωση).

- **Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου**

Η Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου υιοθετήθηκε το 2010 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010 της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τραπεζικής της Ελλάδος. Εν συνεχεία, επικαιροποιήθηκε το 2012 ώστε να είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2650/19.01.2012, η οποία και αντικατέστησε την ως άνω Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010. Επιπρόσθετα, η Πολιτική είναι σε συμμόρφωση με τον Ν.3723/2008, τον Ν.3864/2010, το Πλαίσιο Συνεργασίας με το ΤΧΣ και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης. Σε κάθε περίπτωση οι αποδοχές του Προέδρου, του Διευθύνοντα Συμβούλου και των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και των γενικών διευθυντών και των αναπληρωτών τους δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σύνολο των αποδοχών του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι πάσης φύσεως πρόσθετες απολαβές (bonus) των ίδιων προσώπων καταργούνται για το χρονικό διάστημα συμμετοχής του πιστωτικού ιδρύματος στο πρόγραμμα κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ν. 3864/2010, ενώ για την διανομή μερισμάτων ισχύουν αναλογικά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παρ.3 Ν. 3723/2008. Πληροφορίες για την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου και τις πρακτικές αποδοχών έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Ενημέρωση Επενδυτών / Ετήσιες Εκθέσεις & Ενημερωτικά Δελτία).

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

• Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου της Τράπεζας

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης προσδιορίζει τους βασικούς άξονες της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου, καθορίζει τις δράσεις της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου στο χώρο αυτό και αποτελεί οδηγό για την ανάθεση αρμοδιοτήτων και εξουσιών όσον αφορά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο αυτών των δράσεων.

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη / Πλαίσιο ΕΚΕ).

Γ. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΟΧΩΝ

Το Καταστατικό της Τράπεζας (άρθρα 7-17 και 31-36) περιγράφει τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, τις βασικές αρμοδιότητες και εξουσίες της, καθώς και τα δικαιώματα των Μετόχων και τον τρόπο άσκησής τους. Το Καταστατικό της Τράπεζας είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Τρόπος λειτουργίας και αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο, συλλογικό όργανο της Τράπεζας. Οι νόμιμες αποφάσεις της είναι υποχρεωτικές για όλους τους Μετόχους, ακόμη και για τους απόντες ή εκείνους που διαφωνούν. Όλοι οι Μέτοχοι της Τράπεζας δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Γενική Συνέλευση, ενώ μπορούν να αντιπροσωπευθούν σε αυτή από άλλο, κατάλληλα εξουσιοδοτημένο, πρόσωπο. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου.

Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:

- α) τις τροποποιήσεις του Καταστατικού. Τέτοιες θεωρούνται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του Μετοχικού Κεφαλαίου της Τράπεζας, με εξαίρεση την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου που αποφασίζεται από το Δ.Σ. κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο νόμο και το Καταστατικό,
- β) την εκλογή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών,
- γ) την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης του Ομίλου και της Τράπεζας,
- δ) τη διάθεση των ετήσιων κερδών,
- ε) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Τράπεζας,
- στ) το διορισμό εκκαθαριστών, και
- ζ) κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τη νομοθεσία.

Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν υπάγονται:

- α) αυξήσεις του Μετοχικού Κεφαλαίου που αποφασίζονται κατά τις παραγράφους 1 και 14 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920 από το Δ.Σ., καθώς και αυξήσεις που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων,
- β) η τροποποίηση του Καταστατικού από το Δ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 11, τις παραγράφους 2 και 13 του άρθρου 13 και την παράγραφο 4 του άρθρου 17β του Κ.Ν. 2190/1920,
- γ) η εκλογή, κατά το Καταστατικό, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 18 του Κ.Ν. 2190/1920, Συμβούλων σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή απωλεσάντων την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο,
- δ) η απορρόφηση κατά το άρθρο 78 του Κ.Ν. 2190/1920 ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία που κατέχει το 100% των μετοχών της, και
- ε) η δυνατότητα διανομής κερδών ή προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση με απόφαση του Δ.Σ., εφ' όσον έχει υπάρξει σχετική εξουσιοδότηση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει επί κάθε πρότασης του Δ.Σ. περιλαμβανομένης στην Ημερησία Διάταξη. Συγκαλείται από το Δ.Σ. και συνέρχεται τακτικά, στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, πάντοτε εντός του πρώτου εξαμήνου από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Το Δ.Σ. μπορεί να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη συνεδρίαση, όταν κρίνει αυτό σκόπιμο. Επίσης, οφείλει να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ύστερα από αίτηση των ελεγκτών, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρό του, ορίζοντας αντικείμενο Ημερησίας Διάταξης εκείνο που περιέχεται στην αίτηση. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ στο Δ.Σ. έχει το δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 του Ν.3864/2010.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση εξετάζει την ετήσια οικονομική έκθεση και αποφασίζει για την έγκρισή τους. Επίσης, εκλέγει έναν τουλάχιστον ελεγκτή μαζί με έναν αναπληρωματικό, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 33 του Καταστατικού. Μετά την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης, η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με ειδική ψηφοφορία, που διενεργείται με ονομαστική κλήση και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Καταστατικό, για την απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. και των ανεξάρτητων ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις και εκείνες που εξομοιώνονται με αυτές, η Γενική Συνέλευση πρέπει να καλείται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την οριζόμενη ημέρα για τη συνεδρίασή της. Οι μη εργάσιμες ημέρες συνυπολογίζονται στην ανωτέρω προθεσμία, ενώ δεν υπολογίζονται η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης και η ημέρα της συνεδρίασης.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους Μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι Μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη Συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου, τοιχοκολλείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Τράπεζας και δημοσιεύεται όπως ο νόμος ορίζει.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως Μέτοχος (κάτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας) στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Τράπεζας. Οι προνομιούχες μετοχές του Ν. 3723/2008 της Τράπεζας παρέχουν στον εκπρόσωπο του κατόχου τους (Ελληνικό Δημόσιο) δικαίωμα παράστασης στη Συνέλευση και αρνησικυρίας επί συγκεκριμένων θεμάτων κατά τις προβλέψεις του άρθρου 1 του Ν.3723/2008. Το ΤΧΣ ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7α του Ν.3864/2010 και το Πλαίσιο Συνεργασίας (μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ).

Για την απόδειξη της μετοχικής του ιδιότητας, κάθε Μέτοχος πρέπει να προσκομίσει στην Τράπεζα σχετική έγγραφη βεβαίωση της Ε.Χ.Α.Ε. το αργότερο την τρίτη (3) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Η προηγούμενη προθεσμία ισχύει και για την κατάθεση στην Τράπεζα των εγγράφων νομιμοποίησης των εκπροσώπων ή αντιπροσώπων των Μετόχων. Συγκεκριμένα, η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την Ημερομηνία Καταγραφής, όπως αυτή ορίζεται στην Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης. Μέτοχοι που δεν συμμορφώθηκαν προς τις ανωτέρω διατάξεις μπορούν να μετάσχουν στη Γενική Συνέλευση και να ψηφίσουν, μόνο με την άδειά της. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση, ορίζοντας ως εκπροσώπους τους έως τρία φυσικά πρόσωπα.

Δέκα (10) ημέρες πριν από κάθε τακτική Γενική Συνέλευση, η Ετήσια Οικονομική Έκθεση τίθεται στη διάθεση κάθε Μετόχου που την έχει ζητήσει.

Σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση πρέπει να τοποθετείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Τράπεζας πίνακας των Μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου με τον αριθμό των μετοχών και ψήφων καθενός, τα ονόματα των τυχόν αντιπροσώπων τους, καθώς και τις διευθύνσεις αυτών και των αντιπροσώπων τους. Στον πίνακα αυτό καταχωρίζονται υποχρεωτικά από το Δ.Σ. όλοι οι Μέτοχοι που συμμορφώθηκαν με τις ανωτέρω διατάξεις. Αν κάποιος Μέτοχος ή αντιπρόσωπος Μετόχου έχει αντιρρήσεις για τον πίνακα, μπορεί να τις υποβάλει μόνο στην αρχή της συνεδρίασης της Συνέλευσης και πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι και προσωρινός Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης. Εάν ο Πρόεδρος κωλύεται, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του, κατά το άρθρο 21 παράγραφος 2 του Καταστατικού. Εάν και αυτός κωλύεται, προεδρεύει προσωρινά ο Μέτοχος ή εκπρόσωπος Μετόχου με το μεγαλύτερο αριθμό μετοχών. Δύο από τους παρόντες Μετόχους ή αντιπροσώπους Μετόχων, τους οποίους ορίζει ο Πρόεδρος, εκτελούν χρέη προσωρινών Γραμματέων. Μετά την επικύρωση του πίνακα των Μετόχων, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) Γραμματείς, που εκτελούν και χρέη ψηφολεκτών.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως για τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν Μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν η απαρτία αυτή δε συντελεστεί, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται πάλι μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, προσκαλούμενη πριν από δέκα (10) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες, και βρίσκεται κατά την επαναληπτική αυτή συνεδρίαση σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως για τα θέματα της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, οποιοδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σε αυτήν τμήμα του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας.

Εξαιρετικά, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν σε:

- α) μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας,
- β) μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής,
- γ) επαύξηση των υποχρεώσεων των Μετόχων,
- δ) αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, μη προβλεπόμενη από το Καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 και 2 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, εκτός εάν επιβάλλεται από το νόμο ή γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών,
- ε) μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, εκτός εάν γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920,
- στ) μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών,
- ζ) συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας,
- η) παροχή ή ανανέωση της εξουσίας προς το Δ.Σ. για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, και
- θ) κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο,

η Γενική Συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της Ημερησίας Διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται κατ' αυτήν Μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

συντελεστεί η απαρτία αυτή στην πρώτη συνεδρίαση, εντός είκοσι (20) ημερών από αυτή τη συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν από τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες, συνέρχεται πρώτη επαναληπτική συνέλευση, η οποία ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, όταν σε αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν συντελεστεί και αυτή η απαρτία, συνέρχεται και πάλι, εντός είκοσι (20) ημερών, δεύτερη επαναληπτική συνέλευση, με πρόσκληση τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν, η οποία ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, όταν σε αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης της απαιτούμενης απαρτίας.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις στα θέματα που απαιτούν αυξημένη απαρτία λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Δικαιώματα Μετόχων Μειοψηφίας

Τα δικαιώματα Μετόχων Μειοψηφίας εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει και τα σχετικά άρθρα του Καταστατικού της Τράπεζας.

Με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον Πρόεδρο του Δ.Σ. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της Ημερησίας Διάταξης.

Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, ο Πρόεδρος της Συνέλευσης οφείλει να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, τακτικής ή έκτακτης, ορίζοντας ημέρα συνεδρίας για τη λήψη των αποφάσεων αυτών εκείνη που ορίζεται στην αίτηση των Μετόχων και που δεν μπορεί, πάντως, να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία αναβολής.

Η μετ' αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των Μετόχων. Σε αυτή μπορούν να μετάσχουν και νέοι Μέτοχοι, τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 12 και 13 παρ. 1 του Καταστατικού.

Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η λήψη αποφάσεων πάνω στα θέματα της Ημερησίας Διάταξης της Γενικής Συνέλευσης ενεργείται με ονομαστική κλήση.

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε Μετόχου, η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5), τουλάχιστον, πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Τράπεζας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της Ημερησίας Διάταξης. Επίσης, με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφ' όσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Δ.Σ. ή τους Διευθυντές της Τράπεζας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Τράπεζας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων Μετόχων στο Δ.Σ., σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 του Κ.Ν. 2190/1920.

Μετά από αίτηση Μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας. Το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά.

Τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης παροχής των πληροφοριών προς τους Μετόχους επιλύεται από το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας της Τράπεζας, με απόφασή του. Με την ίδια απόφαση, το δικαστήριο υποχρεώνει την Τράπεζα να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει ο νόμος, οι Μέτοχοι της Τράπεζας που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το αρμόδιο Δικαστήριο έλεγχο της Τράπεζας. Ο έλεγχος διατάσσεται, εάν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις των νόμων ή του Καταστατικού της Τράπεζας ή αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται εντός τριών (3) ετών από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης, εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.

Μέτοχοι της Τράπεζας, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το αρμόδιο Δικαστήριο τον έλεγχο της Τράπεζας, εφ' όσον από την όλη πορεία αυτής καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται, όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση.

Λοιπά Δικαιώματα Μετόχων

Επιπλέον πληροφοριακά στοιχεία αναφορικά με τα δικαιώματα των Μετόχων της Τράπεζας και τον τρόπο άσκησής τους περιλαμβάνονται στην Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007 και αποτελεί ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. της Τράπεζας.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Δ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας

Η Τράπεζα διοικείται από το Δ.Σ. το οποίο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη στρατηγικής κατεύθυνσης, την εποπτεία της Διοίκησης και τον επαρκή έλεγχο της Τράπεζας, με απώτερο στόχο τη μεγιστοποίηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τράπεζας και την προάσπιση του γενικότερου εταιρικού συμφέροντος, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, περιλαμβανομένων και των διατάξεων του Πλαισίου Συνεργασίας της Τράπεζας με το ΤΧΣ και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης.

Η λειτουργία, οι βασικές αρμοδιότητες και εξουσίες του Δ.Σ. της Τράπεζας περιγράφονται αναλυτικά στο Καταστατικό της Τράπεζας και στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τα οποία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου

Στο Δ.Σ. της Τράπεζας συμμετέχουν ως μέλη ένας εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου και ένας εκπρόσωπος του ΤΧΣ, σε εφαρμογή των Ν. 3723/2008 και 3864/2010 αντίστοιχα. Αναλυτικότερες πληροφορίες παρατίθενται κατωτέρω στην ενότητα «Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου».

Το Δ.Σ. εκλέγει από τα μέλη του, με απόλυτη πλειοψηφία, τον Πρόεδρό του και το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας, ο οποίος διευθύνει τις εργασίες αυτής. Ακόμη, το Δ.Σ. μπορεί να εκλέγει Αντιπρόεδρο ή Αντιπροέδρους και Αναπληρωτή ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι δυνατόν να εκλεγεί και Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας, ο δε Αντιπρόεδρος ή Αντιπρόεδροι του Δ.Σ. είναι δυνατόν να εκλεγεί/ούν και Αναπληρωτής ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της Τράπεζας. Ωστόσο, η Τράπεζα παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και στο πλαίσιο υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών και της συνεχής διαδικασίας επικαιροποίησης του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, διαχωρίζει τον ρόλο του Προέδρου από αυτόν του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ. είναι, ενδεικτικά, αρμόδιο για την:

- Εξέταση και έγκριση της στρατηγικής κατεύθυνσης της Τράπεζας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και του πολυετούς επιχειρησιακού σχεδίου, του ετήσιου προϋπολογισμού και των μεγάλων στρατηγικών αποφάσεων, και την παροχή σχετικής καθοδήγησης στη Διοίκηση της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Εξέταση της εταιρικής δομής του Ομίλου, την παρακολούθηση τυχόν κινδύνων που απορρέουν από τη δομή αυτή και διασφάλιση της συνεκτικότητας και αποτελεσματικότητας του συστήματος της εταιρικής διακυβέρνησης του Ομίλου.
- Συμμετοχή της Τράπεζας σε άλλες τράπεζες στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή εκποίηση συμμετοχών της σε αυτές.
- Ίδρυση Υποκαταστημάτων, Πρακτορείων και Γραφείων Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Σύσταση σωματείων, ιδρυμάτων του άρθρου 108 ΑΚ και συμμετοχή σε εταιρείες του άρθρου 784 ΑΚ.
- Έγκριση του Κανονισμού Εργασίας της Τράπεζας.
- Ονομασία των Γενικών Διευθυντών, Βοηθών Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της Τράπεζας κατόπιν πρότασης του Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Εξέταση και έγκριση της ετήσιας και ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Έκδοση Ομολογιακών Δανείων πάσης φύσεως, εκτός εκείνων για τα οποία ορίζεται αποκλειστικά αρμόδια από το νόμο η Γενική Συνέλευση.
- Έγκριση και ανασκόπηση του Κώδικα Δεοντολογίας για τους υπαλλήλους της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Έγκριση της Πολιτικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Έγκριση και αναθεώρηση της Πολιτικής Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου, κατόπιν απόφασης μη εκτελεστικών Μελών του, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών του Δ.Σ.

Το έργο του Δ.Σ. της Τράπεζας υποστηρίζεται από τις αρμόδιες Επιτροπές που έχουν συσταθεί και λειτουργούν για το σκοπό αυτό, η λειτουργία των οποίων είναι σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, περιλαμβανομένων και των διατάξεων του Πλαισίου Συνεργασίας της Τράπεζας με το ΤΧΣ και των υποχρεώσεων της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης.

Σύμφωνα με τους Ν. 3723/2008 (άρθρο 1) και 3864/2010 (άρθρο 10) και το Πλαίσιο Συνεργασίας με το ΤΧΣ, οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΧΣ έχουν -μεταξύ άλλων- δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης του Δ.Σ. του πιστωτικού ιδρύματος σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Υποψηφιότητες μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η διαδικασία επιλογής και τα κριτήρια για την καταλληλότητα των μελών του Δ.Σ. υπάγονται σε συγκεκριμένους κανόνες που έχουν θεσπιστεί και προβλέπονται από το Καταστατικό της Τράπεζας, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. Ο κάθε προτεινόμενος υποψήφιος πληροί κριτήρια μέσω των οποίων εξασφαλίζεται εν γένει η βέλτιστη διακυβέρνηση και καθοδήγηση της στρατηγικής της Τράπεζας σε οικονομικά, επιχειρηματικά και θέματα πολιτικής.

Κατά την επιλογή και πρόταση προς τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων των υποψηφίων μελών του Δ.Σ., ή κατά τον διορισμό νέων μελών κατ' αντικατάσταση αποχωρησάντων μελών του, το Δ.Σ. επιδιώκει να προτείνει υποψηφίους οι οποίοι πληρούν τις προδιαγραφές καταλληλότητας (fit and proper requirements) όπως αυτές περιγράφονται στην Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων, δεν έχουν συστηματική σύγκρουση συμφερόντων με την Τράπεζα και των οποίων η εκλογή διασφαλίζει ότι το Δ.Σ., ως συλλογικό όργανο, έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Γνωρίζει σε βάθος το χρηματοπιστωτικό σύστημα και περιλαμβάνει στη σύνθεσή του μέλη που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει σε ηγετικές θέσεις σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.
- Διαθέτει σημαντική εμπειρία στον επιχειρηματικό και επαγγελματικό κόσμο, καθώς και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, περιλαμβάνοντας μεταξύ των μελών του στελέχη που διατελούν ή έχουν διατελέσει πρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι ή ανώτατα διοικητικά στελέχη σε μεγάλους οργανισμούς και των οποίων η ικανότητα να διαμορφώνουν κρίση επί σημαντικών και λεπτών θεμάτων, όπως αυτά επί των οποίων το Δ.Σ. καλείται να λάβει αποφάσεις, είναι ευρέως αναγνωρισμένη.
- Έχει πλήρη κατανόηση της δομής και της δυναμικής της πελατείας της Τράπεζας, καθώς και των κύριων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος σήμερα.
- Διαθέτει σημαντική διεθνή εμπειρία και είναι σε θέση να συμβάλει στις αναπτυξιακές προοπτικές της Τράπεζας στην συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησής της.
- Διαθέτει κατάλληλη εμπειρία σε χρηματοοικονομικά θέματα, ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικά την εποπτεία ενός Ομίλου που προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο.
- Εξασφαλίζει, κατά το δυνατόν, επαρκή εκπροσώπηση των δύο φύλων.

Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ. διαμορφώνει πρόταση που υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση όσον αφορά στην αποζημίωση των μελών του για τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η πρόταση αυτή καταρτίζεται με βάση την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας, τον κανονισμό της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών του Δ.Σ. και τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου, με τρόπο που αντανακλά επαρκώς το χρόνο και την προσπάθεια που αναμένεται να καταβάλλουν τα μέλη ώστε να συμβάλλουν στις εργασίες του Δ.Σ., αλλά και ταυτόχρονα προάγει την αποδοτικότητα των εργασιών του Δ.Σ. Οι αμοιβές του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζονται από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.

Η Τράπεζα, όπως αναφέρεται και ανωτέρω, έχει υιοθετήσει Πολιτική Αποδοχών για τον καθορισμό των αμοιβών τους στο ευρύτερο πλαίσιο προσδιορισμού των αμοιβών ανωτάτων διοικητικών στελεχών που έχει σκοπό την προώθηση της αξιοκρατίας και τη διαμόρφωση νοοτροπίας προσανατολισμένης στην απόδοση. Να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια του 2013 δεν χορηγήθηκαν μεταβλητές αποδοχές στον Πρόεδρο και στα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., ενώ οι αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. δεν περιλαμβάνουν έκτακτες παροχές σύμφωνα με την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι η αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι σύμφωνη με τις δεσμεύσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης.

Συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα προσφέρει στα νέα μέλη του Δ.Σ. εισαγωγικό πρόγραμμα ενημέρωσης αναφορικά με θέματα διαχείρισης κινδύνων, παρακολούθησης του επιχειρηματικού σχεδίου της Τράπεζας, χρηματοοικονομικής και λογιστικής, κανονιστικής συμμόρφωσης και εταιρικής διακυβέρνησης, Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, οργανωτικής δομής και διοίκησης, καθώς και θέματα εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων. Επίσης, στα νέα μέλη του Δ.Σ. παρέχεται ενημερωτικό υλικό το οποίο περιλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών του Δ.Σ. στην Τράπεζα. Το εισαγωγικό πρόγραμμα περιλαμβάνει επισκέψεις σε αντιπροσωπευτικά καταστήματα της Τράπεζας και σε θυγατρικές του Ομίλου. Η Τράπεζα παρέχει σε όλα τα μέλη του Δ.Σ. προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου της επίβλεψης από το Δ.Σ., τα οποία είναι συνεχή και αφορούν τις ανωτέρω συνήθειες περιοχές λειτουργίας της Τράπεζας.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Στο πλαίσιο συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας σε εφαρμογή του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει στο Δ.Σ. μέσω εκπροσώπου του, ο οποίος έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς ανώτατα στελέχη της διοίκησης καθώς και την άσκηση επιρροής στις στρατηγικές αποφάσεις του Ομίλου. Ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου σε εφαρμογή του ανωτέρω νόμου έχει οριστεί ο κ. Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης.

Σε εφαρμογή του Ν.3864/2010 αλλά και της από 28 Μαΐου 2012 Σύμβασης Προεγγραφής, όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012, το ΤΧΣ έχει ορίσει τον κ. Χαράλαμπο Μάκκα ως εκπρόσωπό του στο Δ.Σ. της Τράπεζας. Ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ,

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα και από το Πλαίσιο Συνεργασίας της Τράπεζας με το ΤΧΣ, έχει δικαίωμα να συμμετέχει στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και στην επιτροπή που υποχρεούται να συστήσει η Τράπεζα με μόνη αρμοδιότητα την επίβλεψη εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα εγκριθεί από το ΤΧΣ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος αναδιάρθρωσης του τραπεζικού τομέα και ειδικότερα της τήρησης των Δεσμεύσεων του Ελληνικού Δημοσίου όσον αφορά τη λειτουργία της Τράπεζας, η εταιρεία Grant Thornton έχει οριστεί «Επίτροπος Παρακολούθησης» (Monitoring Trustee), με αντικείμενο την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις ανωτέρω Δεσμεύσεις. Ειδικότερα, ο Επίτροπος Παρακολούθησης είναι επιφορτισμένος με την παρακολούθηση της τήρησης των δεσμεύσεων που αφορούν στη διατήρηση αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου, την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών πιστοδοτήσεων, καταθέσεων και διαχείρισης κινδύνων, τον περιορισμό κρατικής βοήθειας, την εφαρμογή περιορισμών στην καταβολή μερισμάτων, τοκομεριδίων και αγορών ιδίων χρηματοπιστωτικών μέσων. Επίσης, έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά αρχεία και δικαίωμα να συζητά με αναλυτές πιστώσεων και στελέχη διαχείρισης κινδύνων.

Το παρόν Δ.Σ., του οποίου η θητεία λήγει το 2016, εξελέγη (πλην των μελών που ορίζονται από το Ελληνικό Δημόσιο και το ΤΧΣ) από τη Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, την 23 Νοεμβρίου 2012 και συγκροτήθηκε σε σώμα με την από 23 Νοεμβρίου 2012 συνεδρίαση του Δ.Σ.

Κατά τη διάρκεια του 2013, επήλθαν οι ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση του Δ.Σ. της Τράπεζας και των Επιτροπών του:

- Ο κ. Γεώργιος Ζανιάς εκλέχθηκε Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων την 28 Φεβρουαρίου 2013, σε αντικατάσταση του κ. Στέφανου Βαβαλίδη.
- Ο Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ.κ. Θεόκλητος παραιτήθηκε από μέλος του Δ.Σ. και των Επιτροπών του την 9 Απριλίου 2013.
- Η κα Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα παραιτήθηκε από μέλος της Επιτροπής Ελέγχου την 25 Απριλίου 2013.
- Ο κ. Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος εκλέχθηκε μέλος του Δ.Σ. την 19 Δεκεμβρίου 2013. Επίσης, ορίστηκε Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων την 19 Δεκεμβρίου 2013, σε αντικατάσταση του κ. Γεώργιου Ζανιά.
- Ο κ. Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος εκλέχθηκε μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης & Υποψηφιοτήτων την 19 Δεκεμβρίου 2013.

Επιπρόσθετα, την 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Ιωάννης Γιαννίδης παραιτήθηκε από μέλος του Δ.Σ. και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και ο κ. Δημήτριος Αφεντούλης εκλέχθηκε μέλος του Δ.Σ.

Αναλυτικά, το παρόν Δ.Σ. απαρτίζεται από τους κάτωθι:

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ημερομηνία Εκλογής	Λήξη θητείας	Επάγγελμα
Γεώργιος Π. Ζανιάς	Πρόεδρος Δ.Σ. (Μη Εκτελεστικό Μέλος)	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Πρόεδρος Δ.Σ., Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
Εκτελεστικά μέλη				
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Διευθύνων Σύμβουλος
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Αναπλ. Διευθ. Σύμβουλος
Μη εκτελεστικά μέλη				
Ευθύμιος Χ. Κατσίκας	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Εκπρόσωπος εργαζομένων,
Σταύρος Α. Κούκος	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Εκπρόσωπος εργαζομένων Πρόεδρος ΟΤΟΕ
Δημήτριος Ν. Αφεντούλης	Μέλος	20 Φεβρουαρίου 2014	2016	Οικονομολόγος
Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη				
Στέφανος Χ. Βαβαλίδης	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της European Bank for Reconstruction & Development
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita A.E.
Παναγιώτης-Αριστείδης Α. Θωμόπουλος	Μέλος	19 Δεκεμβρίου 2013	2016	Οικονομολόγος, Τραπεζίτης
Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου – Μπενοπούλου	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Μέλος Δ.Σ., της TITAN Τσιμέντα Α.Ε.
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Οικονομολόγος
Μαρία (Μαρίλυ) Α. Φραγκίστα	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Διευθύνουσα Σύμβουλος της Franco Compañia Naviera S.A.
Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008)				
Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης	Μέλος	26 Φεβρουαρίου 2009	2016	Οικονομολόγος, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσαφίδης Α.Ε.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ημερομηνία Εκλογής	Λήξη Θητείας	Επάγγελμα
Εκπρόσωπος Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ν.3864/2010)				
Χαράλαμπος Α. Μάκκας	Μέλος	11 Ιουνίου 2012	2016	Οικονομολόγος
Γραμματέας Δ.Σ. και Επιτροπών Δ.Σ.				
Παναγιώτης Α. Δασμάνογλου		28 Ιανουαρίου 2014*	2016	Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου

* Κατά τη συνεδρίαση του Δ.Σ. της Τράπεζας της 28 Ιανουαρίου 2014, εκλέχθηκε νέος Γραμματέας Δ.Σ. ο κ. Παναγιώτης Α. Δασμάνογλου, σε αντικατάσταση του κ. Μιχαήλ Α. Φρούσιου.

Κατά τη διάρκεια του 2013, το Δ.Σ. της Τράπεζας συνεδρίασε συνολικά τριάντα τέσσερις φορές.

Κατά τη διάρκεια του 2013, συνολικά οι Επιτροπές του Δ.Σ. της Τράπεζας συνεδρίασαν σαράντα τρεις φορές.

Το 14,3% (2 εκ των 14) των μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας είναι γυναίκες.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Εταιρική Διακυβέρνηση](#) / Διοικητικό Συμβούλιο).

Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Πέντε επιτροπές έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε επίπεδο Δ.Σ. της Τράπεζας, οι κανονισμοί λειτουργίας των οποίων έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Εταιρική Διακυβέρνηση](#) / [Διοικητικό Συμβούλιο](#) / Επιτροπές). Τα μέλη των Επιτροπών λαμβάνουν ετήσια αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε κάθε μία από αυτές.

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1308/20.7.2006) βάσει των διατάξεων της ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε επτά φορές. Η Επιτροπή αναθεώρησε τον Κανονισμό της με στόχο την εναρμόνιση της λειτουργίας της σύμφωνα με τα όσα ορίζει το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ. Ο αναθεωρημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Δ.Σ. στις 27 Νοεμβρίου 2013. Κατά το 2013 η Επιτροπή ενημερώθηκε αναλυτικά σε τακτική βάση και γνωμοδότησε για το επίπεδο ανάληψης κινδύνων από την Τράπεζα, ανασκόπησε την Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων 2012 και ενημέρωσε σχετικά το Δ.Σ. Επίσης εισηγήθηκε στο Δ.Σ. τον ορισμό νέου Γενικού Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων. Τέλος, έλαβε και αξιολόγησε σημαντικές μεθοδολογίες, οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό της, όπως το Πλαίσιο Αρχών και Διακυβέρνησης Σχεδίου Συνέχειας Εργασιών, καθώς επίσης γνωμοδότησε επί σημαντικών αποφάσεων που μεταβάλλουν το επιχειρηματικό σχέδιο της Τράπεζας στο πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνων.

Η Επιτροπή, από 19 Δεκεμβρίου 2013, αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα οποία είναι τουλάχιστον τρία σε αριθμό και στην πλειοψηφία τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ., σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων.

Αναλυτικές πληροφορίες για τις αρμοδιότητες, τη σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής περιλαμβάνονται στον κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Εταιρική Διακυβέρνηση](#) / [Διοικητικό Συμβούλιο](#) / Επιτροπές).

Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5.5.2005). Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών συνεδρίασε επτά φορές. Η Επιτροπή αναθεώρησε τον Κανονισμό της με στόχο την εναρμόνισή της λειτουργίας της σύμφωνα με τα όσα ορίζει το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ. Ο αναθεωρημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Δ.Σ. στις 24 Οκτωβρίου 2013. Κατά το 2013 η Επιτροπή ασχολήθηκε με την εφαρμογή των ΠΔ/ΤΕ 2650/2012 και 2651/2012 και προέβη στις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες και την αναθεώρηση της Πολιτικής Παροχών Στελεχών. Επίσης, ασχολήθηκε με το σύστημα αξιολόγησης διοίκησης της απόδοσης του προσωπικού του Ομίλου και την εφαρμογή μηχανογραφικού συστήματος για τη μισθοδοσία του, και τον επαναπροσδιορισμό του μισθολογικού κόστους της Τράπεζας. Παράλληλα, ενέκρινε τις αμοιβές των μελών του Δ.Σ. και των Επιτροπών του για τη χρήση 2012 και προσδιόρισε τις αμοιβές του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου και των μη εκτελεστικών μελών Δ.Σ. μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση 2014. Τέλος, ασχολήθηκε με τις συμβάσεις, αναβαθμίσεις και το διορισμό Γενικών Διευθυντών και Βοηθών Γενικών Διευθυντών της Τράπεζας και το Πρόγραμμα Εθελούσιας Αποχώρησης Υπαλλήλων ΕΤΕ.

Αναλυτικές πληροφορίες για τις αρμοδιότητες, τη σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής περιλαμβάνονται στον κανονισμό λειτουργίας που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Εταιρική Διακυβέρνηση](#) / [Διοικητικό Συμβούλιο](#) / Επιτροπές).

Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων

Η Επιτροπή συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5.5.2005). Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων συνεδρίασε τέσσερις φορές. Η Επιτροπή αναθεώρησε τον Κανονισμό της με

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

στόχο την εναρμόνισή της λειτουργίας της σύμφωνα με τα όσα ορίζει το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ. Ο αναθεωρημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Δ.Σ. στις 27 Νοεμβρίου 2013. Κατά το έτος 2013 η Επιτροπή ασχολήθηκε με την εφαρμογή και την εναρμόνισή της με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης με την ανανέωση των μελών της, την αξιολόγηση μεθοδολογίας αποτελεσματικότητας του Δ.Σ., καθώς και με την τροποποίηση του κανονισμού της σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ. Επίσης η Επιτροπή ενημερώθηκε για το νέο κανονιστικό πλαίσιο που εισάγει η κοινοτική οδηγία 2013/36 (CRD IV).

Αναλυτικές πληροφορίες για τις αρμοδιότητες, σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής περιλαμβάνονται στον κανονισμό λειτουργίας που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Εταιρική Διακυβέρνηση](#) / [Διοικητικό Συμβούλιο](#) / Επιτροπές).

Επιτροπή Στρατηγικής

Η Επιτροπή συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1387/29 Σεπτεμβρίου 2009). Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδρίασε οκτώ φορές. Κατά το έτος 2013 η Επιτροπή ασχολήθηκε με στρατηγικές αναδιάρθρωσης της Τράπεζας και του Ομίλου, όπως την εξαγορά των πιστωτικών ιδρυμάτων FBB και Probank, την πρόταση και ανάκληση συγχώνευσης με την Eurobank Εργασίας Α.Ε., τη συμμετοχή της ΕΤΕ στη διαδικασία πώλησης του Νέου Ταχυδρομικού Ταμειευτηρίου καθώς με τη στρατηγική λήψη αποφάσεων σχετικά με εταιρείες του Ομίλου.

Αναλυτικές πληροφορίες για τις αρμοδιότητες, σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής περιλαμβάνονται στον κανονισμό λειτουργίας που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Εταιρική Διακυβέρνηση](#) / [Διοικητικό Συμβούλιο](#) / Επιτροπές).

Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή συστάθηκε το 1999 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, το άρθρο 37 του Ν. 3693/2008 και τις διατάξεις του Νόμου Sarbanes-Oxley («SOX»).

Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας κατόπιν προτάσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων προς τον Πρόεδρο του Δ.Σ. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. Η Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ., εκ των οποίων το ένα τουλάχιστον είναι ειδικός σε χρηματοοικονομικά θέματα με επαρκείς γνώσεις και εμπειρία και σε ελεγκτικά θέματα. Η θητεία των μελών είναι ετήσια και μπορεί να ανανεωθεί απεριόριστα. Η Επιτροπή Ελέγχου απασχολεί εξειδικευμένο σύμβουλο που αναφέρεται απευθείας στον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Η εκλογή των μελών της εν λόγω επιτροπής κατά τις διατάξεις του Ν. 3693/2008 έγινε με απόφαση της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης της 12 Ιουλίου 2013 και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και του Δ.Σ. Η θητεία της Επιτροπής ορίστηκε για ένα χρόνο.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε δεκαεπτά φορές. Η Επιτροπή αναθεώρησε τον Κανονισμό της με στόχο την εναρμόνισή της λειτουργίας της σύμφωνα με τα όσα ορίζει το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ. Ο αναθεωρημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Δ.Σ. στις 24 Οκτωβρίου 2013. Η Επιτροπή κατά το 2013 ασχολήθηκε με την ανασκόπηση των τριμηνιαίων και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου, την παρακολούθηση σε τριμηνιαία βάση και την ετήσια αξιολόγηση των εργασιών της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης της Τράπεζας & του Ομίλου και της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας & του Ομίλου, αξιολογώντας την επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/06, διενήργησε διαδικασία επιλογής τακτικού εξωτερικού ελεγκτή της Τράπεζας & του Ομίλου, διασφαλίζοντας την ανεξαρτησία, αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του και υπέβαλε στο Δ.Σ. τις αντίστοιχες προτάσεις για το διορισμό και το ύψος της αμοιβής του εξωτερικού ελεγκτή με σκοπό το διορισμό του από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Επίσης, ενημερώθηκε σε τακτική βάση για το εύρος αξιολόγησης και την πρόοδο των εργασιών στο πλαίσιο συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις απαιτήσεις του νόμου SOX (άρθρα 404 και 302), την πορεία των έργων οργάνωσης και πληροφορικής του Ομίλου, την εφαρμογή Πολιτικής Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη της Τράπεζας, τη διακυβέρνηση κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και το σχέδιο Πολιτικής Αναφορών Δυσλειτουργιών Τράπεζας & Ομίλου. Τέλος, συνέταξε σε τριμηνιαία και ετήσια βάση εκθέσεις απολογισμού του έργου της, σύμφωνα με το εγκεκριμένο μηνιαίο πρόγραμμα εργασιών της για το έτος.

Αναλυτικές πληροφορίες για τις αρμοδιότητες, σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής περιλαμβάνονται στον κανονισμό λειτουργίας που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Εταιρική Διακυβέρνηση](#) / [Διοικητικό Συμβούλιο](#) / Επιτροπές).

Στον παρακάτω πίνακα περιγράφεται η συχνότητα παράστασης κάθε μέλους του Δ.Σ. στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και τις Επιτροπές στις οποίες συμμετείχε κάθε μέλος κατά τη διάρκεια του 2013, καθώς επίσης και οι σχετικές αμοιβές τους.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Συμμετοχές μελών Δ.Σ. σε συνεδριάσεις του Δ.Σ. και των Επιτροπών Δ.Σ. (συχνότητα) το 2013 και αντίστοιχες αμοιβές

Όνοματεπώνυμο	Διοικητικό Συμβούλιο	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών	Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων	Επιτροπή Στρατηγικής	Αμοιβές (σε €)
Πρόεδρος							
(Μη εκτελεστικό μέλος)							
Γεώργιος Π. Ζασιάς ¹	34	-	7	6	4	8	54.000
Εκτελεστικά μέλη							
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	34	-	6*	-	-	8	36.000
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	33	-	7*	-	-	8	36.000
Μη εκτελεστικά μέλη							
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης ²	22	-	-	-	4	-	27.000
Ευθύμιος Χ. Κατσίκας	31	-	-	-	-	-	18.000
Σταύρος Α. Κούκος	25	-	-	-	-	-	-
Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη							
Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος	3	-	-	1	-	-	6.750
Στέφανος Χ. Βαβαλίδης	19	10	6	-	-	6	45.000
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	26	-	-	4	-	4	36.000
Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος ³	-	-	-	-	-	-	-
Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου – Μπενοπούλου ⁴	26	11	-	7	-	6	45.000
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης ⁵	23	17	5	-	-	7	45.000
Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα	20	3	-	-	4	-	30.000
Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου							
Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης	28	13	-	-	4	-	36.000
Εκπρόσωπος ΤΧΣ							
Χαράλαμπος Α. Μάκκας	33	17	7	7	4	-	54.000

¹ Ο κ. Γεώργιος Ζασιάς είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και της Επιτροπής Στρατηγικής.

² Την 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Ιωάννης Γιαννίδης παραιτήθηκε από μέλος του Δ.Σ και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων.

³ Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων έως την 28 Φεβρουαρίου 2013 ήταν ο κ. Στέφανος Βαβαλίδης. Την περίοδο 28.2.2013 – 19.12.2013

Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Γεώργιος Ζασιάς. Την 19 Δεκεμβρίου 2013 ορίστηκε Πρόεδρος της Επιτροπής ο κ. Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος.

⁴ Η κ. Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου – Μπενοπούλου είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου.

⁵ Ο κ. Πέτρος Σαμπατακάκης είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου.

*Συμμετείχαν στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έως 19 Δεκεμβρίου 2013.

Σε όλες τις Επιτροπές συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης κ. Μιλτιάδης Σταθόπουλος.

Ο Πρόεδρος, τα Εκτελεστικά μέλη και τα Μη Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., έλαβαν κατά τη διάρκεια του 2013, λόγω της σχέσης τους με την Τράπεζα, τις αμοιβές που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα.

Όνοματεπώνυμο	Μεικτές Αμοιβές (σε €)
Πρόεδρος (Μη εκτελεστικό μέλος)	
Γεώργιος Π. Ζασιάς	267.134
Εκτελεστικά μέλη	
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	267.134
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	261.899
Μη εκτελεστικά μέλη	
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	55.558
Ευθύμιος Χ. Κατσίκας	54.510
Σταύρος Α. Κούκος	83.070

Στα παραπάνω πρόσωπα δεν χορηγήθηκε το 2013 έκτακτη αμοιβή (bonus).

Διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Τράπεζας

Τα κύρια εποπτικά, διοικητικά και διαχειριστικά όργανα της Τράπεζας στα οποία συμμετέχουν εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., περιλαμβάνουν την Εκτελεστική Επιτροπή, το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO), την Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, την Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας, την Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων, το Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων, την Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων και την Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή συστάθηκε το 2004 και είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης που στηρίζει τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας στο έργο του. Η Επιτροπή έχει, αφενός μεν στρατηγικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες που αφορούν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του Ομίλου και στην παρακολούθηση της εκτέλεσης του επιχειρησιακού σχεδίου της Τράπεζας, αφετέρου δε εγκριτικές αρμοδιότητες, οι οποίες δεν εκχωρούνται ατομικά σε Στελέχη της Διοίκησης ή σε άλλα Συλλογικά Όργανα. Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου	Γεν. Διευθύντρια Οικονομικών της Τράπεζας & του Ομίλου (Group Chief Financial Officer)*
Μέλος	Δαμιανός Χαραλαμπίδης	Γεν. Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης της Τράπεζας & του Ομίλου (Chief of Operations)
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας & του Ομίλου (Chief Risk Officer)**
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου	Γεν. Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής***
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου	Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γεν. Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης

*Από 16 Ιουλίου 2013.

**Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως την 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας & του Ομίλου (Chief Risk Officer) ήταν ο κ. Μιχάλης Οράτης.

***Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

Στις συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής καλείται ανά δύο μήνες ο κ. Omer Aras, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Finansbank ο οποίος ενημερώνει την Εκτελεστική Επιτροπή για θέματα διεθνών δραστηριοτήτων και της Finansbank. Σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοίκηση & Οργανωτική Δομή / Μέλη Διοίκησης).

Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO)

Το Συμβούλιο συστάθηκε το 1993. Σκοπός του εν λόγω Συμβουλίου είναι η διαμόρφωση της στρατηγικής και της πολιτικής της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στο χρηματοπιστωτικό τομέα για θέματα διάρθρωσης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset - Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου καθώς και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει.

Το εν λόγω Συμβούλιο απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας & του Ομίλου (Chief Risk Officer)*
Μέλος	Λεωνίδα Φραγκιαδάκης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου	Γεν. Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής**
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου	Γεν. Διευθύντρια Οικονομικών της Τράπεζας & του Ομίλου (Group Chief Financial Officer) ***

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχάλης Οράτης.

**Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

***Από 16 Ιουλίου 2013

Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων

Η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων συστάθηκε το 2008 με σκοπό τη βελτιστοποίηση και την εύρυθμη λειτουργία των ορίων (πλασιού) ανάληψης κινδύνων.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Chief Risk Officer)*
Μέλος	Κωνσταντίνος Βόσικας	Βοηθός Γεν. Διευθυντής-Chief Credit Risk Officer της Τράπεζας**

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχάλης Οράτης.

**Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Chief Credit Risk Officer ήταν ο κ. Δημήτριος Φραγγέτης.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής καλείται και παρίσταται ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2003, με στόχο τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η χρηματοπιστωτική νομοθεσία των Η.Π.Α. Έργο της είναι ο έλεγχος της ακρίβειας και πληρότητας των πληροφοριών που περιέχονται στις δημόσιες ανακοινώσεις και γενικά στις πάσης φύσεως δημοσιοποιήσεις που πραγματοποιεί η Τράπεζα, ιδιαίτερα αυτών που περιέχονται στα υποβαλλόμενα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. πληροφοριακά δελτία.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Αναπληρωτής Προέδρου & Μέλος	Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γεν. Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου	Γεν. Διευθύντρια Οικονομικών της Τράπεζας & του Ομίλου (Group Chief Financial Officer) *
Μέλος	Δαμιανός Χαραλαμπίδης	Γεν. Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου (Chief of Operations)
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου	Γεν. Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής**
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Πάυλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας & του Ομίλου (Chief Risk Officer) ***
Μέλος	Λεωνίδα Φραγκιαδάκης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματοαγοράς
Μέλος	Γιώργος Καλορίτης	Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου****
Μέλος	Παναγιώτης Δασμάνογλου	Βοηθός Γεν. Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου

*Από 16 Ιουλίου 2013.

**Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

***Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

****Από 28 Ιανουαρίου 2014. Έως 28 Ιανουαρίου 2014, Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου ήταν ο κ. Πέτρος Φουρτούνης.

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της, δύο τουλάχιστον φορές ετησίως και εκτάκτως όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2010 με αποστολή τη λήψη αποφάσεων για τη δημιουργία προβλέψεων και τη διενέργεια διαγραφών έναντι πάσης φύσης απαιτήσεων της Τράπεζας, που κρίνονται από την Επιτροπή ότι υπόκεινται σε εκτίμηση απομείωσης της αξίας τους.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	-	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Πάυλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Chief Risk Officer) *
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου	Γεν. Διευθύντρια Οικονομικών της Τράπεζας & του Ομίλου (Group Chief Financial Officer) **
Μέλος	Μαριάννα Πολιτοπούλου	Γεν. Διευθύντρια Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Κωνσταντίνος Βόσικας	Βοηθός Γεν. Διευθυντής - Chief Credit Risk Officer της Τράπεζας***
Μέλος	Omer Aras	Πρόεδρος και Δ. Σύμβουλος της Finansbank

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Επιτροπής Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

**Από 16 Ιουλίου 2013.

***Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Chief Credit Risk Officer ήταν ο κ. Δημήτριος Φραγγέτης.

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.

Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων

Το Συμβούλιο συστάθηκε το 2013 και είναι αρμόδιο για την εποπτεία και διαχείριση όλων των κινδύνων. Είναι αρμόδιο επίσης για τη θεσμοθέτηση πολιτικών σχετικών με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς, το λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο φήμης, καθώς και για τη συμμόρφωση με αυτές. Το Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων καθορίζει επίσης το γενικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Το Συμβούλιο απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Chief Risk Officer)*
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου	Γεν. Διευθύντρια Οικονομικών της Τράπεζας & του Ομίλου (Group Chief Financial Officer)**
Μέλος	Μαρίνης Στρατόπουλος	Γεν. Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου	Γεν. Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής***
Μέλος	Μαριάννα Πολιτοπούλου	Γεν. Διευθύντρια Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Κωνσταντίνος Βόσικας	Βοηθός Γεν. Διευθυντής-Chief Credit Risk Officer της Τράπεζας****

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

**Από 16 Ιουλίου 2013.

***Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

****Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Chief Credit Risk Officer ήταν ο κ. Δημήτριος Φραγγέτης.

Οι Γενικοί Διευθυντές Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματαγοράς και Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης παρίστανται στις συνεδριάσεις ως παρατηρητές.

Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2012 και αποσκοπεί στον αποτελεσματικό συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την απρόσκοπτη λειτουργία της Τράπεζας. Συγκεκριμένα, είναι αρμόδια για την ενημέρωση, κινητοποίηση και το συντονισμό των αρμόδιων Μονάδων της Τράπεζας λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την έκταση και το μέγεθος της εκάστοτε κρίσης, καθώς και την επίλυση προβλημάτων που απαιτούν άμεση αντιμετώπιση.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γεν. Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης
Μέλος	Δαμιανός Χααραλαμπίδης	Γεν. Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου (Chief of Operations)
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου	Γεν. Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Μαριάννα Πολιτοπούλου	Γεν. Διευθύντρια Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Τηλέμαχος Παλαιολόγος	Γεν. Διευθυντής Προμηθειών & Ασφάλειας της Τράπεζας και του Ομίλου
Μέλος	Νικόλαος Χριστοδούλου	Γεν. Διευθυντής Πληροφορικής της Τράπεζας και του Ομίλου
Μέλος	Γεώργιος Κουτσοδάκης	Βοηθός Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Παναγιώτης Γεωργίου	Βοηθός Γεν. Διευθυντής Δικτύου
Μέλος	Άγγελος Κατσιάκας	Βοηθός Γεν. Διευθυντής Οργάνωσης
Μέλος	Γιώργος Καλορίτης	Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου*
Μέλος	Δημήτριος Σπυρόπουλος	Δημοσιογράφος

*Από την 30 Ιανουαρίου 2014. Μέχρι την 27 Σεπτεμβρίου 2013, Βοηθός Γε. Διευθυντής της Εταιρικής τραπεζικής ήταν ο κ. Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος.

**Από 28 Ιανουαρίου 2014. Έως 28 Ιανουαρίου 2014, Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου ήταν ο κ. Πέτρος Φουρτούνης.

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.

Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης

Η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης συστάθηκε το 2013. Η Επιτροπή διασφαλίζει την επάρκεια των ελέγχων της Τράπεζας και του Ομίλου που επιτρέπουν τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο και με τις πολιτικές της Τράπεζας και του Ομίλου. Επιπλέον, εξασφαλίζει ότι η διαχείριση του κινδύνου φήμης είναι σύμφωνη με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων που εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και με τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας για τους μετόχους.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γεν. Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Chief Risk Officer) *
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου	Γεν. Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Ιωάννα Κατζηλιέρη Ζουρ	Βοηθός Γεν. Διευθυντής Επικοινωνίας & Μάρκετινγκ Ομίλου
Μέλος	Παναγιώτης Δασμάνογλου	Βοηθός Γεν. Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Ο Πρόεδρος δύναται να προσκαλεί κατά την κρίση του οποιοδήποτε άλλο ανώτατο Στέλεχος της Τράπεζας ή του Ομίλου. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον ανά τρίμηνο και όποτε απαιτείται κατά την κρίση του Προέδρου της.

Ε. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Κύρια χαρακτηριστικά του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Με σκοπό τη διασφάλιση της καλής φήμης και της αξιοπιστίας της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου έναντι των Μετόχων, των πελατών, των επενδυτών και των εποπτικών και άλλων ανεξάρτητων αρχών, η Τράπεζα φροντίζει σε επίπεδο Ομίλου για τη διαρκή ενίσχυση και ενδυνάμωση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου («Σ.Ε.Ε.»). Το Σ.Ε.Ε. αποτελεί το σύνολο των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου.

Το Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας αποβλέπει στη διασφάλιση των ακόλουθων κύριων στόχων:

- Τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής του Ομίλου, με την αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- Την αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται, περιλαμβανομένου και του λειτουργικού κινδύνου.
- Τη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Ομίλου και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται σε ελληνικές και διεθνείς αρχές.
- Τη συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία (π.χ. Ν.3016/2002, ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, Νόμος Sarbanes Oxley) που ρυθμίζει την λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών αρχών και διαδικασιών, των πληροφοριακών συστημάτων και του κώδικα δεοντολογίας.
- Την υιοθέτηση διεθνών βέλτιστων πρακτικών και αρχών εταιρικής διακυβέρνησης.
- Την πρόληψη και την αποφυγή λανθασμένων ενεργειών και παρατυπιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τράπεζας, των Μετόχων και των συναλλασσόμενων με αυτή.

Το Δ.Σ. της Τράπεζας, με την υποστήριξη των Επιτροπών του, στο πλαίσιο της εξέτασης της εταιρικής στρατηγικής και των κύριων επιχειρηματικών κινδύνων, υιοθετεί τις κατάλληλες πολιτικές που αποσκοπούν στη διασφάλιση επαρκούς και αποτελεσματικού Σ.Ε.Ε. για την Τράπεζα και τον Όμιλο. Η Διοίκηση έχει την ευθύνη της ανάπτυξης και ενσωμάτωσης των κατάλληλων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών ανάλογα με το εύρος, τους κινδύνους και τη φύση των εργασιών των μονάδων του Ομίλου, της αξιολόγησης των αδυναμιών που προκύπτουν και της λήψης των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων.

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά μέρη. Συγκεκριμένα, το Δ.Σ. έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου, των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων, ο οποίος αναφέρεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Κατά το 2012 η Τράπεζα, με τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου, προέβη σε ανασκόπηση του συστήματος διακυβέρνησης κινδύνων της ΕΤΕ και κατέληξε σε συγκεκριμένο σχέδιο δράσης για την αναμόρφωσή του. Σε αυτό το πλαίσιο, κατά το 2013, η Εκτελεστική Επιτροπή αποφάσισε να αναμορφώσει την αρχιτεκτονική των επιτροπών κινδύνων της Τράπεζας σε επίπεδο διοίκησης δίνοντας την έγκρισή της για την ίδρυση (σε επίπεδο Ομίλου) του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων, της Επιτροπής Νέων Προϊόντων και της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης.

Το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας (ALCO) χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΚΣΤΟ») έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Η ΔΚΣΤΟ αναφέρεται στο Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΕΕΕΤΟ»), η οποία αναφέρεται στο Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου (αναλυτική παρουσίαση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου παρατίθεται στις Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων - Σημείωση 4).

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Διαχείριση κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει υιοθετήσει και διατηρεί επαρκές Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχει εύλογη διασφάλιση, σχετικά με την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και αναφορών που συντάσσονται σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται. Στο πλαίσιο αυτό, οι πολιτικές και διαδικασίες του Ομίλου, παρέχουν εύλογη διασφάλιση ότι οι συναλλαγές καταχωρούνται όπως προβλέπεται, τα έσοδα και έξοδα είναι τα εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, και οι τυχόν μη εγκεκριμένες κτήσεις, χρήσεις ή διαθέσεις περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έγκαιρα εντοπίζονται. Αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες υποστηρίζονται από επαρκή πληροφοριακά και λογιστικά συστήματα.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και την ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Σ.Ε.Ε. σε επίπεδο Ομίλου με βάση τις αναφορές που λαμβάνει από τη ΔΕΕΕΤΟ, τη ΔΚΣΤΟ, τη Μονάδα Συμμόρφωσης Ομίλου SOX (Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών) και από τους εξωτερικούς ελεγκτές. Επιβλέπει την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου που συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών («Δ.Π.Χ.Α») και τις Αμερικάνικες Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές («US GAAP»), και αναφέρεται στο Δ.Σ. της Τράπεζας. Επίσης, παρακολουθεί την πρόοδο των διορθωτικών μέτρων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Η ΔΕΕΕΤΟ είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τις υπόλοιπες μονάδες της Τράπεζας και του Ομίλου. Ο Γενικός Επιθεωρητής διορίζεται ή παύεται μόνο από το Δ.Σ. της Τράπεζας, έπειτα από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου και του Διευθύνοντα Συμβούλου. Για οποιαδήποτε παύση ή αντικατάσταση του Γενικού Επιθεωρητή ενημερώνεται η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Ο Γενικός Επιθεωρητής ενημερώνει την Επιτροπή Ελέγχου, μηνιαίως, σχετικά με τις δραστηριότητες της ΔΕΕΕΤΟ, και το Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, σε τριμηνιαία βάση. Η ΔΕΕΕΤΟ διενεργεί συστηματική αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας και του Ομίλου, προκειμένου να διαπιστώνει κατά πόσον το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και διακυβέρνησης του οργανισμού, όπως έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται από τα διοικητικά στελέχη, είναι επαρκή και λειτουργούν με αποτελεσματικό τρόπο.

Η ΔΚΣΤΟ είναι λειτουργικά ανεξάρτητη μονάδα που έχει την ευθύνη για την τακτική παρακολούθηση και τον έλεγχο θεμάτων και αναφορών σχετικά με τη Νομική και Κανονιστική Συμμόρφωση της Τράπεζας και του Ομίλου. Διασφαλίζει την έγκαιρη πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με την ενδεχόμενη παραβίαση των νομικών κανόνων και κανονιστικών πράξεων, εποπτεύει την εφαρμογή πολιτικών όπως την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τη σύγκρουση συμφερόντων ανωτάτων στελεχών, την καταπολέμηση της δωροδοκίας, καθώς και των πολιτικών που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του Ν.3606/2007 για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών μέσων (Οδηγία MiFID). Αποτελεί, για ζητήματα κανονιστικής συμμόρφωσης, το σημείο επικοινωνίας με τις Εποπτικές Αρχές και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις στην Επιτροπή Ελέγχου και το Δ.Σ. της Τράπεζας.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές, κατά τη διάρκεια της χρήσης, ενημερώνουν την Επιτροπή Ελέγχου για τυχόν σημαντικές ή ουσιώδεις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο Σ.Ε.Ε. κατά τη διενέργεια των ελέγχων. Η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει προτάσεις στο Δ.Σ. για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών και παρακολουθεί την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών. Επίσης, εισηγείται το διορισμό των εξωτερικών ελεγκτών, προεγκρίνει τις υπηρεσίες που παρέχονται από αυτούς στον Όμιλο και παρακολουθεί τη σχέση μεταξύ ελεγκτικών και μη ελεγκτικών υπηρεσιών, διασφαλίζοντας έτσι την ανεξαρτησία του ελέγχου.

Επιπρόσθετα, η Διοίκηση αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητα του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που υιοθετείται για σκοπούς US GAAP και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου Sarbanes Oxley, ως αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης των μετοχών της Τράπεζας στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος έχει καθιερώσει τις ακόλουθες δύο διαδικασίες:

α) Αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Ειδικά, για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων που συντάσσονται σύμφωνα με τις US GAAP και σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις SOX, η Διοίκηση αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητα του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Ομίλου βάσει του διεθνώς αναγνωρισμένου πλαισίου αξιολόγησης COSO («Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission in Internal Control-Integrated Framework – COSO έκδοση 1992»). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Δελτίο (20-F) που υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. (SEC). Η αξιολόγηση διενεργείται από τη Μονάδα Συμμόρφωσης SOX (αι αφορά στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών που έχουν αναγνωρισθεί σε κρίσιμες διαδικασίες σε επίπεδο Ομίλου. Σε εξέλιξη βρίσκεται, ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Ομίλου που διενεργείται ετησίως από τον εξωτερικό ελεγκτή σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις SOX.

β) Αξιολόγηση των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποίησης πληροφοριών

Ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, η Γενική Διευθύντρια Οικονομικών της Τράπεζας & του Ομίλου, με τη συμμετοχή της Διοίκησης των εταιρειών του Ομίλου, διενεργούν αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποίησης πληροφοριών, τα συμπεράσματα της οποίας περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Δελτίο (20-F) που υποβάλλεται στη SEC. Οι διαδικασίες και έλεγχοι γνωστοποιήσεων αφορούν το σύνολο των διαδικασιών και ελεγκτικών μηχανισμών οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες, οικονομικές και μη οικονομικές, που υποβάλλονται σύμφωνα με τη Χρηματιστηριακή Νομοθεσία των Η.Π.Α. (US Securities Exchange Act of 1934) έχουν ορθώς καταχωρηθεί, επεξεργαστεί και εμπρόθεσμα αναφερθεί. Η διαδικασία της αξιολόγησης διενεργείται με τη μέθοδο της «αυτο-αξιολόγησης» από τις Διοικήσεις των μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Η Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας της Τράπεζας ενημερώνεται για τυχόν ουσιώδεις ή σημαντικές αδυναμίες που προκύπτουν τόσο κατά την αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, όσο και κατά την αξιολόγηση των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποιήσεων όπως περιγράφεται ανωτέρω. Για τυχόν ουσιώδεις αδυναμίες που εντοπίζονται, η Επιτροπή εγκρίνει τη γνωστοποίησή τους στη SEC. Σε αυτήν την περίπτωση η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή φέρει γνώμη με επιφύλαξη. Για τις αποφάσεις της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας ενημερώνεται και η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας.

Για τη χρήση 2013, η έκθεση της Διοίκησης και οι πιστοποιήσεις για την αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιολόγηση των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποίησης πληροφοριών θα περιληφθούν στο Ετήσιο Δελτίο (20-F) που πρόκειται να υποβληθεί στη SEC. Το Ετήσιο Δελτίο (20-F) θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: [Ο Όμιλος](#) / [Ενημέρωση Επενδυτών](#) / Ετήσιες Εκθέσεις & Ενημερωτικά Δελτία).

Επεξηγηματική Έκθεση

Προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

Σύμφωνα με τα άρθρο 4 του Ν. 3556/2007, οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο υποχρεούνται να υποβάλουν επεξηγηματική έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τους με αναλυτικές πληροφορίες για συγκεκριμένα θέματα. Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας περιέχει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα αυτά.

Α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανερχόταν σε €2.072.827.747,5 διαιρούμενο α) σε 2.396.785.994 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία, β) σε 12.639.831 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο μζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €0,3 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο (μθ) και (νδ) της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του καταστατικού της Τράπεζας.

Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών («ΧΑ») και με τη μορφή των ADRs στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Τράπεζας που πηγάζουν από κάθε μία μετοχή, είναι καταρχήν ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της Τράπεζας, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των 2.022.323.827 κοινών ονομαστικών μετά ψήφου άυλων μετόχων που κατέχει το ΤΧΣ, οι οποίες υπόκεινται στους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 7^α παρ.1 Ν. 3864/2010 περιορισμούς. Ειδικότερα:

- (α) 1. Από τις 374.462.167 Κοινές μετοχές (που αντιστοιχούν σε ποσό ύψους €112 εκατ. ή 5,42% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου), που δεν κατέχει το ΤΧΣ, απορρέουν τα κάτωθι δικαιώματα:
- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.
 - Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Τράπεζας, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετά από αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και των κερδών από την εκποίηση μετοχών οι οποίες κατέχονται τουλάχιστον από δεκαετίας και αντιπροσωπεύουν συμμετοχή ανώτερη του 20,0% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής της εταιρείας, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 45 του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει. Πλέον των παραπάνω, το καθαρό κέρδος που απομένει από την αποτίμηση χρηματοπιστωτικών μέσων στην εύλογη αξία τους μετά την αφαίρεση των ζημιών από την ίδια αιτία δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του υποχρεωτικού μερίσματος που προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Το εναπομείναν μέρος των καθαρών κερδών κάθε χρήσης διανέμεται στους μετόχους ως πρώτο μερίσμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Τράπεζα μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μερίσμα κάθε μετοχής καταβάλλεται στο μέτοχο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.
 - Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
 - Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
 - Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με το άρθρο 38 του Καταστατικού της).
 - Μετά την υπαγωγή της Τράπεζας στις διατάξεις του Ν. 3723/2008, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.3 Ν. 3723/2008, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το άρθρο 28 του Ν. 3756/2009, το άρθρο 39 του Ν. 3844/2010 και τέλος το άρθρο 4 (παρ.3 εδ.γ.) του Ν. 4063/2012 και για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας η διανομή μερίσματος στις κοινές μετοχές περιορίζεται αποκλειστικά στη διανομή μετοχών. Οι μετοχές αυτές δεν πρέπει να προέρχονται από επαναγορά. Στις ανωτέρω διατάξεις δεν περιλαμβάνεται η απόδοση των προνομιούχων μετοχών που έχουν εκδοθεί προς το εξωτερικό. Επίσης, για το χρονικό διάστημα συμμετοχής των πιστωτικών ιδρυμάτων στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας του Ν. 3723/2008 δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών από τα πιστωτικά ιδρύματα.
2. Οι 2.022.323.827 κοινές μετοχές που κατέχει το ΤΧΣ (που αντιστοιχούν σε ποσό ύψους €607 εκατ. ή 29,27% επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου), σύμφωνα με το άρθρο 7^α παρ. 1 του Ν. 3864/2010 δίνουν δικαίωμα ψήφου του ΤΧΣ στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποίησης του καταστατικού, περιλαμβανομένης της αύξησης ή μείωσης κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδότησης στο διοικητικό συμβούλιο, συγχώνευσης, διάσπασης, μετατροπής, αναβίωσης, παράτασης της διάρκειας ή διάλυσης της εταιρίας, μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πώλησης θυγατρικών ή για όποιο άλλο

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιρειών». Ειδικότερα, για τους σκοπούς υπολογισμού της απαρτίας και πλειοψηφίας στη Γενική Συνέλευση, οι μετοχές του ΤΧΣ δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων για θέματα άλλα από αυτά που αναφέρονται παραπάνω. Σύμφωνα με το ίδιο ως άνω άρθρο 7α Ν. 3864/2010, το ΤΧΣ ασκεί πλήρως τα δικαιώματα ψήφου, χωρίς τους παραπάνω αναφερόμενους περιορισμούς και στην περίπτωση που διαπιστωθεί, με απόφαση των μελών του Γενικού Συμβουλίου του Ταμείου, ότι παραβιάζονται ουσιαστικές υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίες προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή προάγουν την υλοποίηση αυτού.

Κατά τα λοιπά οι κοινές μετοχές που κατέχει το ΤΧΣ παρέχουν, επίσης όπως και οι λοιπές κοινές μετοχές που κατέχουν οι ιδιώτες Επενδυτές, δικαίωμα επί του μερίσματος, δικαίωμα προτίμησης σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και εκθέσεων των ελεγκτών, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.

Περαιτέρω, οι εν λόγω κοινές μετοχές παρέχουν στον εκπρόσωπο του ΤΧΣ στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας τα εξής ειδικά δικαιώματα σύμφωνα με τον νόμο:

1. Το δικαίωμα να ζητεί την σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 7 του νόμου.
2. Το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας:
 - i) σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους γενικούς διευθυντές και τους αναπληρωτές τους ή
 - ii) εφόσον η υπό συζήτηση απόφαση δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει σοβαρά τη ρευστότητα ή τη φερεγγυότητα ή την εν γένει συνετή και εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας (όπως επιχειρηματική στρατηγική, διαχείριση στοιχείων ενεργητικού-παθητικού κλπ.)
3. Το δικαίωμα να ζητεί την αναβολή επί τρεις (εργάσιμες) ημέρες της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, προκειμένου να λάβει οδηγίες από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου, το οποίο διαβουλεύεται για τον σκοπό αυτόν με την Τράπεζα της Ελλάδος. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί έως το πέρας της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
4. Το δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Το δικαίωμα να εγκρίνει τον Οικονομικό Διευθυντή.

Κατά την άσκηση των ως άνω δικαιωμάτων του στο Δ.Σ. της Τράπεζας ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ πρέπει από τον νόμο να λαμβάνει υπόψη του την επιχειρηματική αυτονομία του πιστωτικού ιδρύματος. Τέλος, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ έχει ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας για τους σκοπούς του παρόντος νόμου με συμβούλους της επιλογής του.

β) Όσον αφορά στις 12.639.831 Προνομιούχες μετοχές (που αντιστοιχούν σε ποσό ύψους €4 εκατ. ή 0,18% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου):

- Τα προνόμια των Προνομιούχων Μετοχών συνίστανται (i) στην προνομιακή απόληψη, πριν από τις Κοινές Μετοχές και (εφόσον υφίσταται) άλλη κατηγορία προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας, τα προνόμια των οποίων περί απολήψεως μερίσματος έπονται αυτών των Προνομιούχων Μετοχών, ποσού μερίσματος κατ' έτος εκπεφρασμένου σε Ευρώ (το οποίο δύναται να ορίζεται ότι ισούται με ποσό Δολαρίων ΗΠΑ), το οποίο ποσό μερίσματος δύναται να καταβάλλεται από την Τράπεζα σε Δολάρια ΗΠΑ («Μέρισμα ΠΑΨ»), (ii) στην προνομιακή απόληψη του Μερισματος ΠΑΨ και εκ ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 και μέχρι εξαντλήσεως των ποσών αυτών και (iii) στην προνομιακή απόληψη εκ του προϊόντος της εκκαθάρισης της Τραπεζής (συμπεριλαμβανομένων των υπέρ το άρτιο αποθεματικών που σχηματίστηκαν από την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών) πριν από τις Κοινές Μετοχές και τις Απαιτήσεις που Έπονται κατά Κατάταξη ποσού εκπεφρασμένου σε Ευρώ, που ισούται με την ονομαστική αξία και το υπέρ το άρτιο που έχουν καταβληθεί κατά την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών, το οποίο ποσό δύναται να υπολογίζεται επί τη βάση σταθερού ποσού Δολαρίων ΗΠΑ και το οποίο η Τράπεζα δύναται να καταβάλλει σε Δολάρια ΗΠΑ («Ποσό Εκκαθάρισης ΠΑΨ»).
- Οι Προνομιούχες Μετοχές δεν παρέχουν δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος και δεν εκδίδονται ως μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές. Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται άνευ δικαιώματος ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του Νόμου.
- Η έγκριση της καταβολής μερίσματος ΠΑΨ προς τις Προνομιούχες Μετοχές πραγματοποιείται σε ετήσια βάση κατά την απόλυτη διακριτική ευχέρεια της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων της Τραπεζής από τα κεφάλαια που δύναται να διανεμηθούν κατά την έννοια του άρθρου 44 (α) παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 κατά την τρέχουσα χρήση στους μετόχους της Τράπεζας. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα 8 και 9, του εδαφίου μζ της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, δεν πραγματοποιείται καταβολή Μερισματος ΠΑΨ στους Προνομιούχους Μετόχους, εφόσον είτε το άθροισμα των ήδη διανεμηθέντων ή των εγκεκριμένων προς διανομή ποσών (i) μερίσματος προς τους Προνομιούχους Μετόχους, και (ii) για Συντρέχουσες Απαιτήσεις Μερισματος κατά το τρέχον οικονομικό έτος υπερβαίνει τα Διανεμητέα Κεφάλαια του 44α είτε η Τράπεζα της Ελλάδος έχει ζητήσει εγγράφως τη μη διανομή μερίσματος (συμπεριλαμβανομένων ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920) προς τους Κοινούς και Προνομιούχους Μετόχους της Τράπεζας.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

- Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται ως εξαγοράσιμες από την Τράπεζα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17β του Κ.Ν. 2190/1920. Η Τράπεζα δικαιούται να προβαίνει στην εξαγορά των Προνομιούχων Μετοχών κατά την Αρχική Ημερομηνία Εξαγοράς, καθώς και καθ' οιανδήποτε επόμενη ημερομηνία, απευθύνοντας σχετική πρόσκληση προς το σύνολο των Προνομιούχων Μετόχων. Η εξαγορά πραγματοποιείται με την καταβολή προς έκαστο Προνομιούχο Μέτοχο ποσού ίσου με το Ποσό Εξαγοράς. Η απόφαση για την εν λόγω εξαγορά προϋποθέτει την συναίνεση της Τραπέζης της Ελλάδος.

Οι προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας διατέθηκαν με την μορφή American Deposits Receipts (ADRs) στις ΗΠΑ. Τα ADRs αντιπροσωπεύουν American Deposit Shares (ADSs), καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε μια προνομιούχο μετοχή και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

(γ) Όσον αφορά στις 270.000.000 προνομιούχες μετοχές του Ν. 3723/2008 (που αντιστοιχούν σε ποσό ύψους €1.350 εκατ. ή το 65,13% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου) έχουν τα εξής προνόμια:

- δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10,0%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετόχων στο Ελληνικό Δημόσιο:
 - (i) πριν από τις κοινές μετοχές,
 - (ii) πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και
 - (iii) ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της Τράπεζας, και εφόσον κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας σε απλή ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες.
- Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχο μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση, τελεί δε υπό την προϋπόθεση ύπαρξης διανεμητέων ποσών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920 και ειδικότερα κερδών της τελευταίας ή και προηγούμενων χρήσεων ή και αποθεματικών, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική απόφαση περί διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των Κοινών Μετόχων της Τράπεζας. Επί ανεπαρκείας των ως άνω διανεμητέων ποσών, παρέχεται δικαίωμα προνομιακής (προ των κοινών μετόχων) απολήψεως της ως άνω αποδόσεως έως εξαντλήσεως των ποσών αυτών. Οι νέες προνομιούχες μετοχές δύναται να εξαγοραστούν από την Τράπεζα στην τιμή διάθεσης, μετά πάροδο πέντε ετών ή και σε προγενέστερο χρόνο, με έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Στην περίπτωση παρόδου της πενταετίας και εφόσον δεν έχει προηγηθεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας για την επαναγορά των προνομιούχων μετοχών, επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος, προοδευτικά σωρευτική προσαύξηση ποσοστού 2% κατ' έτος στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 ετήσιου δικαιώματος σταθερής απόδοσης που παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο.
- δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κ.Ν. 2190/1920.
- δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του, που ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσώπου του Δημοσίου στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων, καθώς και οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή του Δ.Σ. δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.
- δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εν λόγω ορισθέντος ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά τη συζήτηση και τη λήψη απόφασης για τα ως άνω θέματα.
- δικαίωμα του εκπροσώπου του Δημοσίου ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία, για τους σκοπούς του Ν. 3723/2008.
- δικαίωμα προνομιακής ικανοποίησης από το προϊόν εκκαθάρισης έναντι όλων των άλλων μετόχων, σε περίπτωση που η Τράπεζα τεθεί σε εκκαθάριση.

Β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, εκτός των κοινών μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ και υπόκεινται στις προβλέψεις του άρθρου 8 του Ν. 3864/2010 και άρθρου 3 παρ.7 της ΠΥΣ 38/2012.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 8 Ν. 3864/2010, το ΤΧΣ αποφασίζει για τον τρόπο και την διαδικασία διάθεσης των μετοχών σε χρόνο που κρίνει σκόπιμο και πάντως εντός πενταετίας από την συμμετοχή του στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας, εφόσον εφαρμόζεται η παρ.1 άρθρου 7α Ν. 3864/2010. Η διάθεση μπορεί να γίνει τμηματικά ή άπαξ, κατά την κρίση του ΤΧΣ, υπό την προϋπόθεση ότι οι μετοχές διατίθενται εντός του χρονικού ορίου που προαναφέρθηκε. Η διάθεση των μετοχών του ΤΧΣ δεν μπορεί να

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

γίνεται σε οποιαδήποτε επιχείρηση η οποία ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο κράτος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Περαιτέρω, η διάθεση πραγματοποιείται με σκοπό την προστασία των συμφερόντων του Δημοσίου, συνεκτιμώντας την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την τήρηση των όρων ανταγωνισμού στο χρηματοπιστωτικό τομέα.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ.7 της ΠΥΣ 38/2012, με την επιφύλαξη των μεταβιβάσεων που λαμβάνουν χώρα συνεπεία άσκησης των δικαιωμάτων αγοράς που ενσωματώνονται στα Warrants (για περισσότερες πληροφορίες δείτε το κεφάλαιο ΣΤ) Συμφωνίες μετόχων της Τράπεζας που ακολουθεί), το ΤΧΣ δεν δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα δικαιώματα αγοράς μετοχές για περίοδο 36 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των τίτλων. Μετά την λήξη της ως άνω περιόδου και έως την τελική ημερομηνία άσκησης των δικαιωμάτων αγοράς, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο της ΠΥΣ 38/2012, το Ταμείο δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα δικαιώματα αγοράς μετοχές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 7 έως 11 του άρθρου 3 της ΠΥΣ 38/2012.

Γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, δεν υπήρχαν σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν.3556/2007 με ποσοστό μεγαλύτερο άμεσα ή έμμεσα από 5,0% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας, εκτός των 2.022.323.827 κοινών ονομαστικών μετά ψήφου άυλων μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ, σε συνέχεια της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας το 2013, οι οποίες υπόκεινται στους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 7^α παρ.1 Ν. 3864/2010 περιορισμούς.

Δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Τράπεζας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου με τις κατωτέρω εξαιρέσεις.

1. Το 2009, μετά την συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, την προβλεπόμενη έκδοση προνομιούχων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.3 Ν. 3723/2008 και τον διορισμό εκπροσώπου του Ελληνικού κράτους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, το Ελληνικό κράτος διαμέσου του εκπροσώπου του έχει τα παραπάνω [ενότητα Α σημείο (γ)] εκτεθέντα από τον Ν. 3723/2008 δικαιώματα και, μεταξύ άλλων, δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές ή Αναπληρωτές τους ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς την φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

2. Δυνάμει των προβλέψεων του άρθρου 6 παρ.9 Ν. 3864/2010 το ΤΧΣ διόρισε στις 11 Ιουνίου 2012 έναν εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ο οποίος έχει τα παραπάνω (ενότητα Α σημείο α.2) εκτεθέντα από τον Ν. 3864/2010 δικαιώματα.

Ειδικότερα, το ΤΧΣ έχει το νόμιμο καθήκον από τον Ν. 3864/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, να μεριμνήσει για (α) την αποτελεσματική διαχείριση της επένδυσής του στην Τράπεζα με τρόπο που να προστατεύει την αξία των κεφαλαίων του, και, να ελαχιστοποιεί τους κινδύνους για τον Έλληνα πολίτη, (β) ότι η Τράπεζα λειτουργεί σύμφωνα με τους όρους της αγοράς, (γ) ότι σε εύθετο χρόνο η Τράπεζα θα επανέλθει σε ιδιωτικό ιδιοκτησιακό καθεστώς και διαφανή τρόπο, (δ) ότι τηρούνται οι κανόνες της Κρατικής Ενίσχυσης. Επιπλέον, το ΤΧΣ παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο η Τράπεζα συμμορφώνεται με το Πρόγραμμα Αναδιάρθρωσης, το οποίο θα υποβληθεί προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ.5 Ν. 3864/2010.

Προκειμένου για την επίτευξη των παραπάνω στόχων η Τράπεζα και το ΤΧΣ συνομολόγησαν την από 10 Ιουλίου 2013 Σύμβαση Πλαίσιο, (Relationship Framework Agreement).

Η εν λόγω Σύμβαση καθορίζει τη σχέση μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ και τα θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων (α) την εταιρική διακυβέρνηση της Τράπεζας, (β) την εφαρμογή του εγκριθησόμενου Προγράμματος Αναδιάρθρωσης, (γ) τις σημαντικές υποχρεώσεις του Προγράμματος Αναδιάρθρωσης και την μετάπτωση των δικαιωμάτων ψήφου του ΤΧΣ, (δ) την παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος Αναδιάρθρωσης και του συνεπαγόμενου προφίλ κινδύνων της Τράπεζας, και (ε) την συναίνεση του ΤΧΣ για τα Σημαντικά Θέματα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3.5. της Σύμβασης Πλαίσιο.

Περαιτέρω η εν λόγω Σύμβαση Πλαίσιο αναφέρει ότι, με την επιφύλαξη των όρων της, του ισχύοντος νόμου και των καταστατικών εγγράφων, τα όργανα της Τράπεζας που λαμβάνουν αποφάσεις θα συνεχίσουν να καθορίζουν ανεξάρτητα, μεταξύ άλλων, την εμπορική στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας (περιλαμβανομένων των επιχειρηματικών προγραμμάτων και προϋπολογισμών) σε συμμόρφωση με το Πρόγραμμα Αναδιάρθρωσης και οι αποφάσεις σχετικά με την καθημερινή λειτουργία της Τράπεζας θα εξακολουθήσουν να παραμένουν στα αρμόδια όργανα και στελέχη της Τράπεζας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις νόμιμες, καταστατικές και καταπιστευματικές υποχρεώσεις τους.

Επιπλέον δυνάμει της εν θέματι Σύμβασης Πλαίσιο, η Τράπεζα οφείλει να παρέχει στο ΤΧΣ, τους καθορισμένους εκπροσώπους του και τους επαγγελματικούς συμβούλους του όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αφορούν τον Όμιλο της Τράπεζας και τα σχετιζόμενα με αυτόν θέματα, προκειμένου να διασφαλίσει το ΤΧΣ τα περιουσιακά του δικαιώματα και τα επενδεδυμένα κεφάλαιά του, να παρακολουθεί την εκ μέρους της Τράπεζας εφαρμογή του Προγράμματος Αναδιάρθρωσης, και να ασκεί τα νόμιμα και συμβατικά δικαιώματά του, και, να εκπληρώσει τις εκ του νόμου υποχρεώσεις του. Για το σκοπό αυτό η Τράπεζα οφείλει να παρέχει αποτελεσματική συνεργασία, και, το Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΤΧΣ θα συνεδριάζει με τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο, και, η διοίκηση της Τράπεζας θα συνεδριάζει με τα ανώτατα στελέχη του ΤΧΣ τουλάχιστον μία φορά τον μήνα. Περαιτέρω ορίζεται ότι ένας από τους Εκπροσώπους του ΤΧΣ στο Δ.Σ. της Τράπεζας συμπεριλαμβάνεται στα μέλη των Επιτροπών Ελέγχου, Διαχείρισης Κινδύνων, Εταιρικής Διακυβέρνησης & Υποψηφιοτήτων και Ανθρώπινου Δυναμικού & Αμοιβών.

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

Συμφώνως προς τους όρους της εν λόγω Σύμβασης Πλαίσιο, οι Εκπρόσωποι του ΤΧΣ στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα :

- i) Να ζητούν από το Δ.Σ. να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων εντός των προθεσμιών που περιγράφονται στον Ν. 3864/2010 ή να συμπεριλαμβάνουν στην ημερήσια διάταξη συγκεκριμένα θέματα προς συζήτηση στην Γενική Συνέλευση που θα συγκληθεί από το Δ.Σ. Το Δ.Σ έχει στην περίπτωση αυτή την υποχρέωση να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση, μόλις υποβληθεί το προαναφερόμενο αίτημα καθώς και να συμπεριλάβει τα προτεινόμενα θέματα στην πρόσκληση για την σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης.
- ii) Να ζητούν την σύγκληση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. όπου συμμετέχουν εντός επτά (7) ημερών από σχετική έγγραφη αίτησή τους προς τον Πρόεδρο του Δ.Σ. ή της Επιτροπής, αντίστοιχα, στην οποία θα περιλαμβάνουν και τα προτεινόμενα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Στην περίπτωση αυτή, αν ο Πρόεδρος του Δ.Σ./ Επιτροπής δεν συγκαλέσει το Δ.Σ./Επιτροπή εντός της παραπάνω προθεσμίας ή αν δεν συμπεριλάβει όλα τα προτεινόμενα θέματα στην πρόσκληση, τότε οι Εκπρόσωποι του ΤΧΣ θα έχουν δικαίωμα να συγκαλέσουν το Δ.Σ./Επιτροπή εντός περιόδου πέντε (5) ημερών από την εκπνοή της παραπάνω προθεσμίας.
- iii) Να συμπεριλαμβάνουν θέματα στην ημερήσια διάταξη μιας προγραμματισμένης συνεδρίασης του Δ.Σ. ή των Επιτροπών όπου συμμετέχουν. Για το σκοπό αυτό, οι Εκπρόσωποι του ΤΧΣ θα υποβάλλουν εγγράφως στον Πρόεδρο του Δ.Σ. ή της Επιτροπής, αντίστοιχα, τα επιθυμητά πρόσθετα θέματα της ημερήσιας διάταξης τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης του Δ.Σ./Επιτροπής. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ./Επιτροπής σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να περιλάβει τα θέματα αυτά στην ημερήσια διάταξη της προγραμματισμένης συνεδρίασης του Δ.Σ./Επιτροπής.

Περαιτέρω οι εκπρόσωποι του ΤΧΣ έχουν δυνάμει της Σύμβασης Πλαίσιο ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία και στους φακέλους του πιστωτικού ιδρύματος για τους σκοπούς του Ν. 3864/2010, με συμβούλους της επιλογής τους, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων του ΤΧΣ βάσει του νόμου, περιλαμβανομένης της παρακολούθησης της εφαρμογής του Προγράμματος Αναδιάρθρωσης.

Ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις κοινές μετοχές της, εκτός από τους περιορισμούς που αφορούν στις κοινές μετοχές που κατέχει το ΤΧΣ, οι οποίες υπόκεινται στις προβλέψεις του άρθρου 7^α παρ.1 Ν. 3864/2010, όπως αυτές εκτέθηκαν παραπάνω.

Επιπρόσθετα και σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας, οι κάτοχοι Προνομιούχων Μετοχών δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του Νόμου και ειδικότερα των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. Ν. 3723/2008 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) όπως περιγράφονται στο ανωτέρω κεφάλαιο Α.

ΣΤ) Συμφωνίες μετόχων της Τράπεζας

Αναφορικά με συμφωνίες μετόχων οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στην μεταβίβαση μετοχών της Τράπεζας ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από αυτές, το ΤΧΣ συμφώνως προς το άρθρο 7 παρ. 4 Ν. 3864/2010 και τις προβλέψεις της ΠΥΣ 38/2012 (όπως αυτή τροποποιήθηκε από την ΠΥΣ 6/2013) εξέδωσε στις 26 Ιουνίου 2013 245.779.626 Τίτλους Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών (Warrants) που χορηγήθηκαν σε ιδιώτες επενδυτές που συμμετείχαν στην ως άνω αναφερόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, συμφώνως προς τα προβλεπόμενα στον Ν. 3864/2010 και στην ΠΥΣ 38/2012. Η διαπραγμάτευση των Warrants στο Χρηματιστήριο Αθηνών ξεκίνησε στις 27 Ιουνίου 2013.

Ειδικότερα, τα Warrants είναι μεταβιβάσιμες κινητές αξίες και δεν υφίστανται περιορισμοί στην ελεύθερη μεταβίβασή τους. Κάθε Warrant ενσωματώνει το δικαίωμα του κατόχου του να αγοράσει από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας 8,22923881005499 κοινών Μετοχών που απέκτησε το ΤΧΣ λόγω της συμμετοχής του στην παραπάνω αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Τα Warrants δεν προσφέρουν δικαιώματα ψήφου στους δικαιούχους ή κατόχους αυτών.

Τα δικαιώματα αγοράς κοινών μετοχών τα οποία ενσωματώνονται στα Warrants δύνανται να ασκούνται κάθε έξι μήνες, με πρώτη ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται έξι μήνες από την έκδοση των Warrants και τελευταία ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται πενήντα τέσσερις (54) μήνες από την έκδοση των Warrants. Δικαιώματα Αγοράς που δεν έχουν ασκηθεί έως και την τελευταία ημερομηνία άσκησης σύμφωνα με τα ανωτέρω θα παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν, και, τα αντίστοιχα Warrants θα ακυρώνονται από το ΤΧΣ. Η διαδικασία άσκησης των Δικαιωμάτων Αγοράς και η εκκαθάρισή τους καθώς και κάθε μεταβολή στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κατόχων των Warrants που τυχόν λάβουν χώρα κατά τη διάρκεια ισχύος των Warrants θα ανακοινώνεται από την Τράπεζα στην ιστοσελίδα της και στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αντίστοιχα, τουλάχιστον 10 ημέρες πριν από κάθε ημερομηνία άσκησης των Warrants.

Η τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς που αντιστοιχεί σε κάθε Warrant για την απόκτηση Νέων Μετοχών που κατέχει το Τ.Χ.Σ, θα ισούται με €4,29 πλέον δεδουλευμένων τόκων με ετήσιο επιτόκιο 3% πλέον περιθωρίου:

- 1% (100 μονάδων βάσης) για το πρώτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 2% (200 μονάδων βάσης) για το δεύτερο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 3% (300 μονάδων βάσης) για το τρίτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 4% (400 μονάδων βάσης) για το τέταρτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης, και,
- 5% (500 μονάδων βάσης) για το εναπομείναν διάστημα

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των Οικονομικών Καταστάσεων 31 Δεκεμβρίου 2013

επί του αριθμού των νέων Μετοχών που δικαιούται να αποκτήσει ο κάτοχος του Warrant κατά την άσκηση του δικαιώματός του. Η τιμή άσκησης θα αναπροσαρμόζεται ανάλογα σε περίπτωση εταιρικών πράξεων και θα ανακοινώνεται από την Τράπεζα, στην ιστοσελίδα της και στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αντίστοιχα. Η τελευταία ημερομηνία άσκησης δηλαδή η 27 Δεκεμβρίου 2017 είναι και η ημερομηνία λήξης των Warrants.

Μετά τους 36 μήνες από την έκδοση των Warrants, το ΤΧΣ δύναται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να μεταβιβάσει τις υποκείμενες κοινές μετοχές σε τρίτους χωρίς να οφείλει οποιαδήποτε αποζημίωση σε κατόχους των Warrants που επιλέξουν να μην αποκτήσουν τις μετοχές αυτές.

Μετά τη λήξη της πρώτης περιόδου Άσκησης (27 Δεκεμβρίου 2013) ασκήθηκαν συνολικά 31.046 Warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Τα ασκηθέντα Warrants αντιστοιχούν σε 255.410 κοινές μετοχές, ήτοι το 0,011% των κοινών μετοχών. Το αναλογούν ποσό το οποίο καταβλήθηκε από τους ασκήσαντες τα Warrants προς το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ανέρχεται σε ευρώ 1 εκατ.

Συνεπεία των ανωτέρω, τα εκδοθέντα Warrants τα οποία παραμένουν σε ισχύ ανέρχονται πλέον σε 245.748.580,00, ενώ οι μετοχές της Τράπεζας επί των οποίων σύρονται και τις οποίες κατέχει το ΤΧΣ ανέρχονται σε 2.022.323.827.

Ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της, καθώς και για την τροποποίηση των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920. Επιπρόσθετα, σχετικές προβλέψεις αναφορικά με το διορισμό και την αντικατάσταση μελών Δ.Σ. περιέχει ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, κείμενα τα οποία επικαιροποιήθηκαν το 2013 στο πλαίσιο εφαρμογής σχετικών διατάξεων της Σύμβασης Πλαίσιο (Relationship Framework Agreement), καθώς και η Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. της ΕΤΕ.

Μετά τη συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας και τις διατάξεις του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό κράτος διορίζει έναν εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο εν λόγω Πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3864/2010, όπως ισχύει, και τις πράξεις υπουργικού συμβουλίου 15/2012 και 38/2012 και έπειτα από την εισφορά από το Τ.Χ.Σ στην Τράπεζα ομολόγων του ΕΤΧΣ ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, δυνάμει της από 28 Μαΐου 2012 Σύμβασης Προεγγραφής μεταξύ της Τράπεζας, του ΤΧΣ και του ΕΤΧΣ, όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012, το ΤΧΣ διόρισε έναν Εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο, ο οποίος σε συνέχεια της συνομολόγησης της παραπάνω αναφερόμενης από 10 Ιουλίου 2013 Σύμβασης Πλαίσιο (Relationship Framework Agreement) έχει τα προβλεπόμενα από τον Ν. 3864/2010 και τους όρους της Σύμβασης Πλαίσιο δικαιώματα.

Η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Έκδοση νέων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1, άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή, και σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

Την 18 Φεβρουαρίου 2010, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την εκχώρηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του δικαιώματος για έκδοση ομολογιακών δανείων με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές κατά τις διατάξεις του άρθρου 3α και 13 του Κ.Ν. 2190/1920 και του άρθρου 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, για μία πενταετία, και μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο 50,0% του καταβεβλημένου κατά το χρόνο της εκχώρησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ήτοι μέχρι ποσού €1.696 εκατ., αποφασίζοντας κατά την κρίση του τους αναλυτικούς όρους έκδοσης αυτών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και για τη διαδικασία μετατροπής ομολογιών σε μετοχές.

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Αναφορικά με τους Παραστατικούς Τίτλους Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών (Warrants) της ΠΥΣ 38/2012 ισχύουν τα ανωτέρω αναφερόμενα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 13, άρθρου 13 Κ.Ν. 2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, ο οποίος βάσει του νόμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 των υφιστάμενων μετοχών, εάν οι δικαιούχοι ασκήσουν το δικαίωμα (option) αγοράς μετοχών, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους.

Δεν υφίσταται πλέον ενεργό πρόγραμμα διάθεσης μετοχών με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών σύμφωνα με τα παραπάνω.

Αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως 9 του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες μπορούν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τους, να αποκτούν τις μετοχές τους μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 10,0% του συνόλου των μετοχών τους. Για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και βάσει των περιορισμών που τίθενται από τον Ν. 3723/2008 (άρθρο 1 παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 3756/2009), απαγορεύεται να αγοράσει ίδιες μετοχές. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 16Γ του Ν. 3864/2010 κατά το χρονικό διάστημα της τυχόν συμμετοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στο κεφάλαιο της Τράπεζας, δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών από αυτήν χωρίς την έγκριση του Ταμείου.

Κατά την διάρκεια της χρήσης 2013, η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. (η θυγατρική της Τράπεζας που διενεργεί συναλλαγές σε ίδιες μετοχές για τους σκοπούς της δραστηριότητάς της) απέκτησε 10.167.100 μετοχές της Τράπεζας συνολικής αξίας €47 εκατ. και από αυτές διέθεσε 9.770.521 μετοχές αντί ποσού €45 εκατ. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές, ενώ η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. κατείχε 397.655 μετοχές που αντιστοιχούν στο 0,006% του εκδοθέντος κοινού μετοχικού κεφαλαίου, συνολικής αξίας €2 εκατ.

Θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Ι) Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτερα διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα καταγγελίας των συμβάσεων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτέρων διευθυντικών στελεχών για λόγους που ελευθέρως κρίνει η Τράπεζα χωρίς όμως αυτοί να συνιστούν σπουδαίο λόγο, καταβάλλοντας ως αποζημίωση ποσό ίσο με τους μισθούς που θα ελάμβαναν για το εναπομένον διάστημα από την καταγγελία της σύμβασης και μέχρι τη λήξη της.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της (συνολικά «ο Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2013, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιήληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λιυτές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2013 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α και 3στ του άρθρου 107 του Κ.Ν.2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2014

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Εμμανουήλ Α. Πηλείδης
Α.Μ. ΣΟΕΛ : 12021

Μπεάτε Ράντουλφ
Α.Μ. ΣΟΕΛ : 37541

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών
Ελεγκτών

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ Ε 120

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
			Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	17	5.910	4.500	2.195	1.213
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	18	2.847	4.318	3.478	4.195
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	19	3.087	5.429	2.411	5.006
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	3.671	3.693	2.581	3.380
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	21	67.250	69.135	46.327	47.000
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	22	17.477	8.315	13.470	4.540
Ακίνητα επενδύσεων	23	535	280	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	46	-	-	8.209	8.907
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	24	143	159	7	7
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	25	1.709	2.138	111	134
Ενσώματα πάγια στοιχεία	26	1.755	1.969	263	331
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	2.409	1.297	2.189	1.085
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	28	721	636	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	29	441	371	435	340
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29	2.754	2.558	2.259	1.801
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	30	221	-	262	-
Σύνολο ενεργητικού		110.930	104.798	84.197	77.939
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	31	27.897	33.972	26.473	33.287
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	3.029	4.770	2.559	4.373
Υποχρεώσεις προς πελάτες	32	62.876	58.722	45.290	40.908
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	33	2.199	2.385	810	600
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	34	1.607	1.386	102	205
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	35	2.404	2.460	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	53	80	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	12	530	388	487	328
Φόρος εισοδήματος		46	48	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	36	2.406	2.629	2.093	2.168
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	30	9	-	-	-
Σύνολο παθητικού		103.056	106.840	77.814	81.869
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	38	2.073	6.138	2.073	6.138
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	38	11.975	3.326	11.972	3.325
Μείον: Ίδιες μετοχές	38	(2)	-	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	40	(6.935)	(11.748)	(7.662)	(13.393)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		7.111	(2.284)	6.383	(3.930)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	41	683	70	-	-
Προνομιούχοι τίτλοι	42	80	172	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		7.874	(2.042)	6.383	(3.930)
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		110.930	104.798	84.197	77.939

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΠΟΛΑ Ν. ΧΑΤΖΗΣΩΤΗΡΙΟΥ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1. έως		Από 1.1. έως	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
			Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		5.520	6.230	2.517	3.080
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(2.363)	(2.865)	(1.069)	(1.412)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	3.157	3.365	1.448	1.668
Έσοδα προμηθειών		793	776	237	231
Έξοδα προμηθειών		(264)	(281)	(236)	(264)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	7	529	495	1	(33)
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		530	695	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		(463)	(564)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	8	67	131	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	9	(95)	(431)	(169)	(687)
Καθαρά λοιπά έσοδα / έξοδα	10	113	(33)	592	(108)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		3.771	3.527	1.872	840
Δαπάνες προσωπικού	11	(1.530)	(1.380)	(915)	(793)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	13	(811)	(733)	(339)	(319)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων		(206)	(209)	(88)	(92)
Αποσβέσεις άυλων περ/κών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχ/σεων		(20)	(22)	-	-
Χρηματ/μικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών		(5)	(5)	(5)	(5)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	14	(1.373)	(2.966)	(1.026)	(2.483)
Απομείωση αξίας ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου		-	(187)	-	(163)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	24	(5)	2	-	-
Ζημίες προ φόρων		(179)	(1.973)	(501)	(3.015)
Φόροι	15	986	(158)	1.119	89
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) περιόδου		807	(2.131)	618	(2.926)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		(2)	(4)	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		809	(2.127)	618	(2.926)
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ) – Βασικά και Προσαρμοσμένα.	16	€0,62	€(10,62)	€0,45	€(15,41)

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΠΟΛΑ Ν. ΧΑΤΖΗΣΩΤΗΡΙΟΥ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1. έως 31.12.2013	Από 1.1. έως 31.12.2012	Από 1.1. έως 31.12.2013	Από 1.1. έως 31.12.2012
			Όπως αναμορφώθηκα ν		Όπως αναμορφώθηκα ν
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) περιόδου		807	(2.131)	618	(2.926)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα), μετά από φόρους:					
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:					
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		(91)	522	-	208
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(1.150)	107	-	-
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους		36	(2)	-	-
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		(1.205)	627	-	208
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:					
Επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης / περιουσιακού στοιχείου, μετά από φόρους		37	(54)	25	(34)
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα		37	(54)	25	(34)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους		(1.168)	573	25	174
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		(361)	(1.558)	643	(2.752)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		(5)	(3)	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		(356)	(1.555)	643	(2.752)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΠΟΛΑ Ν. ΧΑΤΖΗΣΩΤΗΡΙΟΥ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Όμιλος για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας											Μη ελέγχουσες συμμετοχές & Προνομιοχούτιτλοι	Σύνολο	
	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ίδιες μετοχές	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιολογώσεων	Αποθεματικό συναλλαγών διαφορών	Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	Παροχές προσωπικού	Λοιπά αποθεματικά και αποτιμματα εις νέον			Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιοχές	Κοινές μετοχές	Προνομιοχές										
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 όπως δημοσιεύθηκε	4.780	1.358	2.943	383	-	(324)	(1.329)	(457)	(4)	-	(8.073)	(723)	470	(253)
Προσαρμογές λόγω εφαρμογής νέων λογιστικών προτύπων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(114)	-	(114)	-	(114)
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 όπως αναμορφώθηκε	4.780	1.358	2.943	383	-	(324)	(1.329)	(457)	(4)	(114)	(8.073)	(837)	470	(367)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522	117	-	(2)	(54)	(10)	573	-	573
Ζημιές περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.127)	(2.127)	(4)	(2.131)
Συγκριτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522	117	-	(2)	(54)	(2.137)	(1.554)	(4)	(1.558)
Έκδοση και επαναγορά προνομιοχών τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114	114	(214)	(100)
Μερίσματα προνομιοχών τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)	-	(3)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)	(10)	(13)
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 1 Ιανουαρίου 2013	4.780	1.358	2.943	383	-	198	(1.212)	(457)	(6)	(168)	(10.103)	(2.284)	242	(2.042)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	(91)	(1.085)	-	36	37	(62)	(1.165)	(3)	(1.168)
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	809	809	(2)	807
Συγκριτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	(91)	(1.085)	-	36	37	747	(356)	(5)	(361)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	953	-	9.076	-	-	-	-	-	-	-	-	10.029	-	10.029
Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχής	(5.014)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.014	-	-	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(238)	-	-	-	-	-	-	-	-	(238)	-	(238)
Επαναγορά προνομιοχών μετοχών	-	(4)	-	(189)	-	-	-	-	-	-	74	(119)	-	(119)
Έκδοση και επαναγορά προνομιοχών τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	55	(91)	(36)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	26	617	643
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013	719	1.354	11.781	194	(2)	107	(2.297)	(457)	30	(131)	(4.187)	7.111	763	7.874

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Τράπεζα για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ίδιες μετοχές	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιολογώμενων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά & αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες						
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 όπως δημοσιεύθηκε	4.780	1.358	2.942	383	-	(164)	-	-	(10.365)	(1.066)
Προσαρμογές λόγω εφαρμογής νέων λογιστικών προτύπων	-	-	-	-	-	-	-	(111)	-	(111)
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 όπως αναμορφώθηκε	4.780	1.358	2.942	383	-	(164)	-	(111)	(10.365)	(1.177)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	208	-	(34)	-	174
Ζημίες περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.926)	(2.926)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	208	-	(34)	(2.926)	(2.752)
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 1 Ιανουαρίου 2013	4.780	1.358	2.942	383	-	44	-	(145)	(13.292)	(3.930)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	25	-	25
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	618	618
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	25	618	643
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	953	-	9.076	-	-	-	-	-	-	10.029
Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχής	(5.014)	-	-	-	-	-	-	-	5.014	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(240)	-	-	-	-	-	-	(240)
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	-	(4)	-	(189)	-	-	-	-	74	(119)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013	719	1.354	11.778	194	-	44	-	(120)	(7.586)	6.383

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1.1 έως		Από 1.1 έως	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων				
Ζημίες προ φόρων περιόδου	(179)	(1.973)	(501)	(3.015)
Προσαρμογές για:				
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λουπές προσαρμογές:	1.774	3.228	614	2.597
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	226	231	88	92
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	3	(138)	(67)	(147)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	1.430	3.172	1.023	2.648
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	216	20	203	7
Αναλογία (κέρδων) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	5	(2)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	5	5	5	5
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(3)	(4)	(358)	(2)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	(4)	2	-	1
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	-	(158)	(155)	-
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	(191)	75	(135)	(21)
Τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	75	45	10	10
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	217	14	205	17
Αρνητική υπεραξία	(208)	-	(210)	-
Λουπές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	3	(34)	5	(13)
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	6.362	(2.695)	6.028	1.964
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(525)	13	(19)	410
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.551	(68)	496	504
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.632	(1.401)	1.882	(1.187)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	23	(165)	790	(673)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	3.774	(651)	2.831	3.167
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	(93)	(423)	48	(257)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(9.031)	(1.325)	(8.677)	(3.527)
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(6.393)	(136)	(7.127)	(582)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	111	(1.156)	614	(3.229)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	(1.640)	393	(1.754)	527
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(29)	(79)	(13)	(33)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	(56)	(177)	-	-
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(203)	(123)	(88)	-
Λουπά στοιχεία παθητικού	(821)	(47)	(309)	(210)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(1.074)	(2.765)	(2.536)	(1.981)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων				
Απόκτηση θυγατρικών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων που αποκτήθηκαν	561	-	616	-
Συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	-	-	-	(241)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων που πωλήθηκαν	19	37	-	-
Απόκτηση συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	(14)	-	(1)
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	8	6	24	2
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(212)	(244)	(48)	(90)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	7	7	-	-
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(8.554)	(7.869)	(327)	(3.651)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	8.276	10.546	1.109	3.386
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	105	2.469	1.374	(595)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων				
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.079	-	1.079	-
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	(119)	-	(119)	-
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λουπών δανειακών υποχρεώσεων	3.244	2.931	-	-
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λουπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(3.298)	(2.697)	(90)	(790)
Απόκτηση επιπλέον ποσοστών σε θυγατρικές	(8)	(38)	-	(26)
Διάθεση συμμετοχής σε θυγατρική χωρίς απώλεια ελέγχου	543	-	542	-
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	27	121	-	-
Αγορά ιδίων μετοχών	(29)	(121)	-	-
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	(3)	-	-
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(238)	(10)	(240)	(10)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1.201	183	1.172	(826)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(144)	9	(36)	(10)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	88	(104)	(26)	(3.412)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	4.167	4.271	3.524	6.990
Αναπροσαρμογές στο ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου, λόγω μετατροπής του υποκαταστήματος στην Αλβανία σε θυγατρική	-	-	-	(54)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	4.255	4.167	3.498	3.524

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 1880. Οι μετοχές της Τράπεζας (σε μορφή ADRs) έχουν επίσης εισαχθεί στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης από το 1999. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, Αθήνα, (αριθμ. Μ.Α.Ε 6062/06/Β/86/01), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 173 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει, και καλύπτει όλα τα

σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, χρηματοπιστηριακές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες διεθνώς. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στην Τουρκία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Νοτιοανατολική Ευρώπη στην οποία περιλαμβάνονται οι: Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, Σερβία, και FYROM, στην Κύπρο, στη Μάλτα, στην Αίγυπτο και στη Νότια Αφρική.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Γεώργιος Π. Ζανιάς

Οικονομολόγος, Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Εκτελεστικά Μέλη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Πέτρος Ν. Χριστοδούλου

Μη Εκτελεστικά Μέλη*

Σταύρος Α. Κούκος

Εκπρόσωπος εργαζομένων, Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Ευθύμιος Χ. Κατσίκας

Εκπρόσωπος εργαζομένων

Δημήτριος Ν. Αφεντούλης**

Οικονομολόγος

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη***

Στέφανος Χ. Βαβαλίδης

Πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου - Μπινοπούλου

Μέλος Δ.Σ. της TITAN Τσιμέντα Α.Ε.

Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης

Οικονομολόγος

Μαρία Α. Φραγκίστα

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Franco Compania Naviera S.A.

Παναγιώτης-Αριστείδης Α. Θωμόπουλος****

Οικονομολόγος

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Chipita A.E.

Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου

Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης

Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσάφιδης Α.Ε.

Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Χαράλαμπος Α. Μάκκας

Οικονομολόγος

*Στις 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Ιωάννης Κ. Γιαννίδης παραιτήθηκε από τη θέση του μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

**Την 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Δημήτριος Ν. Αφεντούλης εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

*** Στις 9 Απριλίου 2013, ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Θεόκλητος παραιτήθηκε από τη θέση του ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

**** Την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, για περίοδο τριών ετών με δυνατότητα επανεκλογής. Την 23 Νοεμβρίου 2012, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας εξέλεξε το προαναφερόμενο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα κατά την συνεδρίασή του την ίδια ημέρα. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει με την ετήσια Γενική Συνέλευση το 2016.

Μετά την απόφαση της Τράπεζας να συμμετέχει στο πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, την 26 Φεβρουαρίου 2009 το Ελληνικό Δημόσιο τοποθέτησε τον κ. Αλέξανδρο Μακρίδη ως εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Επιπροσθέτως, την 11 Ιουνίου 2012 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») γνωστοποίησε στην Τράπεζα τον ορισμό του κ. Χαράλαμπου Μάκκα ως εκπροσώπου του στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι οικονομικές καταστάσεις υπόκεινται στην έγκριση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 20 Μαρτίου 2014.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 (οι «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»).

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και

υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λοιπών απαιτήσεων, αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων μη διαπραγματεύσιμων σε ενεργή αγορά, περιλαμβανομένων παραγώγων μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά παραγώγων και κάποιων χρεωστικών τίτλων, απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων, έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις, έλεγχος της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, των ασφαλιστικών αποθεμάτων και των υποχρεώσεων από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, καθιέρωσε νέα όρια 9% και 6% για τους δείκτες των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων - Core Tier I (CT1) και Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων - Common equity, αντίστοιχα. Η Πράξη όρισε επίσης ένα μέγιστο όριο για το ποσοστό επί του CT1 για την αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογίας, ύψους 20% επί του CT1. Η Πράξη 36/23.12.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος αφαίρεσε αυτό το όριο με ισχύ την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο δείκτης CT1 του Ομίλου αυξήθηκε σε 10,3% (31 Δεκεμβρίου 2012: 7,8%) κατόπιν:

- i. Της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας, τον Ιούνιο του 2013, μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ., εκ των οποίων €1.079 εκατ. καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές και €8.677 εκατ. από το ΕΤΧΣ το οποίο πλέον κατέχει το 84,4% των κοινών μετοχών της Τράπεζας, το οποίο έχει περιορισμένα δικαιώματα ψήφου και περιορισμό στην πώληση των μετοχών.
- ii. Των κερδών που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας κατά το 2013 ύψους €809 εκατ., που ευνοήθηκε από τις βελτιούμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, και
- iii. Της υλοποίησης από τη Διοίκηση βασικών ενεργειών, όπως της μεταβίβασης του 66% από το 100% της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π., των ασκήσεων διαχείρισης στοιχείων παθητικού, της απομόχλευσης και μείωσης κινδύνων και της επαναγοράς των προνομιούχων μετοχών που διατέθηκαν στις Η.Π.Α.

Επίσης, ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης ενεργειών (π.χ. εφαρμογή της μεθόδου IRB για τη στάθμιση του χαρτοφυλακίου των δανείων της Finansbank, πώληση της θυγατρικής εταιρίας ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε.), οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν περαιτέρω τον δείκτη των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων CT1 (βλέπε επίσης Σημείωση 4.7).

Παρόλο που οι καταθέσεις του Ομίλου στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά €4,8 δισ. το 2013, η κρίση στην ελληνική οικονομία σε συνδυασμό με τους αυστηρούς διεθνώς εποπτικούς κανόνες, συνεχίζει να επηρεάζει σημαντικά τη δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί ρευστότητα από τη διατραπεζική αγορά και γι' αυτό το Ευρωσύστημα παραμένει η βασική πηγή άντλησης ρευστότητας της Τράπεζας. Εντούτοις, την 13 Μαρτίου 2014, η χρηματοδότηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σε €19 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €30,9 δισ.), το συνολικό ποσό της οποίας προήλθε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») μέσω των πράξεων ανοιχτής αγοράς. Περαιτέρω, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, χρηματοοικονομικά στοιχεία ονομαστικής αξίας ύψους €30 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €18 δισ.) ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω άντληση ρευστότητας (βλέπε επίσης Σημείωση 4.5.1 Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας).

Η Διοίκηση, βασιζόμενη στα ανωτέρω, πιστεύει ότι η εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας είναι κατάλληλη.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

2.3.1 Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από τη 1 Ιανουαρίου 2013

- **Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των στοιχείων των Λοιπών Συνολικών Εσόδων»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιουλίου 2012 και μετά). Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο εφαρμόστηκε αναδρομικά και δεν είχε καμία χρηματοοικονομική επίδραση. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 1 άλλαξε την κατηγοριοποίηση των στοιχείων που παρουσιάζονται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα. Στοιχεία τα οποία στο μέλλον θα πρέπει να μεταφερθούν (ή μεταφέρθηκαν) στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων παρουσιάζονται ξεχωριστά από εκείνα των οποίων, μεταγενέστερα, δεν επιτρέπεται η μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ο φόρος εισοδήματος των ανωτέρω στοιχείων επίσης παρουσιάζεται ξεχωριστά.

Οι τροποποιήσεις δεν μεταβάλλουν τη φύση των στοιχείων τα οποία αναγνωρίζονται μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων ούτε επηρεάζουν την απόφαση για το εάν τα στοιχεία των Λοιπών Συνολικών Εσόδων θα μεταφέρονται στο μέλλον στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

- **Δ.Λ.Π. 19 (Αναθεωρημένο) «Παροχές σε Εργαζόμενους»** («Δ.Λ.Π. 19Α») (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Η αναθεώρηση:

- καταργεί τη δυνατότητα επιλογής της αναβολής αναγνώρισης των αναλογιστικών κερδών και ζημιών (π.χ. μέθοδος του περιθωρίου) και επισπεύδει την αναγνώριση του κόστους υπηρεσίας παρελθουσών ετών. Σύμφωνα με την αναθεώρηση, τα ποσά που καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιορίζονται στο κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από διακανονισμούς) και στο καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, της επίδραση της μεταβολής της οροφής των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του τόκου)), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά τους στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προκειμένου να απεικονίσει ολόκληρη την αξία του ελλείμματος ή του πλεονάσματος του προγράμματος.
- αλλάζει τον λογιστικό χειρισμό για παροχές που σχετίζονται με την έξοδο από την υπηρεσία και περιλαμβάνει τον διαχωρισμό των παροχών που δίνονται για υπηρεσίες και εκείνων που δίνονται για τον τερματισμό της απασχόλησης και επηρεάζει την αναγνώριση και επιμέτρηση των παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

Οι τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 19Α απαιτούν αναδρομική εφαρμογή και η επίδρασή από την υιοθέτησή τους παρουσιάζεται στη Σημείωση 51.

- **Δ.Π.Χ.Α. 13 «Αποτίμηση»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. 13:

- ορίζει την εύλογη αξία ως την τιμή που θα εισπραττόταν για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα καταβάλλονταν

για τη μεταφορά μίας υποχρέωσης σε μία κανονική συναλλαγή στην κύρια (ή σε μια πιο συμφέρουσα) αγορά μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης υπό τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς (δηλαδή τιμή εξόδου)

- καθορίζει σε ένα ενιαίο Δ.Π.Χ.Α. το πλαίσιο για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, και
- απαιτεί γνωστοποιήσεις σχετικά με τις επιμετρήσεις των εύλογων αξιών.

Οι απαιτήσεις επιμέτρησης της εύλογης αξίας του Δ.Π.Χ.Α. 13 εφαρμόζονται και στα χρηματοοικονομικά και στα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία άλλα Πρότυπα απαιτούν ή επιτρέπουν επιμετρήσεις στην εύλογη αξία και γνωστοποιήσεις σχετικά με επιμετρήσεις εύλογων αξιών, εξαιρουμένων των συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών οι οποίες εμπίπτουν στον σκοπό του Δ.Π.Χ.Α. 2 *Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των μετοχών*, των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις και εμπίπτουν στον σκοπό του Δ.Λ.Π. 17 *Μισθώσεις* και επιμετρήσεων οι οποίες έχουν κάποιες ομοιότητες με την εύλογη αξία αλλά δεν είναι εύλογη αξία (π.χ. αξία χρήσης για σκοπούς εκτίμησης απομειώσεων). Το Δ.Π.Χ.Α. 13 δεν αλλάζει το πότε η εύλογη αξία χρησιμοποιείται αλλά μάλλον εξηγεί πώς να επιμετράται η εύλογη αξία όταν ο προσδιορισμός της απαιτείται ή επιτρέπεται από τα Δ.Π.Χ.Α. Το Δ.Π.Χ.Α. 13 εφαρμόζεται από την 1 Ιανουαρίου 2013 και δεν απαιτεί αναδρομική εφαρμογή. Επιπλέον, βάσει των μεταβατικών διατάξεων, οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του Προτύπου δεν χρειάζεται να εφαρμοστούν στη συγκριτική πληροφόρηση που παρέχεται πριν την πρώτη εφαρμογή του Προτύπου. Βασισμένοι σε αυτές τις διατάξεις ο Όμιλος δεν έχει κάνει τις νέες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από το Δ.Π.Χ.Α. 13 για τη συγκριτική περίοδο (για τις γνωστοποιήσεις του 2013 βλέπε σημείωση 4.8). Πέραν των πρόσθετων γνωστοποιήσεων το Δ.Π.Χ.Α. 13 δεν είχε σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Τροποποιεί τις απαιτήσεις γνωστοποίησης του Δ.Π.Χ.Α. 7 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις* να απαιτεί την παροχή πληροφοριών σχετικά με όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που συμψηφίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 42 του Δ.Λ.Π. 32 *Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση*. Η τροποποίηση, επίσης, απαιτεί τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι αντικείμενο σε κύριες συμβάσεις συμψηφισμού κερδών και οφειλών ή λοιπών συμβάσεων συμψηφισμού (όπως εκχωρηθείσες εγγυήσεις) ακόμα και εάν δεν συμψηφίζονται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 32. Οι τροποποιήσεις εφαρμόστηκαν αναδρομικά και δεν έχουν επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **«Ετήσιες Βελτιώσεις σε Δ.Π.Χ.Α. 2009-2011»** (σε ισχύ για τη χρήση με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά), οι οποίες διευκρίνισαν:

- τις απαιτήσεις για συγκριτικές πληροφορίες στο Δ.Λ.Π. 1 και Δ.Λ.Π. 34,

- την ταξινόμηση κάποιων κατηγοριών εξοπλισμού ως πάγια περιουσιακά στοιχεία στο Δ.Λ.Π. 16,
- το λογιστικό χειρισμό της φορολογικής επίδρασης των διανομών στους κατόχους συμμετοχικών τίτλων στο Δ.Λ.Π. 32, και
- τις απαιτήσεις στο Δ.Λ.Π. 34 για την πληροφόρηση ανά τομέα για το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει αυτές τις τροποποιήσεις, αλλά δεν είχαν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

2.3.2 Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2013

- **Δ.Π.Χ.Α. 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Δ.Π.Χ.Α. 11 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες», Δ.Π.Χ.Α. 12 «Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις», Δ.Λ.Π. 27 «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (Τροποποίηση), Δ.Λ.Π. 28 «Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά όπως έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε.).**

Το Δ.Π.Χ.Α. 10 παρέχει ένα μοναδικό μοντέλο ενοποίησης που βασίζεται σε υφιστάμενες αρχές, θέτοντας την έννοια του ελέγχου ως τον καθοριστικό παράγοντα σχετικά με την ενσωμάτωση μίας οντότητας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης. Το Δ.Π.Χ.Α. 10 αλλάζει τον ορισμό του ελέγχου έτσι ώστε ένας επενδυτής ασκεί έλεγχο επί μίας επένδυσης όταν α) έχει εξουσία επί της επένδυσης, β) είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα επί των μεταβλητών αποδόσεων της επένδυσης και γ) έχει τη δυνατότητα να ασκήσει την εξουσία του και να επηρεάσει την απόδοση της επένδυσης. Το Πρότυπο παρέχει πρόσθετες οδηγίες σχετικά με τον προσδιορισμό του ελέγχου, σε περιπτώσεις που η αξιολόγηση είναι δύσκολη. Το Δ.Π.Χ.Α. 10 αντικαθιστά τις απαιτήσεις σχετικά με την ενοποίηση του Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις», το οποίο πλέον, πραγματεύεται μόνο τις απαιτήσεις σχετικά με τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, και την Μ.Ε.Δ. 12 «Ενοποίηση- Οικονομικές Οντότητες Ειδικού Σκοπού».

Το Δ.Π.Χ.Α. 11 αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 31 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες» και τη Μ.Ε.Δ. 13 «Από Κοινού Ελεγχόμενες Οικονομικές Οντότητες — Μη Χρηματικές Συνεισφορές από Κοινοπρακτούντες». Απαιτεί από έναν συμμετέχοντα σε μία κοινοπραξία να προσδιορίσει τον τύπο της κοινοπραξίας στην οποία συμμετέχει αξιολογώντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτή, εξετάζοντας τη δομή και τον νομικό τύπο της κοινοπραξίας, τους συμβατικούς όρους που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των κοινοπρακτούντων μερών και τα υπόλοιπα δεδομένα και συνθήκες που σχετίζονται με την κοινοπραξία. Οι κοινοπραξίες χαρακτηρίζονται είτε ως «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» είτε ως «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες». Οι «από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο (συμμετέχοντες σε κοινή επιχείρηση) διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, έναντι του σχήματος. Οι «από κοινού ελεγχόμενες οντότητες» είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο (κοινοπρακτούντες) διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Σε αντίθεση με το Δ.Λ.Π. 31, καταργείται η δυνατότητα χρήσης της μεθόδου της

αναλογικής ενοποίησης για την ενοποίηση των «Από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων».

Το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» (2011) αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις» και ορίζει το λογιστικό χειρισμό για επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης για την λογιστικοποίηση επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων.

Το Δ.Π.Χ.Α. 12 είναι ένα νέο πρότυπο «γνωστοποιήσεων» το οποίο ενσωματώνει, επεκτείνει και αντικαθιστά τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για θυγατρικές, κοινοπραξίες, συγγενείς και μη ενοποιούμενες επιχειρήσεις.

Τον Ιούνιο του 2012 εκδόθηκαν οι τροποποιήσεις επί των Δ.Π.Χ.Α. 10, 11 και 12 με σκοπό να παράσχουν επεξηγηματικές οδηγίες μετάβασης σχετικά με την πρώτη εφαρμογή αυτών των Δ.Π.Χ.Α.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει τα ανωτέρω Πρότυπα την 1 Ιανουαρίου 2014 σύμφωνα με τον Κανονισμό 1254/11.12.2012 της Ε.Ε. Η Διοίκηση δεν αναμένει η εφαρμογή των πέντε αυτών προτύπων να έχει σημαντική επίδραση επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

- **Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά).** Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις για την εφαρμογή των κανόνων συμψηφισμού. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση, αλλά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά).** Το Δ.Π.Χ.Α. 9 που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2009 εισήγαγε νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 τροποποιήθηκε (α) τον Οκτώβριο του 2010 και συμπεριέλαβε απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και την αποαναγνώριση και (β) το Νοέμβριο του 2013 όπου εισήγαγε το νέο γενικό πλαίσιο λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου και επιτρέπει την ενωρίτερη εφαρμογή των απαιτήσεων της παρουσίασης των μεταβολών της εύλογης αξίας που οφείλονται στον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο των υποχρεώσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως επιμετρώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στα λοιπά συνολικά έσοδα. Οι βασικές απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9 περιλαμβάνουν:

- όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση», απαιτείται να επιμετρώνται μετά την αρχική αναγνώριση στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα, οι χρεωστικοί τίτλοι που κατέχονται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών και έχουν συμβατικές ταμειακές ροές που είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκου επί του κεφαλαίου, επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους, γενικά, στο αποσβεσμένο κόστος. Όλοι οι υπόλοιποι χρεωστικοί και συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους στην εύλογη αξία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, παρέχεται η δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής να παρουσιάζονται οι μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία ενός συμμετοχικού τίτλου (που δεν κατέχεται για εμπορικούς σκοπούς) στα λοιπά συνολικά

έσοδα, και να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων μόνο τα έσοδα από μερίσματα.

- Αναφορικά με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί το ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που προέρχεται από μεταβολή στον πιστωτικό κίνδυνο της υποχρέωσης, να αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν αυτό θα δημιουργούσε ή θα μεγέθυνε μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση («λογιστική ασυμμετρία») στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Μεταβολές στην εύλογη αξία που προέρχονται από τον πιστωτικό κίνδυνο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης δεν μεταφέρονται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, το συνολικό ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.
- Αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων θέτει σε εφαρμογή ένα νέο μοντέλο το οποίο σχεδιάστηκε για να ευθυγραμμιστούν περισσότερο οι εταιρείες με το πώς αναλαμβάνουν δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνων όταν αντισταθμίζουν χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 9 επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας, καθώς και το χρόνο εφαρμογής του. Παρόλο που η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, δεν είναι πρακτικά εφικτό να υπολογιστεί αξιόπιστα μία εκτίμηση της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 έως ότου διενεργηθεί μία λεπτομερής ανάλυση.

- **Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. «Διερμηνεία 21 Φόρου» (Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 21)** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά). Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 21 αποσαφηνίζει ότι μία εταιρεία αναγνωρίζει μία υποχρέωση φόρου όταν συντελείται η δραστηριότητα που ενεργοποιεί την πληρωμή, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Η διερμηνεία διευκρινίζει ότι, δεν αναγνωρίζεται η υποχρέωση ενός φόρου, ο οποίος ενεργοποιείται με την εκπλήρωση ενός ελάχιστου ορίου, εάν δεν επιτευχθεί αυτό το ελάχιστο όριο. Ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν αναμένουν η Διερμηνεία 21, να έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις.

- **Δ.Λ.Π. 36 (Τροποποιήσεις) Γνωστοποιήσεις σχετικές με το ανακτήσιμο ποσό ενός μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά). Τροποποιεί το ΔΛΠ 36 «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων» και αφαιρεί την απαίτηση να γνωστοποιείται η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στα οποία έχει επιμεριστεί σημαντικό ποσό υπεραξίας (ή άυλου περιουσιακού στοιχείου με απεριόριστη διάρκεια ζωής) σε περιόδους όπου δεν έχει αναγνωριστεί απομείωση ή αναστροφή απομείωσης. Αποσαφηνίζει τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται και κατηγορηματικά εισάγει απαίτηση γνωστοποίησης του επιτοκίου προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της απομείωσης (ή της αναστροφής αυτής) στις περιπτώσεις όπου η ανακτήσιμη αξία (βασισμένη στην εύλογη αξία μείον τα κόστη διάθεσης) προσδιορίζεται βάσει της παρούσας αξίας. Ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν έχουν εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση, αλλά

δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων.

- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποιήσεις) Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές Εργαζομένων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014, όπως εκδόθηκε από το IASB). Τροποποιεί τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 19 (2011) «Παροχές σε Εργαζόμενους» σχετικά με τις εισφορές που καταβάλλονται από τους εργαζόμενους ή τρίτους οι οποίες είναι συνδεδεμένες με την παροχή υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών είναι ανεξάρτητο από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση επιτρέπεται να αναγνωρίσει αυτές τις εισφορές ως μειωτικό στοιχείο στο κόστος υπηρεσίας την περίοδο κατά την οποία η σχετική υπηρεσία παρέχεται, αντί να την καταλείψει στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση απαιτείται να καταλείψει αυτές τις εισφορές στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο καταμερισμού που απαιτείται από την παράγραφο 70 του Δ.Λ.Π. 19 για τις μικτές παροχές (δηλαδή είτε χρησιμοποιώντας τον τύπο καταμερισμού του προγράμματος εισφορών είτε τη σταθερή μέθοδο καταμερισμού). Ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν έχουν εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση, αλλά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

- **Δ.Λ.Π. 39 «Αντικατάσταση Παραγώγων και συνέχιση της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά). Οι τροποποιήσεις αυτές μετριάζουν τις επιπτώσεις από την παύση της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου όταν ένα παράγωγο που έχει ταξινομηθεί ως μέσο αντιστάθμισης, αντικαθίσταται μέσω εκκαθαριστή, αφού πληρούνται βασικά κριτήρια. Η υιοθέτηση αυτής της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

- **«Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012»** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιουλίου 2014 και μετά), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

- **Δ.Π.Χ.Α. 2** – Τροποποιεί τους ορισμούς «Περίοδος κατοχύρωσης» και «συνθήκη αγοράς» και προσθέτει ορισμούς για «όρο απόδοσης» και «όρος χρόνου υπηρεσίας» οι οποίοι προηγουμένως περιλαμβάνονταν στον ορισμό της «Περίοδος κατοχύρωσης».
- **Δ.Π.Χ.Α. 3** – Απαιτεί το ενδεχόμενο τίμημα το οποίο έχει ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή ως υποχρέωση να επιμετράται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ανεξάρτητα από το εάν το ενδεχόμενο τίμημα είναι χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εντός σκοπού του Δ.Π.Χ.Α. 9 ή του Δ.Λ.Π. 39 ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση. Μεταβολές στην εύλογη αξία θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.
- **Δ.Π.Χ.Α. 8** – Απαιτεί γνωστοποίηση σχετικά με τις κρίσεις που κάνει η Διοίκηση όταν εφαρμόζει τα κριτήρια συγκέντρωσης στους λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας, περιλαμβάνοντας μία συνοπτική περιγραφή των λειτουργικών τομέων δραστηριότητας και των οικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας έχουν παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά. Αποσαφηνίζει ότι οι συμφωνίες του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων με τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης απαιτούνται μόνο εάν

αυτά αναφέρονται τακτικά στον επικεφαλής του οργάνου για τη λήψη αποφάσεων.

- **Δ.Π.Χ.Α 13** – Διευκρινίζει ότι με την έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 13 και την τροποποίηση των Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Λ.Π. 39 δεν αναιρείται η δυνατότητα της επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε μη προεξοφλημένη βάση, εάν η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική (τροποποιούν μόνο τη βάση για συμπεράσματα).
- **Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 38** – Διευκρινίζει ότι όταν ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο ή ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναπροσαρμόζεται η αρχική αξία του περιουσιακού στοιχείου προσαρμόζεται κατά τρόπο ο οποίος είναι συνεπής με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και ότι οι συσσωρευμένες αποσβέσεις είναι η διαφορά μεταξύ της αρχικής λογιστικής αξίας και της λογιστικής αξίας μετά από κάθε ζημία απομείωσης.
- **Δ.Λ.Π. 24** – Διευκρινίζει ότι μία εταιρεία διαχείρισης η οποία παρέχει προσωπικό που ασκεί διοίκηση σε μία άλλη εταιρεία, είναι συνδεδεμένο μέρος με την εταιρεία που δέχεται τις υπηρεσίες και πως πρέπει να γνωστοποιούνται οι πληρωμές σε εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες διαχείρισης.

Ο Όμιλος και η τράπεζα δεν έχουν εφαρμόσει τις τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων.

- «**Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2011-2013**» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιουλίου 2014 και μετά), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

- **Δ.Π.Χ.Α 1** – Αποσαφηνίζει ότι μία εταιρεία η οποία εφαρμόζει για πρώτη φορά τα Δ.Λ.Π., επιτρέπεται αλλά δεν απαιτείται, να εφαρμόσει ένα νέο Δ.Π.Χ.Α. του οποίου η εφαρμογή δεν είναι ακόμη υποχρεωτική αλλά το νέο πρότυπο επιτρέπει ενωρίτερη εφαρμογή. Εάν μία εταιρεία επιλέξει να εφαρμόσει ενωρίτερα ένα νέο πρότυπο, τότε θα πρέπει να το εφαρμόσει αναδρομικά για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται,

2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

2.4.1 Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και των θυγατρικών της (συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών ειδικού σκοπού), οι οποίες ελέγχονται από την Τράπεζα. Ο έλεγχος υφίσταται όπου η Τράπεζα έχει την εξουσία να ορίζει τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές των θυγατρικών της, ούτως ώστε να λαμβάνονται οφέλη από τις δραστηριότητές τους.

Τα έσοδα και οι δαπάνες και τα λοιπά συνολικά έσοδα των θυγατρικών που αποκτώνται ή πωλούνται μέσα στη χρήση ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών και παύουν να ενσωματώνονται από την ημερομηνία πώλησης των θυγατρικών αυτών. Τα καθαρά κέρδη και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των θυγατρικών κατανέμονται μεταξύ των μετόχων της Τράπεζας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν με τον επιμερισμό αυτό, το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών γίνει αρνητικό.

εκτός εάν το Δ.Π.Χ.Α. 1 περιλαμβάνει απαλλαγή ή εξαίρεση η οποία επιτρέπει κάτι διαφορετικό (τροποποιούν μόνο τη βάση για συμπεράσματα).

- **Δ.Π.Χ.Α. 3** – Διευκρινίζει ότι το Δ.Π.Χ.Α. 3 εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τη λογιστική αντιμετώπιση του σχηματισμού κοινοπραξίας στις οικονομικές καταστάσεις της κοινοπραξίας.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13** – Διευκρινίζει ότι ο σκοπός της εξαίρεσης του χαρτοφυλακίου στην παράγραφο 52 από την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σε συμψηφισμένη βάση, περιλαμβάνει όλες τις συμβάσεις οι οποίες είναι εντός σκοπού και αντιμετωπίζονται λογιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις των Δ.Λ.Π. 39 ή του Δ.Π.Χ.Α. 9, ακόμη και εάν αυτές οι συμβάσεις δεν πληρούν τον ορισμό του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση».
- **Δ.Λ.Π. 40** – Αποσαφηνίζει την αλληλεξάρτηση του Δ.Π.Χ.Α 3 και του Δ.Λ.Π. 40 κατά την ταξινόμηση ενός ακινήτου ως επενδυτικό ακίνητο ή ως ιδιοχρησιμοποιούμενο. Συνεπώς, μία εταιρεία η οποία αποκτά επενδυτικό ακίνητο πρέπει να προσδιορίσει εάν (α) το ακίνητο πληροί τον ορισμό του επενδυτικού ακινήτου σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 40 και (β) η συναλλαγή πληροί τον ορισμό της συνένωσης επιχειρήσεων σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 3.

Ο Όμιλος και η τράπεζα δεν έχουν εφαρμόσει τις τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων.

Δεν υπάρχουν άλλα Δ.Π.Χ.Α. ή Διερμηνείες που δεν είναι σε ισχύ και αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

Όλες οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

2.4.2 Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων. Η επιλογή αυτή γίνεται ανά συναλλαγή. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

2.4.3 Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου της καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Το υπόλοιπο των λογαριασμών των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας και του λογαριασμού «Μη ελέγχουσες συμμετοχές» αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστεί η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

2.4.4 Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση που η μεταβολή οδηγήσει σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται ως εάν η Τράπεζα είχε πωλήσει απ' ευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή μεταφορά στα κέρδη εις νέο, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η εύλογη αξία τυχόν συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή ως το κόστος κτήσης σε περίπτωση που με τα ισχύοντα πρότυπα θα αναγνωριστεί ως συγγενής ή κοινοπραξία.

2.4.5 Δικαιώματα πώλησης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών

Σε ορισμένες περιπτώσεις ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες, είτε ως μέρος μίας εξαγοράς είτε ανεξάρτητα, με τις οποίες δεσμεύεται να αγοράσει τις μετοχές που κατέχονται από μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών ή οι μέτοχοι μη ελεγχουσών συμμετοχών δικαιούνται να πωλήσουν τις μετοχές τους στον Όμιλο.

Σε αυτές τις περιπτώσεις ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 32.23 που απαιτεί σε επίπεδο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τα δικαιώματα πώλησης να παρουσιάζονται ως υποχρέωση. Η αναγνώριση της υποχρέωσης έχει ως αποτέλεσμα τον υπολογισμό του δικαιώματος πώλησης σαν να έχει ήδη ασκηθεί. Κατά συνέπεια δεν αναγνωρίζονται μη ελέγχουσες συμμετοχές για σκοπούς παρουσίασης αναφορικά με μετοχές που υπόκεινται σε δικαιώματα πώλησης ή δεσμεύσεις. Η υποχρέωση επιμετράται στην εύλογη αξία, με τη χρήση μεθόδων αποτίμησης βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων που βρίσκονται στη διάθεση της διοίκησης. Μεταγενέστερες μεταβολές στην αποτίμηση των δικαιωμάτων πώλησης καταχωρούνται ως μεταβολές της υποχρέωσης και ως κέρδος ή ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.4.6 Εισφορά περιουσιακών στοιχείων σε θυγατρική με ανταλλαγή μετοχών έκδοσης της θυγατρικής

Στην περίπτωση που η Τράπεζα εισφέρει ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, άυλα περιουσιακά στοιχεία ή επενδυτικά ακίνητα σε ήδη υπάρχουσα ή νεοϊδρυθείσα θυγατρική εταιρεία με αντάλλαγμα μετοχές έκδοσης της θυγατρικής, η Τράπεζα στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις καταχωρεί την αξία της συμμετοχής της στη λογιστική αξία που ήταν αναγνωρισμένα τα εισφερθέντα περιουσιακά στοιχεία. Αυτού του είδους οι συναλλαγές δεν έχουν καμία επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.4.7 Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρείες στις οποίες το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου κυμαίνεται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου, και επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρείας συμπεριλαμβάνεται στην αξία κτήσης της επένδυσης (μετά από οποιοσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης). Η αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρείας μετά την εξαγορά (και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (και αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από τη συγγενή εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία αγοράς τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιρειών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημίες, που επίσης απαλείφονται, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.8 Κοινοπραξίες

Κοινοπραξία ορίζεται ως μία οντότητα στην οποία ο Όμιλος ασκεί έλεγχο από κοινού με άλλα μέρη. Τα δικαιώματα του Ομίλου σε κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου καθαρής θέσης (βλ. Σημείωση 2.4.7).

2.4.9 Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης μείον προβλέψεις απομείωσης.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

2.4.10 Έλεγχος απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Τράπεζα ελέγχουν σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή

κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης. Όταν η λογιστική αξία μίας επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1 Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των ευλόγων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε παροχές σε εργαζομένους καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα,
- υποχρεώσεις ή μετοχικούς τίτλους που αφορούν σε προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών ή προγράμματα παροχών του Ομίλου που εξαρτώνται από αξία μετοχών, που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών, καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών» κατά την ημερομηνία της εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.30.2), και
- περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπέιες Δραστηριότητες» καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2 Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3 Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά την συνένωση επιχειρήσεων, περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της εξαγοράς. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δε μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάρισή του αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους αναφοράς επαναμετράται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή το Δ.Λ.Π. 37 και το αποτέλεσμα της αποτίμησης (κέρδος ή ζημία) αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.4 Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την απόκτηση του ελέγχου της, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.5.5 Προσωρινή λογιστικοποίηση

Εάν για κάποια ποσά που αφορούν στην αρχική καταχώρηση μίας επιχειρηματικής συνένωσης οι αξίες δεν έχουν οριστικοποιηθεί έως την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία πραγματοποιήθηκε η επιχειρηματική συνένωση, ο Όμιλος καταχωρεί προσωρινές αξίες για τα ποσά αυτά. Τα προσωρινά ποσά προσαρμόζονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.5.3 ανωτέρω), ή πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται, ώστε να ληφθούν υπόψη νέες πληροφορίες σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, οι οποίες, εάν ήταν γνωστές, θα επηρέαζαν τα ποσά που αναγνωρίστηκαν εκείνη την ημερομηνία.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου καταχωρούνται στο νόμισμα εκείνο που αποδίδει καλύτερα την οικονομική πραγματικότητα των υποκείμενων γεγονότων και συνθηκών που αφορούν την κάθε εταιρεία («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε εκατομμύρια Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Τράπεζας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός εάν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα ως κέρδη ή ζημίες από αποτελεσματική αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή καθαρής επένδυσης. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των χρεωστικών τίτλων και άλλων νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες καταχωρούνται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτελούν συστατικό στοιχείο της μεταβολής της εύλογης αξίας τους και καταχωρούνται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (π.χ. μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου) είτε στα Λοιπά συνολικά έσοδα (π.χ. μετοχές του χαρτοφυλακίου επενδύσεων). Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των οικονομικών μονάδων της αλλοδαπής μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ενώ τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση τις μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες της περιόδου. Οι προκύπτουσες διαφορές από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής οντότητας με την ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα στο λογαριασμό «συναλλαγματικές διαφορές».

Στην περίπτωση που ένα νομισματικό στοιχείο, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης της Τράπεζας στο εξωτερικό και είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου ή της οντότητας στο εξωτερικό, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις και των δύο εταιρειών, αναγνωρίζονται κατά την ενοποίηση στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Κατά την πώληση μιας τέτοιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού, οι εν λόγω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η τυχόν υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν κατά την εξαγορά μιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της οντότητας εξωτερικού και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει δύο υποκατηγορίες:

- Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

2.7.1 Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει χρεόγραφα που αποκτώνται είτε για τη δημιουργία κέρδους από τη βραχυπρόθεσμη μεταβολή στην τιμή ή το περιθώριο τσβ) διαπραγματευτή ή είναι χρεόγραφα που ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία υπάρχει ιστορικό βραχυπρόθεσμης δημιουργίας κέρδους. Τα παράγωγα ανήκουν επίσης στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο εκτός εάν έχουν χαρακτηριστεί ως και είναι αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο μπορεί να περιλαμβάνει χρεόγραφα που υπόκεινται σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς (βλ. Σημείωση 2.16 παρακάτω).

2.7.2 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος προσδιορίζει οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ως

χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία του μέσω των αποτελεσμάτων όταν:

Απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση («λογιστική ασυμμετρία») που θα προέκυπτε εάν τα σχετιζόμενα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα αντιμετωπιζόνταν λογιστικά ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, όπως είναι δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.

Μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή και των δύο τυχάνει διαχείρισης και η απόδοσή της αξιολογείται σε βάση εύλογης αξίας, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση του Ομίλου, για παράδειγμα στο Δ.Σ. και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα περιέχουν ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, η ύπαρξη των οποίων τροποποιεί ουσιαστικά τις ταμειακές ροές και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να απεικονίζονται σε διακεκριμένη βάση εάν δεν είχαν ταξινομηθεί σε αυτή την κατηγορία.

Ο προσδιορισμός κάποιου χρηματοοικονομικού στοιχείου ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είναι αμετάκλητος.

2.7.3 Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (εμπορικό χαρτοφυλάκιο και προσδιορισμένα) αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου».

2.8 Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και μέσα αντιστάθμισης

Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία περιλαμβάνουν συμβόλαια επί συναλλαγματικών ισοτιμιών, προθεσμιακά συμβόλαια, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, δικαιώματα προαίρεσης επί επιτοκίων και συναλλάγματος (πωληθέντα και αγορασθέντα) και άλλα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, καταχωρούνται στην κατάσταση οικονομικής θέσης αρχικά και μεταγενέστερα στην εύλογη αξία τους. Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν είναι προς όφελος του Ομίλου ή ως υποχρεώσεις όταν είναι προς όφελος των αντισυμβαλλομένων. Τα πραγματοποιηθέντα καθώς και τα εξ' αποτιμώμενα κέρδη και ζημιές των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ένα παράγωγο μπορεί να είναι ενσωματωμένο σε ένα άλλο χρηματοοικονομικό μέσο, το οποίο ονομάζεται «κύριο συμβόλαιο». Σε αυτές τις περιπτώσεις, το παράγωγο διαχωρίζεται από το κύριο συμβόλαιο και καταχωρείται ως μεμονωμένο παράγωγο, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τα χαρακτηριστικά κινδύνου του δεν συνδέονται άμεσα με τα αντίστοιχα οικονομικά χαρακτηριστικά του κυρίου συμβολαίου, ότι πληροί τον ορισμό ενός παράγωγου και ότι το κύριο συμβόλαιο δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία του, με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές να παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα στοχεύει στην αποτελεσματική οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις απόψεις της Διοίκησης του Ομίλου και δεν εμπίπτουν στην λογιστική αντιστάθμιση συμβατή με τους συγκεκριμένους κανόνες του Δ.Λ.Π. 39. Κατά συνέπεια οι συγκεκριμένες πράξεις αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα παράγωγα μέσα του εμπορικού χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος επίσης χρησιμοποιεί παράγωγα μέσα σαν μέρος της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με σκοπό τη διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από διακυμάνσεις επιτοκίων, συναλλαγματικών ισοτιμιών, πιστοληπτικής ικανότητας και προθεσμιακών συναλλαγών. Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση εύλογης αξίας, ταμειακών ροών, ή καθαρής επένδυσης, όταν οι συναλλαγές αυτές πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης αντιστάθμισης. Τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να καταχωρήσει ένα παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο ως κατεχόμενο για σκοπούς αντιστάθμισης περιλαμβάνουν:

- Την ύπαρξη κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης επίσημης καταγραφής του μέσου αντιστάθμισης, του

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Καθαρά λουπά έσοδα/(έξοδα)» όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων και αυτή είναι η ημερομηνία έγκρισης των μερισμάτων από τη Γενική Συνέλευση.

Το ποσό της μεταβολής στην περίοδο και σωρευτικά, στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και δανείων και απαιτήσεων το οποίο αποδίδεται σε αλλαγές στον πιστωτικό τους κίνδυνο υπολογίζεται ως το ποσό αλλαγής της εύλογης αξίας το οποίο δεν αποδίδεται σε αλλαγές στις συνθήκες αγοράς που προκαλούν αύξηση του κινδύνου αγοράς.

αντισταθμιζόμενου στοιχείου, του σκοπού και της στρατηγικής αντιστάθμισης και της αντισταθμιστικής σχέσης,

- Η αντιστάθμιση να τεκμηριώνεται εφόσον καταδεικνύεται ότι είναι άκρως αποτελεσματική ως προς το συμψηφισμό των κινδύνων που απορρέουν από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο καθ' όλη τη διάρκεια της αντισταθμιστικής σχέσης. Μία αντιστάθμιση κρίνεται ως άκρως αποτελεσματική όταν επιτυγχάνεται ο συμψηφισμός των μεταβολών της εύλογης αξίας που απορρέουν από τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο σε ποσοστό μεταξύ 80% και 125% και
- Η αντιστάθμιση να είναι αποτελεσματική σε συνεχή βάση.

2.8.1 Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Για να αναγνωρισθούν συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, η μεταβολή της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης καταχωρείται στα αποτελέσματα μαζί με την αντίστοιχη μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, η οποία αφορά τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Στην περίπτωση όπου, η σχέση αντιστάθμισης διακόπτεται για λόγους διαφορετικούς από εκείνους που επιβάλλουν τη διαγραφή ενός αντισταθμιζόμενου στοιχείου ή ανακαλείται η αντισταθμιστική χρήση, η συνολική προσαρμογή της λογιστικής αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, για τα τοκοφόρα στοιχεία, αποσβένεται στα αποτελέσματα στην υπολειπόμενη διάρκεια του αρχικού αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Αντίθετα, στη περίπτωση ενός άτοκου αντισταθμιζόμενου στοιχείου, η ανωτέρω διαφορά μεταφέρεται εξ' ολοκλήρου στα αποτελέσματα. Στην περίπτωση όπου το αντισταθμιζόμενο στοιχείο διαγράφεται λόγω πωλήσεως ή αποπληρωμής, το αναπόσβεστο ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας μεταφέρεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.8.2 Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με μεταβολές στην εύλογη αξία και αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος μιας αντιστάθμισης ταμειακών ροών, καταχωρούνται αρχικά στα Λουπά συνολικά έσοδα. Όταν καταβληθούν οι ταμειακές ροές τις οποίες αντισταθμίζει το παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο (στις οποίες περιλαμβάνονται και ταμειακές ροές από συναλλαγές που είχαν προβλεφθεί κατά το χρόνο δημιουργίας της αντισταθμιστικής σχέσης) και προκύπτουν κέρδη ή ζημιές, τότε τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το παράγωγο αντιστάθμισης μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τα λουπά συνολικά έσοδα.

Όταν η σχέση αντιστάθμισης των ταμειακών ροών μιας συναλλαγής, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο μέλλον, δεν θεωρείται πλέον αποτελεσματική ή διακόπτεται, τότε τα

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες που αφορούν το μέσο αντιστάθμισης παραμένουν στα Λοιπά συνολικά έσοδα έως ότου η ανωτέρω συναλλαγή πραγματοποιηθεί οπότε και μεταφέρονται από τα Λοιπά συνολικά έσοδα στα αποτελέσματα.

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος μιας πολύ πιθανής διεταιρικής συναλλαγής μπορεί να αποτελεί αντισταθμιζόμενο στοιχείο στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) η συναλλαγή να είναι εκφρασμένη σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας της εταιρείας που πραγματοποιεί την συναλλαγή και β) ο συναλλαγματικός κίνδυνος να επηρεάζει τα αποτελέσματα του Ομίλου.

2.8.3 Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης στο εξωτερικό λογιστικοποιούνται όπως και οι αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Το κέρδος ή ζημία του αποτελεσματικού μέρους του αντισταθμιστικού μέσου αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, ενώ το κέρδος ή ζημία του μη αποτελεσματικού μέρους απευθείας στα αποτελέσματα. Τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα

2.9 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων αρχικά αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συναλλαγής) και περιλαμβάνει τίτλους που ταξινομούνται ως διαθέσιμοι προς πώληση, διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη, ή δάνεια και απαιτήσεις βάσει των χαρακτηριστικών των τίτλων και της πρόθεσης της διοίκησης του Ομίλου κατά την ημερομηνία αγοράς των τίτλων. Οι αγορές και πωλήσεις των τίτλων αυτών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία συναλλαγής, η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Όλες οι υπόλοιπες αγορές ή πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων οι οποίες δεν εντάσσονται στις πρακτικές της αγοράς, καταχωρούνται, μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού τους, ως προθεσμιακές συναλλαγές παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι καταχωρούνται μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση όπου η εύλογη αξία των συγκεκριμένων τίτλων δε δύναται να προσδιοριστεί κατά τρόπο αξιόπιστο και αντικειμενικό, τότε οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται στην αξία κτήσης τους. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, μετά την αφαίρεση του φόρου που τους αναλογεί (όπου απαιτείται), έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι είναι δυνατόν να πωληθούν προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες ρευστότητας ή να αντιμετωπισθούν μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις τιμές χρεογράφων. Στη περίπτωση όπου ένας διαθέσιμος προς πώληση τίτλος πωλείται ή υφίσταται απομείωση της αξίας του, τα σωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες, που περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, μεταφέρονται από τα ίδια κεφάλαια στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν κατά τη

Λοιπά συνολικά έσοδα μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της επένδυσης στο εξωτερικό.

2.8.4 Έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης

Προκειμένου να πληρούνται τα κριτήρια λογιστικής αντιστάθμισης, ο Όμιλος απαιτεί ότι κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και καθ' όλη τη διάρκειά της, κάθε αντιστάθμιση θα πρέπει να αναμένεται να είναι αποτελεσματική και να επιδεικνύει πραγματική αποτελεσματικότητα (αναδρομικός έλεγχος) σε συνεχή βάση.

Η τεκμηρίωση κάθε αντισταθμιστικής σχέσης καθορίζει πόσο αποτελεσματικά αξιολογείται η αντιστάθμιση. Η μέθοδος την οποία υιοθετεί ο Όμιλος για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης εξαρτάται από τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου.

Το ποσό αναποτελεσματικότητας μιας αντιστάθμισης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

πώληση των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων προσδιορίζονται με τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου σταθμικού κόστους.

Οι διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και έχουν καθορισμένη λήξη, και για τους οποίους υπάρχει, από τη διοίκηση του Ομίλου, πρόθεση και ικανότητα διαρκούς κατοχής τους μέχρι την ημερομηνία λήξης τους.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως **δάνεια και απαιτήσεις** περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, έχουν καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις καταχωρούνται στην αποσβεσμένη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μετά την αφαίρεση οποιασδήποτε απομείωσης της αξίας τους. Επιπλέον, ο υπολογισμός της αποσβεσμένης αξίας περιλαμβάνει οποιαδήποτε υπέρ (premium) ή υπό (discount) το άρτιο διαφορά προέκυψε κατά την ημερομηνία απόκτησης, πλέον των εξόδων συναλλαγής, προμηθειών και μονάδων βάσης (μ.β.) πληρωθέντων ή εισπραχθέντων.

Απομείωση: Ο Όμιλος εκτιμά σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένας επενδυτικός τίτλος ή ομάδα αυτών έχει υποστεί απομείωση της αξίας του.

Ειδικά για επενδυτικούς μετοχικούς τίτλους που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμοι προς πώληση, η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας ενός χρεογράφου χαμηλότερα της αξίας κτήσης χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης αν τα στοιχεία αυτά έχουν απομειωθεί.

Αν υπάρχουν κάποιες αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης για τα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, η σωρευμένη ζημία (που επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μειούμενη από τυχόν πρόβλεψη απομείωσης στο στοιχείο αυτό, η οποία είχε αναγνωρισθεί στο

παρελθόν στα αποτελέσματα) μεταφέρεται από τα Λοιπά συνολικά έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Πρόβλεψη απομείωσης καταχωρημένη στα αποτελέσματα που αφορά σε μετοχικούς τίτλους δεν αντλιογίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε μια μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός διαθεσίμου προς πώληση χρεωστικού τίτλου αυξηθεί, και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την καταχώρηση στα αποτελέσματα της πρόβλεψης απομείωσης, η πρόβλεψη απομείωσης αντλιογίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τους τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις κατηγορίες διακρατούμενα στη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις, τα οποία

2.10 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος μεταφέρει μη παράγωγα χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων, εφόσον τα χρεόγραφα ικανοποιούν τον ορισμό της κατηγορίας αυτής κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει τα χρεόγραφα για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους.

Σε περίπτωση που σπανίζουσες περιστάσεις προκαλούν σημαντική επιδείνωση της συναλλακτικής δραστηριότητας ή επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις αγοραίες τιμές μη παραγώνων στοιχείων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ο Όμιλος μεταφέρει τα μέσα αυτά από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων στη λήξη ή διαθεσίμων προς πώληση, εφόσον τα στοιχεία ικανοποιούν τον ορισμό της αντίστοιχης κατηγορίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα πωλήσει σύντομα. Τέτοιες μεταφορές μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο μία φορά για κάθε μία σπανίζουσα περίπτωση.

Εάν υπάρχει μεταβολή στην πρόθεση ή την δυνατότητα διακράτησης ενός χρεογράφου μέχρι την λήξη, ο Όμιλος μεταφέρει τα χρεόγραφα αυτά από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία διακρατούμενα στη λήξη, εφόσον τα μέσα ικανοποιούν τον ορισμό της τελευταίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς.

2.11 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Ενεργή αγορά, είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε οι πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζεται από χαμηλά περιθώρια κέρδους.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα

αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Τα έσοδα από τόκους που αφορούν τίτλους χαρτοφυλακίου επενδύσεων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους.

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων. Αυτή είναι η ημερομηνία κατοχύρωσης των μερισμάτων, τα οποία απεικονίζονται ξεχωριστά στον λογαριασμό «Καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα)»

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω, η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή.

Όταν μέσα που μεταφέρονται από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά την ημερομηνία μεταφοράς εάν τα ενσωματωμένα παράγωγα χρειάζεται να διαχωριστούν από το κύριο συμβόλαιο βάσει των συνθηκών που ίσχυαν όταν ο Όμιλος απέκτησε το στοιχείο.

Ο Όμιλος μεταφέρει χρεόγραφα που έχουν μεταφερθεί στα δάνεια και απαιτήσεις από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση εάν τα χρεόγραφα, μεταγενέστερα διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά και ο Όμιλος δε σκοπεύει να τα κρατήσει για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους. Η εύλογη αξία των χρεογράφων την ημέρα της μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Η διαφορά μεταξύ του αποσβεσμένου κόστους αμέσως πριν την μεταφορά και της εύλογης αξίας την ημερομηνία της μεταφοράς αναγνωρίζεται στο αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων και αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

με τιμές σε μη ενεργές αγορές, καθώς και χρεόγραφα χωρίς τιμή από κάποια αγορά και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον

υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.12 Αναγνώριση αναβαλλόμενου κέρδους ή ζημίας της ημέρας συναλλαγής

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η εύλογη αξία χρηματοοικονομικών προϊόντων προσδιορίζεται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης, τα οποία βασίζονται σε στοιχεία τιμών ή δεικτών τα οποία δεν είναι πάντοτε διαθέσιμα στην αγορά. Στις περιπτώσεις αυτές αρχικά, το χρηματοοικονομικό προϊόν αναγνωρίζεται από τον Όμιλο στη τιμή συναλλαγής, η οποία αποτελεί την ακριβέστερη ένδειξη της εύλογης αξίας του, παρά το γεγονός ότι ενδέχεται να διαφέρει από την αξία που παρέχει ένα ανάλογο μοντέλο αποτίμησης. Η διαφορά μεταξύ της τιμής συναλλαγής και της αξίας που προκύπτει από το μοντέλο αποτίμησης αναφέρεται ως αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής. Η διαφορά αυτή δεν αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα αποτελέσματα.

Το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της συναλλαγής. Μη

αναγνωρισμένο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής μεταφέρεται άμεσα στα αποτελέσματα εφόσον η εύλογη αξία του συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού μέσου δύναται να προσδιορισθεί, είτε μέσω της χρήσης στοιχείων τα οποία διατίθενται από την αγορά, είτε μέσω αναφοράς στη τιμή ενός διαθέσιμου στην αγορά χρηματοοικονομικού προϊόντος με συναφή χαρακτηριστικά ή κατά το διακανονισμό.

Με την ολοκλήρωση της συναλλαγής διενεργείται αποτίμηση του χρηματοοικονομικού προϊόντος στην εύλογη αξία του, αναμορφωμένη ως προς το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής. Μεταγενέστερες μεταβολές της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται άμεσα στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, χωρίς ωστόσο να αντλιογίζεται το άμεσο αναβαλλόμενο κέρδος και ζημία της ημέρας συναλλαγής.

2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν δάνεια χορηγηθέντα από τον Όμιλο απευθείας στο δανειολήπτη και απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις και προεξόφληση απαιτήσεων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών με σκοπό την πώληση τους καταχωρούνται ως περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία εκταμίευσης των

κεφαλαίων προς τους δανειολήπτες. Η αρχική καταχώρηση γίνεται στην εύλογη αξία που γενικά είναι το καθαρό ποσό της εκταμίευσης και περιλαμβάνει τα πρόσθετα έξοδα που αφορούν άμεσα στην έκδοση του δανείου και αμοιβές ή προμήθειες (διοργάνωσης ή διαχείρισης) που λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου του δανείου. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν έχουν «προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (βλ. Σημείωση 2.7.2).

2.14 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και διαγραφές

Ο Όμιλος εξετάζει κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο (ή ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση. ε)

Ένα δάνειο (ή μία ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση και αναγνωρίζονται προβλέψεις απομείωσης εάν και μόνο εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του δανείου («ζημιολόγο γεγονός») και το ζημιολόγο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του δανείου (ή της ομάδας δανείων) και η επίδραση μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των εισπρακτέων ποσών σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της σύμβασης.

Αντικειμενικές αποδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας περιλαμβάνουν παρατηρήσιμες πληροφορίες που περιέχονται στη γνώση του Ομίλου σχετικά με τα ακόλουθα ζημιολόγα γεγονότα:

- α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή του υπόχρεου,
- β) αθέτηση όρων συμβολαίου, όπως στάση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκου ή κεφαλαίου,
- γ) παροχή έκπτωσης από τον Όμιλο προς τον οφειλέτη, για λόγους οικονομικούς ή νομικούς που αφορούν την οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, την οποία ο Όμιλος δε θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση,

η αύξηση του ενδεχομένου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση, η εξαφάνιση μιας ενεργούς αγοράς για αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο λόγω οικονομικών δυσχερειών ή παρατηρήσιμα στοιχεία που υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών από ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση των στοιχείων αυτών, αν και η μείωση δεν μπορεί ακόμα να εξατομικευθεί σε σχέση με τα μεμονωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που συνθέτουν την ομάδα, στα οποία περιλαμβάνονται:

- (i) δυσμενείς μεταβολές στην κατάσταση πληρωμών των οφειλετών της ομάδας (ήτοι αυξημένος αριθμός καθυστερημένων πληρωμών) ή
- (ii) εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας.

Οι προβλέψεις απομείωσης απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης μέσω λογαριασμού προβλέψεων. Πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων. Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης σε ατομικό επίπεδο για σημαντικά δάνεια και ατομικά ή συλλογικά για δάνεια που θεωρούνται σημαντικά. Το όριο για το αν θα αξιολογηθεί μεμονωμένα ή όχι ένα δάνειο ορίζεται, για κάθε εταιρεία του

Ομίλου της ΕΤΕ, ως το χαμηλότερο μεταξύ του 0.1% της καθαρής θέσης της κάθε εταιρείας του Ομίλου και του ποσού των €750 χιλ.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαιτήσης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων μελλοντικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με α) το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης, εφόσον η απαίτηση είναι σταθερού επιτοκίου, ή β) το τρέχον πραγματικό επιτόκιο, για απαιτήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων ταμειακών ροών απαίτησης με εξασφάλιση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές ταμειακές ροές από την απόκτηση και πώληση της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από την πιθανότητα πλειστηριασμού.

Για σκοπούς διενέργειας εκτίμησης της απομείωσης, σε συλλογικό επίπεδο, οι απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση ομοειδή χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου. Τα δάνεια σε επιχειρήσεις ομαδοποιούνται βάσει των ημερών καθυστέρησης, του τύπου του δανείου, του τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης και του μεγέθους αυτής, του τύπου των εξασφαλίσεων και λοιπών σχετικών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια ομαδοποιούνται αντίστοιχα βάσει των ημερών καθυστέρησης και του τύπου του δανείου. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών σε κοινές ομάδες απαιτήσεων με την έννοια ότι είναι ενδεικτικά της δυνατότητας των πιστούχων να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, και συνεκτιμώμενα με τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων των ομάδων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας τους. Τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων αναπροσαρμόζονται με τα τρέχοντα δεδομένα, προκειμένου να απεικονίσουν τις παρούσες συνθήκες οι οποίες δεν υφίσταντο και δεν είχαν επηρεάσει τα ιστορικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν και να εξαλείψουν τυχόν ιστορικές επιδράσεις που δεν παρατηρούνται στην παρούσα περίοδο.

Ο Όμιλος εξετάζει τακτικά τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ώστε να μην υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των εκτιμώμενων και των πραγματικών ζημιών.

Αναφορικά με τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε χώρες με αυξημένο κίνδυνο εξυπηρέτησης του εξωτερικού δανεισμού τους, ο Όμιλος διενεργεί εκτίμηση των οικονομικών και πολιτικών συνθηκών και όπου κρίνεται απαραίτητο διενεργεί πρόσθετη πρόβλεψη σε επίπεδο χώρας.

Αν, σε μια μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας ενός οφειλέτη), η προγενέστερα καταχωρημένη πρόβλεψη απομείωσης αντλιογίζεται αναμορφώνοντας το ποσό της πρόβλεψης. Το αντλιογισθέν ποσό καταχωρείται στα αποτελέσματα, στο λογαριασμό «πρόβλεψη απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών».

Όταν μία απαίτηση καταστεί μη-εισπράξιμη ή διακανονισθεί, τότε δύναται να διαγραφεί έναντι του ποσού της σχηματισθείσας

πρόβλεψης για τη συγκεκριμένη απαίτηση εφόσον αυτό αναγνωρίζεται από την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία. Μεταγενέστερα της διαγραφής της, οποιοσδήποτε εισπράξεις καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών».

Διαγραφές

Η πολιτική διαγραφών του Ομίλου θεσπίζει ποια δάνεια και απαιτήσεις εμπίπτουν στο σκοπό και στα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούνται για κάθε τύπο δανείου και απαίτησης προκειμένου κάθε διαγραφή να εγκρίνεται από την αρμόδια επιτροπή.

Τα δάνεια που πρόκειται να διαγραφούν λογιστικά, θα πρέπει να αναγνωρίζονται σε ατομική βάση και να είναι πλήρως απομειωμένα. Για όλες τις λογιστικές διαγραφές δανείων, θα πρέπει να διατηρούνται και να είναι διαθέσιμα όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν και υποστηρίζουν την διαγραφής τους.

Όταν ένα δάνειο πρέπει να χαρακτηριστεί ως «προς διαγραφή» θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω παράγοντες:

- i. Η παλαιότητα των οφειλών (past due status).
- ii. Η ύπαρξη και η δυνατότητα ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων.
- iii. Το στάδιο των νομικών ενεργειών που έχουν πραγματοποιηθεί, καθώς και τα αποτελέσματα πρόσφατων ερευνών επί της ακίνητης περιουσίας του δανειζόμενου. Εντούτοις, η ολοκλήρωση τέτοιων νομικών ενεργειών δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διαγραφή του δανείου εάν η απαίτηση έναντι του δανειζόμενου παραμένει ενεργή ακόμα και αν το δάνειο έχει διαγραφεί.
- iv. Η ύπαρξη άλλων περιουσιακών στοιχείων, όπως αυτά προκύπτουν από τις διαθέσιμες βάσεις δεδομένων.
- v. Η αξιολόγηση του αναμενόμενου κόστους για την περαιτέρω ενασχόληση με τις ενέργειες ανάκτησης σε σχέση με την αναμενόμενη ανάκτηση.

Συγκεκριμένα:

- i. Στεγαστικά δάνεια θα πρέπει να διαγράφονται λογιστικά όταν η καθυστέρηση αποπληρωμής υπερβαίνει τα 10 έτη και δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για την είσπραξη τους. Οι αρμόδιες μονάδες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι κατάλληλες ενέργειες για την αποπληρωμή έχουν ολοκληρωθεί και περαιτέρω ανάκτηση δεν είναι πιθανή.
- ii. Μη εξασφαλισμένα καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και χορηγήσεις προς ΜΕΕ θα μπορούν να διαγράφονται λογιστικά έπειτα από περίοδο που δύναται να υπερβαίνει τους 60 μήνες μετά την καταγγελία της σύμβασης.
- iii. Η έκθεση σε επιχειρηματικά δάνεια και σε χορηγήσεις προς ΜΕΕ για τις οποία έχει ληφθεί εξασφάλιση αξιολογούνται για λογιστική διαγραφή κατά περίπτωση βάσει των γενικών προϋποθέσεων (i) έως (v) που αναφέρονται παραπάνω.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου νομικά έγγραφα το καταδεικνύουν (π.χ. απάτη ή χρεοκοπία του δανειζόμενου), το δάνειο μπορεί να διαγραφεί λογιστικά ανεξάρτητα από το αν τα παραπάνω κριτήρια ικανοποιούνται. Τα διαγραφόμενα δάνεια, είτε λιανικής είτε επιχειρηματικής τραπεζικής παρακολουθούνται εξωλογιστικά μέχρι την ολοκλήρωση και εξάντληση όλων των νομικών ενεργειών λαμβάνοντας υπόψη όλες τις ενέργειες και τα έξοδα που απαιτούνται.

Οι διαγραφές εγκρίνονται από την κάθε αρμόδια επιτροπή εντός των ορίων των εξουσιών τους.

2.15 Παύση απεικόνισης

2.15.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να απεικονίζεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου,
- ο Όμιλος διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες («pass-through διακανονισμός»),
- ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και είτε (α) έχει μεταβιβάσει πραγματικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και δεν έχει ούτε μεταβιβάσει, ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό τις συνεχιζόμενης ανάμειξης του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο. Η συνεχής ανάμειξη με τη

μορφή τις εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου επιμετράται στο χαμηλότερο μεταξύ της λογιστικής αξίας του και του μέγιστου εκτιμώμενου ποσού που μπορεί ο Όμιλος να κληθεί να πληρώσει.

Ως μέρος των εργασιών της, η Τράπεζα τιτλοποιεί περιουσιακά στοιχεία, κυρίως με την πώληση αυτών των περιουσιακών στοιχείων σε εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες εκδίδουν χρεόγραφα τα οποία είναι πλήρως εξασφαλισμένα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα πωλήσει τα χρεόγραφα αυτά σε συναλλασσόμενο τρίτο, τα μεταφερόμενα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να πληρούν μερικώς ή πλήρως την προϋπόθεση παύσης απεικόνισης. Κέρδη ή ζημιές από μεταβίβαση δικαιωμάτων βασίζονται στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν την προϋπόθεση παύσης απεικόνισης και το μερίδιο που παραμένει στον Όμιλο, υπολογισμένο με βάση τις σχετικές εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία μεταφοράς.

2.15.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, λήγει ή δεν υφίσταται πλέον.

Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά στα αντίστοιχα λογιστικά υπόλοιπα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.16 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων

Χρεόγραφα τα οποία πωλούνται στα πλαίσια μιας σύμβασης πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων σε μια προσυμφωνημένη τιμή («Repos») εξακολουθούν να καταχωρούνται στην Κατάσταση οικονομικής θέσης, ενώ η αντίστοιχη υποχρέωση απεικονίζεται κατά περίπτωση ως υποχρέωση προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρέωση προς πελάτες ή λοιπές καταθέσεις. Χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια μιας σύμβασης αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων («Reverse Repos»)

καταχωρούνται ως απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών αντίστοιχα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς (ή της τιμής αγοράς και επαναπώλησης) καταχωρείται στο λογαριασμό τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα (ή τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα) και αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της σύμβασης Repos (ή Reverse Repos), με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.17 Δανεισμός χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζονται από ή δανείζονται σε τρίτους καταχωρούνται στο ποσό της εξασφάλισης σε μετρητά που προκαταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν πλέον του δεδουλευμένου τόκου. Χρεόγραφα που δανείζονται ή λαμβάνονται από τρίτους ως εξασφάλιση για συναλλαγές δανεισμού χρεογράφων, δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις έως ότου ο έλεγχος των συμβατικών δικαιωμάτων των μεταβιβασθέντων χρεογράφων αποκτηθεί ή πωληθεί σε τρίτους. Σε αυτή την περίπτωση, η αγορά και πώληση καταχωρούνται στα αποτελέσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν καταχωρείται στην εύλογη αξία ως υποχρέωση συναλλαγών.

Αντίστοιχα, χρεόγραφα που δανείζονται ή παραχωρούνται σε τρίτους ως εξασφάλιση για συναλλαγές δανεισμού χρεογράφων από τρίτους δεν παύουν να απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις εκτός και αν ο έλεγχος των συμβατικών δικαιωμάτων των μεταβιβαζόμενων χρεογράφων παύει να ισχύει.

Ο Όμιλος παρακολουθεί σε τακτική βάση την αγοραία αξία των χρεογράφων που δανείζονται από ή δανείζονται σε τρίτους και προσφέρει ή απαιτεί πρόσθετες εξασφαλίσεις σε αντιστοιχία με τις υποκείμενες συμφωνίες. Οι αμοιβές και οι τόκοι που λαμβάνονται ή πληρώνονται καταχωρούνται ως έσοδο ή έξοδο από τόκους αντίστοιχα, σταδιακά όταν καταστούν δεδουλευμένα.

2.18 Αγορές και πωλήσεις κανονικής παράδοσης

Ο Όμιλος καταχωρεί όλες τις συναλλαγές αγοράς και πώλησης «κανονικής παράδοσης» χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (δηλαδή εκείνων για τις οποίες απαιτείται παράδοση μέσα στα χρονικά όρια που ορίζει η νομοθεσία ή η αγορά) την ημερομηνία διακανονισμού («settlement date») με εξαίρεση τις συναλλαγές που αφορούν σε τίτλους του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, καθώς και σε όλα τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά

μέσα, τα οποία καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής («trade date»), η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Σε διαφορετική περίπτωση, οι ανωτέρω συναλλαγές αντιμετωπίζονται ως παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα έως την ημερομηνία διακανονισμού τους («settlement date»).

2.19 Συμφηφισμός

Η απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμφηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμφηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα

υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμφηφισμό.

2.20 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα από τόκους αφορούν τόκους από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, τοκομερίδια τίτλων σταθερής απόδοσης που περιλαμβάνονται τόσο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων όσο και στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών καθώς και δεδουλευμένα έσοδα/έξοδα από κρατικά και άλλα χρεόγραφα.

Αμοιβές και άμεσα έξοδα που αφορούν στην έκδοση δανείου ή στην αγορά χρεογράφων, χρηματοδότηση ή τροποποίηση και σε

δεσμεύσεις για δάνεια αναγνωρίζονται σταδιακά στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του στοιχείου με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων έχει υποστεί απομείωση, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για να προεξοφληθούν οι μελλοντικές ταμειακές ροές για τον σκοπό της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

2.21 Προμήθειες

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχεθήκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, συναλλαγές ή συμμετοχή σε

διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως η αγορά απαιτήσεων από δάνεια, μετοχών ή άλλων αξιόγραφων και η αγορά ή πώληση οικονομικών μονάδων, καταχωρούνται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της υποκείμενης συναλλαγής.

2.22 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτήρια	Έως 50 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	Έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Έως 5 έτη

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί

απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματου παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς καταχωρούνται στο λογαριασμό λοιπά στοιχεία ενεργητικού κατά την πραγματοποίηση του πλειστηριασμού ή όταν αποκτάται η εξασφάλιση μέσω συμφωνίας ή δικαστικής απόφασης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς προκύπτουν όταν ο Όμιλος ξεκινά νομικές ενέργειες για την είσπραξη της

2.23 Ακίνητα επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια που είναι ιδιόκτητα (ή έχουν περιέλθει στη κατοχή του Ομίλου στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης), τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες

2.24 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

2.24.1 Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης (βλ. Σημείωση 2.5.2) μείον της όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες της ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας και της αξίας από τη χρήση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, της περιγράφεται της Σημειώσεις 3 και 25. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

εξασφάλισης όταν δεν θεωρείται πλέον ότι μπορεί να επιτευχθεί η αποπληρωμή ή ρύθμιση της οφειλής. Σε περίπτωση που οι οφειλές εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία, οι νομικές ενέργειες περιλαμβάνουν την έναρξη διαδικασίας πλειστηριασμού με στόχο την αποπληρωμή των οφειλών μέσω της ρευστοποιήσιμης αξίας της εξασφάλισης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία μείον τα εκτιμώμενα έξοδα πώλησης. Πριν την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου, τυχόν απομειώσεις καταχωρούνται στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.

Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς και ζημιές ή κέρδη μέχρι το ποσό των προηγούμενων απομειώσεων από επανεκτίμηση της αξίας τους περιλαμβάνονται στα «Καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εξωτερικούς κυρίως εκτιμητές, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.24.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν από επιχειρηματικές συνενώσεις

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν από επιχειρηματικές συνενώσεις περιλαμβάνουν εμπορικά σήματα, τα οποία έχουν αορίστου διάρκειας ωφέλιμη ζωή, καθώς επίσης προσέλευση καταθέσεων και σχέσεις με πελάτες οι οποίες έχουν ωφέλιμη ζωή ορισμένης διάρκειας και αποσβένονται ισόποσα κάθε χρόνο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που κυμαίνεται από 6 έως 11 χρόνια.

2.24.3 Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα **εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού** αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωρισθεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,
- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους

2.25 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 4, ο Όμιλος χαρακτηρίζει τα συμβόλαια σε ασφαλιστικά και επενδυτικά.

2.25.1 Ταξινόμηση συμβολαίων

α. Ασφαλιστικά συμβόλαια

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια είναι τα συμβόλαια που εμπεριέχουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο κατά την έναρξη του συμβολαίου. Ένα συμβόλαιο το οποίο εκθέτει την ασφαλιστική εταιρεία σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο, χωρίς σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο, δε χαρακτηρίζεται ως ασφαλιστικό συμβόλαιο.

Ο Όμιλος χαρακτηρίζει τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που έχουν εκδοθεί από την ασφαλιστική εταιρεία ως ασφαλιστικά συμβόλαια.

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια κατηγοριοποιούνται σε δυο κατηγορίες, σύμφωνα με τη φύση του ασφαλιστικού κινδύνου.

α1. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής

Οι ασφαλίσεις ζωής περιλαμβάνουν όλους τους τύπους των παραδοσιακών καλύψεων (πρόσκαιρες, ισόβιες, μικτές, συνταξιοδοτικά προγράμματα) καθώς και προϊόντα που συνδέονται με επενδύσεις τα οποία εγγυώνται μια ελάχιστη απόδοση κατά τη λήξη. Τα αναλογούντα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται στην έκδοση ή στην ανανέωση των συμβολαίων.

α2. Ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικών ασφαλίσεων

Τα ασφάλιστρα εγγράφονται με την έναρξη του συμβολαίου και αναγνωρίζονται ως έσοδα (Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα) σε αναλογική βάση κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. Τα αναβαλλόμενα έσοδα μεταφέρονται στο απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων.

β. Επενδυτικά συμβόλαια

Ως επενδυτικά συμβόλαια ορίζονται εκείνα που δεν κατηγοριοποιούνται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.24.4 Απομείωση

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

β1.Ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια (Deposit Administration Funds – «DAF»)

Τα συμβόλαια αυτά προσφέρουν εγγυημένη επενδυτική απόδοση στις εισφορές των κατόχων, καθώς επίσης και χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής σε επιπρόσθετες παροχές. Υπάρχουν συμβόλαια που απευθύνονται σε υπαλλήλους εταιρειών και προσδιορίζουν τις μελλοντικές τους παροχές. Οι χαμηλότερες αποδόσεις από τις εγγυημένες καλύπτονται από την εταιρεία που ανήκει το προσωπικό.

β2. Επενδυτικά συμβόλαια unit-linked

Συμβόλαια στα οποία ο ασφαλιζόμενος φέρει τον επενδυτικό κίνδυνο.

2.25.2 Αναβαλλόμενα έξοδα πρόσκτησης συμβολαίων (Deferred Acquisition Costs – «DAC»)

Προμήθειες και άλλα έξοδα πρόσκτησης που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της οικονομικής περιόδου για την έκδοση νέων συμβολαίων ή την ανανέωση υφιστάμενων συμβολαίων και τα οποία αφορούν μεταγενέστερες οικονομικές χρήσεις, μεταφέρονται και αναγνωρίζονται στην περίοδο που αναγνωρίζεται το έσοδο.

2.25.3 Ασφαλιστικά αποθέματα

Τα ασφαλιστικά αποθέματα περιλαμβάνουν τα αποθέματα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών καθώς και τα αποτελέσματα του ελέγχου που διεξήχθη για να αξιολογήσει την επάρκεια των εν λόγω αποθεμάτων.

Μαθηματικά αποθέματα: Τα μαθηματικά αποθέματα ασφαλίσεων ζωής υπολογίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία χρησιμοποιώντας συγκεκριμένη τεχνική βάση όσον αφορά τα ποσοστά θνησιμότητας και το εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο.

Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων: Τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών περιλαμβάνουν τις προβλέψεις των πραγματοποιημένων

για το κόστος των ζημιών, τα επιπλέον ποσά που εκτιμήθηκαν αναλογιστικά για να καλύψουν τυχόν ανεπάρκειες των προαναφερθέντων προβλέψεων, το κόστος των ζημιών που δεν έχουν αναγγελθεί καθώς και τα έξοδα διαχείρισης των ζημιών. Το τελικό κόστος των εκκρεμών ζημιών υπολογίζεται με τη χρήση ενός φάσματος τυποποιημένων αναλογιστικών τεχνικών, όπως η Chain Ladder και η Bornheutter-Ferguson μέθοδοι. Η κύρια υπόθεση στην οποία βασίζονται αυτές οι τεχνικές είναι ότι η εμπειρία που έχει αποκομίσει η εταιρεία από τις ζημιές του παρελθόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών και συνεπώς για τον καθορισμό του τελικού κόστους των αξιώσεων.

Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών: Είναι το μέρος των ακαθάριστων ασφαλιστρών που αναλογεί σε κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο, για την περίοδο από το κλείσιμο των οικονομικών καταστάσεων μέχρι την λήξη της περιόδου, για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα μητρώα της επιχείρησης.

Απόθεμα λόγω κινδύνων σε ισχύ: Είναι η εκτίμηση της ευθύνης της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων και των διαχειριστικών εξόδων, σε σχέση με τους κινδύνους που αυτή έχει αναλάβει για την περίοδο που υπολογίστηκε το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών.

Εξέταση επάρκειας της ασφαλιστικής υποχρέωσης (Liability Adequacy Test – «LAT»): Ο Όμιλος αξιολογεί την επάρκεια των αναγνωριζόμενων ασφαλιστικών προβλέψεων εφαρμόζοντας τον

2.26 Μισθώσεις

Η αξιολόγηση του εάν μια σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση βασίζεται πάντοτε στην ουσία της εν λόγω σύμβασης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον: α) η εκπλήρωση μιας σύμβασης εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή στοιχείων και β) η σύμβαση εκχωρεί δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.26.1 Ο Όμιλος ως μισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο Όμιλος διατηρεί όλους της κινδύνους και οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα των ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των μισθωμένων ενσώματων παγίων στοιχείων ή της παρούσας αξίας των ελάχιστα καταβαλλόμενων μισθωμάτων. Κάθε ένα από τα μισθώματα που καταβάλλεται, επιμερίζεται μεταξύ του ποσού που αφορά την αποπληρωμή του κεφαλαίου και του ποσού που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται της σταθερός συντελεστής αποπληρωμής του ανεξόφλητου υπολοίπου της χρηματοδότησης. Το ποσό που αφορά το ανεξόφλητο κεφάλαιο των υποχρεώσεων από μίσθωση ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρείται στο λογαριασμό «λοιπά στοιχεία παθητικού». Το ποσό που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, μεταφέρεται σταδιακά στη κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπόκεινται σε απόσβεση. Η απόσβεση των συγκεκριμένων ενσώματων παγίων στοιχείων γίνεται στο μικρότερο διάστημα μεταξύ της ωφέλιμης ζωής της ή της διάρκειας της μίσθωσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής

έλεγχος επάρκειας των ασφαλιστικών υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες, από τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών αποθεμάτων, υποχρεώσεις του Ομίλου υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί, η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα αποθέματα των κλάδων τους οποίους αφορά και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

2.25.4 Αντασφάλιση

Ο Όμιλος έχει συνάψει αντασφαλιστικές συμβάσεις βάσει των οποίων μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος. Οι υποχρεώσεις των αντασφαλιστικών συμβάσεων υπολογίζονται βάσει μικτού κόστους αντασφάλισης και αναγνωρίζονται διακριτά ως στοιχεία ενεργητικού «Απαιτήσεις από Αντασφαλιστές». Τα ποσά που καταβάλλονται για αναδρομική αντασφάλιση αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις από αντασφαλιστές, αυξανόμενα κατά το ποσό των αποθεμάτων που σχετίζονται με τα αντασφαλιζόμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Τυχόν κέρδος μεταφέρεται σε επόμενες χρήσεις και αποσβένεται μέχρι την εκκαθάριση των εκκρεμών ζημιών. Σε περίπτωση που τα καταβαλλόμενα ή προς καταβολή ποσά υπερβαίνουν τα αποθέματα που έχουν αναγνωρισθεί, το επιπλέον ποσό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από της κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το σύνολο των καταβαλλόμενων μισθωμάτων (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) μεταφέρεται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Στην περίπτωση όπου μια σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης διακοπεί πριν από την ημερομηνία λήξης της, το ποσό που καταβάλλεται στον εκμισθωτή με τη μορφή αποζημίωσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία διακόπτεται η σύμβαση.

2.26.2 Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν μισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες του Ομίλου. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.27 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο», «μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες», «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» και τα υψηλής ρευστότητας χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών από την

2.28 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη

2.29 Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης

Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι το συμβόλαιο βάσει του οποίου ο εκδότης δεσμεύεται να πραγματοποιήσει καθορισμένες πληρωμές προκειμένου να αποζημιώσει τον κάτοχο, για ζημιές λόγω εκπροθέσμων πληρωμών από τον οφειλέτη, βάσει των αρχικών ή των τροποποιημένων όρων ενός χρεωστικού τίτλου.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, εκτός αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια,

2.30 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.30.1 Συνταξιοδοτικά προγράμματα

α. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και

ημερομηνία απόκτησής τους όπως, «έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα», «χαρτοφυλάκιο επενδύσεων» και «εμπορικό χαρτοφυλάκιο», των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για την εξυπηρέτηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του.

πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην υψηλότερη από (α) την αξία του αναπόσβεστου υπολοίπου των εισπραχθέντων αμοιβών και των αμοιβών επομένων περιόδων και (β) την καλύτερη εκτίμηση του ποσού που θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της αναληφθείσας δέσμευσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, την επίδραση της μεταβολής της οροφής των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου)), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά της στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Β. Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και στις προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.30.2 Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα προαίρεσης δικαιωμάτων μετοχών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα διευθυντικά στελέχη και το προσωπικό του Ομίλου. Η εύλογη αξία των υπηρεσιών που παρέχονται από τους εργαζόμενους ως αντάλλαγμα των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης που χορηγούνται επιμετρώνται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία χορήγησης και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων καθ' όλη τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών, η οποία αποτελεί και την

περίοδο κατοχύρωσης. Το συνολικό ποσό που πρέπει να επιβαρύνει τα αποτελέσματα κατά την περίοδο κατοχύρωσης, προσδιορίζεται με αναφορά στην εύλογη αξία των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης που χορηγήθηκαν. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με τη χρήση μοντέλου αποτίμησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή της μετοχής την ημερομηνία της χορήγησης των δικαιωμάτων, την τιμή άσκησης των δικαιωμάτων, την εκτιμώμενη περίοδο των δικαιωμάτων, την εκτιμώμενη διακύμανση της τιμής της μετοχής καθ' όλη τη διάρκεια των δικαιωμάτων, το εκτιμώμενο ύψος των μερισμάτων των μετοχών και το εκτιμώμενο επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για την διάρκεια των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης.

2.31 Φόροι εισοδήματος

Η βάση υπολογισμού του πληρωτέου φόρου εισοδήματος είναι τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης. Τα φορολογητέα κέρδη διαφέρουν από τα κέρδη προ φόρων που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της εξαίρεσης εσόδων ή δαπανών τα οποία θα φορολογηθούν ή θα εκπέσουν φορολογικά σε επόμενες χρήσεις. Επίσης εξαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση. Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος του Ομίλου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που είναι σε ισχύ ή ουσιαστικά σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης. Είναι ο φόρος που αναμένεται να πληρωθεί ή να ανακτηθεί και υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της λογιστικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης αυτών, η οποία χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων χρεογράφων και παραγώγων, από τα ασφαλιστικά αποθέματα και τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία, από τη ζημιά λόγω του PSI και πάγια περιουσιακά στοιχεία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από συνένωση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών εκδίδονται νέες μετοχές και το ποσό που εισπράττεται (αφού αφαιρεθούν τυχόν έξοδα συναλλαγής) απεικονίζεται στο λογαριασμό «Μετοχικό Κεφάλαιο» μέχρι την ονομαστική αξία των μετοχών που εκδίδονται ενώ το υπερβάλλον στο λογαριασμό «Αποθεματικό υπέρ το άρτιο».

2.30.3 Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η υποχρέωση για την παροχή εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται το νωρίτερο μεταξύ του πότε ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν μπορούν να αποσύρουν μία προσφορά για παροχές εξόδου από την υπηρεσία και του πότε αναγνωρίζουν οποιεσδήποτε σχετικές δαπάνες αναδιάρθρωσης.

διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημίες μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Τράπεζα, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης: των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Τράπεζα διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι τρέχουσες και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες.

2.32 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται (τα έσοδα της έκδοσης), μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος (εκτός εάν έχουν

προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την έκδοση των πιστωτικών τίτλων και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.33 Μετοχικό κεφάλαιο, ίδιες μετοχές και λοιποί εκδοθέντες μετοχικοί τίτλοι

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου και λοιπών μετοχικών τίτλων: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μειωμένα κατά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών και προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Μερίσματα επί προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων καταχωρημένων στα ίδια Κεφάλαια αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο που ο Όμιλος δεσμεύεται να καταβάλλει το μέρισμα.

Ίδιες μετοχές: Οι μετοχές της Τράπεζας που κατέχονται από τον Όμιλο, καταχωρούνται στην αξία κτήσης τους, περιλαμβάνονται

στο λογαριασμό «ίδιες μετοχές» και απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου έως ότου ακυρωθούν, επανεκδοθούν ή επαναπωληθούν. Η αξία κτήσης των ιδίων μετοχών περιλαμβάνει και δαπάνες συναλλαγών, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από τον Όμιλο δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Τράπεζα δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και του οριστικού τιμήματος από την επαναπώληση (ή επανέκδοση) των ιδίων μετοχών, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δεν περιλαμβάνεται στο προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της χρήσης.

2.34 Τομείς δραστηριότητας

Οι τομείς δραστηριότητας στις οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται με τρόπο αντίστοιχο με τους τομείς δραστηριότητας στις εσωτερικές αναφορές οι οποίες χρησιμοποιούνται από τον αρμόδιο επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο αρμόδιος επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο είναι υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τον καταμερισμό των πόρων ανά τομέα δραστηριότητας και την αξιολόγηση της απόδοσής του. Ο Όμιλος όρισε ως αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, την Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας.

Όλες οι συναλλαγές μεταξύ των τομέων δραστηριότητας διεξάγονται με όρους αγοράς, ενώ οι συναλλαγές μεταξύ τομέων απαλείφονται. Τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με τον κάθε τομέα λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της απόδοσής του.

Οι γεωγραφικοί τομείς περιλαμβάνουν έσοδα από περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται ή η διαχείρισή τους γίνεται στην αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή.

2.35 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (ή ομάδες στοιχείων) των οποίων η λογιστική αξία πρόκειται να ανακτηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσω πώλησης παρά μέσω συνεχόμενης χρήσης τους, καταχωρούνται ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Για να ταξινομηθούν ως τέτοια, τα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες στοιχείων) πρέπει να είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην τρέχουσα κατάστασή τους και η πώλησή τους πρέπει να είναι πολύ πιθανή.

Η Διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων (ή ομάδων στοιχείων) ως στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση, υπό τις εξαιρέσεις του Δ.Π.Χ.Α. 5 και οι ενέργειες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της πώλησης θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανό να γίνουν σημαντικές μεταβολές στο πρόγραμμα ή το πρόγραμμα να ανακληθεί.

Κατά την αρχική καταχώρησή τους ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση, η αξία τους προσδιορίζεται

ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ξεχωριστά από τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την αρχική καταχώρηση των προοριζόμενων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων, οποιαδήποτε απομείωση της αξίας τους περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ακόμα και στην περίπτωση της αναπροσαρμογής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από μεταγενέστερες επανεπιμετρήσεις.

Αν ο Όμιλος έχει κατατάξει περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδες στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση, αλλά δεν πληρούνται πλέον τα κριτήρια για την ταξινόμηση ως τέτοιο, ο Όμιλος παύει να ταξινομεί το περιουσιακό στοιχείο (ή την ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση.

Ο Όμιλος επιμετρά το μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που παύει να ταξινομείται ως προοριζόμενο προς πώληση (ή που παύει να συμπεριλαμβάνεται σε ομάδα στοιχείων που προορίζεται προς πώληση) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

- α) της λογιστικής αξίας πριν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση, προσαρμοσμένη με τυχόν αποσβέσεις ή αναπροσαρμογές που θα είχαν αναγνωριστεί αν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) δεν είχε ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση και
- β) του ανακτήσιμου ποσού του κατά την ημερομηνία της μεταγενέστερης απόφασης να μην πωληθεί.

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί μέρος της δραστηριότητας του Ομίλου και αντιπροσωπεύει μία κύρια ξεχωριστή δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας, η οποία είτε έχει πωληθεί είτε έχει καταχωρηθεί ως στοιχείο προοριζόμενο προς πώληση, είτε αποτελεί μία θυγατρική η οποία

2.36 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, μεταφέρονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να

2.37 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, στις οποίες η Τράπεζα διατηρεί τον έλεγχο ή ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της διοίκησης του Ομίλου, στενά

2.38 Θεματοφυλακή και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων τρίτων

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, κατά τις οποίες φυλάσσει, διαχειρίζεται και επενδύει τα κεφάλαια τρίτων σε διάφορα χρηματοοικονομικά προϊόντα κατόπιν υποδείξεων των κατόχων τους. Για τη παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών ο Όμιλος εισπράττει προμήθεια. Τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία δεν αποτελούν ιδιοκτησία του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν

2.39 Κέρδη ανά μετοχή

Ο δείκτης των βασικών κερδών ανά μετοχή (EPS) υπολογίζεται διαιρώντας το καθαρό κέρδος ή τη ζημία της περιόδου που αναλογεί στους κοινούς μετόχους με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένων των μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο και κατέχονται ως ίδιες μετοχές.

αποκτήθηκε με σκοπό τη μεταπώλησή της. Ο χαρακτηρισμός μίας δραστηριότητας ως διακοπείσας γίνεται κατά τη πώληση ή όταν η εν λόγω δραστηριότητα πληροί τα κριτήρια των στοιχείων που προορίζονται προς πώληση.

Τα αποτελέσματα από τις διακοπείσες δραστηριότητες απεικονίζονται ως ένα ποσό στη κατάσταση αποτελεσμάτων, το οποίο αποτελείται από τα κέρδη ή ζημίες μετά από φόρους από τη λειτουργία των διακοπείσων δραστηριοτήτων και από τα κέρδη ή ζημίες μετά από φόρους τα οποία αναγνωρίζονται είτε λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης ή λόγω πώλησης των διακοπείσων δραστηριοτήτων.

αποζημιώσουν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τα ενσώματα πάγια, περιλαμβάνονται στις λουπές υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους.

απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος δεν παρέχει καμία εγγύηση στους κατόχους των περιουσιακών στοιχείων για την απόδοση των τοποθετήσεων που πραγματοποιεί για λογαριασμό τους και συνεπώς δεν διατρέχει κανένα πιστωτικό κίνδυνο αναφορικά με τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία διαχειρίζεται.

Ο δείκτης των «προσαρμοσμένων» κερδών ανά μετοχή υπολογίζεται με την ίδια μέθοδο όπως και του δείκτη των βασικών κερδών ανά μετοχή, ωστόσο τα κέρδη και ο αριθμός των μετοχών προσαρμόζονται ανάλογα, προκειμένου να απεικονίσουν την ενδεχόμενη μείωση των κερδών ανά μετοχή που θα μπορούσε να επιφέρει η μετατροπή τυχόν μετατρέψιμων ομολογιών ή η άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ή άλλων συναφών συμβολαίων, σε κοινές μετοχές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας. Η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2013.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Προβλέψεις για ζημίες από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Οι προβλέψεις ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων και των πιθανών ζημιών του. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται από μέλη της διοίκησης που είναι υπεύθυνα για τις διάφορες κατηγορίες πιστοδοτήσεων,

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών που επανεξετάζονται και βελτιώνονται συνεχώς. Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: τις ατομικές προβλέψεις κατά πελατών και τις προβλέψεις σε συλλογικό επίπεδο όπως αυτά περιγράφονται στη Σημείωση 2.14.

Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής απαιτεί από τη διοίκηση να προβεί σε εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των αναμενόμενων ταμειακών εισροών. Για την εκτίμηση των ταμειακών ροών, η διοίκηση διενεργεί εκτιμήσεις για την οικονομική κατάσταση του συγκεκριμένου πελάτη καθώς και για την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία οποιουδήποτε προσημειωμένου ακινήτου ή ληφθείσας εγγύησης. Κάθε απαίτηση που έχει υποστεί απομείωση της αξίας της αξιολογείται, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ενώ η ακολουθούμενη μεθοδολογία και οι εκτιμήσεις για τις ανακτήσιμες ταμειακές ροές της απαίτησης, επανεξετάζονται από ανεξάρτητα μέρη.

Για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας προβλέψεων ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε συλλογικό επίπεδο, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη της παράγοντες όπως πιστωτική ποιότητα, μέγεθος χαρτοφυλακίου, συγκέντρωση καθώς και άλλους οικονομικούς παράγοντες. Για την εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης, γίνονται παραδοχές για το καθορισμό τόσο του τρόπου μοντελοποίησης των ζημιών, όσο και για το καθορισμό των απαιτούμενων παραμέτρων, με βάση την εμπειρία και τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες. Η ακρίβεια των προβλέψεων που διενεργούνται εξαρτάται από το μοντέλο των παραδοχών και παραμέτρων που χρησιμοποιείται για το καθορισμό των προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο. Παρόλο που η ανωτέρω μεθοδολογία εμπεριέχει κρίση, η διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

Στη περίπτωση των θυγατρικών της Τράπεζας στο εξωτερικό, ο υπολογισμός των προβλέψεων για πιθανές ζημιές από το χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων γίνεται από τη κάθε μία θυγατρική με τη χρήση παρόμοιας μεθοδολογίας και κριτηρίων με αυτά που εφαρμόζει η Τράπεζα στην Ελλάδα. Καθώς η διαδικασία της αξιολόγησης της επάρκειας των προβλέψεων προϋποθέτει την υποκειμενική και σύνθετη κρίση της διοίκησης σχετικά με την επίδραση παραγόντων που θεωρούνται αβέβαιοι, η μεταγενέστερη αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου απαιτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες, μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγές στο ύψος των προβλέψεων.

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Στην περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά μέσα δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων μεθόδων αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν μεθόδους προεξόφλησης χρηματοροών, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (observable input parameters) και σε μικρότερο βαθμό σε μη προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (non-observable input parameters).

Τα μοντέλα αποτίμησης χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC) και κάποιων ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Τα μοντέλα αυτά λαμβάνουν υπόψη την επίδραση του πιστωτικού κινδύνου, εάν αυτή είναι σημαντική.

Ειδικά για τα παράγωγα, η επίδραση αυτή εκτιμάται υπολογίζοντας την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου ("CVA") σε μεμονωμένη βάση για κάθε ένα αντισυμβαλλόμενο με τον οποίο ο Όμιλος διατηρεί ανοικτή θέση. Ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη την αναμενόμενη έκθεση, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τεχνικές προσομοίωσης, καθώς και συμφωνίες συμψηφισμού και ληφθείσες εξασφαλίσεις. Επίσης, ο υπολογισμός του CVA βασίζεται σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών όπως αυτοί εξάγονται από τις αγοραίες τιμές των Συμβολαίων Ανταλλαγής Πιστωτικής Αθέτησης («CDS»), ή, στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες, από την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου όπως αυτή προσδιορίζεται από εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης, ή διαφορετικά από τους εποπτικούς συντελεστές στάθμισης. Αναφορικά με την επίδραση του ίδιου πιστωτικού κινδύνου κατά την αποτίμηση των παραγώγων, ο Όμιλος εφαρμόζει συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA.

Όλα τα μοντέλα αποτίμησης πριν εφαρμοσθούν, ελέγχονται ως προς την εγκυρότητά τους ενώ μεταγενέστερα υπόκεινται σε περιοδική αξιολόγηση από εξειδικευμένο προσωπικό, που είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που ανέπτυξε το μοντέλο. Όπου είναι εφικτό, γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα μοντέλα αποτίμησης τόσο με τις τιμές χρηματιστηριακών αγορών για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα, όσο και με πραγματικές τιμές, με σκοπό τον περαιτέρω έλεγχο της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των μοντέλων. Μεταξύ των μεταβλητών που ενσωματώνονται στα μοντέλα που χρησιμοποιούνται στον Όμιλο, περιλαμβάνονται πραγματικές και προβλεπόμενες τιμές και δείκτες αγοράς, όπως δείκτες διακύμανσης και χρονικές αξίες, δείκτες βάθους αγοράς και ρευστότητας, καθώς και μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο που αφορά στη ίδια την Τράπεζα (own credit risk) για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Τα μοντέλα αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι τη συγκρισιμότητα και τη συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά. Ωστόσο, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση επανεξετάζει τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα ανωτέρω μοντέλα, προκειμένου να καλύψει τους εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την εκτίμηση μη προσδιορισμών κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρων και με τις παραδοχές στα μοντέλα αποτίμησης.

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών προϋποθέτει σε αρκετά σημαντικό βαθμό τη διενέργεια κρίσης, η Διοίκηση πιστεύει ότι οι εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης καθώς και οι αλλαγές στις εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, έγιναν σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας και αντικατοπτρίζουν τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες, βάσει των μηχανισμών ελέγχου και των διαδικασιών διασφάλισης που εφαρμόζονται.

Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό.

Ειδικά για τις επενδύσεις σε μετοχές, ο Όμιλος αξιολογεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, εάν έχει επέλθει σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της επένδυσης και η οποία υπολείπεται

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

της λογιστικής της αξίας. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει κρίση για τη διενέργεια της οποίας η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, το μέγεθος και τη διάρκεια των μη πραγματοποιημένων ζημιών, τη φυσιολογική διακύμανση της τιμής της μετοχής στην αγορά, την οικονομική κατάσταση και τη βραχυπρόθεσμη προοπτική της επιχείρησης στην οποία γίνεται η επένδυση, λαμβάνοντας επίσης υπόψη παράγοντες όπως η απόδοση του κλάδου, στον οποίο δραστηριοποιείται που αυτή ανήκει, αλλαγές στη τεχνολογία, λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

Για επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος αξιολογεί εάν ο εκδότης αναμένεται να καταβάλει τις πληρωμές όταν αυτές καθίστανται απαιτητές. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την χρηματοοικονομική κατάσταση και προοπτικές του εκδότη.

Έλεγχος απομείωσης της έκθεσης στο Ελληνικό Δημόσιο

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 η έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο, πέραν των ομολόγων για τα οποία δεν υπάρχουν μη αναγνωρισμένες ζημίες, αξιολογήθηκε για απομείωση και ο Όμιλος κατέληξε ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση επί αυτών των ομολόγων, διότι δεν υπάρχει ένδειξη, κατά την ημερομηνία που εγκρίθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις, ύπαρξης ζημιόγνου γεγονότος το οποίο να έχει επίδραση επί των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που σχετίζονται με αυτά τα ομόλογα, και να έχει ως συνέπεια τη μη κάλυψη των μελλοντικών ταμειακών ροών σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων.

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες. Η εκτίμηση της συνολικής πρόβλεψης φόρου εισοδήματος προϋποθέτει την άσκηση υποκειμενικής κρίσης. Για να προβούμε στην εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης φόρου εισοδήματος σε κάθε χώρα λαμβάνουμε υπ' όψιν παράγοντες όπως τις νομοθετικές διατάξεις και τους εποπτικούς κανόνες που ισχύουν. Στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας του Ομίλου, υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους είναι αβέβαιοι ο προσδιορισμός του φόρου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος από ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο βασιζόμενος σε εκτιμήσεις. Σε περίπτωση που το τελικό ύψος του φόρου εισοδήματος που θα προκύψει είναι διαφορετικό από τα ποσά που είχαν αρχικά προβλεφθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τους αναβαλλόμενους φόρους της περιόδου στην οποία γίνεται ο προσδιορισμός του φόρου.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν φορολογικές ζημίες και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημίες και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Η εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών απαιτεί την άσκηση κρίσης και την υιοθέτηση παραδοχών σχετικών με τις τάσεις και τους βασικούς παράγοντες δημιουργίας κερδοφορίας, όπως ο όγκος των δανείων και των καταθέσεων και τα περιθώρια κέρδους.

Υπό το πρίσμα της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης, της αύξησης των καταθέσεων, τη μείωση του δείκτη αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, την απόκτηση των υγιών περιουσιακών στοιχείων της FBB και της PROBANK και τη βελτίωση της απόδοσης της Τράπεζας συγκριτικά με τις προηγούμενες χρήσεις, η Τράπεζα προχώρησε σε ριζική αναθεώρηση της αξιολόγησής της σχετικά με την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής της υποχρέωσης. Η

αναθεωρημένη αξιολόγηση, η οποία έλαβε υπόψη τα ανωτέρω γεγονότα, βασίστηκε σε αναλυτικές οικονομικές προβλέψεις μέχρι και το 2015 και σε συντηρητικές παραδοχές σχετικά με την ανάπτυξη στη συνέχεια. Βασιζόμενη στα ανωτέρω, η Διοίκηση κατέληξε ότι αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €2.409 εκατ. για τον Όμιλο και €2.189 εκατ. για την Τράπεζα, μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματοποιημένη.

Για τον προσδιορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που θα αναγνωριστούν απαιτείται κρίση η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του πιθανού χρόνου και επιπέδου πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το μελλοντικό φορολογικό προγραμματισμό. Την 31 Δεκεμβρίου 2013 η διοίκηση εκτίμησε ότι τα επόμενα χρόνια τα φορολογητέα κέρδη δε θα είναι επαρκή να καλύψουν πλήρως τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προερχόμενες από τις φορολογικές ζημίες και από μέρος των εκπεστών προσωρινών διαφορών (βλέπε σημείωση 27).

Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των φορολογικών ζημιών και επί των εκπεστών προσωρινών διαφορών που δε θεωρείται ανακτήσιμο θα μπορούσε να αναγνωριστεί στο άμεσο μέλλον εάν οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βελτιωθούν κατά την περίοδο που ισχύει το δικαίωμα χρήσης των φορολογικών ζημιών και των εκπεστών προσωρινών διαφορών. Τα φορολογητέα κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και συνεπώς δε μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμο του αποτελέσματος που προσδιορίζεται βάσει των λογιστικών κανόνων.

Αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία και στους φορολογικούς συντελεστές μπορεί στο μέλλον να επηρεάσουν τις αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και κατά συνέπεια και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, τον Ιανουάριο 2013, ο φορολογικός συντελεστής για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα αυξήθηκε από 20% σε 26% για τις χρήσεις που ξεκινούν από 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά. Η επίπτωση στις καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Τράπεζας αναφέρεται στη Σημείωση 15.

Καθαρό κόστος προγραμμάτων περιοδικών παροχών

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών βασίζεται σε μια σειρά από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση, χρησιμοποιώντας μια σειρά από παραδοχές. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του καθαρού κόστους (έσοδα) για τις καθορισμένες παροχές περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές, θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο στο τέλος κάθε χρήσης. Το επιτόκιο αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών. Για τον προσδιορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τα επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή εκτιμήσεις επιτοκίων που λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Επιπρόσθετες πληροφορίες αναφορικά με άλλες βασικές παραδοχές για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών περιλαμβάνονται στη Σημείωση 12.

Ασφαλιστικά αποθέματα

Ο υπολογισμός των ασφαλιστικών αποθεμάτων ζωής (μακροπρόθεσμα συμβόλαια) γίνεται με τη χρήση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων που βασίζονται μεταξύ άλλων σε παραδοχές για τη μελλοντική απόδοση των επενδύσεων, θνησιμότητα, διαχειριστικά έξοδα, επιλογές και εγγυήσεις, ατυχήματα και εξαγορές. Τα ασφαλιστικά αποθέματα του κλάδου ζημιών (βραχυπρόθεσμα συμβόλαια) προσδιορίζονται με τη χρήση ιστορικών στοιχείων για ζημιές. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται αναθεωρούνται τακτικά, με τη βοήθεια πιστοποιημένων αναλογιστών ώστε να είναι συμβατές με τις τρέχουσες συνθήκες. Επιπλέον ζημιές που προέρχονται από την αναθεώρηση των παραδοχών βαρύνουν τα αποτελέσματα της περιόδου.

Η Διοίκηση παρακολουθεί σε συνεχή βάση την πιθανότητα αλλαγών στις εκτιμήσεις ζημιών, ώστε τα αποθέματά σε κάθε περίοδο να βρίσκονται στο επιθυμητό επίπεδο βάσει των τρεχουσών συνθηκών.

Αναγνώριση και επιμέτρηση άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις

Όλες οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπύτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της αγοράς, η οποία απαιτεί την αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην εύλογη αξία τους.

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής απαιτεί εκτιμήσεις και υποθέσεις. Επιπρόσθετα, πρέπει να προσδιοριστούν οι εύλογες ζωές των άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται. Οι κρίσεις που διενεργούνται στο πλαίσιο της κατανομής του τιμήματος εξαγοράς δύναται να επηρεάσουν σημαντικά τα μελλοντικά αποτελέσματα του Ομίλου. Για το σκοπό αυτό, για σημαντικές εξαγορές, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εξωτερικούς συμβούλους εξειδικευμένους σε θέματα αποτίμησης αντίστοιχων στοιχείων. Οι αποτιμήσεις γίνονται βάσει των πληροφοριών που ήταν διαθέσιμες κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Οι σημαντικές κρίσεις και υποθέσεις που έγιναν σε σχέση με κατανομή του τιμήματος εξαγοράς για τις εξαγορές της Finansbank και της Vojvodjanska, περιλαμβάνουν τις ακόλουθες:

Για την αποτίμηση των βασικών καταθέσεων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της εναλλακτικής πηγής κεφαλαίων. Η αξία των βασικών καταθέσεων (Core Deposits Intangible «CDI») επιμετρήθηκε ως η παρούσα αξία της διαφοράς ή του περιθωρίου μεταξύ του συνεχιζόμενου κόστους του CDI και του κόστους αντικατάστασής του από εναλλακτική διαθέσιμη στην αγορά χρηματοδότηση. Γενικά, τα αποκτώμενα CDIs παρέχουν στον αγοραστή μία χαμηλού κόστους πηγή κεφαλαίων. Η εναλλακτική ενός δυναμικού αγοραστή για την σύντομη αντικατάσταση αυτών των υφιστάμενων καταθέσεων χαμηλού κόστους θα ήταν να χρησιμοποιήσει κεφάλαια υψηλότερου κόστους βάσει των επιτοκίων που ισχύουν στην αγορά. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας.

Για την αποτίμηση των πελατειακών σχέσεων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των πρόσθετων κερδών πολλαπλών περιόδων (multi-period excess of earnings). Τα πρόσθετα κέρδη μπορούν να ορισθούν ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών λειτουργικών κερδών που αντιστοιχούν στους υφιστάμενους πελάτες την ημερομηνία της εξαγοράς και του απαιτούμενου κόστους επενδυμένου κεφαλαίου για όλα τα άλλα περιουσιακά στοιχεία (συνεισφέροντα περιουσιακά στοιχεία, όπως πάγια, CDIs, σήματα, ανθρώπινο δυναμικό, λογισμικό) που χρησιμοποιούνται για την παροχή του προϊόντος ή την διατήρηση της πελατειακής σχέσης. Η αξία εκτιμάται ως το άθροισμα των προεξοφλημένων πρόσθετων κερδών που αντιστοιχούν στους υφιστάμενους πελάτες κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της πελατειακής σχέσης. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας.

Για την αποτίμηση των εμπορικών σημάτων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της απαλλαγής δικαιώματος, η οποία βασίζεται στα υποθετικά έσοδα από δικαιώματα που αντιστοιχούν στο περιουσιακό στοιχείο. Συγκεκριμένα, εκτιμάται η αναμενόμενη εξοικονόμηση από το κόστος δικαιωμάτων εξαιτίας της κατοχής των εμπορικών σημάτων για τα οποία δεν χρειάζεται να καταβάλλονται δικαιώματα. Το άυλο περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην παρούσα αξία του ποσού που εξοικονομείται. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας. Τα αναγνωρίσιμα εμπορικά σήματα των Τραπεζών Finansbank και Vojvodjanska υπολογίζεται ότι έχουν αορίστου διάρκειας ωφέλιμη ζωή σύμφωνα με τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά όπως ιστορικότητα, δυναμική και αναγνωρισιμότητα, καθώς επίσης και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εξαγοράστηκαν τα συγκεκριμένα εμπορικά σήματα.

Για την αποτίμηση του λογισμικού χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του κόστους. Η μέθοδος κόστους βασίζεται στις οικονομικές αρχές της αντικατάστασης και της ισορροπίας των τιμών και στην παραδοχή ότι ένας συντηρητικός επενδυτής δεν θα πλήρωνε για ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο παραπάνω από το κόστος που απαιτείται για την αγορά ενός αντίστοιχου περιουσιακού στοιχείου. Η μέθοδος του κόστους αναπαραγωγής βασίζεται στην παραδοχή ότι η αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου ισούται με το κόστος κατασκευής ή αγοράς ενός ακριβές αντιγράφου του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου.

Έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας επιχειρήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, και των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις Σημειώσεις 2.24 και 25, περιγράφεται η μέθοδος με την οποία αναγνωρίζεται λογιστικά σε επίπεδο Ομίλου η υπεραξία από συνενώσεις επιχειρήσεων καθώς και ο τρόπος με τον οποίο ελέγχεται το ενδεχόμενο απομείωσης αυτής. Στην Σημείωση 2.4.10 περιγράφεται αντίστοιχα ο τρόπος με τον οποίο ελέγχεται το ενδεχόμενο απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος αυτός απαιτεί τη διενέργεια παραδοχών και εκτιμήσεων, για τις οποίες η διοίκηση πιστεύει ότι αντικατοπτρίζουν τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και επιπλέον, είναι ανάλογες των κινδύνων που απορρέουν από τα περιουσιακά στοιχεία που εξετάζονται. Ωστόσο, διαφορετικές εκτιμήσεις και παραδοχές θα οδηγούσαν σε διαφορετικά αποτελέσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Ο Όμιλος θεωρεί την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων ως βασικό παράγοντα για την ικανότητά του να αποφέρει σημαντικές αποδόσεις σε βάθος χρόνου στους μετόχους του. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος χρησιμοποιεί σημαντικό μέρος των πόρων του, προκειμένου να αναβαθμίσει τις πολιτικές, τις

μεθόδους και τις υποδομές του ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, καθώς και τις επιταγές της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία.

4.1 Πολιτική διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση των πρακτικών αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Εποπτεία των Τραπεζών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την ΤτΕ και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.) και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.), των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή, νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Η μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου - Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

4.1.1 Επιτροπή διαχείρισης κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης των κεφαλαίων της Τράπεζας και του Ομίλου σε ετήσια βάση. Επιπλέον, καθορίζει τις αρχές και εγκρίνει τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και παρακολουθεί την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Η Επιτροπή, από 19 Δεκεμβρίου 2013, αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα οποία είναι τουλάχιστον τρία σε αριθμό και στην πλειοψηφία τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ., σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων.

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό της Κανονισμό, η Επιτροπή ενημερώνεται σε τακτική βάση για το συνολικό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk profile) της Τράπεζας και του Ομίλου και αξιολογεί τις αναφορές στο πλαίσιο της εγκεκριμένης στρατηγικής και των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου. Στην Επιτροπή εισηγείται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων (Chief Risk Officer – CRO).

4.1.2 Διαχείριση κινδύνων ομίλου

Η Τράπεζα, με στόχο την ορθή εκτίμηση, ανάλυση και παρακολούθηση των κινδύνων οι οποίοι απορρέουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της, έχει συστήσει δύο εξειδικευμένες Διευθύνσεις: τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. και τη Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αναφέρονται αρμοδίως στις ανωτέρω Διευθύνσεις.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της, η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. έχει ως αποστολή:

- Την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα πιστωτικού κινδύνου με κύρια έμφαση στα συστήματα διαβάθμισης, υποδείγματα αξιολόγησης και παραμέτρους κινδύνου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Το σχεδιασμό, την εξειδίκευση, την υλοποίηση και την εισηγήση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κεφαλαίων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, που αναλαμβάνει η Τράπεζα και τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου καθώς και την περιοδική επικύρωσή τους, και
- Τον υπολογισμό του εποπτικού και εσωτερικού Κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη όλων των κινδύνων και την κατάρτιση των σχετικών κανονιστικών και εποπτικών αναφορών.

Αντίστοιχα, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. έχει ως αποστολή:

- Το σχεδιασμό, εξειδίκευση, εισηγήση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνου αγοράς, αντισυμβαλλομένου, ρευστότητας και λειτουργικού κινδύνου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης των παραπάνω κινδύνων που αναλαμβάνει η Τράπεζα και τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου και την περιοδική επικύρωσή τους,
- Τη διενέργεια ανεξάρτητων αποτιμήσεων χρηματοοικονομικών προϊόντων και λοιπών στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού της Τράπεζας και του Ομίλου, και
- Τον τακτικό χειρισμό, συναφών με τους κινδύνους αγοράς, αντισυμβαλλομένου, ρευστότητας και λειτουργικού κινδύνου θεμάτων, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων και των ειδικών αποφάσεων της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και του Συμβουλίου Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO).

Η οργανωτική διάρθρωση κάθε μίας εκ των δύο Διευθύνσεων περιλαμβάνει συγκεκριμένες Υποδιευθύνσεις, ανάλογα με την

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

κατηγορία του αναλαμβανόμενου κινδύνου και το φάσμα των αρμοδιοτήτων της. Αναλυτικά, η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. περιλαμβάνει:

- την Υποδιεύθυνση Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου,
- την Υποδιεύθυνση Ανάλυσης και Διοικητικής Πληροφόρησης Κινδύνων,
- την Υποδιεύθυνση Κεφαλαιακών Αναφορών, και
- το Τμήμα Επικύρωσης Υποδειγμάτων.

Αντιστοίχως, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. απαρτίζεται από:

- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Κινδύνου Ρευστότητας,
- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αντισυμβαλλομένου, και
- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου.

Των ανωτέρω Διευθύνσεων προΐσταται ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων. Κατά το 2012 η Τράπεζα, με τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου, προέβη σε ανασκόπηση του συστήματος διακυβέρνησης κινδύνων της ΕΤΕ και κατέληξε σε συγκεκριμένο σχέδιο δράσης για την αναμόρφωσή του. Σε αυτό το πλαίσιο, κατά το 2013, η Εκτελεστική Επιτροπή αποφάσισε να αναμορφώσει την αρχιτεκτονική των επιτροπών κινδύνων της Τράπεζας σε επίπεδο διοίκησης δίνοντας την έγκρισή της για την ίδρυση (σε επίπεδο Ομίλου) του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων, της Επιτροπής Νέων Προϊόντων και της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης.

4.1.3 Διαχείριση ενεργητικού - παθητικού

Οι πολιτικές διαχείρισης του ενεργητικού/παθητικού και των κινδύνων του Ομίλου αποσκοπούν στη σύνθεση του ισολογισμού κατά τρόπο που αφενός να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η έκθεση σε συναλλαγματικό και επιτοκιακό κίνδυνο και αφετέρου να δίνεται στον Όμιλο η δυνατότητα να εκμεταλλεύεται

4.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με τον Όμιλο. Προέρχεται από τις δανειοδοτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες δραστηριότητες που δημιουργούν έκθεση σε κίνδυνο αθέτησης, όπως οι δραστηριότητες του Ομίλου σε χρηματιστηριακές αγορές, αγορές κεφαλαίου και εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών διενεργείται ξεχωριστά από την Τράπεζα και κάθε μία από τις θυγατρικές της. Κάθε μία από τις διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών που εφαρμόζεται από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, συντονίζεται από τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.

4.2.1 Διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που στοχοθετείται, των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, καθώς και του σκοπού, του είδους της χρηματοδότησης, και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.

τις δυνατότητες της αγοράς, οι οποίες θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην κερδοφορία του.

Η πολιτική διαχείρισης ενεργητικού/παθητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών της σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από κάθε εταιρεία του Ομίλου ξεχωριστά, ενώ το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας (εφεξής «ALCO») χαράζει τη γενικότερη πολιτική για τη διαχείριση του Ενεργητικού και Παθητικού. Η ALCO χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Η ALCO συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το μήνα και απαρτίζεται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο και τους Γενικούς Διευθυντές που εμπλέκονται στην κατανομή των περιουσιακών στοιχείων και τη διαχείριση των κινδύνων της Τράπεζας. Η διαχείριση Ενεργητικού/Παθητικού σε ημερήσια βάση έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς της Τράπεζας, η οποία απαρτίζεται από διάφορες μονάδες. Οι θυγατρικές του Ομίλου ασκούν παρεμφερή πολιτική διαχείρισης Ενεργητικού/Παθητικού με αυτή της Τράπεζας.

4.1.4 Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος, σε επίπεδο Ομίλου στοχεύει στην διενέργεια ελεγκτικών και συμβουλευτικών δραστηριοτήτων, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες.

4.1.5 Διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων

Οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου διαχωρίζουν τα ακόλουθα είδη κινδύνων που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά στοιχεία: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας και ασφαλιστικό κίνδυνο.

- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.

Ο Όμιλος τηρεί διαδικασίες υποστήριξης, μέτρησης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων σε συνεχή βάση, στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- Τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων.
- Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης κινδύνων.
- Συστήματα πληροφορικής και αναλυτικές τεχνικές που εξασφαλίζουν τη μέτρηση των εγγενών πιστωτικών κινδύνων για όλες τις σχετικές δραστηριότητες.

Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας του Ομίλου για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
- Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.

Ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα συστήματα/ υποδείγματα διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

4.2.2 Μέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου, Παρακολούθηση και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών αναλαμβάνεται κεντρικά από τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο., η οποία συνεργάζεται στενά με τις πιστοδοτικές Διευθύνσεις που είναι υπεύθυνες για συγκεκριμένες κατηγορίες χορηγήσεων.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί συστήματα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου τα οποία επικυρώνονται ετησίως και διαφοροποιούνται με βάση τα χαρτοφυλάκια πιστοδοτήσεων. Συγκεκριμένα:

Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει σύστημα διαβάθμισης για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, το οποίο –μετά από έγκριση και πιστοποίηση από την Τράπεζα της Ελλάδος– χρησιμοποιείται για την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου και την εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου.

Οι κανόνες ταξινόμησης των επιχειρηματικών πιστούχων σε βαθμίδες παρουσιάζονται με λεπτομέρεια στην Πιστωτική Πολιτική για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Συνοπτικά, αναφέρουμε ότι η κλίμακα διαβάθμισης σχετίζεται με την Πιθανότητα Αθέτησης του αντισυμβαλλομένου πιστούχου και περιλαμβάνει συνολικά 22 βαθμίδες, από τις οποίες 19 αντιστοιχούν σε πιστούχους που δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης και 3 σε πιστούχους οι οποίοι έχουν περιέλθει σε κατάσταση αθέτησης. Διαφορετικά χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι του ιδίου πιστούχου ταξινομούνται στην ίδια βαθμίδα, ανεξάρτητα από τις τυχόν διαφορές μεταξύ των σχετικών πιστοδοτήσεων (λ.χ. όσον αφορά στις προσφερόμενες εξασφαλίσεις). Η διαδικασία ταξινόμησης πραγματοποιείται οπωσδήποτε σε ετήσια βάση αλλά και όποτε προκύπτουν νέες πληροφορίες ή οικονομικά στοιχεία σχετικά με τον πιστούχο.

Για την ταξινόμηση σε βαθμίδες, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τέσσερα επικυρωμένα υποδείγματα, τα οποία υλοποιούνται μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας Risk Analyst (RA) και συνεπικουρούνται από τη βαθμολογία αναγνωρισμένων αξιολογικών οίκων τους εξωτερικού, όπως η Moody's και η Standard & Poor's:

1. Όλες οι επιχειρήσεις με πλήρη οικονομικά στοιχεία ταξινομούνται με τη χρήση του Μοντέλου Αξιολόγησης Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων (ΜΑΕΠ), ενώ τυχόν ύπαρξη βαθμολόγησης από διεθνείς αξιολογικούς οίκους δεν λαμβάνεται εδώ υπόψη.
2. Πιστούχοι που αποτελούν ειδικές περιπτώσεις (λ.χ. νεοσύστατες επιχειρήσεις χωρίς πλήρη οικονομικά στοιχεία, κοινοπραξίες τεχνικών εταιρειών, ασφαλιστικές εταιρείες, σύλλογοι) ταξινομούνται βάσει Εμπειρικού Υποδείγματος (expert judgment) που απεικονίζει την εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία των αρμόδιων χορηγητών.
3. Για τις πιστοδοτήσεις μεγάλων και σύνθετων έργων υποδομής μεγάλης αξίας και τις πιστοδοτήσεις της ποντοπόρου ναυτιλίας, χρησιμοποιούνται δύο απλουστευμένα υποδείγματα με μορφή ερωτηματολογίου (slotting criteria models), ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (Bank of International Settlements – BIS Basle 2 approach).
4. Για τις επιχειρήσεις που ανήκουν μεν στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, τηρούν δε Βιβλία Β' Κατηγορίας του ΚΒΣ, χρησιμοποιείται μια Σκοροκάρτα Αξιολόγησης Επιχειρήσεων, που εξετάζει ποιοτικά, κλαδικά και γεωγραφικά στοιχεία, καθώς και βασικούς οικονομικούς δείκτες των επιχειρήσεων.

Λιανική Τραπεζική

Η διαχείριση πιστωτικού κινδύνου για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής ξεκινά από την εγκριτική διαδικασία, η οποία είναι πλήρως κεντροποιημένη. Κάθε αίτημα χρηματοδότησης αξιολογείται με τη χρήση εξειδικευμένων υποδειγμάτων έγκρισης (application scorecards). Τα στατιστικά αυτά υποδείγματα ακολουθούν τις διεθνώς αναγνωρισμένες μεθοδολογίες, βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα της Τράπεζας και η προβλεπτική τους ικανότητα παρακολουθείται συστηματικά.

Στη συνέχεια, και καθ' όλη τη διάρκεια των δανείων λιανικής παρακολουθείται μέσω στατιστικών συμπεριφορικών υποδειγμάτων (behavioral scorecards) – σε τακτική βάση και σε κεντρικό επίπεδο - η συμπεριφορά αποπληρωμής του πιστούχου για κάθε άνοιγμα, συντάσσονται αναφορές για την ποιότητα των χαρτοφυλακίων τόσο προς τη Διοίκηση όσο και προς τις εμπλεκόμενες πιστοδοτικές διευθύνσεις και προτείνονται μέτρα διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου στις περιπτώσεις που κριθεί απαραίτητο.

Ειδικά για το χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων, η Τράπεζα εφαρμόζει από τις αρχές του 2008 την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου. Για το λόγο αυτό, όλα τα δάνεια κατατάσσονται σε ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου (rating class), για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου (PD & LGD).

Για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης (PD), η Τράπεζα ανέπτυξε στατιστικό υπόδειγμα το 2010, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή στα μέσα του 2012 μετά την έγκριση και επικαιροποίηση από την ΤτΕ. Κάθε μη αθετημένο χρηματοδοτικό άνοιγμα κατατάσσεται, σε μηνιαία βάση, με τη χρήση αυτού του υποδείγματος σε 10 Βαθμίδες με Ομοειδή Χαρακτηριστικά Κινδύνου (Rating Class). Σε κάθε βαθμίδα αναλογεί και διαφορετική πιθανότητα αθέτησης (PD).

Για την εκτίμηση της Ζημιάς σε Περίπτωση Αθέτησης (LGD) των στεγαστικών δανείων έχει αναπτυχθεί, επίσης από το 2010, πλήρες υπόδειγμα με βασικά κριτήρια τη διάρκεια του δανείου, τον τύπο του προϊόντος, τη συμπεριφορά του δανειολήπτη (τυχόν καθυστερήσεις στο ιστορικό του δανείου) καθώς και δείκτες ωρίμανσης. Η μεθοδολογία αυτή επιτρέπει στην Τράπεζα να χρησιμοποιήσει 15ετή ορίζοντα επανέσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών από στεγαστικά δάνεια. Από την ανάλυση των πλέον πρόσφατων στοιχείων ανακτήσεων καταδεικνύεται ότι, ακόμα και εν μέσω βαθύτατης οικονομικής ύφεσης, οι πιστωτικές (θετικές) χρηματοροές σε δανειακούς λογαριασμούς που έχουν αθετήσει πριν το 2001 (άρα, πέραν της δεκαετίας), συνεχίζουν να εισρέουν στα ταμεία της Τράπεζας, αυξάνοντας αισθητά τα ποσοστά εισπραξιμότητας. Η δε θεσμική ώθηση που δέχονται τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα να επεκτείνουν τον ορίζοντα αποπληρωμής των στεγαστικών δανείων ως διευκόλυνση προς τους δανειολήπτες τους, είναι ένας συμπληρωματικός λόγος διατήρησης της περιόδου εισπραξιμότητας στα 15 έτη, αν όχι και περαιτέρω επέκτασή της. Τέλος, το σχετικό υπόδειγμα επικυρώθηκε πρόσφατα και υποβλήθηκε στην Εποπτική Αρχή.

Οι πιστοδοτήσεις προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις εντάσσονται στα χαρτοφυλάκια Λιανικής και τα αιτήματά τους, αξιολογούνται, όπως και όλα τα υπόλοιπα προϊόντα λιανικής τραπεζικής, τόσο κατά την αρχική τους έγκριση όσο και στις ημερομηνίες ανανέωσης των εκάστοτε ορίων. Η αξιολόγηση στηρίζεται στο Υπόδειγμα Αξιολόγησης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (YAMME) παράγοντας μια τελική βαθμίδα διαβάθμισης, που αντιστοιχίζεται

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

σε πιθανότητα αθέτησης (PD) και χρησιμοποιείται επίσημα από την αρμόδια πιστοδοτική μονάδα κατά την εγκριτική διαδικασία από τα τέλη του 2010. Το YAMME αναθεωρήθηκε το 2012 με προσθήκη αυτοτελούς μονάδας που εξετάζει τη συμπεριφορά του πελάτη σε όλους τους λογαριασμούς του υπολογίζοντας αυτόματα σε μηνιαία βάση ένα «συμπεριφορικό σκορ» (behavioural score). Η προσθήκη αυτή αύξησε κατακόρυφα την προβλεπτική ικανότητα του Υποδείγματος.

Όπως και στην Επιχειρηματική Τραπεζική, και οι πιστοδοτήσεις προς ΜΜΕ καλύπτονται από εμπράγματα, κυρίως, εξασφαλίσεις (αυτορευστοποιήσιμα στοιχεία Ρ/Σ – επιταγές, τιμολόγια, κ.λπ. – αλλά και υπέγγυα ακίνητα της επιχείρησης ή του φορέα). Η αξιολόγηση των προσφερόμενων εξασφαλίσεων, πέραν του βασικού ελέγχου φερεγγυότητας που γίνεται στους εκδότες των Ρ/Σ, παίζει ρόλο και στο υπόδειγμα Ζημιάς σε Περίπτωση Αθέτησης (LGD). Το Υπόδειγμα αυτό εξετάζει τη ζημιά που θα υπάρξει σε επίπεδο πιστούχου εάν αυτός αθετήσει και αποτελείται από δύο τμήματα. Το πρώτο εκτιμά την πιθανότητα επιστροφής του εν λόγω πιστούχου σε ενήμερη μορφή σε εύλογο χρονικό διάστημα ενώ το δεύτερο εκτιμά τη ζημιά που θα υπάρξει για την Τράπεζα από την καταγγελία της δανειακής σύμβασης με τον πιστούχο. Όπως και το αντίστοιχο υπόδειγμα στεγαστικών δανείων, επικεντρώνεται στη συμπεριφορά αποπληρωμής του πιστούχου, στην ύπαρξη ή μη υπέγγυου ακινήτου και εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και στο ύψος του ανοίγματος. Κάθε Μικρομεσαία Επιχείρηση λαμβάνει έτσι μία ακριβή εκτίμηση της πιθανής ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης.

Τέλος, αντίστοιχα με την Τράπεζα, οι θυγατρικές χρησιμοποιούν ένα συνδυασμό στατιστικών και εμπειρικών υποδειγμάτων τόσο για τη μέτρηση, διαχείριση και έγκριση του πιστωτικού κινδύνου για το επιχειρηματικό όσο και για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής. Αρμόδια για την επιλογή, ανάπτυξη, επικύρωση και βαθμονόμηση σε ετήσια βάση των εν λόγω συστημάτων διαβάθμισης είναι η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.

4.2.3 Διαχείριση Σημαντικής Συγκέντρωσης Κινδύνου

Η Τράπεζα διαχειρίζεται τη χορήγηση πιστοδοτήσεων, ελέγχει την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζει την κανονιστική της συμμόρφωση, μέσω ενός συστήματος εσωτερικών ορίων, αρμόδια για τη θέσπιση, την παρακολούθηση καθώς και την τήρηση του οποίου είναι η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.

Κύριο εργαλείο για την παρακολούθηση του Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου αποτελούν τα Ανώτατα Όρια Πιστούχου τα οποία εκφράζουν το ανώτατο επιτρεπτό επίπεδο έκθεσης σε κίνδυνο για δεδομένη βαθμίδα Πιστούχου. Το Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων εγκρίνει τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια, η αναθεώρηση

των οποίων γίνεται σε ετήσια βάση. Όλες υπερβάσεις επί των θεσπισθέντων εσωτερικών ορίων εγκρίνονται από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα με βάση τις εγκριτικές ευχέρειες όπως αυτές ορίζονται στην Πιστωτική Πολιτική.

Ο πιστωτικός κίνδυνος συγκέντρωσης που απορρέει από την υπέρμετρη έκθεση έναντι ενός αντισυμβαλλομένου ή ομάδας συνδεδεμένων αντισυμβαλλομένων, των οποίων η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης εξαρτάται από κοινούς παράγοντες παρακολουθείται μέσω των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων (ΜΧΑ) ανά ομάδα συνδεδεμένων οφειλετών. Στα κανονιστικά όρια ΜΧΑ εμπíπτον όλες οι πιστοδοτήσεις όπως κατά περίπτωση ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Τέλος, στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου, η Τράπεζα έχει υλοποιήσει έργο προκειμένου να υπολογίζει τον κίνδυνο που προκύπτει από την συγκέντρωση επιχειρηματικών ανοιγμάτων σε κάποιους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (κλαδικός κίνδυνος συγκέντρωσης – sectoral concentration), όσο και από τη συγκέντρωση ανοιγμάτων σε κάποιους οφειλέτες (name concentration) με σκοπό στην αναπροσαρμογή και επαύξηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων, όπως αυτές ορίζονται στον Πυλώνα 1 της «Βασιλείας II».

4.2.4 Πολιτική προβλέψεων και απομείωσης

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει μια πολιτική διενέργειας προβλέψεων και διαγραφών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων η οποία εφαρμόζεται επίσης και απ' όλες τις θυγατρικές. Η πολιτική αυτή καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία αξιολόγησης. Η πολιτική προβλέψεων και απομείωσης που ακολουθεί ο Όμιλος περιγράφεται στη Σημείωση 2.13. Επιπλέον, έχει συσταθεί η Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων η οποία εξετάζει και αποφασίζει το ποσό των προβλέψεων τόσο για τους πελάτες που αξιολογούνται σε ατομική όσο και για τα χαρτοφυλάκια που εξετάζονται και σε συλλογική βάση. Τα Μέλη της επιτροπής αυτής είναι ανώτατα στελέχη του Ομίλου.

4.2.5 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων και λοιπών τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το χείριστο σενάριο έκθεσης του Ομίλου και της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 αντίστοιχα, πριν ληφθούν υπόψη τυχόν ληφθείσες εξασφαλίσεις και λοιπές τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για να εκτιμηθεί η επίδραση του κινδύνου όπως παρατίθεται κατωτέρω, για τα εντός ισολογισμού περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά υπόλοιπα όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων και λοιπών τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.847	4.318	3.478	4.195
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο (Σημείωση 19)	3.047	5.380	2.411	5.005
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.671	3.693	2.581	3.380
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	67.250	69.135	46.327	47.000
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων (Σημείωση 22)	16.968	7.587	13.337	4.239
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες (Σημείωση 28)	17	29	-	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (Σημείωση 29)	2.219	2.070	2.108	1.677
Δανειακές δεσμεύσεις (Σημείωση 37)	6.268	6.206	4.198	3.956
Σύνολο	102.287	98.418	74.440	69.452

4.2.6 Εξασφαλίσεις και άλλες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου

Ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου σε επίπεδο Ομίλου προέρχεται από τις διαπραγματευτικές συναλλαγές χρηματοδότησης, με ή χωρίς εξασφάλιση, και τις λοιπές συναλλαγές σε εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα και έγκειται στην αδυναμία του αντισυμβαλλομένου σε μία συναλλαγή να τηρήσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις έως τον οριστικό διακανονισμό των χρηματοροών της συναλλαγής. Για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πλαίσιο ορίων αντισυμβαλλομένου, για τον καθορισμό και την παρακολούθηση του οποίου την ευθύνη έχει η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.

Τα όρια κινδύνου αντισυμβαλλομένου καθορίζονται βάσει της πιστοληπτικής διαβάθμισης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και την κατηγορία προϊόντος. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παρέχονται από τους διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης Moody's και Standard & Poor's. Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας, σε περίπτωση που οι οίκοι διαφωνούν ως προς την πιστοληπτική αξιολόγηση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη διαβάθμιση.

Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα στα οποία δραστηριοποιείται η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς στη διαπραγματευτική αγορά. Το πλαίσιο ορίων αναθεωρείται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τις επιχειρηματικές ανάγκες της Τράπεζας και τις επικρατούσες συνθήκες στις διεθνείς και εγχώριες χρηματοοικονομικές αγορές. Παρόμοια δομή ορίων για τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου εφαρμόζεται από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Ο Όμιλος, με στόχο τον περιορισμό του εν λόγω κινδύνου, τυποποιεί τις σχέσεις του με τους αντισυμβαλλομένους μέσω συμβάσεων International Swaps and Derivatives Association ("ISDA") και Global Master Repurchase Agreement ("GMRA"), οι οποίες εμπεριέχουν όλους τους απαιτούμενους όρους σχετικά με τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων. Επιπρόσθετα, έχει συνάψει με το σύνολο σχεδόν των αντισυμβαλλομένων του που είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, "CSA"). Με τις συμβάσεις αυτές τίθενται οι όροι και διασφαλίζεται η αμοιβαία παροχή εξασφαλίσεων (μετρητά ή χρεωστικοί τίτλοι) σε ημερήσια βάση σύμφωνα με την τρέχουσα αξία κάθε προϊόντος.

Ο Όμιλος αποφεύγει να αναλαμβάνει θέσεις σε παράγωγα προϊόντα, των οποίων οι αξίες των υποκείμενων στοιχείων έχουν υψηλό βαθμό συσχέτισης με την πιστοληπτική ποιότητα του αντισυμβαλλομένου (wrong-way-risk).

Η εκτίμηση της έκθεσης σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού προϊόντος. Για διαπραγματευτικές τοποθετήσεις, η έκθεση σε κίνδυνο ισούται με την ονομαστική αξία κάθε συναλλαγής. Για εξωχρηματοπιστηριακές συναλλαγές, η έκθεση σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου υπολογίζεται με βάση τους Συντελεστές Πιστωτικού Ισοδυνάμου που αντιστοιχούν στη διάρκεια των εν λόγω συναλλαγών και τον τύπο της συναλλαγής.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η συνηθέστερη πρακτική που χρησιμοποιεί ο Όμιλος στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου σχετικά με δάνεια και απαιτήσεις κατά

πελατών είναι η λήψη εξασφαλίσεων. Ο Όμιλος έχει θέσει σε εφαρμογή οδηγίες σχετικά με την αποδοχή συγκεκριμένων κατηγοριών εξασφαλίσεων, όπως αυτές περιγράφονται στα κείμενα των πιστωτικών πολιτικών των χαρτοφυλακίων. Αναλυτικότερα, στις πιστωτικές πολιτικές αναφέρονται διακριτά όλες οι αποδεκτές για εποπτικούς σκοπούς εξασφαλίσεις ως μορφές πιστωτικής προστασίας, οι βασικότερες κατηγορίες των οποίων είναι οι ακόλουθες:

- Προσημειώσεις υποθήκης επί κατοικιών
- Υποθήκευση και ενεχυρίαση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης όπως εγκαταστάσεων, πλοίων, οχημάτων, αποθεμάτων και απαιτήσεων εισπρακτέων
- Ενεχυρίαση επί χρηματοοικονομικών μέσων όπως χρεωστικών και μετοχικών τίτλων
- Εξασφαλίσεις μετρητών
- Κρατικές, τραπεζικές ή προσωπικές εγγυήσεις.
- Πιστωτικά παράγωγα

Η Τράπεζα με στόχο τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης και παρακολούθησης των εξασφαλίσεων που λαμβάνονται σε ασφάλεια επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων και δανείων προς ιδιώτες, αλλά και για την κάλυψη των απαιτήσεων του νέου εποπτικού πλαισίου Βασιλεία II έχει αναπτύξει μηχανογραφικό σύστημα διαχείρισης των εξασφαλίσεων. Μέσω του εν λόγω συστήματος παρέχεται η δυνατότητα άντλησης πληροφόρησης για τις εξασφαλίσεις σε διάφορα επίπεδα, παρακολουθούνται στοιχεία που είναι ουσιώδη για την ποιοτική αξιολόγηση της εξασφάλισης καθώς και στοιχεία που επιτρέπουν το διαρκή υπολογισμό της αξίας της (κατά την εισαγωγή και τρέχουσα) και κατ' επέκταση τον αυτόματο προσδιορισμό της διασφαλιστικής αξίας της εξασφάλισης.

Επιπλέον, μέσω του συστήματος διαχείρισης των εξασφαλίσεων παρέχεται η δυνατότητα άμεσης πληροφόρησης για τους κινδύνους που έχουν αναληφθεί ανά εγγυητή από εγγυήσεις επί πιστοδοτήσεων. Στο σύστημα καταχωρίζονται στοιχεία που επιτρέπουν τον ακριβή προσδιορισμό της εγγυήσης, με κύριους τύπους εγγυήσεων να είναι οι ακόλουθοι:

- Εγγυήσεις Τραπεζών

Η εξασφάλιση αυτή θεωρείται άριστης μορφής κάλυψης πιστωτικών κινδύνων και παρέχεται με έκδοση εγγυητικών επιστολών και ενέγγυων πιστώσεων από Τράπεζες του εσωτερικού ή εξωτερικού.

- Εγγύηση Δημοσίου

θεωρείται ρευστοποιήσιμη εξασφάλιση, εφόσον παρέχεται χωρίς επιφυλάξεις, μελλοντικές αιρέσεις και ειδικούς όρους, που η τήρησή τους αφορά σε εξωτερικούς από την Τράπεζα παράγοντες.

- Εγγύηση ΕΤΕΑΝ (πρώην ΤΕΜΠΜΕ)

θεωρείται θετική εξασφάλιση εφόσον η εγκριτική απόφαση του Ταμείου δεν περιλαμβάνει επιφυλάξεις, μελλοντικές αιρέσεις και ειδικούς όρους που αφορούν σε εξωτερικούς από την Τράπεζα παράγοντες.

Μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις και δάνεια σε επιχειρήσεις είναι γενικώς εξασφαλισμένα ενώ οι ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί σε ιδιώτες συνήθως δεν έχουν εξασφαλίσεις. Επιπρόσθετα, για να ελαχιστοποιηθεί η πιστωτική ζημία, ο Όμιλος ζητά πρόσθετες εξασφαλίσεις από τον αντισυμβαλλόμενο όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τις σχετικές απαιτήσεις.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Χρεωστικοί τίτλοι, έντοκα γραμμάτια και λοιπά αξιόγραφα γενικώς δεν έχουν εξασφαλίσεις.

Αποτίμηση ληφθεισών εξασφαλίσεων

Οι αποτιμήσεις των εξασφαλίσεων παρακολουθούνται και ενημερώνονται με βάση ανεξάρτητους εκτιμητές, τον ανεξάρτητο δείκτη αξίας ακινήτων όπως δημοσιεύθηκε και τις επίσημες εκθέσεις που εκπονούνται από την Τράπεζα Ελλάδος. Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική της Τράπεζας, η ύπαρξη και η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα και ο στόχος των εκτιμήσεων καθορίζονται από τις αρμόδιες εγκριτικές υπηρεσίες και συνήθως δεν υπερβαίνουν διάστημα δύο ετών. Οι αποτιμήσεις των εξασφαλίσεων από ακίνητα συντονίζονται από το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών της Τράπεζας, το οποίο είναι ανεξάρτητο από τα τμήματα λιανικής και Εταιρικής Τραπεζικής. Οι αποτιμήσεις πραγματοποιούνται από εξειδικευμένους και

κατάλληλα εκπαιδευμένους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, οι οποίοι διορίζονται από το Τμήμα. Όσον αφορά τα δάνεια λιανικής τραπεζικής εσωτερικού, όλες οι εξασφαλίσεις με οικιστικά ακίνητα αποτιμούνται ετησίως με βάση τους επικαιροποιημένους δείκτες Propindex.

Επιπλέον, σύμφωνα με την μεθοδολογία του Ομίλου για το σχηματισμό προβλέψεων απομείωσης, οι μονάδες που είναι υπεύθυνες για την εκτίμηση της απομείωσης πρέπει να διασφαλίζουν ότι σε περιπτώσεις όπου οι ταμειακές ροές αναμένονται από εκποίηση εξασφαλίσεων, η αποτίμηση τους βασίζεται σε μια πρόσφατη (εντός του τρέχοντος έτους) ανεξάρτητη εκτίμηση από εξειδικευμένο εκτιμητή, εκτός εάν το ύψος του δανείου είναι σημαντικά χαμηλότερο από την αξία των εξασφαλίσεων.

Ανάλυση των ληφθέντων εξασφαλίσεων και εγγυήσεων - Όμιλος

	31.12.2013					31.12.2012				
	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας		Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων		
Λιανική Τραπεζική	22.793	547	2.537	25.877	11.121	24.288	374	3.018	27.680	10.352
Επιχειρηματική Τραπεζική	7.450	1.898	5.755	15.103	6.745	6.170	2.716	4.760	13.646	5.700
Δημόσιος Τομέας	56	19	524	599	21	34	20	661	715	40
Σύνολο	30.299	2.464	8.816	41.579	17.887	30.492	3.110	8.439	42.041	16.092

Ανάλυση των ληφθέντων εξασφαλίσεων και εγγυήσεων - Τράπεζα

	31.12.2013				Αξία εγγυήσεων	31.12.2012				
	Αξία εξασφαλίσεων			Σύνολο εξασφαλίσεων		Αξία εξασφαλίσεων			Αξία εγγυήσεων	
Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων		Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων		
Λιανική Τραπεζική	18.174	159	1.769	20.102	11.121	18.624	124	1.811	20.559	10.352
Επιχειρηματική Τραπεζική	4.389	1.238	2.734	8.361	6.611	3.785	1.798	2.479	8.062	5.611
Δημόσιος Τομέας	56	19	521	596	21	34	20	656	710	40
Σύνολο	22.619	1.416	5.024	29.059	17.753	22.443	1.942	4.946	29.331	16.003

Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων

Ο Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων απεικονίζει την σχέση του δανείου και της αξίας του ακινήτου που κατέχεται ως εξασφάλιση. Παρακάτω απεικονίζεται ο Δείκτης για το χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Μικρότερο από 50%	5.397	6.410	4.811	5.708
50%-70%	4.717	5.705	3.611	4.317
71%-80%	3.229	3.748	2.194	2.613
81%-90%	2.318	2.528	2.132	2.246
91%-100%	2.275	2.195	1.862	1.647
101%-120%	2.468	1.629	2.304	1.531
121%-150%	1.347	804	1.118	566
Μεγαλύτερο από 150%	754	452	525	239
Σύνολο	22.505	23.471	18.557	18.867
Μέσος όρος του Δείκτη	74,7%	69,8%	74,5%	67,2%

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, τα περιουσιακά στοιχεία από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων ανήλθαν σε ποσό €270 εκατ. (2012: €213 εκατ.). Τα αντίστοιχα ποσά για την Τράπεζα είναι €105 εκατ. (2012: €79 εκατ.).

Κατά τη διάρκεια του 2013, περιουσιακά στοιχεία ποσού €50 εκατ. (2012: €93 εκατ.) περιήλθαν στην κυριότητα του Ομίλου από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων. Τα αντίστοιχα ποσά για την Τράπεζα είναι €30 εκατ. (2012: €1 εκατ.).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Όλες σχεδόν οι ανακτηθείσες εξασφαλίσεις αφορούν σε ακίνητα. Τα ακίνητα που ανακτήθηκαν εκποιούνται το συντομότερο δυνατό. Τα ανωτέρω ακίνητα εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού, έκτος των ακινήτων τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών τα οποία εμφανίζονται στα ακίνητα επενδύσεων.

4.2.7 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η πιστωτική ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών συνοψίζεται ως ακολούθως:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	Μη απομειωμένα		Απομειωμένα		Σύνολο πριν από προβλέψεις απομειώσεως	Πρόβλεψη απομειώσεως		Σύνολο πρόβλεψης απομειώσεως	Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
	Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση			
Λιανική Τραπεζική	23.927	4.326	555	14.381	43.189	(286)	(5.111)	(5.397)	37.792	25.875
Στεγαστικά δάνεια	13.000	2.451	154	6.900	22.505	(59)	(954)	(1.013)	21.492	20.989
Καταναλωτικά δάνεια	4.062	922	77	3.572	8.633	(33)	(2.188)	(2.221)	6.412	1.053
Πιστωτικές κάρτες	3.721	549	1	1.420	5.691	-	(934)	(934)	4.757	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	3.144	404	323	2.489	6.360	(194)	(1.035)	(1.229)	5.131	3.833
Επιχειρηματική Τραπεζική	17.326	1.830	4.867	1.787	25.810	(2.928)	(449)	(3.377)	22.433	15.104
Μεγάλες επιχειρήσεις	11.736	724	2.380	640	15.480	(1.567)	(58)	(1.625)	13.855	8.152
Μεσαίες επιχειρήσεις	5.590	1.106	2.487	1.147	10.330	(1.361)	(391)	(1.752)	8.578	6.952
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	6.910	18	141	35	7.104	(79)	-	(79)	7.025	600
Ελλάδα	6.662	16	139	35	6.852	(79)	-	(79)	6.773	600
Άλλες χώρες	248	2	2	-	252	-	-	-	252	-
Σύνολο	48.163	6.174	5.563	16.203	76.103	(3.293)	(5.560)	(8.853)	67.250	41.579

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	Μη απομειωμένα		Απομειωμένα		Σύνολο πριν από προβλέψεις απομειώσεως	Πρόβλεψη απομειώσεως		Σύνολο πρόβλεψης απομειώσεως	Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
	Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση			
Λιανική Τραπεζική	27.656	4.840	744	12.215	45.455	(388)	(4.497)	(4.885)	40.570	27.679
Στεγαστικά δάνεια	15.025	2.758	139	5.549	23.471	(51)	(940)	(991)	22.480	22.571
Καταναλωτικά δάνεια	4.666	944	55	3.319	8.984	(44)	(1.841)	(1.885)	7.099	1.010
Πιστωτικές κάρτες	4.876	645	4	1.200	6.725	(3)	(911)	(914)	5.811	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	3.089	493	546	2.147	6.275	(290)	(805)	(1.095)	5.180	4.098
Επιχειρηματική Τραπεζική	17.611	1.870	3.242	1.104	23.827	(1.992)	(279)	(2.271)	21.556	13.647
Μεγάλες επιχειρήσεις	12.702	965	1.857	434	15.958	(1.234)	(64)	(1.298)	14.660	8.603
Μεσαίες επιχειρήσεις	4.909	905	1.385	670	7.869	(758)	(215)	(973)	6.896	5.044
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	632	9	6.979	3	7.623	(614)	-	(614)	7.009	715
Ελλάδα	395	7	6.979	3	7.384	(614)	-	(614)	6.770	715
Άλλες χώρες	237	2	-	-	239	-	-	-	239	-
Σύνολο	45.899	6.719	10.965	13.322	76.905	(2.994)	(4.776)	(7.770)	69.135	42.041

Ο Όμιλος παρακολουθεί ενεργά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του, χρησιμοποιώντας διάφορους δείκτες πιστωτικής ποιότητας. Οι μέρες καθυστέρησης είναι ο πιο σημαντικός δείκτης ποιότητας για τα χαρτοφυλάκια στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων καθώς και για το χαρτοφυλάκιο πιστωτικών καρτών. Σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική μας, ο αριθμός των ημερών σε καθυστέρηση είναι ο βασικός παράγοντας που εκτιμά ο Όμιλος κατά τον καθορισμό της ενδεδειγμένης πορείας δράσης.

Οι δείκτες που θεωρούνται ως πιο σημαντικοί για τις χορηγήσεις σε μικρές καθώς και μεγάλες επιχειρήσεις είναι η τήρηση των συμβατικών όρων και η αξιολόγηση της πιστοληπτικής διαβάθμισης. Η κλίμακα αξιολόγησης για τα επιχειρηματικά δάνεια και τα δάνεια σε Μικρές Επιχειρήσεις αντιστοιχεί στην πιθανότητα αθέτησης. Πελάτες που ταξινομούνται ως "Υψηλής διαβάθμισης" έχουν πολύ χαμηλή πιθανότητα αθέτησης (κάτω του 1%), εκείνοι που ταξινομούνται ως «ικανοποιητικής διαβάθμισης» έχουν χαμηλή έως μέτρια πιθανότητα αθέτησης ενώ οι πελάτες που έχουν ταξινομηθεί ως «Υπό παρακολούθηση» έχουν υψηλότερη πιθανότητα αθέτησης.

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	Υψηλής διαβάθμισης	Ικανοποιητικής διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)		Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
			Υψηλότερο κινδύνου	Σύνολο		
Λιανική Τραπεζική	21.713	1.684	530	23.927	14.946	
Στεγαστικά δάνεια	13.000	-	-	13.000	12.298	
Καταναλωτικά δάνεια	4.062	-	-	4.062	590	
Πιστωτικές κάρτες	3.721	-	-	3.721	-	
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	930	1.684	530	3.144	2.058	
Επιχειρηματική Τραπεζική	5.180	10.322	1.824	17.326	9.682	
Μεγάλες επιχειρήσεις	3.334	7.453	949	11.736	5.842	
Μεσαίες επιχειρήσεις	1.846	2.869	875	5.590	3.840	
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	80	6.821	9	6.910	509	
Ελλάδα	48	6.605	9	6.662	509	
Άλλες χώρες	32	216	-	248	-	
Σύνολο	26.973	18.827	2.363	48.163	25.137	

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Υψηλής διαβάθμισης	Ικανοποιητικής διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
Λιανική Τραπεζική	25.275	1.734	647	27.656	16.867
Στεγαστικά δάνεια	15.025	-	-	15.025	14.072
Καταναλωτικά δάνεια	4.666	-	-	4.666	626
Πιστωτικές κάρτες	4.876	-	-	4.876	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	708	1.734	647	3.089	2.169
Επιχειρηματική Τραπεζική	4.356	11.639	1.616	17.611	9.691
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.944	8.798	960	12.702	6.618
Μεσαίες επιχειρήσεις	1.412	2.841	656	4.909	3.073
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	57	325	250	632	270
Ελλάδα	54	91	250	395	270
Άλλες χώρες	3	234	-	237	-
Σύνολο	29.688	13.698	2.513	45.899	26.828

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα		Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Άλλες χώρες	
1-30 μέρες	1.349	653	457	261	368	602	11	2	3.703
31-60 μέρες	429	148	67	75	70	107	-	-	896
61-90 μέρες	267	81	25	61	133	156	4	-	727
91-180 μέρες	347	1	-	1	21	106	-	-	476
Πάνω από 180 μέρες	59	39	-	6	132	135	1	-	372
Σύνολο	2.451	922	549	404	724	1.106	16	2	6.174
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	2.213	122	-	251	504	702	14	-	3.806

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα		Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Άλλες χώρες	
1-30 μέρες	1.355	611	540	305	514	443	2	-	3.770
31-60 μέρες	530	187	83	99	108	83	5	-	1.095
61-90 μέρες	343	104	22	60	57	69	-	-	655
91-180 μέρες	494	39	-	-	32	103	-	2	670
Πάνω από 180 μέρες	36	3	-	29	254	207	-	-	529
Σύνολο	2.758	944	645	493	965	905	7	2	6.719
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	2.693	138	-	302	689	763	6	-	4.591

Απομειωμένα δάνεια

Ως απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ορίζονται τα εξής:

- Δάνεια με ατομική αξιολόγηση
- Δάνεια με συλλογική αξιολόγηση με μια από τις παρακάτω ενδείξεις:
 - ο δάνεια για τα οποία οι τόκοι, τα κεφάλαια ή κάποιο άλλο ποσό σχετικό με το δάνειο βρίσκεται σε καθυστέρηση για
 - 90 ημέρες για όλα τα δάνεια εκτός των στεγαστικών και
 - 180 ημέρες για τα στεγαστικά
 - ο Δάνεια τα οποία έχουν ρυθμιστεί και δεν έχει παρέλθει η δοκιματική περίοδος.
 - ο Δάνεια για τα οποία η Διοίκηση πιστεύει ότι υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης

Μεταφορά των δανείων στη κατηγορία των μη απομειωμένων

Τα απομειωμένα δάνεια μπορούν να χαρακτηριστούν ως μη απομειωμένα εφόσον υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που δικαιολογούν την αποκατάσταση των δανείων αυτών. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη δοκιμαστικής περιόδου για την αποκατάσταση ενός δανείου. Συνήθως τα επιχειρηματικά δάνεια με ατομική αξιολόγηση μπορούν να αποκατασταθούν ως μη απομειωμένα όταν η κατάσταση του πελάτη έχει βελτιωθεί τόσο ώστε να είναι πιθανή η πλήρης αποπληρωμή σύμφωνα με τους αρχικούς ή τους τυχόν τροποποιημένους συμβατικούς όρους. Τα δάνεια λιανικής τραπεζικής παρακολουθούνται με βάση τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από τους πελάτες εκτός εάν έχουν ρυθμιστεί. Σε περίπτωση που τα δάνεια έχουν ρυθμιστεί παρουσιάζονται ως απομειωμένα μέχρι να παρέλθει η δοκιματική περίοδος.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ενηλικίωση απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μετά προβλέψεων Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	Λιανική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Επιχειρηματική Τραπεζική		Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα		Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες		Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Άλλες χώρες	
Ενήμερα	1.134	342	171	320	410	302	78	-	2.757
1-30 μέρες	541	172	87	105	177	251	1	-	1.334
31-60 μέρες	324	80	42	41	16	50	-	-	553
61-90 μέρες	212	41	17	37	125	85	-	-	517
91-180 μέρες	304	129	57	203	53	151	3	-	900
Πάνω από 180 μέρες	3.573	701	130	906	598	1.075	13	1	6.997
Σύνολο	6.088	1.465	504	1.612	1.379	1.914	95	1	13.058
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	6.478	341	-	1.524	1.806	2.410	77	-	12.636

Μεταβολή απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών Όμιλος

Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2013	Λιανική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Επιχειρηματική Τραπεζική		Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα		Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες		Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Άλλες χώρες	
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2013	5.688	3.374	1.204	2.693	2.291	2.055	6.982	-	24.287
Απόκτηση απομειωμένων δανείων	94	24	2	412	338	407	-	-	1.277
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	1.754	753	743	74	833	1.545	4	2	5.708
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(401)	(229)	(2)	(210)	(72)	(47)	(6.790)	-	(7.751)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια*	(63)	(119)	(178)	(119)	(195)	(273)	(2)	-	(949)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(18)	(31)	(30)	(4)	(110)	(26)	(20)	-	(239)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	-	(59)	(156)	-	(1)	(1)	-	-	(217)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	(64)	(162)	(34)	(64)	(26)	-	-	(350)
Σύνολο απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων 31.12.2013	7.054	3.649	1.421	2.812	3.020	3.634	174	2	21.766
Πρόβλεψη απομείωσης	(966)	(2.184)	(917)	(1.200)	(1.641)	(1.720)	(79)	(1)	(8.708)
Καθαρή αξία απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων της 31.12.2013	6.088	1.465	504	1.612	1.379	1.914	95	1	13.058

Αφορούν απομειωμένα δάνεια κατά την έναρξη χρήσης

Ο Όμιλος έχει πραγματοποιήσει έλεγχο απομείωσης σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο για όλα τα ανοίγματα προς το Ελληνικό Δημόσιο. Όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, σύμφωνα με την πολιτική υπολογισμού προβλέψεων, υπολογίζεται πρόβλεψη απομείωσης με βάση τις κατάλληλες παραμέτρους κινδύνου. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι παράμετροι κινδύνου ήταν αμελητέοι και δεν αποτελούσαν αντικειμενική ένδειξη απομείωσης.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ενηλικίωση απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μετά προβλέψεων - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	Άλλες χώρες	Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα		
Ενήμερα	799	329	-	327	362	160	6.338	-	8.315
1-30 μέρες	455	156	-	82	77	148	2	-	920
31-60 μέρες	276	86	49	29	8	45	-	-	493
61-90 μέρες	180	53	25	29	10	17	-	-	314
91-180 μέρες	347	214	42	137	93	90	-	-	923
Πάνω από 180 μέρες	2.713	676	188	1.009	483	631	27	-	5.727
Σύνολο	4.770	1.514	304	1.613	1.033	1.091	6.367	-	16.692
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	5.806	246	-	1.627	1.296	1.208	439	-	10.622

Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δάνειων και απαιτήσεων κατά πελατών- Όμιλος

	31.12.2013			31.12.2012		
	Έσοδο από τόκους εκτος μεταβολής της παρούσας αξίας	Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	Σύνολο εσόδων από τόκους	Έσοδο από τόκους εκτος μεταβολής της παρούσας αξίας	Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.833	239	3.072	2.877	211	3.088
Επιχειρηματική Τραπεζική	1.610	5	1.615	1.973	9	1.982
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	197	-	197	201	-	201
Σύνολο εσόδων από τόκους	4.640	244	4.884	5.051	220	5.271

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Μη απομειωμένα		Απομειωμένα		Σύνολο πριν από προβλέψεις	Πρόβλεψη απομείωσης		Σύνολο πρόβλεψης απομείωσης	Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
	Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	ατομική αξιολόγηση	συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση			
Λιανική Τραπεζική	13.348	2.680	254	12.827	29.109	(155)	(4.384)	(4.539)	24.570	20.101
Στεγαστικά δάνεια	9.838	1.922	-	6.798	18.558	-	(933)	(933)	17.625	17.299
Καταναλωτικά δάνεια	1.493	385	-	3.003	4.881	-	(1.831)	(1.831)	3.050	392
Πιστωτικές κάρτες	584	134	-	678	1.396	-	(645)	(645)	751	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	1.433	239	254	2.348	4.274	(155)	(975)	(1.130)	3.144	2.410
Επιχειρηματική Τραπεζική	12.028	977	3.159	1.182	17.346	(2.177)	(343)	(2.520)	14.826	8.362
Μεγάλες επιχειρήσεις	9.352	427	1.676	428	11.883	(1.295)	(35)	(1.330)	10.553	4.972
Μεσαίες επιχειρήσεις	2.676	550	1.483	754	5.463	(882)	(308)	(1.190)	4.273	3.390
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	6.824	12	139	35	7.010	(79)	-	(79)	6.931	596
Ελλάδα	6.662	12	139	35	6.848	(79)	-	(79)	6.769	596
Άλλες χώρες	162	-	-	-	162	-	-	-	162	-
Σύνολο	32.200	3.669	3.552	14.044	53.465	(2.411)	(4.727)	(7.138)	46.327	29.059

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών -Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Μη απομειωμένα		Απομειωμένα		Σύνολο πριν από προβλέψεις	Πρόβλεψη απομείωσης		Σύνολο πρόβλεψης απομείωσης	Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
	Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	ατομική αξιολόγηση	συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση			
Λιανική Τραπεζική	14.919	3.060	176	10.732	28.887	(106)	(3.640)	(3.746)	25.141	20.559
Στεγαστικά δάνεια	11.174	2.230	-	5.463	18.867	-	(920)	(920)	17.947	18.260
Καταναλωτικά δάνεια	1.784	406	-	2.749	4.939	-	(1.470)	(1.470)	3.469	282
Πιστωτικές κάρτες	645	189	-	636	1.470	-	(537)	(537)	933	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	1.316	235	176	1.884	3.611	(106)	(713)	(819)	2.792	2.017
Επιχειρηματική Τραπεζική	12.953	902	2.120	656	16.631	(1.470)	(207)	(1.677)	14.954	8.061
Μεγάλες επιχειρήσεις	10.098	438	1.216	159	11.911	(945)	(22)	(967)	10.944	5.199
Μεσαίες επιχειρήσεις	2.855	464	904	497	4.720	(525)	(185)	(710)	4.010	2.862
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	536	1	6.979	3	7.519	(614)	-	(614)	6.905	711
Ελλάδα	395	1	6.979	3	7.378	(614)	-	(614)	6.764	711
Άλλες χώρες	141	-	-	-	141	-	-	-	141	-
Σύνολο	28.408	3.963	9.275	11.391	53.037	(2.190)	(3.847)	(6.037)	47.000	29.331

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών -Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Υψηλής διαβάθμισης	Ικανοποιητικής διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
Στεγαστικά δάνεια	9.838	-	-	9.838	9.304
Καταναλωτικά δάνεια	1.493	-	-	1.493	154
Πιστωτικές κάρτες	584	-	-	584	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	181	794	458	1.433	890
Επιχειρηματική Τραπεζική	5.070	5.945	1.013	12.028	5.211
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.167	4.572	613	9.352	3.601
Μεσαίες επιχειρήσεις	903	1.373	400	2.676	1.610
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	70	6.745	9	6.824	509
Ελλάδα	48	6.605	9	6.662	509
Άλλες χώρες	22	140	-	162	-
Σύνολο	17.236	13.484	1.480	32.200	16.068

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών -Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Υψηλής διαβάθμισης	Ικανοποιητικής διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο	Αξία εξασφαλίσεων
Στεγαστικά δάνεια	11.174	-	-	11.174	10.435
Καταναλωτικά δάνεια	1.784	-	-	1.784	101
Πιστωτικές κάρτες	645	-	-	645	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	38	762	516	1.316	819
Επιχειρηματική Τραπεζική	2.781	8.942	1.230	12.953	5.713
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.112	7.310	676	10.098	4.158
Μεσαίες επιχειρήσεις	669	1.632	554	2.855	1.555
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	55	231	250	536	270
Ελλάδα	54	91	250	395	270
Άλλες χώρες	1	140	-	141	-
Σύνολο	16.477	9.935	1.996	28.408	17.338

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλω- τικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
1-30 μέρες	995	248	97	147	167	216	11	1.882
31-60 μέρες	327	60	24	48	36	59	-	554
61-90 μέρες	207	37	13	44	99	113	-	513
90-180 μέρες	334	1	-	-	21	79	-	435
Πάνω από 180 μέρες	59	39	-	-	104	83	1	286
Σύνολο	1.922	385	134	239	427	550	12	3.670
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	1.765	23	-	136	267	318	11	2.520

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλω- τικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
1-30 μέρες	1.051	230	130	150	108	158	1	1.828
31-60 μέρες	421	82	38	57	55	50	-	703
61-90 μέρες	262	55	21	28	47	44	-	457
90-180 μέρες	474	39	-	-	29	66	-	608
Πάνω από 180 μέρες	22	-	-	-	199	146	-	367
Σύνολο	2.230	406	189	235	438	464	1	3.963
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	2.216	21	-	106	353	412	2	3.110

Ενηλικίωση απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μετά προβλέψεων - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλω- τικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
Ενήμερα	1.117	269	0	319	404	241	77	2.427
1-30 μέρες	590	139	0	77	16	128	2	952
31-60 μέρες	314	70	-	31	8	12	-	435
61-90 μέρες	205	34	-	28	75	69	-	411
90-180 μέρες	290	105	8	188	14	65	3	673
Πάνω από 180 μέρες	3.394	575	37	853	264	553	13	5.689
Σύνολο	5.910	1.192	45	1.496	781	1.068	95	10.587
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	6.230	215	-	1.384	1.104	1.462	76	10.471

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Μεταβολή απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών -Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	Σύνολο
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2013	5.463	2.749	636	2.060	1.375	1.401	6.982	20.666
Απόκτηση απομειωμένων δανείων	94	24	1	413	336	344	-	1.212
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	1.658	486	74	399	433	533	4	3.587
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(393)	(227)	-	(206)	(5)	-	(6.790)	(7.621)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια*	(13)	(10)	(23)	(64)	(8)	(21)	(2)	(141)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(11)	(19)	(10)	-	(26)	(20)	(20)	(106)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Σύνολο απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων 31.12.2013	6.798	3.003	678	2.602	2.104	2.237	174	17.596
Πρόβλεψη απομείωσης	(888)	(1.811)	(633)	(1.106)	(1.323)	(1.169)	(79)	(7.009)
Καθαρή αξία απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων της 31.12.2013	5.910	1.192	45	1.496	781	1.068	95	10.587

*Αφορούν απομειωμένα δάνεια κατά την έναρξη χρήσης

Ο Όμιλος έχει πραγματοποιήσει έλεγχο απομείωσης σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο για όλα τα ανοίγματα προς το Ελληνικό Δημόσιο. Όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, σύμφωνα με την πολιτική υπολογισμού προβλέψεων, υπολογίζεται πρόβλεψη απομείωσης με βάση τις κατάλληλες παραμέτρους κινδύνου. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι παράμετροι κινδύνου ήταν αμελητέοι και δεν αποτελούσαν αντικειμενική ένδειξη απομείωσης.

Ενηλικίωση απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μετά προβλέψεων - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Λιανική Τραπεζική			Επιχειρηματική Τραπεζική			Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	Σύνολο	
	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα		Άλλες χώρες
Ενήμερα	781	280	-	307	300	123	6.338	-	8.129
1-30 μέρες	441	141	-	48	8	62	2	-	702
31-60 μέρες	265	72	-	18	2	9	-	-	366
61-90 μέρες	173	45	-	17	-	4	-	-	239
90-180 μέρες	333	187	11	101	45	64	-	-	741
Πάνω από 180 μέρες	2.616	566	101	760	65	428	27	-	4.563
Σύνολο	4.609	1.291	112	1.251	420	690	6.367	-	14.740
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	5.609	160	-	1.092	688	895	439	-	8.883

Ανάλυση Εσόδων από Τόκους από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών- Τράπεζα

	31.12.2013			31.12.2012			Σύνολο εσόδων από τόκους
	Έσοδο από τόκους εκτός μεταβολής της παρούσας αξίας	Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	Σύνολο εσόδων από τόκους	Έσοδο από τόκους εκτός μεταβολής της παρούσας αξίας	Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	Σύνολο εσόδων από τόκους	
Λιανική Τραπεζική	796	201	997	999	195	1.194	1.194
Επιχειρηματική Τραπεζική	949	21	970	1.021	16	1.037	1.037
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	193	-	193	199	-	199	199
Σύνολο εσόδων από τόκους	1.938	222	2.160	2.219	211	2.430	2.430

Ρυθμίσεις

Οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που αναγνωρίζεται οικονομική αδυναμία του οφειλέτη να εξυπηρετήσει το δάνειο σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της δανειακής σύμβασης. Οι ρυθμίσεις προσβλέπουν στην διευκόλυνση αποπληρωμής των οφειλών ή αναχρηματοδότησης της σύμβασης, συνολικά ή τροποποιεί τους όρους της δανειακής σύμβασης ώστε να μπορέσει ο οφειλέτης να εξυπηρετήσει ή να αναχρηματοδοτήσει το δάνειο, είτε ολικώς είτε μερικώς.

Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής (Στεγαστική Πίστη, Καταναλωτική Πίστη, Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις), τα προγράμματα ρύθμισης αφορούν κυρίως σε επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου σε συνδυασμό με μείωση της δόσης η οποία επιτυγχάνεται είτε μέσω σχήματος κλασματικών δόσεων όπου ο οφειλέτης καταβάλλει ποσοστό της προβλεπόμενης δόσης το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 10% και 70% είτε μέσω δυνατότητας «περιόδου χάριτος» με υποχρεωτική καταβολή μόνο τόκων για μέγιστο διάστημα 24 μηνών. Τα συγκεκριμένα προγράμματα παρέχουν επίσης την δυνατότητα έκπτωσης επί των τόκων του αρ.88 Ν 3601/1.8.2007.

Για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο τα προγράμματα ρύθμισης που εφαρμόζονται ποικίλουν μεταξύ επέκτασης διάρκειας δανείου η οποία προσαρμόζεται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και στην δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη, παροχής περιόδου χάριτος, συνήθως μέχρι 12 μήνες, ή μετατροπή του είδους δανεισμού από βραχυχρόνιο σε μακροχρόνιο.

Τόσο για το Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο, όσο και για τα Χαρτοφυλάκια της Λιανικής Τραπεζικής, στα αντίστοιχα εγχειρίδια Πιστωτικής Πολιτικής υφίστανται καταγεγραμμένες οδηγίες – διαδικασίες με τις οποίες αποτυπώνονται πλήρως το σύνολο των παρεχόμενων προϊόντων ρύθμισης, οι προϋποθέσεις ένταξης των πιστούχων, και ο χειρισμός των αναδιαρθρωμένων και ρυθμισμένων δανείων από το στάδιο της έγκρισης μέχρι και τα στάδια της παρακολούθησης, διαχείρισης και καταγγελίας. Περιγράφονται επίσης με σαφήνεια τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθώς και οι εμπλεκόμενες μονάδες διαχείρισης.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις τα οποία έχουν ρυθμιστεί διακρίνονται από το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο και παρακολουθούνται ξεχωριστά από την Διοίκηση. Για παράδειγμα, εξετάζεται η εξέλιξη των ρυθμισμένων δανείων βάσει των νέων

αθετήσεων, αναγνωρίζονται τα αίτια και όπου απαιτείται επαναπροσδιορίζεται η πολιτική ρυθμίσεων ώστε να εναρμονίζεται με την αρνητική χρηματοοικονομική συγκυρία.

Οι απαιτήσεις οι οποίες έχουν ρυθμιστεί θεωρούνται απομειωμένες μέχρι να παρέλθει η δοκιμαστική περίοδος. Η δοκιμαστική περίοδος λήγει όταν το δάνειο παραμένει σε καθυστέρηση μικρότερη των 30 ημερών για 12 συνεχόμενους μήνες μετά την ρύθμιση. Σε κάθε περίπτωση που διαπιστωθεί παραβίαση των όρων της ρύθμισης σε οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια της ως άνω περιόδου, αυτό οδηγεί σε επανεκκίνηση της περιόδου που ο πιστούχος θα πρέπει να παραμείνει με την ένδειξη «σε ρύθμιση». Στα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών υπολογίζεται πρόβλεψη απομείωσης ξεχωριστά για κάθε χαρτοφυλάκιο. Η μεθοδολογία υπολογισμού βασίζεται στην παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών εισροών λαμβάνοντας υπόψη την διαθέσιμη πληροφόρηση την στιγμή της εκτίμησης. Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη την μέση ετήσια συχνότητα αθέτησης ενώ για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται σε εξατομικευμένη βάση ανά δανειολήπτη καθώς η ρύθμιση αποτελεί ένδειξη απομείωσης για εξατομικευμένη αξιολόγηση. Για τους δανειολήπτες οι οποίοι ανήκουν μεν στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο αλλά τα υπόλοιπα δεν εμπίπτουν στα κριτήρια εξατομικευμένης αξιολόγησης, η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται συλλογικά βάσει της πιθανότητας αθέτησης η οποία αντιστοιχεί στην εσωτερική βαθμίδα διαβάθμισης.

Τα μέτρα ρύθμισης δεν οδηγούν σε αποαναγνώριση του αρχικού δανείου εκτός εάν το δάνειο μεταβάλλεται κατά τέτοιο τρόπον ώστε οι όροι της νέας ή τροποποιημένης σύμβασης είναι ουσιαστικά διαφορετικοί από εκείνους της αρχικής σύμβασης. Παραδείγμα σημαντικών αλλαγών στους αρχικούς όρους της σύμβασης, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν στην αποαναγνώριση του αρχικού δανείου είναι ένα μη εξασφαλισμένο δάνειο να γίνεται πλήρως εξασφαλισμένο.

Στις περιπτώσεις αυτές, το νέο δάνειο θα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του αρχικού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου δανείου, εφόσον υπάρχει, αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση των συνολικών εσόδων.

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης

Είδη ρύθμισης	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	3.666	2.345	3.389	2.113
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	3.268	2.961	2.657	2.627
Επέκταση διάρκειας δανείου	564	256	425	108
Μετάθεση Πληρωμής τόκου	455	267	447	255
Λοιπά μέτρα ρύθμισης	99	34	25	-
Συνολική καθαρή αξία	8.052	5.863	6.943	5.103

Ανάλυση Ρυθμίσεων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα- Όμιλος

	31.12.2013			31.12.2012		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	48.163	-	-	45.899	-	-
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	6.174	-	-	6.719	-	-
Απομειωμένα	21.766	10.229	47%	24.287	7.153	29%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	76.103	10.229	13%	76.905	7.153	9%
Πρόβλεψη Απομείωσης - Ατομική	(3.293)	(954)	29%	(2.994)	(400)	13%
Πρόβλεψη Απομείωσης- Συλλογική	(5.560)	(1.223)	22%	(4.776)	(890)	19%
Σύνολο	67.250	8.052	12%	69.135	5.863	8%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	41.579	6.843	16%	42.041	5,215	12%
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	1.135	73	6%			

Τα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνουν υπόλοιπα με καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών (180 ημέρες για τα στεγαστικά δάνεια) τα οποία έχουν ρυθμιστεί.

	31.12.2013	31.12.2012
Στεγαστικά δάνεια	2.643	2.140
Καταναλωτικά δάνεια	727	724
Πιστωτικές κάρτες	319	80
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	540	481
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	1.504	767
Σύνολο	5.733	4.192

Ανάλυση Ρυθμίσεων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα-Τράπεζα

	31.12.2013			31.12.2012		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	32.199	-	-	28.408	-	-
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	3.669	-	-	3.963	-	-
Απομειωμένα	17.596	8.948	51%	20.666	6.242	30%
Πρόβλεψη Απομείωσης- Ατομική	53.464	8.948	17%	53.037	6.242	12%
Πρόβλεψη Απομείωσης- Συλλογική	(2.411)	(827)	34%	(2.190)	(294)	13%
Σύνολο	(4.727)	(1.178)	25%	(3.847)	(845)	22%
Συνολική καθαρή αξία	46.326	6.943	15%	47.000	5.103	11%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	29.059	6.191	21%	29.330	4.687	16%
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	691	52	8%			

Τα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνουν δάνεια με καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών (180 ημέρες για τα στεγαστικά δάνεια) τα οποία έχουν ρυθμιστεί.

	31.12.2013	31.12.2012
Στεγαστικά δάνεια	2.598	2.102
Καταναλωτικά δάνεια	634	637
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	489	438
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	1.131	413
Σύνολο	4.852	3.590

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Συμφωνία Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών

	31.12.2013	
	Όμιλος	Τράπεζα
Υπόλοιπο κατά την 1.1.2013	5.863	5.103
Αποκτήσεις δανείων	282	273
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.968	1.971
Έσοδα από τόκους	182	179
Αποπληρωμές Δανείων και απαιτήσεων	(456)	(97)
Δανείων και απαιτήσεων που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(531)	(381)
Διαγραφές Δανείων και απαιτήσεων	(60)	(53)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	(73)	(52)
Συναλλαγματικές διαφορές	(123)	-
Υπόλοιπο κατά την 31.12.2013	8.052	6.943

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά κατηγορία

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Λιανική Τραπεζική	6.202	4.786	5.669	4.463
Στεγαστικά δάνεια	3.974	2.964	3.918	2.916
Καταναλωτικά δάνεια	1.040	940	938	842
Πιστωτικές κάρτες	315	74	-	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	873	808	813	705
Επιχειρηματική Τραπεζική	1.767	1.057	1.191	620
Μεγάλες επιχειρήσεις	915	619	638	351
Μεσαίες επιχειρήσεις	852	438	553	269
Δημόσιος Τομέας	83	20	83	20
Ελλάδα	83	20	83	20
Συνολική καθαρή αξία	8.052	5.863	6.943	5.103

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά Γεωγραφική Περιοχή

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Ελλάδα	7.067	5.170	6.891	5.035
Τουρκία	608	356	-	-
Νοτιοανατολική Ευρώπη	375	335	52	68
Λοιπές χώρες	2	2	-	-
Συνολική καθαρή αξία	8.052	5.863	6.943	5.103

4.2.8 Κατανομή πιστωτικού κινδύνου των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Η κατανομή των δανείων και απαιτήσεων του Ομίλου και της Τράπεζας κατά γεωγραφική περιοχή και κλάδο, συνοψίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Η γεωγραφική κατανομή των δανείων και απαιτήσεων έχει βασιστεί στην γεωγραφική θέση της εγκριτικής μονάδας

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών, Απομειωμένα δάνεια και Προβλέψεις Απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου
2013

	Ελλάδα			Τουρκία			Νοτιανατολική Ευρώπη			Λουπές χώρες			Σύνολο		
	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη
Λιανική Τραπεζική	29.203	13.114	(4.549)	10.715	1.152	(528)	3.019	562	(263)	252	108	(57)	43.189	14.936	(5.397)
Στεγαστικά δάνεια	18.575	6.800	(933)	2.256	12	(6)	1.552	199	(65)	122	43	(9)	22.505	7.054	(1.013)
Καταναλωτικά δάνεια	4.895	3.003	(1.831)	2.403	272	(183)	1.258	320	(165)	77	54	(42)	8.633	3.649	(2.221)
Πιστωτικές κάρτες	1.395	678	(644)	4.132	720	(270)	157	18	(16)	7	5	(4)	5.691	1.421	(934)
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	4.338	2.633	(1.141)	1.924	148	(69)	52	25	(17)	46	6	(2)	6.360	2.812	(1.229)
Επιχειρηματική Τραπεζική	16.244	4.423	(2.482)	5.451	438	(141)	3.122	1.148	(509)	993	645	(245)	25.810	6.654	(3.377)
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	3.812	1.050	(618)	939	121	(42)	487	171	(79)	129	55	(21)	5.367	1.397	(760)
Βιοτεχνία	668	362	(171)	657	4	(6)	349	118	(58)	105	50	(24)	1.779	534	(259)
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	5.457	1.496	(820)	2.145	188	(36)	752	353	(141)	289	267	(116)	8.643	2.304	(1.113)
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	1.074	351	(237)	704	34	(34)	870	279	(118)	324	222	(61)	2.972	886	(450)
Ενέργεια	1.419	27	(11)	268	-	-	104	13	(7)	40	1	(1)	1.831	41	(19)
Τουρισμός	673	259	(111)	66	44	(7)	91	22	(12)	39	18	(8)	869	343	(138)
Ναυτιλία	1.968	435	(202)	11	10	(3)	16	15	(12)	-	-	-	1.995	460	(217)
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	244	61	(28)	232	14	(3)	160	37	(15)	55	19	(4)	691	131	(50)
Λουτά	929	382	(284)	429	23	(10)	293	140	(67)	12	13	(10)	1.663	558	(371)
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	6.966	174	(79)	51	-	-	85	2	-	2	-	-	7.104	176	(79)
Ελλάδα	6.852	174	(79)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.852	174	(79)
Άλλες χώρες	114	-	-	51	-	-	85	2	-	2	-	-	252	2	-
Σύνολο	52.413	17.711	(7.110)	16.217	1.590	(669)	6.226	1.712	(772)	1.247	753	(302)	76.103	21.766	(8.853)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών, Απομειωμένα δάνεια και Προβλέψεις Απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου
2012

	Ελλάδα			Τουρκία			Νοτιανατολική Ευρώπη			Λουπές χώρες			Σύνολο		
	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη
Λιανική Τραπεζική	29.055	10.986	(3.787)	12.168	945	(628)	3.963	965	(419)	269	63	(51)	45.455	12.959	(4.885)
Στεγαστικά δάνεια	18.877	5.459	(918)	2.904	13	(8)	1.560	202	(60)	130	14	(5)	23.471	5.688	(991)
Καταναλωτικά δάνεια	4.940	2.758	(1.477)	2.672	282	(214)	1.293	292	(154)	79	42	(40)	8.984	3.374	(1.885)
Πιστωτικές κάρτες	1.470	636	(536)	5.091	543	(355)	158	21	(19)	6	4	(4)	6.725	1.204	(914)
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	3.768	2.133	(856)	1.501	107	(51)	952	450	(186)	54	3	(2)	6.275	2.693	(1.095)
Επιχειρηματική Τραπεζική	14.506	2.827	(1.598)	5.841	403	(144)	2.443	793	(317)	1.037	323	(212)	23.827	4.346	(2.271)
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	3.381	804	(514)	1.087	83	(33)	351	94	(39)	238	43	(49)	5.057	1.024	(635)
Βιοτεχνία	723	276	(105)	540	58	(22)	245	103	(56)	1	-	(3)	1.509	437	(186)
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	4.747	981	(545)	2.221	63	(62)	563	222	(83)	366	182	(97)	7.897	1.448	(787)
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	930	232	(152)	591	55	(13)	737	202	(85)	269	82	(45)	2.527	571	(295)
Ενέργεια	1.365	2	(1)	435	-	-	57	3	(1)	51	1	-	1.908	6	(2)
Τουρισμός	400	75	(32)	30	70	(9)	62	16	(7)	39	10	(7)	531	171	(55)
Ναυτιλία	1.659	102	(45)	12	58	(2)	5	4	(2)	-	-	-	1.676	164	(49)
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	234	28	(19)	383	13	(2)	166	26	(7)	58	4	(4)	841	71	(32)
Λουπτά	1.067	327	(185)	542	3	(1)	257	123	(37)	15	1	(7)	1.881	454	(230)
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	7.492	6.982	(614)	53	-	-	68	-	-	10	-	-	7.623	6.982	(614)
Ελλάδα	7.384	6.982	(614)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.384	6.982	(614)
Άλλες χώρες	108	-	-	53	-	-	68	-	-	10	-	-	239	-	-
Σύνολο	51.053	20.795	(5.999)	18.062	1.348	(772)	6.474	1.758	(736)	1.316	386	(263)	76.905	24.287	(7.770)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών, Απομειωμένα δάνεια και Προβλέψεις Απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή-Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Ελλάδα			Τουρκία			Νοτιανατολική Ευρώπη			Λοιπές χώρες			Σύνολο		
	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη	Σύνολο	Απομει- ωμένα	Πρό- βλεψη
Λιανική Τραπεζική	29.102	13.081	(4.538)	-	-	-	-	-	-	7	-	(1)	29.109	13.081	(4.539)
Στεγαστικά δάνεια	18.558	6.798	(933)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.558	6.798	(933)
Καταναλωτικά δάνεια	4.874	3.003	(1.830)	-	-	-	-	-	-	7	-	(1)	4.881	3.003	(1.831)
Πιστωτικές κάρτες	1.396	678	(645)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.396	678	(645)
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	4.274	2.602	(1.130)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.274	2.602	(1.130)
Επιχειρηματική Τραπεζική	16.732	4.165	(2.469)	85	-	-	275	117	(45)	254	59	(6)	17.346	4.341	(2.520)
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	3.585	990	(601)	-	-	-	23	-	-	95	4	(4)	3.703	994	(605)
Βιοτεχνία	661	362	(171)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	662	362	(171)
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	6.373	1.337	(785)	6	-	-	25	13	(5)	80	55	(2)	6.484	1.405	(792)
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	1.006	336	(287)	-	-	-	208	94	(37)	41	-	-	1.255	430	(324)
Ενέργεια	1.371	26	(11)	77	-	-	-	-	-	7	-	-	1.455	26	(11)
Τουρισμός	662	253	(109)	-	-	-	12	10	(3)	-	-	-	674	263	(112)
Ναυτιλία	1.968	435	(202)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.968	435	(202)
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	241	61	(28)	-	-	-	7	-	-	29	-	-	277	61	(28)
Λοιπά	865	365	(275)	2	-	-	-	-	-	1	-	-	868	365	(275)
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	6.963	174	(79)	-	-	-	47	-	-	-	-	-	7.010	174	(79)
Ελλάδα	6.848	174	(79)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.848	174	(79)
Άλλες χώρες	115	-	-	-	-	-	47	-	-	-	-	-	162	-	-
Σύνολο	52.797	17.420	(7.086)	85	-	-	322	117	(45)	261	59	(7)	53.465	17.596	(7.138)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών, Απομειωμένα δάνεια και Προβλέψεις Απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή-Τράπεζα

31
Δεκεμβρίου
2012

	Ελλάδα			Τουρκία			Νοτιανατολική Ευρώπη			Λοιπές χώρες			Σύνολο		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Πρόβλεψη	Σύνολο	Απομειωμένα	Πρόβλεψη	Σύνολο	Απομειωμένα	Πρόβλεψη	Σύνολο	Απομειωμένα	Πρόβλεψη	Σύνολο	Απομειωμένα	Πρόβλεψη
Λιανική Τραπεζική	28.880	10.908	(3.746)	-	-	-	-	-	-	7	-	-	28.887	10.908	(3.746)
Στεγαστικά δάνεια	18.867	5.463	(920)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.867	5.463	(920)
Καταναλωτικά δάνεια	4.932	2.749	(1.470)	-	-	-	-	-	-	7	-	-	4.939	2.749	(1.470)
Πιστωτικές κάρτες	1.470	636	(537)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.470	636	(537)
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	3.611	2.060	(819)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.611	2.060	(819)
Επιχειρηματική Τραπεζική	15.109	2.579	(1.619)	533	-	-	594	121	(52)	395	76	(6)	16.631	2.776	(1.677)
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	3.040	699	(510)	84	-	-	47	-	-	108	5	(4)	3.279	704	(514)
Βιοτεχνία	719	278	(105)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	720	278	(105)
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	5.783	858	(576)	17	-	-	46	15	(6)	203	71	(2)	6.049	944	(584)
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	829	213	(149)	45	-	-	462	96	(45)	47	-	-	1.383	309	(194)
Ενέργεια	1.365	2	(1)	207	-	-	3	-	-	5	-	-	1.580	2	(1)
Τουρισμός	433	75	(32)	-	-	-	17	10	(1)	-	-	-	450	85	(33)
Ναυτιλία	1.659	102	(45)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.659	102	(45)
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	222	28	(19)	123	-	-	6	-	-	30	-	-	381	28	(19)
Λοιπά	1.059	324	(182)	57	-	-	13	-	-	1	-	-	1.130	324	(182)
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	7.493	6.982	(614)	-	-	-	26	-	-	-	-	-	7.519	6.982	(614)
Ελλάδα	7.378	6.982	(614)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.378	6.982	(614)
Άλλες χώρες	115	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	141	-	-
Σύνολο	51.482	20.469	(5.979)	533	-	-	620	121	(52)	402	76	(6)	53.037	20.666	(6.037)

4.2.9 Χρεωστικοί τίτλοι

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση των ομολόγων, των εντόκων γραμματίων και άλλων χρεωστικών τίτλων ανά συντελεστή διαβάθμισης των τίτλων στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012, βάσει της χαμηλότερης αξιολόγησης μεταξύ της Moody's και της S&P εκφρασμένης σε κλίμακα της Moody's:

Πιστοληπτική διαβάθμιση χρεογράφων - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι τη λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
Aaa	4	-	25	-	-	29
Aa1 έως A3	392	-	272	57	9.162	9.883
Baa1 έως Ba3	443	-	2.932	981	34	4.390
Χαμηλότερα από Ba3	2.199	-	531	177	2.758	5.665
Εκ των οποίων: Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	2.086	-	214	67	2.467	4.834
Χωρίς διαβάθμιση	9	-	16	22	1	48
Σύνολο	3.047	-	3.776	1.237	11.955	20.015

31 Δεκεμβρίου 2012	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι τη λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
Aaa	5	-	20	-	-	25
Aa1 έως A3	1.744	-	284	58	119	2.205
Baa1 έως Ba3	287	-	3.793	-	52	4.132
Χαμηλότερα από Ba3	3.314	-	372	275	2.571	6.532
Εκ των οποίων: Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	3.222	-	17	120	2.289	5.648
Χωρίς διαβάθμιση	29	-	17	23	3	73
Σύνολο	5.379	-	4.486	356	2.745	12.967

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Πιστοληπτική Διαβάθμιση χρεογράφων – Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
Aaa	4	-	-	-	-	4
Aa1 έως A3	220	-	65	-	9.153	9.438
Baa1 έως Ba3	-	-	629	660	34	1.323
Χαμηλότερα από Ba3	2.179	-	81	169	2.473	4.902
Εκ των οποίων: Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	2.086	-	52	-	2.467	4.605
Χωρίς διαβάθμιση	8	-	-	73	-	81
Σύνολο	2.411	-	775	902	11.660	15.748

31 Δεκεμβρίου 2012	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
Aaa	5	-	-	-	-	5
Aa1 έως A3	1.681	-	110	-	110	1.901
Baa1 έως Ba3	23	-	549	690	52	1.314
Χαμηλότερα από Ba3	3.296	-	85	263	2.300	5.944
Εκ των οποίων: Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	3.222	-	17	57	2.289	5.585
Χωρίς διαβάθμιση	-	-	1	78	3	81
Σύνολο	5.005	-	745	1.030	2.465	9.245

Όλα τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα καθώς και τα ομόλογα εκδόσεως Κυπριακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που διακρατούνται από τον Όμιλο και την Τράπεζα στο χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση, απομειώθηκαν στο ποσό της εύλογης αξίας τους. Έντοκα γραμμάτια Κυπριακού Δημοσίου ύψους €110 εκατ. τα οποία διακρατούνταν κατά την 31

Δεκεμβρίου 2013 από τη θυγατρική του Ομίλου στην Κύπρο, στο χαρτοφυλάκιο των διακρατούμενων ως τη λήξη, δεν απομειώθηκαν καθώς αποπληρώθηκαν στο σύνολο τους και σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012, ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν είχαν καμιά έκθεση σε Πορτογαλικά κρατικά χρεόγραφα.

4.3 Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια, στις τιμές μετοχών και εμπορευμάτων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς και στη μεταβλητότητά τους. Ο Όμιλος διατηρεί περιορισμένη συναλλακτική δραστηριότητα με στόχο τη βελτίωση της κερδοφορίας του και των υπηρεσιών που παρέχει στην πελατεία. Η δραστηριότητα αυτή συνεπάγεται την ανάληψη κινδύνου αγοράς, τον οποίο ο Όμιλος επιδιώκει να εντοπίζει, να εκτιμά, να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά μέσα από ένα πλαίσιο αρχών, διαδικασιών μέτρησης και ορίων, το οποίο διέπει όλες τις συναλλαγές του Ομίλου. Οι σημαντικότερες κατηγορίες κινδύνου αγοράς για τον Όμιλο είναι ο επιτοκιακός, ο μετοχικός και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Ο **επιτοκιακός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην πιθανή ζημία στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια. Βασικές πηγές επιτοκιακού κινδύνου αποτελούν το εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο χρεογράφων που κατέχει, καθώς και τα παράγωγα επιτοκιακά προϊόντα, εξωχρηματιστηριακά και διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες αγορές.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατηρεί χαρτοφυλάκιο σε Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου, εκδόσεις του Ε.Τ.Χ.Σ. και κρατικά ομόλογα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και θέσεις σε ελληνικές και διεθνείς εταιρικές εκδόσεις. Επίσης, δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματιστηριακών παράγωγων προϊόντων με τη σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, απλής και σύνθετης δομής. Οι εν λόγω συμβάσεις

χρησιμοποιούνται τόσο ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου, όσο και για την αποκόμιση κερδών. Επιπλέον, η Τράπεζα αναλαμβάνει θέσεις σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί χρεογράφων και επιτοκίων, κυρίως για σκοπούς αντιστάθμισης και σε μικρότερο βαθμό για την αποκόμιση κερδών.

Εκτός της Τράπεζας, η σημαντικότερη πηγή επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου είναι η Finansbank, μέσω του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου που διαθέτει. Ο σημαντικότερος εκ των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακός, μετοχικός, συναλλαγματικός) που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο οποίος προέρχεται από τη διατήρηση θέσεων σε χρεόγραφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου, κυρίως σε TL, USD και EUR. Επίσης, η θυγατρική συνάπτει Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, είτε για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από τη διακράτηση θέσεων σε ομόλογα Τουρκικού Δημοσίου σε USD και EUR, είτε για την αποκόμιση κερδών.

Επιπλέον, η Finansbank αντλεί ρευστότητα σε USD, τα οποία στη συνέχεια μετατρέπει σε TL μέσω Συμβάσεων Ανταλλαγής Επιτοκίων σε διαφορετικό Νόμισμα, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τη χορήγηση δανείων στην εγχώρια αγορά. Επισημαίνεται δε ότι, οι εν λόγω συμβάσεις λειτουργούν και ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου του χαρτοφυλακίου τοκοχρεολυτικών δανείων της θυγατρικής.

Ο **μετοχικός κίνδυνος** αφορά στον κίνδυνο πιθανών ζημιών στο χαρτοφυλάκιο μετοχών και μετοχικών παραγώγων του Ομίλου από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των μετοχών και των

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος κατέχει θέσεις σε μετοχές, η πλειοψηφία των οποίων διαπραγματεύονται στο Χ.Α., και σε παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών που διαπραγματεύονται στο Χ.Α., καθώς και σε διεθνή χρηματιστήρια. Οι μετοχές ταξινομούνται στο εμπορικό ή στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο του Ομίλου. Τα παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών χρησιμοποιούνται αφενός για την αποκόμιση κερδών και αφετέρου για την αντιστάθμιση του κινδύνου ο οποίος προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μετοχών του Ομίλου, καθώς και από τα προϊόντα που διατίθενται στην πελατεία και είναι συνδεδεμένα με την απόδοση κάποιας μετοχής ή κάποιου μετοχικού δείκτη. Σε μικρότερο βαθμό, ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών, είτε για την αποκόμιση κερδών, είτε για σκοπούς αντιστάθμισης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που αφορά στην ενδεχόμενη ζημία λόγω δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η ανοικτή συναλλαγματική θέση προκύπτει κυρίως από τις τρέχουσες (spot, prespot) και προθεσμιακές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και διακρίνεται σε εμπορική και δομική. Η δομική ανοικτή συναλλαγματική θέση περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας σε ξένο νόμισμα (για παράδειγμα δάνεια, καταθέσεις κ.α.), καθώς και τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα που διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματογοράς.

Σε επίπεδο Ομίλου, ο συναλλαγματικός κίνδυνος απορρέει κυρίως από την Τουρκική λίρα λόγω της επένδυσης στην Finansbank και από την ανοικτή συναλλαγματική θέση κάθε θυγατρικής, μέσω των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα που διενεργούν οι κατά τόπους μονάδες διαχείρισης διαθεσίμων.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται σε όλα τα βασικά νομίσματα, διατηρώντας κυρίως βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις για αποκόμιση κερδών και για την εξυπηρέτηση των θεσμικών, εταιρικών, εγχώριων και διεθνών πελατών του. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Τράπεζας, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν τεθεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματογοράς και τη Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. Η ίδια πολιτική ισχύει σε όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

4.3.1 Κίνδυνος αγοράς για το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο - Μέγιστη Δυνητική Ζημία («ΜΔΖ»)

Η Τράπεζα, εκτιμά τον κίνδυνο αγοράς για το εμπορικό και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία της ΜΔΖ, μέσω του συστήματος RiskWatch, της εταιρείας Algorithmics. (πλέον IBM). Συγκεκριμένα, εφαρμόζει τη

μεθοδολογία της διακύμανσης-συνδιακύμανσης, με χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Σε καθημερινή βάση εκτιμάται η ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακού, μετοχικού, συναλλαγματικού) του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας. Κατόπιν ελέγχου του μοντέλου και των παραγομένων εξ' αυτού αποτελεσμάτων, η Τράπεζα έχει λάβει την έγκριση χρήσης του εσωτερικού υποδείγματος από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και από εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτικούς φορείς.

Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ χρησιμεύουν τόσο ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων, όσο και για εποπτικούς σκοπούς. Ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων, οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ αφορούν στο σύνολο του εμπορικού και διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και προκύπτουν με χρήση 75 σταθμισμένων ημερήσιων παρατηρήσεων ανά παράγοντα κινδύνου για τον υπολογισμό των σχετικών διακυμάνσεων-συνδιακυμάνσεων. Ωστόσο, για το διάστημα από 12 Μαρτίου 2012 έως 30 Ιουνίου 2012, οι μεταβλητότητες των αποδόσεων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπολογίστηκαν με βάση 252 ισοσταθμισμένες παρατηρήσεις. Ο λόγος για την αλλαγή αυτή στη μεθοδολογία ήταν οι έντονες διακυμάνσεις τις οποίες κατέγραφαν οι αποδόσεις των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου την περίοδο μετά το PSI και οι οποίες οφείλονταν στις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και στην έλλειψη ρευστότητας στην ελληνική αγορά ομολόγων. Στην περίπτωση αυτή, η εφαρμογή της σταθμισμένης προσέγγισης θα επέφερε «ακραία» αύξηση των εν λόγω μεταβλητοτήτων, με αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση του κινδύνου αγοράς της Τράπεζας. Από την 1 Ιουλίου 2012 και εφεξής, οι μεταβλητότητες των αποδόσεων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπολογίζονται με την προηγούμενη μεθοδολογία.

Ως παράγοντες κινδύνου ορίζονται τα επιτόκια, οι τιμές των μετοχικών δεικτών, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και οι τιμές των εμπροσθημάτων. Επί του παρόντος, οι παράγοντες κινδύνου που εμπλέκονται στον υπολογισμό της ΜΔΖ ανέρχονται σε περίπου 1.050. Επιπροσθέτως, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. εκτιμά τη ΜΔΖ της Τράπεζας με τη μέθοδο της Ιστορικής Προσομοίωσης, για σκοπούς σύγκρισης.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ. Ακολουθώντας τις διεθνείς πρακτικές, τα όρια αυτά αφορούν τόσο στους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό, μετοχικό), όσο και στο συνολικό κίνδυνο αγοράς του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

Οι παρακάτω πίνακες απεικονίζουν τη ΜΔΖ της Τράπεζας (99%, 1-day) για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου του 2013 και 2012, αντίστοιχα:

2013	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ
		Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	5.094	3.690	2.110	1.087
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	6.986	5.361	2.232	1.874
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	13.201	11.305	4.730	3.429
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	3.296	2.488	1.383	822

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

2012	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ
		Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	5.567	4.498	1.699	2.175
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	58.431	56.981	2.178	2.110
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	100.078	98.249	3.782	5.742
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.567	4.498	1.307	552

Το ύψος της ΜΔΖ του επιτοκιακού κινδύνου εξαρτάται κυρίως από το επίπεδο και τη μεταβλητότητα των υποκείμενων επιτοκίων και τις θέσεις του χαρτοφυλακίου.

Τον Δεκέμβριο του 2012, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος επαναγοράς των νέων τίτλων από την Ελληνική Δημοκρατία, το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου της Τράπεζας μειώθηκε δραστικά, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της επιτοκιακής και συνολικής ΜΔΖ. Κατά τη διάρκεια του 2013, οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ παρέμειναν στα ίδια επίπεδα και οι μικρές διακυμάνσεις οφείλονται στις μεταβολές των υποκείμενων επιτοκίων και της μεταβλητότητάς τους, καθώς και στον τερματισμό εξωχρηματοπιστωτικών παραγώγων (κυρίως Συμβάσεων Ανταλλαγής Επιτοκίων).

Σε επίπεδο Ομίλου, η θυγατρική με τη μεγαλύτερη έκθεση σε κίνδυνο αγοράς είναι η Finansbank, λόγω των θέσεων που διατηρεί σε χρεόγραφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου στο

εμπορικό και στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της. Για την παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, η Finansbank υπολογίζει καθημερινά τη ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του χαρτοφυλακίου της. Ο υπολογισμός αφορά σε χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Η εκτίμηση της ΜΔΖ πραγματοποιείται μέσω του ίδιου συστήματος που χρησιμοποιεί και η Τράπεζα, δηλαδή του Riskwatch.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων της Finansbank, έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ, αντίστοιχο με της Τράπεζας.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ της θυγατρικής Finansbank (99%, 1-day) για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου του 2013 και 2012, αντίστοιχα:

2013	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ
		Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	16.563	16.495	327	43
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	16.746	16.687	175	442
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	35.079	35.306	521	2.385
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.612	5.735	13	24

2012	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ
		Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	6.288	7.239	292	229
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	11.424	11.349	285	659
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	17.810	18.261	655	1.756
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.907	6.161	94	53

Η μεταβολή της Συνολικής ΜΔΖ της θυγατρικής Finansbank οφείλεται κυρίως στη μεταβολή της ΜΔΖ για τον επιτοκιακό κίνδυνο. Στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2013, η πολιτική κρίση στην Τουρκία επέφερε σημαντική αύξηση των επιτοκίων και της μεταβλητότητάς τους, με συνέπεια υψηλότερες εκτιμήσεις ΜΔΖ για τη θυγατρική. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου, καθώς τα επιτόκια παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο, οι μεταβλητότητες επέστρεψαν στα προηγούμενα επίπεδα, γεγονός που οδήγησε στη σταδιακή μείωση της επιτοκιακής και της Συνολικής ΜΔΖ. Ωστόσο, στα τέλη του έτους, ξανά λόγω της

πολιτικής αστάθειας στη χώρα, τα επιτόκια αυξήθηκαν απότομα, γεγονός που οδήγησε στη διαμόρφωση της ΜΔΖ σε υψηλότερα επίπεδα.

Επιπλέον, η Τράπεζα εκτιμά σε καθημερινή βάση τη ΜΔΖ και σε επίπεδο Ομίλου, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη τα χαρτοφυλάκια τόσο της ίδιας, όσο και της θυγατρικής Finansbank.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ σε επίπεδο Ομίλου (99%, 1-day) για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου του 2013 και 2012, αντίστοιχα:

2013	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ
		Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	12.686	13.178	2.308	1.057
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	17.410	15.700	2.281	2.089
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	34.910	33.082	4.757	4.117
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	9.593	8.492	1.388	793

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

2012	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ	ΜΔΖ
		Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	11.043	10.334	1.690	2.284
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	63.615	61.930	2.287	2.265
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	110.925	109.048	4.015	6.619
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	11.043	10.334	1.383	639

Back-testing

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία του υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, η Τράπεζα εφαρμόζει καθημερινό πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (backtesting). Ο έλεγχος αφορά μόνο στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, και συνίσταται στη σύγκριση των «υποθετικών» κερδών/ζημιών ανά ημέρα με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του υποδείγματος της ΜΔΖ για εποπτικούς σκοπούς. Στόχος του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου είναι να διερευνηθεί εάν η υποθετική μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, εξαιτίας πραγματικών μεταβολών στις τιμές των υποκείμενων παραγόντων κινδύνου αντικατοπτρίζεται στις εκτιμήσεις ΜΔΖ της ημέρας. Η διαδικασία του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου συνοψίζεται ως εξής:

- Υπολογισμός των υποθετικών κερδών/ζημιών στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας μεταξύ των ημερών t και $t+1$,
- Σύγκριση των υποθετικών κερδών/ζημιών με τη ΜΔΖ που υπολογίστηκε για τις θέσεις που υπήρχαν στο κλείσιμο της ημέρας t .

Σε περίπτωση όπου η μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου υπερβαίνει την εκτίμηση της ΜΔΖ, τότε σημειώνεται υπέρβαση και αναφέρεται στην Τράπεζα της Ελλάδος εντός πέντε εργάσιμων ημερών. Η Τράπεζα εφαρμόζει τον δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο στις θέσεις που κατέχει κατά το κλείσιμο της ημέρας και

δεν λαμβάνει υπόψη ενδοημερήσιες συναλλαγές. Κατά τη διάρκεια του 2013 δεν υπήρξε καμία περίπτωση όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο διενεργεί καθημερινά και η Finansbank, ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία με εκείνη που έχει αναπτύξει η Τράπεζα. Κατά τη διάρκεια του 2013, υπήρξαν εννέα περιπτώσεις όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Stress Testing

Η εκτίμηση της ΜΔΖ βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες αναφέρονται σε «κανονικές» συνθήκες αγοράς και δε λαμβάνουν υπόψη ακραίες μεταβολές στις τιμές των παραγόντων κινδύνου.

Για την βελτίωση της προβλεπτικής ικανότητας του μοντέλου εκτίμησης ΜΔΖ και την ελαχιστοποίηση της επίδρασης των ανωτέρω περιορισμών, διενεργείται σε εβδομαδιαία βάση πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), που συνίσταται στον υπολογισμό του κέρδους/ζημίας του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε περιπτώσεις ακραίων μεταβολών στις αγορές. Τα σενάρια που εφαρμόζονται έχουν λάβει την έγκριση των εποπτικών μας αρχών και παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Σενάρια μεταβολής επιτοκίων:

Σενάριο	Περιγραφή	0-3 μήνες	3 μήνες - 5 έτη	>5 έτη
1	Παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης	+200 μ.β.	+200 μ.β.	+200 μ.β.
2	Παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης	-200 μ.β.	-200 μ.β.	-200 μ.β.
3	Αύξηση κλίσης της καμπύλης	0 μ.β.	+100 μ.β.	+200 μ.β.
4	Μείωση κλίσης της καμπύλης	+200 μ.β.	+100 μ.β.	0 μ.β.

Σενάριο μεταβολής μετοχικών δεικτών:

Σενάριο	Περιγραφή
1	-30% για όλους τους δείκτες

Σενάριο μεταβολής συναλλαγματικών ισοτιμιών:

Σενάριο	Περιγραφή
1	Υποτίμηση ευρώ κατά 30%

Πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης διεξάγεται και από τη θυγατρική Finansbank, σε μηνιαία βάση. Τα σενάρια αφορούν σε ακραίες μεταβολές για τον επιτοκιακό και τον συναλλαγματικό κίνδυνο και εφαρμόζονται στα στοιχεία τόσο του εμπορικού, όσο και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της. Τα σενάρια αφορούν σε ακραίες μεταβολές των επιτοκίων και των

συναλλαγματικών ισοτιμιών και βασίζονται στις πρόσφατες χρηματοοικονομικές κρίσεις που έχουν λάβει χώρα στην Τουρκία. Τα σενάρια που εφαρμόζονται παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Σενάρια μεταβολής επιτοκίων:

α) Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Περιγραφή	Καμπύλες κρατικών ομολόγων Τουρκίας και Swap Καμπύλες σε TL		Καμπύλες κρατικών Ευρωομολόγων σε Ευρώ και USD		Καμπύλες επιτοκίων εκτός Τουρκίας
Κρίση Ιούνιος - Δεκέμβριος 2013	0-6 μήνες	+250 bp	0-6 μήνες	+80 bp	0 bp
	6 μήνες – 2 έτη	+350 bp	6 μήνες – 5 έτη	+150 bp	
	>2 έτη	+300 bp	> 5 έτη	+200 bp	
Ακραίο σενάριο παράλληλης μετατόπισης		+400 bp		+200 bp	+200 bp

β) Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Περιγραφή	Καμπύλες κρατικών ομολόγων Τουρκίας και Swap Καμπύλες σε TL	Καμπύλες κρατικών Ευρωομολόγων σε Ευρώ και USD	Καμπύλες επιτοκίων εκτός Τουρκίας
Σενάριο Βασιλείας	+500 bp	+400 bp	+200 bp

Σενάριο μεταβολής συναλλαγματικών ισοτιμιών:

Περιγραφή	Υποτίμηση
Υποτίμηση TL	5%, 10%, 40%

4.3.2 Περιορισμοί της μεθοδολογίας ΜΔΖ

Η μέθοδος της ΜΔΖ που εφαρμόζει ο Όμιλος βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες υπό ακραίες συνθήκες αγοράς δύναται να μην αντικατοπτρίζουν τη μέγιστη ζημιά που μπορεί να υποστεί η Τράπεζα. Οι περιορισμοί της μεθοδολογίας συνοψίζονται ως εξής:

- Η χρήση διακυμάνσεων και συσχετίσεων ως μέτρο πρόβλεψης της μελλοντικής συμπεριφοράς παραγόντων κινδύνων δύναται να αποδειχθεί ανεπαρκής σε περιόδους έντονης διακύμανσης στις χρηματοοικονομικές αγορές.
- Ο χρονικός ορίζοντας μίας ημέρας για τον υπολογισμό της ΜΔΖ (ή δέκα ημερών για εποπτικούς σκοπούς) συνεπάγεται ότι το σύνολο του χαρτοφυλακίου μπορεί να ρευστοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Εντούτοις, η παραδοχή αυτή μπορεί να υποεκτιμά τον κίνδυνο αγοράς σε περιόδους μη επαρκούς ρευστότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές.
- Η ΜΔΖ αναφέρεται σε πιθανές ζημιές στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας για διάστημα εμπιστοσύνης 99%, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ζημιές πέρα από το διάστημα αυτό.
- Όλοι οι υπολογισμοί βασίζονται στις θέσεις της Τράπεζας κατά το κλείσιμο κάθε εργάσιμης ημέρας, μη λαμβάνοντας υπόψη τις ενδοημερήσιες συναλλαγές ή τις πραγματοποιηθείσες ζημιές.
- Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ βασίζονται σε μικρές μεταβολές στις τιμές των παραγόντων κινδύνων. Για μεγαλύτερες μεταβολές, η μεθοδολογία δεν θα λάμβανε πλήρως υπόψη την επίδραση τους στην αξία του χαρτοφυλακίου.
- Γίνεται η υπόθεση ότι, οι αποδόσεις επί των μεμονωμένων παραγόντων κινδύνου ακολουθούν κανονική κατανομή. Εάν αυτό δεν ισχύει, η πιθανότητα ακραίων μεταβολών στην αγορά θα μπορούσε να υποεκτιμηθεί.

4.3.3 Κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο

Επιτοκιακός κίνδυνος επί του τραπεζικού χαρτοφυλακίου είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα έσοδα (καθαρά έσοδα από τόκους) και το κεφάλαιο, ο οποίος απορρέει από δυσμενείς

μεταβολές των επιτοκίων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Η έκθεση σε επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο προέρχεται από την αναντιστοιχία στις ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου μεταξύ στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο αποτελείται κυρίως από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, τίτλους που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως δάνεια και απαιτήσεις και διακρατούμενα στη λήξη, υποχρεώσεις προς πελάτες, υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λουπές δανειακές υποχρεώσεις, τα οποία καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Ο Όμιλος διατηρεί επαρκείς διαδικασίες μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, στις οποίες περιλαμβάνονται:

- Συστήματα μέτρησης επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Τα συστήματα αυτά έχουν τη δυνατότητα κάλυψης όλων των βασικών πηγών επιτοκιακού κινδύνου και αξιολόγησης των επιπτώσεων των επιτοκιακών μεταβολών με τρόπο που να συνάδει με το πλαίσιο δραστηριοτήτων του Ομίλου.
- Μέτρηση του βαθμού ευαισθησίας των κερδών και της οικονομικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων σε περιπτώσεις καταστάσεων κρίσης.
- Επαρκείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και συστήματα πληροφορικής για τη μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και υποβολή αναφορών σχετικά με τα επίπεδα έκθεσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου σε επιτοκιακό κίνδυνο.
- Τεκμηριωμένη πολιτική διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

4.3.4 Επιτοκιακός κίνδυνος βάσει της ημερομηνίας επόμενης αναπροσαρμογής επιτοκίου

Ο επιτοκιακός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος και αφορά σε χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την ημερομηνία της αμέσως επόμενης αναπροσαρμογής των επιτοκίων συνοψίζεται ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρα	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.024	19	-	-	-	4.867	5.910
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.119	54	70	215	2	387	2.847
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	905	1.109	626	226	180	41	3.087
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	32.371	7.335	8.209	7.674	7.553	4.108	67.250
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	564	920	562	814	916	509	4.285
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	110	280	517	211	119	-	1.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	265	284	10.545	-	861	-	11.955
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού & απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	149	11	3	7	64	448	682
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3	1	2	5	-	2.296	2.307
Σύνολο	37.510	10.013	20.534	9.152	9.695	12.656	99.560
Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27.159	540	22	71	99	6	27.897
Υποχρεώσεις προς πελάτες	38.046	11.453	9.753	382	13	3.229	62.876
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουιές δανειακές υποχρεώσεις	446	480	1.841	1.001	26	12	3.806
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	204	16	65	257	466	1.396	2.404
Λοιπά στοιχεία παθητικού	21	2	437	14	-	1.827	2.301
Σύνολο	65.876	12.491	12.118	1.725	604	6.470	99.284
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(28.366)	(2.478)	8.416	7.427	9.091	6.186	276

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρα	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	892	15	-	-	-	3.593	4.500
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.439	77	166	67	-	569	4.318
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.784	987	2.346	171	91	50	5.429
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	34.608	7.588	7.584	7.312	9.043	3.000	69.135
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	749	1.413	1.040	584	697	731	5.214
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	53	115	68	62	58	-	356
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	179	321	1.387	-	858	-	2.745
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού & απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	145	7	12	8	-	422	594
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5	-	4	4	1	2.164	2.178
Σύνολο	41.854	10.523	12.607	8.208	10.748	10.529	94.469
Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.365	455	67	7	60	18	33.972
Υποχρεώσεις προς πελάτες	37.408	8.540	9.092	838	2	2.842	58.722
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουιές δανειακές υποχρεώσεις	152	735	2.162	694	16	12	3.771
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	19	11	63	292	563	1.512	2.460
Λοιπά στοιχεία παθητικού	53	-	387	56	-	2.020	2.516
Σύνολο	70.997	9.741	11.771	1.887	641	6.404	101.441
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(29.143)	782	836	6.321	10.107	4.125	(6.972)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρα	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	589	6	-	-	-	1.600	2.195
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.892	61	115	211	-	199	3.478
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	755	975	500	71	110	-	2.411
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	26.420	3.708	3.120	3.482	6.256	3.341	46.327
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	54	208	64	79	14	489	908
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	113	126	663	-	-	-	902
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	109	144	10.545	-	861	1	11.660
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	2.102	2.102
Σύνολο	30.932	5.228	15.007	3.843	7.241	7.732	69.983
Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25.181	631	486	71	99	5	26.473
Υποχρεώσεις προς πελάτες	29.610	7.333	6.875	142	12	1.318	45.290
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	19	23	29	813	18	10	912
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1	-	250	-	-	1.779	2.030
Σύνολο	54.811	7.987	7.640	1.026	129	3.112	74.705
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(23.879)	(2.759)	7.367	2.817	7.112	4.620	(4.722)

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρα	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	535	6	-	-	-	672	1.213
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.322	192	215	67	-	399	4.195
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.672	969	2.300	36	28	1	5.006
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	26.965	3.985	2.551	2.903	7.871	2.725	47.000
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	64	162	58	51	54	656	1.045
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	128	135	767	-	-	-	1.030
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	51	169	1.387	-	858	-	2.465
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	1.703	1.703
Σύνολο	32.737	5.618	7.278	3.057	8.811	6.156	63.657
Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.350	347	525	-	60	5	33.287
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26.579	5.938	6.514	628	1	1.248	40.908
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	57	46	70	604	18	10	805
Λοιπά στοιχεία παθητικού	45	194	527	282	90	964	2.102
Σύνολο	59.031	6.525	7.636	1.514	169	2.227	77.102
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(26.294)	(907)	(358)	1.543	8.642	3.929	(13.445)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.3.5 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου και της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο πριν ληφθεί υπόψη η επίδραση της αντιστάθμισης παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας

πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν θεσπιστεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς και τη ΔΔΧΛΚΤ&Ο. Η συμμόρφωση επιτυγχάνεται αναλαμβάνοντας κατάλληλες αντισταθμιστικές θέσεις. Ως αποτέλεσμα, η καθαρή έκθεση σε κάθε ξένο νόμισμα διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα και εντός των προκαθορισμένων ορίων.

Η έκθεση του Ομίλου στον συναλλαγματικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 είχε ως εξής:

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	3.354	1.071	141	-	11	300	1.033	5.910
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.216	417	93	18	29	3	71	2.847
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.733	108	14	-	-	72	160	3.087
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.416	225	6	41	1	982	-	3.671
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	47.701	3.661	144	34	1.220	12.612	1.878	67.250
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.674	460	5	-	-	1.556	590	4.285
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	253	128	-	-	-	856	-	1.237
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	11.955	-	-	-	-	-	-	11.955
Ακίνητα επενδύσεων	527	-	-	-	-	-	8	535
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	53	-	-	-	-	81	9	143
Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	198	-	81	-	-	1.383	47	1.709
Ενώματα πάγια στοιχεία	1.413	-	44	-	-	187	111	1.755
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	711	6	1	-	-	-	3	721
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.298	63	67	2	-	305	90	5.825
Σύνολο ενεργητικού	80.502	6.139	596	95	1.261	18.337	4.000	110.930
31 Δεκεμβρίου 2013	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25.722	1.064	14	-	85	988	24	27.897
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.433	139	22	2	54	379	-	3.029
Υποχρεώσεις προς πελάτες	44.035	5.590	238	2	66	8.786	4.159	62.876
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.631	1.242	-	-	1	905	27	3.806
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.395	5	-	-	-	-	4	2.404
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.191	286	124	3	-	864	46	2.514
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	491	-	-	-	-	32	7	530
Σύνολο παθητικού	77.898	8.326	398	7	206	11.954	4.267	103.056
Καθαρή συναλλαγματική θέση	2.604	(2.187)	198	88	1.055	6.383	(267)	7.874

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Όμιλος - Όπως αναμορφώθηκαν

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.136	779	148	-	9	436	992	4.500
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.653	601	88	25	36	799	116	4.318
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5.161	68	9	-	-	56	135	5.429
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.233	193	4	15	4	242	2	3.693
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	48.117	3.754	146	51	1.224	13.959	1.884	69.135
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.557	670	10	-	-	2.488	489	5.214
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	345	-	-	-	-	-	11	356
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	2.745	-	-	-	-	-	-	2.745
Ακίνητα επενδύσεων	277	-	-	-	-	-	3	280
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης *	45	-	-	-	-	106	8	159
Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	248	-	95	-	-	1.745	50	2.138
Ενώματα πάγια στοιχεία	1.617	-	32	-	-	195	125	1.969
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	631	2	-	-	-	-	3	636
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3.621	64	49	10	1	388	93	4.226
Σύνολο ενεργητικού	72.386	6.131	581	101	1.274	20.414	3.911	104.798
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.381	879	4	-	99	554	55	33.972
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.074	304	35	38	27	291	1	4.770
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.024	5.739	237	222	69	9.447	3.984	58.722
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.295	1.144	1	-	-	1.304	27	3.771
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.454	1	-	-	1	-	4	2.460
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.318	270	93	14	-	1.019	43	2.757
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	342	-	-	-	-	38	8	388
Σύνολο παθητικού	80.888	8.337	370	274	196	12.653	4.122	106.840
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(8.502)	(2.206)	211	(173)	1.078	7.761	(211)	(2.042)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	2.033	12	133	-	1	-	16	2.195
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.847	305	62	13	205	1	45	3.478
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.336	22	-	-	-	-	53	2.411
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.374	162	2	41	2	-	-	2.581
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	43.143	2.129	136	19	870	-	30	46.327
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	804	102	-	-	-	-	2	908
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	242	660	-	-	-	-	-	902
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	11.660	-	-	-	-	-	-	11.660
Συμμετοχές σε θυγατρικές	8.075	116	12	-	-	-	6	8.209
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	7	-	-	-	-	-	-	7
Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	111	-	-	-	-	-	-	111
Ενσώματα πάγια στοιχεία	260	-	-	-	-	-	3	263
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.102	41	-	2	-	-	-	5.145
Σύνολο ενεργητικού	78.994	3.549	345	75	1.078	1	155	84.197
31 Δεκεμβρίου 2013	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25.811	429	186	3	35	-	9	26.473
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.397	85	21	2	54	-	-	2.559
Υποχρεώσεις προς πελάτες	41.561	2.644	179	1	37	1	867	45.290
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	891	10	11	-	-	-	-	912
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.851	234	2	3	-	-	3	2.093
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	487	-	-	-	-	-	-	487
Σύνολο παθητικού	72.998	3.402	399	9	126	1	879	77.814
Καθαρή συναλλαγματική θέση	5.996	147	(54)	66	952	-	(724)	6.383

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Τράπεζα - Όπως αναμορφώθηκαν

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.042	13	141	-	1	-	16	1.213
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.356	514	57	24	197	1	46	4.195
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4.946	1	-	-	-	-	59	5.006
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.217	139	4	15	4	-	1	3.380
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	43.637	2.324	139	23	848	-	29	47.000
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	877	158	1	-	-	-	9	1.045
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	326	690	-	-	-	-	14	1.030
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	2.465	-	-	-	-	-	-	2.465
Συμμετοχές σε θυγατρικές	8.773	116	12	-	-	-	6	8.907
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	7	-	-	-	-	-	-	7
Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	134	-	-	-	-	-	-	134
Ενσώματα πάγια στοιχεία	327	-	-	-	-	-	4	331
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3.172	42	-	10	1	-	1	3.226
Σύνολο ενεργητικού	72.279	3.997	354	72	1.051	1	185	77.939
31 Δεκεμβρίου 2012								
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.685	387	166	4	36	-	9	33.287
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.052	221	35	38	27	-	-	4.373
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.962	2.471	183	227	43	1	1.021	40.908
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	764	30	11	-	-	-	-	805
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.903	244	3	14	-	1	3	2.168
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	328	-	-	-	-	-	-	328
Σύνολο παθητικού	76.694	3.353	398	283	106	2	1.033	81.869
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(4.415)	644	(44)	(211)	945	(1)	(848)	(3.930)

4.4 Κίνδυνος χώρας

Ο κίνδυνος χώρας είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω των γεγονότων που συντελούνται σε μια χώρα, τα οποία βρίσκονται τουλάχιστον έως ένα βαθμό υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, αλλά όχι υπό τον έλεγχο κάποιας εταιρείας ή ατόμου. Οι κύριες κατηγορίες του κινδύνου χώρας περιλαμβάνουν τον κίνδυνο στάσης πληρωμών (sovereign risk), τον κίνδυνο αδυναμίας μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε διεθνή βασικά νομίσματα αποθεμάτων (convertibility risk) και τον κίνδυνο αδυναμίας εξαγωγής αυτών (transfer risk) προκειμένου να αποπληρωθούν υποχρεώσεις στο εξωτερικό. Ως εκ τούτου, στον κίνδυνο χώρας εμπίπτουν όλες οι μορφές διασυννοριακών χρηματοδοτήσεων σε μια χώρα, είτε αυτές αφορούν στην κεντρική κυβέρνηση, είτε σε Πιστωτικά Ιδρύματα (Π.Ι.), είτε σε ιδιωτική επιχείρηση ή ιδιώτη.

Τα στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού τα οποία υπόκεινται σε κίνδυνο χώρας είναι τα παρακάτω:

- οι διατραπεζικές τοποθετήσεις, με ή χωρίς εξασφάλιση, καθώς και οι ισοδύναμοι κίνδυνοι από συναλλαγές σε παράγωγα εξωχρηματοπιστωτικά προϊόντα με Π.Ι. που

εδρεύουν στο εξωτερικό,

- η χορήγηση δανείων προς εταιρείες ή Π.Ι., η διακράτηση εταιρικών ομολόγων, καθώς και η χρηματοδότηση μεγάλων έργων (project finance),
- οι εγχρήματες (funded) και μη-εγχρήματες (unfunded) εμπορικές συναλλαγές,
- οι συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών τραπεζών που εδρεύουν στο εξωτερικό, και
- η διακράτηση κρατικών ομολόγων και η πώληση πιστωτικής προστασίας (credit default swap), όπου η υποκείμενη οντότητα είναι κάποια χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. παρακολουθεί την έκθεση της Τράπεζας σε κίνδυνο χώρας, εστιάζοντας κυρίως στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, την Τουρκία, την Αίγυπτο και τη Νότιο Αφρική όπου ο Όμιλος έχει παρουσία.

4.5 Κίνδυνος ρευστότητας

4.5.1 Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ως ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή καταβολές υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal/call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε κατάλληλες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση θέσεων έγκαιρα με εύλογους όρους.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αποσκοπεί στην διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου και της διατήρησής του σε αποδεκτά επίπεδα, καθώς και της πρόσβασης του Ομίλου στις αγορές κεφαλαίου για την κάλυψη των αναγκών της πελατειακής του βάσης, των υποχρεώσεών του που καθίστανται πληρωτέες και των λουπών κεφαλαιακών του αναγκών, ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα διέθετε χρηματοοικονομικά περιουσιακά συνολικής αξίας €14 δισ. τα οποία θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιήσει για την άντληση ισόποσης ρευστότητας μέσω του μηχανισμού έκτακτης παροχής ρευστότητας «ELA». Συμπληρωματικά του ανωτέρω μηχανισμού, η Finansbank διατηρεί το δείκτη 'Διαθέσιμα κεφάλαια μέσω συμφωνιών επαναγοράς («ΔΚμΣΕ») προς Σύνολο καταθέσεων' στο κατ' ελάχιστο επίπεδο του 9%. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο δείκτης ΔΚμΣΕ ανερχόταν σε 10,8%, ο οποίος αντιστοιχεί στο ποσό των TL 4 δισ.

Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της στρατηγικής κινδύνου ρευστότητας που εγκρίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, μεθόδων και διαδικασιών για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του κινδύνου ρευστότητας, που ανταποκρίνονται στη φύση και στην πολυπλοκότητα των εργασιών της ΕΤΕ. Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται τακτικά όσον αφορά τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο ρευστότητας, προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι το προφίλ κινδύνου

ρευστότητας του Ομίλου παραμένει εντός των εγκεκριμένων ορίων.

Η ALCO παρακολουθεί τα ανοίγματα στις ημερομηνίες λήξης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, καθώς και των χρηματοδοτικών απαιτήσεων, βάσει διάφορων παραδοχών, περιλαμβανομένων συνθηκών που δύνανται να έχουν δυσμενή επίδραση στη δυνατότητα της Τράπεζας να ρευστοποιήσει επενδύσεις και θέσεις του εμπορικού χαρτοφυλακίου καθώς και στη δυνατότητα πρόσβασής της στις αγορές κεφαλαίου. Επιπλέον, τα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται σε καθημερινή βάση για την εξέλιξη των καταθέσεων με αναφορές οι οποίες αντικατοπτρίζουν τη σύνθεση, τα λογιστικά υπόλοιπα και τις ημερήσιες διακυμάνσεις των. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα ο Όμιλος παρακολουθεί το δείκτη Δάνεια προς Καταθέσεις, ο οποίος την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν 97% και για την Τράπεζα 90%.

4.5.2 Πηγές ρευστότητας

Οι κύριες πηγές ρευστότητας του Ομίλου είναι οι καταθέσεις, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με τη μορφή συμφωνιών επαναγοράς τίτλων (repos) με την ΕΚΤ και ο μακροπρόθεσμος δανεισμός. Η χρηματοδότηση από τη ΕΚΤ πραγματοποιείται με την παραχώρηση εξασφαλίσεων, κυρίως τίτλων που έχει εκδώσει η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, και ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. που έχει λάβει από το Τ.Χ.Σ.

Αναφορικά με τη χρηματοδότηση των θυγατρικών του Ομίλου, η Finansbank είναι κυρίως αυτοχρηματοδοτούμενη μέσω των καταθέσεων της, των συμφωνιών επαναγοράς τίτλων με την Κεντρική Τράπεζα και των κεφαλαίων που αντλεί από τη διατραπεζική αγορά. Επιπλέον, την 7 Φεβρουαρίου 2014, η Finansbank ανακοίνωσε την εκκίνηση ενός προγράμματος έκδοσης τίτλων μεσοπρόθεσμης διάρκειας (MTN) συνολικής ονομαστικής αξίας έως \$1,5 δισ. ή ισόποσης αξίας σε άλλο νόμισμα συμπεριλαμβανομένης της Τούρκικης Λίρας. Οι υπόλοιπες θυγατρικές είναι ως επί το πλείστον αυτοχρηματοδοτούμενες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανήλθε σε €20,7 δισ., ενώ η χρηματοδότηση μέσω του μηχανισμού έκτακτης παροχής ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance, «ELA») ήταν μηδενική. Ο σημαντικός περιορισμός της έκθεσης της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα κατά €10,2 δισ. σε σχέση με το 2012, οφείλεται κυρίως στη σταδιακή αύξηση των εγχώριων πελατειακών καταθέσεων.

4.5.3 Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας

Στο πλαίσιο παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την έκδοση ομολόγων, η Τράπεζα συμμετείχε στον δεύτερο και τρίτο πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με το Ν. 3723/2008, ως εξής:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Πυλώνας II

Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	7 Ιουνίου 2011	Ιούνιος 2014	1.925	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	2 Μαΐου 2013	Μάιος 2016	4.500	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	26 Ιουνίου 2013	Ιούνιος 2015	4.266	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 800 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	12 Δεκεμβρίου 2013	Δεκέμβριος 2014	4.108	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Σύνολο			14.798	

Οι ανωτέρω τίτλοι κατέχονται από την Τράπεζα και συνεπώς δεν περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας. Περισσότερες πληροφορίες για τις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και τις λοιπές δανειακές υποχρεώσεις περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 33 και 34.

Πυλώνας III

Την 6 Αυγούστου 2013 και 16 Σεπτεμβρίου 2013, η Τράπεζα έλαβε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους νέα ειδικά ελληνικά κρατικά ομόλογα μηδενικού επιτοκίου τριετούς διάρκειας ύψους €787 εκατ. και €60 εκατ. αντίστοιχα, με κάλυμμα δάνεια πελατών της. Οι τίτλοι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο ως εξασφάλιση για την άντληση χρηματοδότησης και για το λόγο αυτό περιλαμβάνονται στα στοιχεία εκτός ισολογισμού.

4.5.4 Συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές

Οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές του Ομίλου και της Τράπεζας από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις πλην

παραγώνων παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες. Ο κίνδυνος ρευστότητας από παράγωγα δεν θεωρείται σημαντικός.

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές) - Όμιλος

	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2013						
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27.129	294	68	341	108	27.940
Υποχρεώσεις προς πελάτες	41.073	11.043	10.527	649	19	63.311
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	453	311	1.294	2.007	81	4.146
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	235	67	372	623	1.107	2.404
Λοιπές υποχρεώσεις	822	100	816	206	83	2.027
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	69.712	11.815	13.077	3.826	1.398	99.828
Δανειακές δεσμεύσεις (βλ. Σημείωση 37)	1.920	480	1.500	454	1.914	6.268

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές) - Όμιλος

	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2012						
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.392	179	89	303	40	34.003
Υποχρεώσεις προς πελάτες	40.358	8.287	9.328	1.130	254	59.357
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	148	582	1.598	1.947	95	4.370
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	254	72	365	736	1.033	2.460
Λοιπές υποχρεώσεις	939	565	338	368	50	2.260
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	75.091	9.685	11.718	4.484	1.472	102.450
Δανειακές δεσμεύσεις (βλ. Σημείωση 37)	833	524	1.533	435	2.881	6.206

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές) - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25.188	385	495	341	107	26.516
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.871	6.978	7.477	158	14	45.498
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουτές δανειακές υποχρεώσεις	-	1	36	932	157	1.126
Λουτές υποχρεώσεις	1.071	-	617	-	70	1.758
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	57.130	7.364	8.625	1.431	348	74.898
Δανειακές δεσμεύσεις (βλ. Σημείωση 37)	793	261	631	379	2.134	4.198

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές) - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.359	99	539	281	41	33.319
Υποχρεώσεις προς πελάτες	27.805	5.469	6.701	876	460	41.311
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουτές δανειακές υποχρεώσεις	-	2	37	970	284	1.293
Λουτές υποχρεώσεις	17	552	231	1.543	100	2.443
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	60.181	6.122	7.508	3.670	885	78.366
Δανειακές δεσμεύσεις (βλ. Σημείωση 37)	705	225	543	406	2.077	3.956

Στις «Λουτές Υποχρεώσεις» περιλαμβάνονται κυρίως προμήθειες και τόκοι πληρωτέοι, υποχρεώσεις προς πιστωτές και προμηθευτές, υποχρεώσεις προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου, υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος), δεδουλευμένα έξοδα και υποχρεώσεις από δικαιώματα προαίρεσης που κατέχει η μειοψηφία και τα οποία αφορούν στη πώληση χρηματοοικονομικών μέσων.

4.6 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε συμπτώσεις και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα και/ή η σφοδρότητα των ζημιών είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείσες. Ανάλογα με το ασφαλιστικό προϊόν, ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από μεταβολές σε μακροοικονομικά μεγέθη, μεταβολές στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων, μεταβολές στη δημόσια υγεία, από πανδημίες και καταστροφικά γεγονότα (σεισμούς, βιομηχανική καταστροφή, φωτιές, εξεγέρσεις, τρομοκρατία, κ.λπ.).

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε προαιρετικές, συμβατικές (αναλογικές και μη) και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά προϊόντα, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit-Linked) και συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

Αυτά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ασφαλίζουν γεγονότα που σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή (π.χ. θάνατο ή επιβίωση) για μακρύ χρονικό διάστημα ενώ τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής μικρής διάρκειας προστατεύουν τους πελάτες του Ομίλου έναντι συνεπειών γεγονότων όπως ο θάνατος ή ανικανότητα τα οποία θα επηρεάσουν την δυνατότητα του πελάτη ή των εξαρτημένων μελών του να διατηρήσουν το τρέχον επίπεδο εσόδων τους.

Οι παροχές οι οποίες καταβάλλονται στην επέλευση του συγκεκριμένου γεγονότος είναι είτε σταθερές είτε συναρτώμενες του ύψους της οικονομικής απώλειας που προκλήθηκε στον ασφαλισμένο.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τα συμβόλαια Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

- Κίνδυνος θνησιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης μεταξύ του πραγματικού αριθμού των θανάτων και του αναμενόμενου αριθμού τους.

- Κίνδυνος νοσηρότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω του κόστους αποζημιώσεων που σχετίζονται με νοσοκομειακές καλύψεις έναντι του εκτιμηθέντος κόστους.
- Κίνδυνος επιβίωσης: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω μεγαλύτερης της εκτιμηθείσας, διάρκειας ζωής των ασφαλισμένων.
- Κίνδυνος επενδυτικής απόδοσης: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης της πραγματικής απόδοσης έναντι της προσδοκώμενης.
- Κίνδυνος εξόδων: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω, απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.
- Κίνδυνος ακυρωσιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Βασικές παραδοχές

Η επιλογή των βασικών παραδοχών για την εκτίμηση των ασφαλιστικών αποθεμάτων προϋποθέτει βαθιά γνώση και αντικειμενική κρίση. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς, την ανάλυση του ανταγωνισμού και της αγοράς, καθώς και άλλες δημοσιευμένες πληροφορίες.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις κατά την ανάληψη των κινδύνων εκτιμώνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους (επικείμενοι θάνατοι, ακυρώσεις συμβολαίων, αποδόσεις επενδύσεων, διαχειριστικά έξοδα κ.α.). Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων για την επάρκεια των ασφαλιστικών αποθεμάτων κάτω από το πρίσμα της τρέχουσας εμπειρίας.

Οι θεμελιώδεις παραδοχές, στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

- Θνησιμότητα: Οι παραδοχές βασίζονται σε πίνακες θνησιμότητας, σύμφωνα με το είδος της σύμβασης και με βάση τα ιστορικά στοιχεία που διατηρεί ο Όμιλος. Οι παραδοχές διαφοροποιούνται ανά φύλο.
- Νοσηρότητα: Η συχνότητα και σφοδρότητα καθώς και η εξέλιξή τους ανά ηλικία και τύπο κάλυψης προέρχονται από την ιστορική εμπειρία.
- Επενδυτική απόδοση: Οι αποδόσεις των επενδύσεων που επηρεάζουν το προσδοκώμενο επίπεδο μελλοντικών παροχών βασίζονται τόσο στις τρέχουσες αποδόσεις της αγοράς όσο και στις προβλέψεις μελλοντικών οικονομικών εξελίξεων.
- Έξοδα: Οι εκτιμήσεις των λειτουργικών εξόδων περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διαχείρισης των εν ισχύ συμβολαίων. Το τρέχον επίπεδο εξόδων θεωρείται ως βάση για τις προσδοκώμενες εκτιμήσεις εξόδων, λαμβάνοντας υπόψη τις πληθωριστικές τάσεις.
- Ποσοστά ακυρώσεων και εξαγορών: Οι ακυρώσεις αφορούν στον τερματισμό των συμβολαίων λόγω μη καταβολής ασφαλιστρών. Οι εξαγορές αφορούν στον εθελούσιο τερματισμό των συμβολαίων από τους ασφαλισμένους. Τα ποσοστά των συμβολαίων που τερματίζονται εκτιμώνται με στατιστικές μετρήσεις που βασίζονται στην εμπειρία του Ομίλου και ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο του προϊόντος.
- Συντελεστής προεξόφλησης: Ο συντελεστής προεξόφλησης βασίζεται σε καμπύλη επιτοκίων ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε τέσσερις κύριες κατηγορίες:

i. Ατομικά παραδοσιακά προγράμματα (απλή ασφάλεια θανάτου, μικτή, συνταξιοδοτικό πρόγραμμα κ.α.):

Ο έλεγχος βασίσθηκε στην προβολή των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας τρέχουσες υποθέσεις θνησιμότητας, ακυρωσιμότητας, επιτοκίου και εξόδων, για την προσδοκώμενη υπολειπόμενη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Ατομικά ασφαλιστήρια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit-linked):

Αναλύθηκαν τόσο οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις παραμέτρους (θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, έξοδα, επιτόκιο) όσο και αυτοί που σχετίζονται με την εγγυημένη παροχή στη λήξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Παρά την αύξηση που σημείωσαν οι τιμές των μεριδίων των συνδεδεμένων κεφαλαίων το τελευταίο έτος, εξακολουθεί να είναι αναγκαίος ο σχηματισμός επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη των εγγυήσεων προς τους ασφαλισμένους.

iii. Συνταξιοϋχοι που προέρχονται από ομαδικά συμβόλαια της μορφής DAF:

Από την εφαρμογή ανάλογης μεθοδολογίας με τα ατομικά ασφαλιστήρια προέκυψε η ανάγκη επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη του κινδύνου μακροβιότητας.

iv. Συμπληρωματικές καλύψεις εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης:

Για τη διενέργεια του ελέγχου λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες νοσηρότητας, τον ιατρικό πληθωρισμό των αποζημιώσεων, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων, τα έξοδα και την ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

v. Λοιπές συμπληρωματικές καλύψεις:

Για τον έλεγχο επάρκειας λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες ανικανότητας, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων και τα έξοδα. Από τον έλεγχο προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας που απεικονίζεται παρακάτω πραγματοποιείται για τους παράγοντες εκείνους οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί (επιτόκιο προεξόφλησης, ποσοστά ακυρώσεων και ποσοστά νοσηρότητας) αναφορικά με την επίπτωση που επιφέρει η μεταβολή τους στο σύνολο των προβλέψεων που έχουν καταχωρηθεί.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας αφορούν στις υποχρεώσεις που συνδέονται με το χαρτοφυλάκιο των παραδοσιακών ασφαλίσεων ζωής, νοσοκομειακών καλύψεων του Ομίλου, τις παροχές προς τους συνταξιούχους που προέρχονται από ομαδικά προγράμματα DAF, καθώς και το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων Unit Linked.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ευαισθησίας

2013	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,5%	(55)
	-0,5%	61
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	39
	Μείωση κατά -10%	(53)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	76
	Μείωση κατά -5%	(76)

2012	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,5%	(62)
	-0,5%	64
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	35
	Μείωση κατά -10%	(54)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	81
	Μείωση κατά -5%	(81)

Γενικές ασφαλίσεις

Τα προσφερόμενα προϊόντα καλύπτουν όλο το εύρος των γενικών ασφαλίσεων για κάλυψη προσωπικών, εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων που σχετίζονται με την απώλεια περιουσίας και την αστική ευθύνη έναντι τρίτων.

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής αποδοχής των κινδύνων, κατάλληλης ανασφαλιστικής κάλυψης και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολόγηση των προγραμμάτων βασίζεται στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με πλήθος ζημιών και αντίστοιχων καταβολών αποζημιώσεων πέραν των αναμενόμενων μεγεθών, εφαρμόζονται κατάλληλες πρακτικές πρόληψης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου:

Διαδικασία ανάληψης κινδύνων («underwriting»): Τα κριτήρια αποδοχής για όλους τους κλάδους ασφάλισης είναι τέτοια που εξασφαλίζουν τη γεωγραφική διασπορά των κινδύνων και την κατανομή τους σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας. Επιπλέον, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, επιβάλλονται ανώτατα όρια κάλυψης και κατώτατα όρια αποζημίωσης, που μειώνουν την ευθύνη του Ομίλου. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις οι ασφαλιστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν εξαιρέσεις κάλυψης κινδύνων των οποίων, τόσο ο χρόνος επέλευσης, όσο και οι οικονομικές συνέπειες, είναι δύσκολο να εκτιμηθούν. Οι κίνδυνοι αυτοί είναι κυρίως αστικής ευθύνης ή περιβαλλοντικοί κίνδυνοι με δυσδιάκριτα αιτιογόνα γεγονότα και προσαγωγή ευθυνών.

Διαχείριση αποζημιώσεων: Η πολιτική διαχείρισης των ζημιών αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη καταβολή της αποζημίωσης και την αποφυγή φαινομένων εξαπάτησης του Ομίλου με ατυχήματα προκαλούμενα από δόλο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων, αξιόπιστων διαδικασιών πραγματογνωμοσύνης και την επάνδρωση των αρμοδίων τμημάτων με ανθρώπινο δυναμικό με τις τεχνικές δεξιότητες και την ηθική ακεραιότητα που απαιτούνται.

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων: Πλέον της διαδικασίας φάκελο προς φάκελο για την εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των

μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό κατάλληλων αποθεμάτων. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο υπολογισμός των προβλέψεων για ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί στον Όμιλο μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

Αντασφαλιστική πολιτική: Η επιλογή κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης ποικίλλει ανάλογα με τη φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου για κάλυψη δυσμενών γεγονότων, συνυπολογίζοντας και το αντίστοιχο απαιτούμενο κόστος. Η δομή του τελικά επιλεγόμενου προγράμματος είναι τέτοια που να εξασφαλίζει κάλυψη για ασυνήθιστα μεγάλο πλήθος ζημιών ή μεμονωμένων αποζημιώσεων που αποκλίνουν σημαντικά από τα προσδοκώμενα μέσα μεγέθη. Ιδιαίτερη ευαισθησία επιδεικνύεται στην κάλυψη καταστροφικών φυσικών φαινομένων, κυρίως σεισμού, επιλέγοντας πρόγραμμα κάλυψης γεγονότων με πολύ μικρή πιθανότητα να συμβούν.

Έλεγχος επάρκειας

Στον Κλάδο Αυτοκινήτων, επεξεργάστηκαν ιστορικά δεδομένα βάσει των αναλυτικών κινήσεων ανά περίπτωση ζημιάς, για κάθε έτος ατυχήματος μετά το 2000 και εφαρμόστηκαν οι κλασικές μέθοδοι προβολής των συσσωρευμένων πληρωμών, των επισυμβασών ζημιών, του μέσου κόστους ζημιών, καθώς και η μεθοδολογία Bornhuetter-Ferguson, της οποίας τα αποτελέσματα τελικά επιλέχθηκαν για την εκτίμηση του τελικού κόστους για κάθε έτος ατυχήματος.

Πίνακες εξέλιξης κόστους αποζημιώσεων

Στους παρακάτω πίνακες απεικονίζεται η εξέλιξη του συνολικού κόστους αποζημιώσεων για καθένα έτος ζημιάς από το 2007 έως το 2013. Επιπρόσθετα εμφανίζονται τα σωρευτικά ποσά πληρωμών, ούτως ώστε να είναι ευδιάκριτος ο επιμερισμός του εκάστοτε συνολικού κόστους σε πληρωμές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και σε προβλέψεις μελλοντικών πληρωμών για τις ζημιές που βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για τα έτη πριν το 2006 απεικονίζεται, για λόγους συμφωνίας, το ποσό της τρέχουσας εκτίμησης για τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών. Σημειώνεται ότι για την κάλυψη αστικής ευθύνης αυτοκινήτων το επιπλέον απόθεμα που σχηματίζεται, πέραν των κατά περίπτωση προβλέψεων, ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιείται, συμπεριλαμβάνεται στις εκτιμήσεις που απεικονίζονται.

Για τις ασφαλίσεις πυρός (δεύτερος μεγαλύτερος κλάδος, μετά τον κλάδο αυτοκινήτων) το συνολικό κόστος του έτους αποτελείται από το άθροισμα του σωρευτικού ποσού πληρωμών και

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

το ποσό των κατά περίπτωση προβλέψεων, συμπεριλαμβανομένου του επιπλέον αποθέματος που σχηματίζεται για τον κλάδο ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιήθηκε.

Σημειώνεται ότι τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών για τους δύο μεγαλύτερους κλάδους υπερβαίνει το 80% του συνολικού αποθέματος εκκρεμών ζημιών για τις γενικές ασφαλίσεις.

Εξέλιξη ζημιών κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτου

Έτος ζημιάς	Απόθεμα προ του 2007	Όμιλος							Σύνολο αποθεμά των
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Έτος ζημιάς	-	106	113	136	200	140	82	64	-
Μετά ένα έτος	-	113	107	138	192	138	83	-	-
Μετά δύο έτη	-	108	105	139	196	147	-	-	-
Μετά τρία έτη	-	108	100	139	199	-	-	-	-
Μετά τέσσερα έτη	-	104	99	132	-	-	-	-	-
Μετά πέντε έτη	-	102	93	-	-	-	-	-	-
Μετά έξι έτη	-	101	-	-	-	-	-	-	-
Εκτίμηση συνολικού κόστους αποζημιώσεων	-	101	93	132	199	147	83	64	-
Έτος ζημιάς	-	(33)	(33)	(39)	(60)	(34)	(21)	(16)	-
Μετά ένα έτος	-	(54)	(53)	(65)	(87)	(58)	(33)	-	-
Μετά δύο έτη	-	(64)	(60)	(73)	(98)	(66)	-	-	-
Μετά τρία έτη	-	(70)	(66)	(81)	(108)	-	-	-	-
Μετά τέσσερα έτη	-	(74)	(71)	(89)	-	-	-	-	-
Μετά πέντε έτη	-	(80)	(75)	-	-	-	-	-	-
Μετά έξι έτη	-	(83)	-	-	-	-	-	-	-
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις	-	(83)	(75)	(89)	(108)	(66)	(33)	(16)	-
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	61	18	18	43	91	81	50	48	410

Εξέλιξη ζημιών κλάδου πυρός

Έτος ζημιάς	Απόθεμα προ του 2007	Όμιλος							Σύνολο αποθεμά των
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Έτος ζημιάς	-	22	26	33	24	19	16	10	-
Μετά ένα έτος	-	22	41	34	22	18	15	-	-
Μετά δύο έτη	-	21	41	35	22	17	-	-	-
Μετά τρία έτη	-	21	41	34	22	-	-	-	-
Μετά τέσσερα έτη	-	21	38	33	-	-	-	-	-
Μετά πέντε έτη	-	21	38	-	-	-	-	-	-
Μετά έξι έτη	-	20	-	-	-	-	-	-	-
Εκτίμηση συνολικού κόστους αποζημιώσεων	-	20	38	33	22	17	15	10	-
Έτος ζημιάς	-	-10	-7	-17	-5	-7	-5	-3	-
Μετά ένα έτος	-	-16	-20	-25	-15	-14	-10	-	-
Μετά δύο έτη	-	-17	-27	-29	-18	-15	-	-	-
Μετά τρία έτη	-	-18	-34	-30	-18	-	-	-	-
Μετά τέσσερα έτη	-	-18	-36	-30	-	-	-	-	-
Μετά πέντε έτη	-	-18	-36	-	-	-	-	-	-
Μετά έξι έτη	-	-18	-	-	-	-	-	-	-
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις	-	-18	-36	-30	-18	-15	-10	-3	-
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	5	2	2	4	4	3	5	7	32

4.7 Κεφαλαιακή επάρκεια

Γενικά, τα ποσοτικά κριτήρια που προβλέπονται από την εποπτεία, για την εξασφάλιση επάρκειας των κεφαλαίων του Ομίλου και της Τράπεζας, επιβάλλουν τη διατήρηση ελάχιστων ποσών κεφαλαίων και δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σταθμισμένου κινδύνου, ο οποίος ορίζεται ως η σχέση των κεφαλαίων προς τα περιουσιακά στοιχεία, συγκεκριμένα στοιχεία εκτός ισολογισμού και του τεκμαρτού ποσού που προκύπτει από

τις συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάλυψη του κινδύνου αγοράς. Τουλάχιστον το ήμισυ των απαιτούμενων κεφαλαίων θα πρέπει να αποτελείται από βασικά ίδια κεφάλαια («Tier I»), και το υπόλοιπο από συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια («Tier II»). Το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελληνικών τραπεζών στο συγκεκριμένο θέμα συνάδει με αυτό της Ε.Ε. και συγκεκριμένα με τις Οδηγίες των Ιδίων Κεφαλαίων, της

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Φερεγγυότητας και της Κεφαλαιακής Επάρκειας. Σύμφωνα με τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, οι εποπτικές αρχές κάθε κράτους μέλους δύνανται να αποφανθούν αν κάποια χρηματοοικονομικά μέσα θα συμπεριληφθούν στα κεφάλαια και να ορίζουν τις σταθμίσεις, εντός συγκεκριμένων ορίων, στις διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.

Από την 31 Μαρτίου 2013, σύμφωνα με την Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, ορίστηκαν νέα όρια 9% και 6% για τους δείκτες των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Τράπεζας, CT1 και Common equity, αντίστοιχα. Από την 31 Δεκεμβρίου 2013, σύμφωνα με την

Πράξη 36/23.12.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, καταργήθηκε το πλαφόν 20% του CT1, στην αναγνώριση του αναβαλλόμενου φόρου.

Η κεφαλαιακή βάση του Ομίλου περιλαμβάνει όλες τις μορφές των εποπτικά αποδεκτών Ιδίων Κεφαλαίων όπως αυτά ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος (στην ΠΔΤΕ 2630/29.10.2010). Μεταξύ άλλων, τα εποπτικά Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου περιλαμβάνουν το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο, τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, τα αποθεματικά και τα κέρδη εις νέον, προνομιούχους τίτλους και τίτλους μειωμένης εξασφάλισης.

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου και της Τράπεζας, έχουν ως εξής:

Κεφαλαιακή επάρκεια

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Δείκτες:		Όπως αναμορφώθηκε*		Όπως αναμορφώθηκε*
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common equity)	10,3%	7,8%	13,0%	8,5%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I)	10,3%	7,8%	15,8%	10,5%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	11,2%	9,2%	16,8%	12,0%

(*Τα κονδύλια του 2012 έχουν υπολογιστεί με βάση την Πράξη 13 /28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (CT1) αυξήθηκε σε 10,3%, (31 Δεκεμβρίου 2012: 7,8%) λόγω της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας τον Ιούνιο του 2013, μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους €9.756 εκατ., των κερδών που αναλογούν στον μετόχου της Τράπεζας της χρήσης 2013 ύψους €809 εκατ. και της ολοκλήρωσης συγκεκριμένων ενεργειών της Διοίκησης, όπως της μεταβίβασης του 66% από 100% της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π., της άσκησης διαχείρισης στοιχείων παθητικού, της απομόχλευσης και μείωσης κινδύνων και της επαναγοράς των προνομιούχων μετοχών που διατέθηκαν στις Η.Π.Α. Επίσης, ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης ενεργειών (π.χ. μέθοδος IRB για την στάθμιση των δανείων της Finansbank και πώληση της θυγατρικής εταιρίας

ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε., οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν περαιτέρω τον δείκτη CT1.

Στις 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημέρωσε την Τράπεζα σχετικά με τις κεφαλαιακές ανάγκες, ποσού €2,2 δισ., όπως προέκυψαν από την άσκηση που διενεργήθηκε, ενσωματώνοντας τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου της Blackrock. Σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, μέχρι τις 15 Απριλίου 2014, η Τράπεζα θα καταθέσει σχέδιο κεφαλαιακών ενεργειών, που θα υλοποιηθεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Το σχέδιο αυτό θα καλύπτει τις κεφαλαιακές της ανάγκες χωρίς αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

4.8 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία - Όμιλος

	Λογιστικό υπόλοιπο			Εύλογη αξία			
	31.12.2013	31.12.2013	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	31.12.2012	31.12.2012
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	67.174	66.483	-	-	66.483	68.954	68.066
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.237	1.270	812	433	25	356	405
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	11.955	11.507	-	11.239	268	2.745	2.043
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πελάτες	62.594	62.535	10.338	52.197	-	55.767	55.806
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.389	1.377	-	1.377	-	1.785	1.776
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.607	1.602	-	1.602	-	1.386	1.376

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία - Τράπεζα

	Λογιστικό υπόλοιπο			Εύλογη αξία			
	31.12.2013	31.12.2013	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	31.12.2012	Εύλογη αξία 31.12.2012
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	46.327	45.749	-	-	45.749	47.000	46.091
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	902	965	-	935	31	1.030	1.160
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	11.660	11.183	-	10.915	268	2.465	1.831
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πελάτες	45.008	45.030	6.626	38.404	-	37.953	37.989
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	102	43	-	-	43	205	91

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των ανωτέρω εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012.

Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου και των λογαριασμών με τις κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως και οι δεδουλευμένοι τόκοι, προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών εκτιμάται χρησιμοποιώντας μοντέλα προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων κατηγοριοποιημένο ως δάνεια και απαιτήσεις: Η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι την λήξη χρεογράφων καθώς και των χρεογράφων κατηγοριοποιημένων ως δάνεια και απαιτήσεις, υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή βάσει μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα επιτόκια προεξόφλησης βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και χωρίς προσδιορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία

ισολογισμού. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για αντίστοιχα προϊόντα και παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας.

Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων υπολογίζεται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, είτε βάσει των τιμών με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς ή με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει των προσασυζημένων επιτοκίων του υφιστάμενου κόστους δανεισμού του Ομίλου.

β. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας με βάση το πλαίσιο υπολογισμού της εύλογης αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.11.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
				στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	333	2.730	24	3.087
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	3.649	21	3.671
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	76	76
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	2.463	1.710	46	4.219
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	301	70	11	382
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	3.098	8.159	178	11.435
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	282	-	282
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4	3.023	2	3.029
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	810	-	810
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια unit-linked (Βλέπε Σημείωση 35)	-	64	-	64
Λοιπές υποχρεώσεις	2	250	-	252
Σύνολο υποχρεώσεων	6	4.429	2	4.437

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.996	3.400	33	5.429
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5	3.659	29	3.693
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	181	-	181
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	3.655	1.425	95	5.175
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	283	13	11	307
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	5.939	8.678	168	14.785
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2.955	-	2.955
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5	4.744	21	4.770
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	600	600
Λοιπές υποχρεώσεις	4	257	-	261
Σύνολο υποχρεώσεων	9	7.956	621	8.586

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	205	2.182	24	2.411
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	2.559	21	2.581
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	130	380	7	517
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	336	5.121	52	5.509
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	282	-	282
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4	2.553	2	2.559
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	810	-	810
Λοιπές υποχρεώσεις	-	250	-	250
Σύνολο υποχρεώσεων	4	3.895	2	3.901

31 Δεκεμβρίου 2012

Αποτίμηση με βάση

Στοιχεία ενεργητικού	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.660	3.313	33	5.006
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	3.350	29	3.380
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	318	274	70	662
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	1.979	6.937	132	9.048
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2.955	-	2.955
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5	4.358	10	4.373
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	600	600
Λοιπές υποχρεώσεις	-	1.147	-	1.147
Σύνολο υποχρεώσεων	5	8.460	610	9.075

Μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2:

Δεν υπήρχαν μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012.

Αποτιμήσεις του Επιπέδου 3:

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) στις 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- (α) Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν αποτιμηθεί με μοντέλα αποτίμησης, στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και

σημαντικά, μη παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα των οποίων η τεκμαρτή μεταβλητότητα αντιπροσωπεύει μια σημαντική παράμετρο του μοντέλου αποτίμησης, καθώς και τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία το CVA εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο CVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

- (β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμα-προς-πώληση, για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν τιμές από τους εκδότες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ή υπόκεινται σε προσαρμογές για σκοπούς περιορισμένης εμπορευσιμότητας.
- (γ) Μετοχές εταιρειών μη εισηγμένων σε χρηματιστηριακή αγορά, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση, και οι οποίες έχουν αποτιμηθεί από ανεξάρτητες εταιρείες. Οι αποτιμήσεις των εταιρειών αυτών βασίζονται σε παραμέτρους όπως εκτιμήσεις μελλοντικών κερδών τα οποία συνιστούν μη παρατηρήσιμα δεδομένα. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνονται επενδύσεις του Ομίλου σε εταιρείες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων ("Private Equity Funds"), οι οποίες αποτιμούνται με την μέθοδο της τελευταίας τιμής επένδυσης. Επίσης, περιλαμβάνονται χρεόγραφα τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση την αξία των υποκείμενων εξασφαλίσεων.
- (δ) Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων τα οποία αποτιμούνται μέσω μεθόδων προεξόφλησης ταμειακών ροών και περιλαμβάνουν το πιστωτικό περιθώριο των πελατών, το οποίο δεν είναι παρατηρήσιμο στην αγορά.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την συμφωνία όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων

και μη-πραγματοποιηθέντων κερδών/(ζημιών) που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Μεταφορές προς και από το Επίπεδο 3:

Σε κάθε περίοδο αναφοράς ο Όμιλος διενεργεί διεξοδική ανάλυση της κατηγοριοποίησης όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων. Στα πλαίσια αυτής της ανάλυσης επαναξιολογήθηκαν τα δάνεια σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, και κατηγοριοποιήθηκαν στο Επίπεδο 3.

Οι επενδύσεις του Ομίλου σε εταιρείες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων ("Private Equity funds") για τις οποίες η τιμή της τελευταίας επένδυσης που χρησιμοποιήθηκε για την αποτίμηση τους, απέχει περισσότερο από ένα έτος, από την τρέχουσα ημερομηνία Ισολογισμού, μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 2, στο Επίπεδο 3.

Άλλες, μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 αφορούν παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, των οποίων η προσαρμογή λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία τους.

Η κυριότερη μεταφορά από το επίπεδο 3 προς το Επίπεδο 2, αφορά στις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων οι οποίες αποτιμούνται από τις 30 Ιουνίου 2013 και έπειτα, κυρίως βάσει παρατηρήσιμων δεδομένων που αφορούν σε συμβόλαια ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης (CDS) και όχι πλέον βάσει της τιμής ολοκλήρωσης της δημόσιας προσφοράς επαναγοράς.

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 - Όμιλος

	2013					
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	33	8	95	11	-	600
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	7	16	11	-	(36)	56
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα Προσθήκες	-	-	(4)	-	-	-
Αποπληρωμές	(16)	(13)	(96)	-	(69)	-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	8	26,00	-	181	(656)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	24	19	46	11	76	-

	2012				
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	33	51	112	9	-
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	(9)	6	1	-
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα Προσθήκες	-	-	2	-	-
Αποπληρωμές	1	-	-	-	-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	(2)	-	(26)	-	-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	1	(34)	1	1	600
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	33	8	95	11	600

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 – Τράπεζα

2013

	Χρηματο-οικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	33	19	70	600
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	7	5	11	56
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	(3)	-
Αποπληρωμές	(16)	(13)	(71)	-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	8	-	(656)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	24	19	7	-

2012

	Χρηματο-οικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Λοιπά στοιχεία παθητικού
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	33	63	95	-	100
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	(10)	(1)	-	-
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	2	-	-
Προσθήκες	2	-	-	-	-
Αποπληρωμές	(2)	-	(26)	-	(100)
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	(34)	-	600	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	33	19	70	600	-

Τα κέρδη και ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου εκτός της απόσβεσης της διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο ποσού €1 εκατ. για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013, η οποία καταχωρήθηκε στα καθαρά έσοδα από τόκους για την Τράπεζα και τον Όμιλο.

Η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) και αφορά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, στις απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες και στις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, ανέρχεται σε επίπεδο Ομίλου για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013 σε μηδέν, €5 εκατ., €(36) εκατ., μηδέν και μηδέν αντίστοιχα (2012: μηδέν, €12 εκατ., μηδέν, €1 εκατ. και μηδέν).

Σε επίπεδο Τράπεζας, η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) και αφορά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ανέρχεται για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013 σε μηδέν και €5 εκατ. αντίστοιχα. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που είχαν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα

αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) και αφορούσε στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, στις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ανερχόταν σε μηδέν, €11 εκατ. και μηδέν αντίστοιχα.

Διαδικασίες Αποτίμησης και Ελέγχου

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει διάφορες διαδικασίες για να διαβεβαιώσει ότι η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού υπολογίζονται σε λογική και δίκαιη βάση και έχει δημιουργήσει ένα κατάλληλο πλαίσιο ελέγχου ώστε να διασφαλίσει ότι οι τιμές που χρησιμοποιούνται στις Οικονομικές Καταστάσεις επικυρώνονται από μονάδες του Ομίλου που είναι ανεξάρτητες από τις μονάδες διαπραγματευτών που αναλαμβάνουν και τον αντίστοιχο κίνδυνο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διάφορες πηγές δεδομένων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι οποίες αξιολογούνται μέσω εσωτερικών ανεξάρτητων διαδικασιών όπου αυτό είναι εφικτό.

Οι εύλογες αξίες των στοιχείων χαρτοφυλακίου επενδύσεων προσδιορίζονται είτε με αναφορά σε χρηματιστηριακές τιμές ενεργών αγορών ή με αναφορά σε προσφορά τιμών από εξωτερικούς διαπραγματευτές ή με αναφορά σε γενικώς παραδεκτά μοντέλα αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων, στις περιπτώσεις που οι δύο πρώτες μέθοδοι δεν είναι διαθέσιμες. Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται μοντέλα αποτίμησης οι προσδιοριστικοί παράγοντες των οποίων, δεν είναι παρατηρήσιμοι στην αγορά, και χρειάζονται επιπρόσθετους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό της αξίας τους, τότε αυτά

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

κατηγοριοποιούνται στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας.

Επιπρόσθετα ο Όμιλος, ενδέχεται σε περιορισμένες περιπτώσεις να χρησιμοποιεί τιμές προερχόμενες από τους εκδότες των χρηματοοικονομικών στοιχείων διενεργώντας διαδικασίες επικύρωσης των τιμών αυτών όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, ή να χρησιμοποιεί τιμές με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς των ίδιων ή άλλων παρόμοιων τίτλων. Επιπρόσθετα, ενδέχεται σε περιορισμένες περιπτώσεις ο Όμιλος να διενεργεί προσαρμογές για σκοπούς περιορισμένης εμπορευσιμότητας στις τιμές των στοιχείων του ενεργητικού “liquidity adjustments” με βάση την εμπειρία του κατά την ρευστοποίηση αντίστοιχων τίτλων στο παρελθόν. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχουν αποτιμηθεί με βάση τις τελευταίες τρεις μεθόδους, έχουν κατηγοριοποιηθεί στην χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας των μεθόδων υπολογισμού της εύλογης αξίας («Επίπεδο 3»).

Γενικότερα, οι εύλογες αξίες των αξιολογούμενων του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και των σημαντικών παραδοχών που γίνονται κατά τον υπολογισμό παραγόντων μη παρατηρήσιμων στην αγορά και χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, επικυρώνονται και ελέγχονται στο σύνολο τους από τις ανεξάρτητες μονάδες της Διαχείρισης Κινδύνων και Middle Office, σε συστηματική βάση.

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν, μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης («option pricing models») ή με βάση άλλα κατάλληλα για την κάθε περίπτωση, ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης.

Οι ανεξάρτητες μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου και Middle Office παρέχουν το απαραίτητο ελεγκτικό πλαίσιο ώστε να

διασφαλίζεται ότι οι τιμές των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες και συνθήκες της αγοράς. Επιπρόσθετα οι εν λόγω αποτιμήσεις, ελέγχονται σχεδόν στο σύνολο τους, σε ημερήσια βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων.

Προσαρμογές Αγοράς στις Τιμές Αποτίμησης

Προσαρμογές για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε όλα τα εξωχρηματιστηριακά (over-the-counter) παράγωγα. Προσαρμογές για τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο (own credit risk) εφαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζεται ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου κατά την αποτίμηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσω. Οι εν λόγω προσαρμογές υπολογίζονται με βάση τις αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ των δύο μερών, και λαμβάνουν υπόψη το διαφορετικό επίπεδο κινδύνου του κάθε αντισυμβαλλομένου στην αποτίμηση αυτών των ροών. Στην διαμόρφωση των εν λόγω προσαρμογών λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι περιορισμοί στην έκταση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου στα πλαίσια συμφητισμού των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων αμοιβαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτοί διέπονται και λειτουργούν βάσει των σχετικών συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου.

Οι προσαρμογές για σκοπούς περιορισμένης εμπορευσιμότητας στα στοιχεία ενεργητικού (“liquidity adjustments”) αντικατοπτρίζουν, μεταξύ άλλων, την μη εύκολα ρευστοποιήσιμη φύση ορισμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και το αντίστοιχο κόστος που ενδέχεται να επιβαρυνθεί ο Όμιλος σε περίπτωση μερικής ή ολικής πώλησης, της αντίστοιχης χρηματοοικονομικής θέσης.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ποσοτικές πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα βάσει του Επιπέδου 3

Χρηματοοικονομικό Στοιχείο	Εύλογη Αξία	Μέθοδος Αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη Παρατηρήσιμων Δεδομένων	
				Χαμηλό	Υψηλό
Ενεργητικό					
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	16	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	26,44	98,69
	8	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Συντελεστής προσαρμογής Εμπορευσιμότητας	40,00%	40,00%
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	7	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	93,76	93,76
	8	Αποτίμησης βάσει αξίας υποκείμενης εξασφάλισης	Συντελεστής ανάκτησης αξίας της υποκείμενης εξασφάλισης	42%	65%
	6	Αποτίμηση βάσει πολλαπλασιαστική δείκτη	Πολλαπλασιαστική Δείκτη Οικονομικής Αξίας Εταιρείας προς Κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EV/EBITDA)	5,50	7,40
	25	Αποτίμηση βάσει Τιμής Τελευταίας Επένδυσης	δ/α ¹	δ/α ¹	δ/α ¹
Δάνεια στην Εύλογη Αξία μέσω αποτελεσμάτων	76	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Πιστωτικό Περιθώριο	200 μ. β.	1500 μ. β.
Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά μέσα					
Εξωχρηματιστηριακά Παράγωγα επί επιτοκίων	7	Μοντέλο αποτίμησης Black Scholes - Εσωτερικό Μοντέλο για Υπολογισμό CVA/DVA	Περιθώριο πιστωτικού κινδύνου	100 μ. β.	1000 μ. β.
	4	Προεξόφληση ταμειακών Ροών	Συντελεστής ανταλλαγής ροών σταθερής λήξης για διαφορετικές χρονικές περιόδους	67,79%	92,50%
Λουπά Παράγωγα	5	Μοντέλο αποτίμησης Black Scholes	Συντελεστής μεταβλητότητας επί δεικτών	5,00%	30,00%
	3	Μοντέλο αποτίμησης Black Scholes	Συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών ζευγαριών νομισμάτων	28,00%	68,00%
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	11	Βασισμένο σε Τιμή Εκδότη	Τιμή	100,60	100,60

¹: Οι επενδύσεις του Ομίλου σε εταιρείες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων ("Private equity funds") δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Ελλείπει δεδομένο από ενεργές αγορές, ο Όμιλος για την αποτίμηση των εν λόγω εταιρειών, χρησιμοποιεί την μέθοδο της «Τιμής της τελευταίας Επένδυσης» που έχει πραγματοποιηθεί στις εταιρείες αυτές. Δεδομένης της διαφορετικής φύσης επένδυσης σε κάθε μία από τις εταιρείες αυτές καθώς και λόγω της ανομοιογένειας της δομής των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται, δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμη η γνωστοποίηση του εύρους των σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

Ανάλυση Ευαισθησίας για τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Για παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα συνδεδεμένα με μετοχές ή δείκτες καθώς και για δομημένα παράγωγα προϊόντα ανταλλαγής χρηματοροών μια εύλογη μεταβολή στους συντελεστές μεταβλητότητας ή συσχέτισης μεταξύ δυο μεταβλητών (δηλ. το βαθμό συσχέτισης μεταξύ δύο διαφορετικών επιτοκίων ή μεταξύ επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών) ενδεχομένως να επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των μεμονωμένων χρηματοοικονομικών προϊόντων, όμως η σημαντικότητα και η κατεύθυνση της μεταβολής εξαρτάται από τον αν ο Όμιλος κατέχει θέση αγοράς ("long position") ή θέση πώλησης ("short position") στα προϊόντα αυτά, καθώς και από άλλους παράγοντες. Εξαιτίας της περιορισμένης έκθεσης του Ομίλου στα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση τους, δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα του Ομίλου. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα επί επιτοκίων για τα οποία η προσαρμογή λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των προϊόντων

αυτών. Μια εύλογη μεταβολή στο περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων των προϊόντων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους, για τον Όμιλο.

Στην κατηγορία Λουπά Παράγωγα περιλαμβάνονται συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος, για τα οποία η προσαρμογή λόγω CVA είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των προϊόντων αυτών και μια εύλογη μεταβολή στο πιστωτικό περιθώριο πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλόμενων των προϊόντων αυτών δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία τους, για τον Όμιλο. Επιπρόσθετα στην ίδια κατηγορία συμπεριλαμβάνονται δομημένα προϊόντα δικαιωμάτων προαίρεσης επί συναλλάγματος για τα οποία ο συντελεστής συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών νομισμάτων αποτελεί ένα σημαντικό μη παρατηρήσιμο δεδομένο. Μια εύλογη μεταβολή στον συγκεκριμένο συντελεστή συσχέτισης δεν επιφέρει σημαντική μεταβολή στην εύλογη αξία των προϊόντων αυτών.

Η μέθοδος αποτίμησης των δανείων που είναι σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων περιλαμβάνει ως σημαντικό μη παρατηρήσιμο δεδομένο το πιστωτικό περιθώριο των εν λόγω

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

πελατών. Μια εύλογη μεταβολή στο αντίστοιχο πιστωτικό περιθώριο δεν έχει σημαντική επίπτωση στην εύλογη αξία των εν

λόγω δανείων για τα αποτελέσματα του Ομίλου

4.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό που προκύπτει από τον συμψηφισμό απεικονίζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας, μόνο στην περίπτωση που υφίσταται συμβατικό δικαίωμα το οποίο επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό. Ο Όμιλος και η Τράπεζα υπεισέρχονται σε κύριες συμβάσεις συμψηφισμού ή παρεμφερείς συμβάσεις, οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από το

εφαρμοστέο λογιστικό πρότυπο για συμψηφισμό στην κατάσταση οικονομικής θέσης, παρέχουν ωστόσο το δικαίωμα συμψηφισμού των συναφών ποσών σε περίπτωση αθέτησης των συμφωνηθέντων όρων από τον αντισυμβαλλόμενο (είτε λόγω χρεοκοπίας, αδυναμίας πληρωμής ή διεκπεραίωσης). Ο κατωτέρω πίνακας απεικονίζει τα αναγνωρισθέντα, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012, χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία είτε έχουν συμψηφιστεί είτε όχι αλλά υπόκεινται σε κύριες ή παρεμφερείς συμβάσεις συμψηφισμού καθώς επίσης και την καθαρή επίδραση που θα επέφερε στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας η πλήρης εξάσκηση των δικαιωμάτων συμψηφισμού («Καθαρό ποσό»).

α. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία υποκείμενα σε συμψηφισμό, εκτελεστές συμβάσεις συμψηφισμού και παρεμφερείς συμβάσεις

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα (1)	Συμβάσεις αγοράς επαναπώλησης χρεογράφων(2)	Σύνολο	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα (1)	Συμβάσεις αγοράς επαναπώλησης χρεογράφων(2)	Σύνολο
Την 31 Δεκεμβρίου 2013						
Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Μικτό ποσό)	3.598	36	3.634	2.514	418	2.932
Συμψηφισθείσες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Μικτό ποσό)	-	-	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης (Καθαρό ποσό)	3.598	36	3.634	2.514	418	2.932
Συναφή ποσά, μη συμψηφισθέντα στην κατάσταση οικονομικής θέσης						
Ληφθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	(619)	(22)	(641)	(617)	(418)	(1.035)
Ληφθείσες χρηματικές εγγυήσεις	(943)	-	(943)	(298)	-	(298)
Καθαρό ποσό	2.036	14	2.050	1.599	-	1.599

(1) Περιλαμβάνονται στο λογαριασμό απαιτήσεις από Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας της 31 Δεκεμβρίου 2013.

(2) Εκ των οποίων, €1 εκατ. και €12 εκατ. περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και €35 εκατ. και €406 εκατ. περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας αντίστοιχα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Την 31 Δεκεμβρίου 2012	Όμιλος			Τράπεζα		
	Παράγωγα χρηματ/τικά μέσα ⁽¹⁾	Συμβάσεις αγοράς επαναπώλησης χρεογράφων ⁽²⁾	Σύνολο	Παράγωγα χρηματ/τικά μέσα ⁽¹⁾	Συμβάσεις αγοράς επαναπώλησης χρεογράφων ⁽²⁾	Σύνολο
Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Μικτό ποσό)	3.647	878	4.525	3.342	409	3.751
Συμφηφισθείσες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Μικτό ποσό)	-	(50)	(50)	-	(50)	(50)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης (Καθαρό ποσό)	3.647	828	4.475	3.342	359	3.701
Συναφή ποσά, μη συμφηφισθέντα στην κατάσταση οικονομικής θέσης	Ληφθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων (1.008)	(824)	(1.832)	(1.009)	(359)	(1.368)
οικονομικής θέσης	Ληφθείσες χρηματικές εγγυήσεις (477)	-	(477)	(367)	-	(367)
Καθαρό ποσό	2.162	4	2.166	1.966	-	1.966

(1) Περιλαμβάνονται στο λογαριασμό απαιτήσεις από Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας της 31 Δεκεμβρίου 2012.

(2) Εκ των οποίων, €798 εκατ. και €- περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και €30 εκατ. και €359 εκατ. περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας αντίστοιχα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012.

β. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις υποκείμενες σε συμφηφισμό, εκτελεστές συμβάσεις συμφηφισμού και παρεμφερείς συμβάσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2013	Όμιλος			Τράπεζα		
	Παράγωγα χρηματ/τικά μέσα ⁽¹⁾	Συμβάσεις πώλησης επαναγοράς χρεογράφων ⁽²⁾	Σύνολο	Παράγωγα χρηματ/τικά μέσα ⁽¹⁾	Συμβάσεις πώλησης επαναγοράς χρεογράφων ⁽²⁾	Σύνολο
Αναγνωρισμένες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Μικτό ποσό)	3.026	4.736	7.762	2.552	3.435	5.987
Συμφηφισθέντα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Μικτό ποσό)	-	-	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης (Καθαρό ποσό)	3.026	4.736	7.762	2.552	3.435	5.987
Συναφή ποσά, μη συμφηφισθέντα στην κατάσταση οικονομικής θέσης	Δοθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων (542)	(4.736)	(5.278)	(542)	(3.435)	(3.977)
οικονομικής θέσης	Δοθείσες χρηματικές εγγυήσεις (769)	-	(769)	(731)	-	(731)
Καθαρό ποσό	1.715	-	1.715	1.279	-	1.279

(1) Περιλαμβάνονται στο λογαριασμό υποχρεώσεις από Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας της 31 Δεκεμβρίου 2013.

(2) Εκ των οποίων, €4.713 εκατ. και €3.434 εκατ. περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και €23 εκατ. και €1 εκατ. περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας αντίστοιχα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

	Παράγωγα χρηματ/τικά μέσα ⁽¹⁾	Όμιλος Συμβάσεις πώλησης επαναγοράς χρεογράφων ⁽²⁾	Σύνολο	Παράγωγα χρηματ/τικά μέσα ⁽¹⁾	Τράπεζα Συμβάσεις πώλησης επαναγοράς χρεογράφων ⁽²⁾	Σύνολο
Την 31 Δεκεμβρίου 2012						
Αναγνωρισμένες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Μικτό ποσό)	4.751	1.158	5.909	4.363	324	4.687
Συμφηφισθέντα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Μικτό ποσό)	-	(50)	(50)	-	(50)	(50)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης (Καθαρό ποσό)	4.751	1.108	5.859	4.363	274	4.637
Συναφή ποσά, μη συμφηφισθέντα στην κατάσταση οικονομικής θέσης						
Καθαρό ποσό	(742)	(1.081)	(1.823)	(742)	(274)	(1.016)
Δοθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	(742)	(1.081)	(1.823)	(742)	(274)	(1.016)
Δοθείσες χρηματικές εγγυήσεις	(1.781)	-	(1.781)	(1.674)	-	(1.674)
Καθαρό ποσό	2.228	27	2.255	1.947	-	1.947

(1) Περιλαμβάνονται στο λογαριασμό υποχρεώσεις από Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Μέσα της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας της 31 Δεκεμβρίου 2012.

(2) Εκ των οποίων, €1.097 εκατ. και €270 εκατ. περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και €11 εκατ. και €4 εκατ. περιλαμβάνονται στο λογαριασμό Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών της κατάστασης οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας αντίστοιχα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες καταναλωτές, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.). Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών, καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων, τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Χρηματογορών – Κεφαλαιογορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος προσφέρει ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στην Τουρκία.

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου εκτός Τουρκίας, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό.

Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, μέσω της Finansbank και των θυγατρικών της, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου και τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων.

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανεμημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου (τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δάνεια προς το προσωπικό κ.λπ.) και συναλλαγές μεταξύ τομέων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 31.12.2013	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρη- ματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Χρηματογορών – Κεφαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλι- στικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Τραπεζικών δραστη- ριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	619	696	(101)	84	299	1.299	261	3.157
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	75	90	(140)	7	90	401	6	529
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	-	(46)	28	102	15	44	(58)	85
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	694	740	(213)	193	404	1.744	209	3.771
Άμεσες δαπάνες	(569)	(50)	(55)	(98)	(260)	(859)	(286)	(2.177)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.114)	(421)	528	14	(117)	(338)	(320)	(1.768)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	(4)	1	1	(3)	-	(5)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(989)	269	256	110	28	544	(397)	(179)
Φόροι	-	-	-	-	-	-	-	986
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου								807
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								(2)
Κέρδη αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας								809
Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2013								
Ενεργητικό ⁽²⁾	24.901	14.115	16.048	3.365	9.505	23.373	16.773	108.080
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								2.850
Σύνολο ενεργητικού								110.930
Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2013								
Παθητικό	37.724	1.252	31.758	2.916	7.055	19.641	2.611	102.957
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								99
Σύνολο παθητικού								103.056
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	17	3	2	8	27	67	102	226
Προβλέψεις απομείωσης για τη κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	796	375	(548)	(17)	114	339	314	1.373
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	4	27	-	3	22	102	54	212

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

(2) Στο ενεργητικό του τομέα «Λοιπών δραστηριοτήτων» περιλαμβάνεται ποσό €9,1 δισ., το οποίο αφορά σε ομόλογα ΕΤΧΣ που παραλήφθηκαν κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης (βλ. σημείωση 45) και κατά την απόκτηση επιλεγμένων στοιχείων ενεργητικού-παθητικού της FBB.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 30.12.2012 όπως αναμορφώθηκαν	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείριση περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	940	745	(106)	71	312	1.265	138	3.365
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	88	85	(177)	6	90	400	3	495
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(9)	(49)	(469)	156	17	169	(148)	(333)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.019	781	(752)	233	419	1.834	(7)	3.527
Άμεσες δαπάνες	(615)	(51)	(59)	(116)	(272)	(748)	(20)	(1.881)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.736)	(654)	(247)	(31)	(258)	(286)	(409)	(3.621)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	2	-	2
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων Φόροι	(1.332)	76	(1.058)	86	(111)	802	(436)	(1.973)
Ζημίες περιόδου								(158)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								(2.131)
Ζημίες αναλογούσες σε μετόχους της								4
								(2.127)
Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2012								
Ενεργητικό	25.694	14.377	19.584	3.136	9.429	24.615	6.295	103.130
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								1.668
Σύνολο ενεργητικού								104.798
Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2012								
Παθητικό	35.241	1.008	37.790	2.855	6.657	20.117	3.044	106.712
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								128
Σύνολο παθητικού								106.840
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	13	2	3	9	32	65	107	231
Προβλέψεις απομείωσης για τη κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	1.436	608	227	29	255	286	312	3.153
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	12	29	6	5	17	96	79	244

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Γεωγραφική κατανομή

Από 1.1 έως 31.12.2013	Ελλάδα	N.A. Ευρώπη	Τουρκία	Άλλες χώρες	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.559	252	1.299	47	3.157
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	37	79	401	12	529
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	26	8	44	7	85
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.622	339	1.744	66	3.771
Άμεσες δαπάνες	(1.058)	(218)	(859)	(42)	(2.177)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.314)	(89)	(338)	(27)	(1.768)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(3)	1	(3)	-	(5)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(753)	33	544	(3)	(179)
Φόροι					986
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου					807
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					(2)
Κέρδη / (ζημίες) αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας					809
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	132	25	67	2	226
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	918	89	338	28	1.373
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	88	20	102	2	212
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	3.720	215	314	20	4.269

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων

Γεωγραφική κατανομή

Από 1.1 έως 31.12.2012	Ελλάδα	N.A. Ευρώπη	Τουρκία	Άλλες χώρες	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.783	253	1.271	58	3.365
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	4	80	400	11	495
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(537)	12	188	4	(333)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.250	345	1.859	73	3.527
Άμεσες δαπάνες	(849)	(227)	(761)	(44)	(1.881)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(3.080)	(192)	(286)	(63)	(3.621)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	2	-	2
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(2.679)	(74)	814	(34)	(1.973)
Φόροι					(158)
Ζημίες περιόδου					(2.131)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					4
Ζημίες αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας					(2.127)
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	134	30	65	2	231
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	2.613	191	286	63	3.153
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	131	14	96	3	244
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	4.030	208	340	22	4.600

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από τόκους

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Έσοδα τόκων από:				
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	37	61	50	78
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	130	177	110	150
Επενδυτικά χρεόγραφα	469	721	197	422
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	4.884	5.271	2.160	2.430
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	5.520	6.230	2.517	3.080
Έξοδα τόκων από:				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(303)	(766)	(251)	(712)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(1.907)	(1.963)	(812)	(652)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(104)	(67)	-	-
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	(49)	(69)	(6)	(48)
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.363)	(2.865)	(1.069)	(1.412)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.157	3.365	1.448	1.668

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Θεματοφυλακής, χρηματιστηριακών υπηρεσιών & επενδυτικής τραπεζικής	90	61	6	7
Λιανικής τραπεζικής	201	216	14	4
Επιχειρηματικών χορηγήσεων	138	130	104	92
Τραπεζικών εργασιών διαμεσολάβησης και καταθέσεων	266	284	55	71
Προμήθειες από εκδόσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (Ν. 3723/2008) – Πυλώνας II και στον ΕΛΑ λόγω παροχής ρευστότητας	(183)	(211)	(183)	(211)
Διαχείρισης κεφαλαίων	17	15	5	4
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	529	495	1	(33)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες

	Όμιλος	
	31.12.2013	31.12.2012
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα	563	691
Μείον: Αντασφάλιστρα	(62)	(80)
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα μείον αντασφάλιστρα	501	611
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	20	62
Μερίδιο αντασφαλιστών στη μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(7)	(1)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων - Αναλογία Ομίλου	13	61
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	514	672
Λοιπά (συμπερ. καθαρών κερδών / (ζημιών) επενδύσεων unit linked)	16	23
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα μετά από αντασφάλιση	530	695
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	(406)	(580)
Μείον: Αναλογία αντασφαλιστών	(7)	(3)
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων - Αναλογία Ομίλου	(413)	(583)
Μεταβολή μαθηματικού αποθέματος και λοιπών αποθεμάτων ζωής	27	121
Μεταβολή μαθηματικού αποθέματος και λοιπών αποθεμάτων ζημιών – Αναλογία Ομίλου	27	121
Έξοδα προμηθειών	(70)	(87)
Προμήθειες από αντασφαλιστές	8	9
Καθαρές προμήθειες	(62)	(78)
Καθαρή απόδοση προς κατόχους συμβολαίων DAF	(5)	(7)
Λοιπά	(10)	(17)
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(463)	(564)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	67	131

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημιές) χρηματοοικονομικών στοιχείων	(286)	(640)	(304)	(708)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση χρεωστικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	104	30	82	21
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση μετοχικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	42	2	7	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	45	19	46	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση θυγατρικών	-	158	-	-
Σύνολο	(95)	(431)	(169)	(687)

Τα καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από χρηματοοικονομικά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονται σε €(354) εκατ. (2012: €(270) εκατ.) για τον Όμιλο και €(342) εκατ. (2012: €(291) εκατ.) για την Τράπεζα και περιλαμβάνονται στο «Καθαρό

αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημιές) χρηματοοικονομικών στοιχείων». Τα Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση θυγατρικών αφορά κυρίως στην πώληση της Finans Pension (βλ. Σημείωση 46).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)

Στα καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα) περιλαμβάνονται μερίσματα, υποχρεωτικές εισφορές για δάνεια και καταθέσεις καθώς και έσοδα/(έξοδα) από μη τραπεζικές εργασίες, όπως κέρδη / (ζημιές) από πωλήσεις ακινήτων, έσοδα από ενοίκια, έσοδα των αποθηκευτικών και ξενοδοχειακών κλάδων, λοιπά έσοδα από διάφορες πηγές και καθαρά αποτελέσματα από τη ρευστοποίηση

επενδύσεων του private equity. Στα καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα) της χρήσης 2013, στην Τράπεζα, περιλαμβάνονται μερίσματα από θυγατρικές ποσού €356 εκατ. και κέρδος €155 εκατ. από την πώληση μειοψηφικού ποσοστού στην Εθνική Παναγία Α.Ε.Α.Π. (βλ. ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Δαπάνες προσωπικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Μισθοί και λοιπές παροχές προσωπικού	1.314	1.360	712	786
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 12)	216	20	203	7
Σύνολο	1.530	1.380	915	793

Οι μισθοί και οι λοιπές παροχές προσωπικού περιλαμβάνουν το ποσό των €25,5 εκατ. (2012: €25,5 εκατ.), το οποίο καταβλήθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ύστερα από την ένταξη του ταμείου σύνταξης των υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ την 1 Αυγούστου 2008, σύμφωνα με το Ν.3655/2008. Η πρώτη καταβολή του ποσού των €25,5 εκατ. πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο 2009 και θα καταβάλλεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τα επόμενα 10 έτη, (βλ. ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό).

Ο μέσος αριθμός εργαζομένων του Ομίλου για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε 36.306

(2012: 33.988) και για την Τράπεζα σε 12.020 (2012: 11.641). Η μικρή αύξηση του μέσου αριθμού των εργαζομένων της Τράπεζας οφείλεται στην απόκτηση από την FBB το Μάιο 2013 και από την Probank τον Ιούλιο 2013, περίπου 1.250 υπαλλήλων και στην αποχώρηση το Δεκέμβριο 2013, λόγω του προγράμματος εθελουσίας, περίπου 2.500 υπαλλήλων (βλ. ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό). Επιπρόσθετα, σε επίπεδο Ομίλου η αύξηση οφείλεται κυρίως στη Finansbank.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Ι. Προγράμματα καθορισμένης εισφοράς

Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Δυνάμει του Ν. 3655/2008 που τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2008, το ταμείο κύριας σύνταξης της Τράπεζας, το οποίο ήταν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, εντάχθηκε στον κύριο κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από την 1 Αυγούστου 2008. Σύμφωνα με το Ν. 3655/2008, η Τράπεζα θα καταβάλει €25,5-εκατ. στο ΙΚΑ -ΕΤΑΜ, ετησίως για 15 έτη, με έναρξη το Δεκέμβριο του 2009. Σύμφωνα με το Νόμο, οι εργοδοτικές εισφορές της Τράπεζας, θα μειώνονται ισόποσα κάθε 3 έτη, ξεκινώντας από το 2013, ώστε το ποσοστό εισφοράς να μειωθεί από το 26,5% στο 13,3% για τους εργαζόμενους που ανήκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό Ταμείο πριν την 1 Ιανουαρίου 1993. Οι εργοδοτικές εισφορές για τους εργαζόμενους που εντάχθηκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο μετά την 1 Ιανουαρίου 1993, θα παραμείνουν στο 13,3%.

Επικουρικό Ταμείο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Το 2005 και το 2006, ψηφίστηκαν νόμοι που επιτρέπουν την υπαγωγή των επικουρικών ταμείων των τραπεζών στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων («ΕΤΑΤ»). Η σχετική νομοθεσία προβλέπει ότι, προκειμένου τα εν λόγω επικουρικά ταμεία να υπαχθούν στο ΕΤΑΤ, θα πρέπει ο εργοδότης να καταβάλει ένα ποσό, που θα υπολογιστεί βάσει ειδικής οικονομικής μελέτης που θα ανατεθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών βάσει της νομοθεσίας αυτής.

Το Επικουρικό Ταμείο της Τράπεζας προβλέπει καθορισμένες εργοδοτικές εισφορές ύψους 9% επί του συνόλου των αποδοχών. Οι παροχές καθορίζονται βάσει των ετών υπηρεσίας στην Τράπεζα και του τελικού συντάξιμου μισθού των εργαζομένων. Βάσει του Ν. 3371/2005, οι εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται μετά την 1 Ιανουαρίου 2005 ασφαλίζονται στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών («ΕΤΕΑΜ»). Η Τράπεζα πληρώνει τις προβλεπόμενες εισφορές της στο ΕΤΕΑΜ από την 1 Μαΐου 2007.

Δυνάμει του Ν. 4052/2012 (ΦΕΚ Α' 41) συστάθηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης («ΕΤΕΑ») και έναρξη λειτουργίας την 1 Ιουλίου 2012. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται, μεταξύ άλλων, το ΕΤΕΑΜ και με βάση τις μεταβατικές διατάξεις του ανωτέρω νόμου (ΦΕΚ Α' 256/2012) από 1 Ιανουαρίου 2013 εντάσσεται υποχρεωτικά το ΕΤΑΤ ως προς την επικουρική ασφάλιση.

Τον Απρίλιο του 2006, η Τράπεζα υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με το Ν. 3371/2005, όπως τροποποιήθηκε, για την υπαγωγή του επικουρικού ταμείου συνταξιοδότησεως των εργαζομένων της στο ΕΤΑΤ. Κατά συνέπεια, ενδέχεται η Τράπεζα να κληθεί να καταβάλει σημαντικό ποσό στο ΕΤΕΑ για την υπαγωγή αυτή.

Ταμείο Σύνταξης της Εθνικής Ανώνυμης Ελληνικής Εταιρείας Γενικών Ασφαλειών («Εθνική Ασφαλιστική»)

Βάσει νομοθετικής ρύθμισης που εφαρμόστηκε τον Απρίλιο του 2008, το κύριο συνταξιοδοτικό ταμείο της Εθνικής Ασφαλιστικής (το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της ανώνυμης εταιρείας «η Εθνική» («Τ.Α.Π.Ε.»)) εντάχθηκε την 1 Αυγούστου 2008 στον βασικό κλάδο ασφάλισης του κρατικού ταμείου ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι εργοδοτικές εισφορές της Εθνικής Ασφαλιστικής, θα μειώνονται ισόποσα κάθε 3 έτη, ξεκινώντας από το 2013, ώστε το ποσοστό εισφοράς να μειωθεί στο 13,3%. Οι εργοδοτικές εισφορές για τους εργαζόμενους που εντάχθηκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο μετά την 1 Ιανουαρίου 1993 θα παραμείνουν στο 13,3%.

Λοιπά συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένης εισφοράς

Το κατάστημα του Λονδίνου καθώς και άλλες εταιρείες του Ομίλου μεταξύ των οποίων και οι Finansbank, UBB, SABA, Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., Εθνική Ασφαλιστική, NBGI Private Equity Ltd, NBGI Private Equity Funds και η ΕΤΕ Κύπρου καταβάλλουν εργοδοτικές εισφορές σε προγράμματα καθορισμένης εισφοράς.

Προγράμματα υγείας καθορισμένης εισφοράς

Η Τράπεζα καταβάλλει καθορισμένες εισφορές προς το Ταμείο Υγείας Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας («Τ.Υ.Π.Ε.Τ.»), οι οποίες ανέρχονται σε 6,25% των αποδοχών των εργαζομένων. Οι

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

εισφορές μελών εν ενεργεία ανέρχονται σε 2,5% των αποδοχών τους. Επιπλέον εισφορές καταβάλλονται για ασφαλιζόμενα μέλη της οικογένειας των ασφαλισμένων (όπως σύζυγος που δεν εργάζεται και παιδιά), ενώ αυξάνονται περισσότερο σε περίπτωση ασφάλισης συζύγου που εργάζεται και μελών της πατρικής οικογένειας. Οι εισφορές συνταξιούχων μελών ανέρχονται σε 4% των συντάξεών τους ενώ πρόσθετες εισφορές καταβάλλονται για άλλα ασφαλιζόμενα μέλη της οικογένειάς τους. Το Τ.Υ.Π.Ε.Τ. παρέχει κάλυψη για υγειονομική περίθαλψη στους εργαζόμενους πριν και μετά τη συνταξιοδότησή τους, και στα ασφαλισμένα σε αυτό μέλη της οικογένειά τους.

Το συνολικό ποσό των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε κρατικά ταμεία και προγράμματα καθορισμένων εισφορών που καταβλήθηκαν για το 2013 και 2012 ανήλθε σε €315 εκατ. και €325 εκατ. αντίστοιχα. Για την Τράπεζα τα αντίστοιχα ποσά ανήλθαν σε €229 εκατ. και €245 εκατ. Όπως προαναφέρθηκε, το Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της Εθνικής Ασφαλιστικής εντάχθηκαν την 1 Αυγούστου 2008 στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και επομένως σταμάτησαν να υφίστανται ως ξεχωριστά ταμεία καθορισμένων εισφορών.

Ταμείο Αυτασφάλειας Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Μέχρι και το 2013, η Τράπεζα δεν κατέβαλλε εισφορές στο παραπάνω ταμείο. Από 1 Ιανουαρίου 2014, η Τράπεζα καταβάλλει εισφορές και οι οποίες ανέρχονται σε 2%.

II. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι περισσότερες εταιρείες του Ομίλου είναι υποχρεωμένες από το νόμο που ισχύει στις χώρες τις οποίες εδρεύουν να παρέχουν αποζημίωση στους εργαζόμενους που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Οι αποζημιώσεις αυτές είναι συνήθως ένα εφάπαξ ποσό με βάση τον τελικό μισθό και τα χρόνια υπηρεσίας, ο υπολογισμός του οποίου διαφέρει ανά χώρα και κατηγορία εργαζομένου (π.χ. στην Ελλάδα η αποζημίωση των υπαλλήλων, των εργατοτεχνιτών και των δικηγόρων υπολογίζεται βάσει διαφορετικής κλίμακας). Σε ορισμένες περιπτώσεις οι κανονισμοί των εταιρειών του Ομίλου προβλέπουν επιπλέον αποζημίωση πέραν της από το νόμο προβλεπόμενης.

Σύμφωνα με τον Ν. 4046/2012 και της υπ' αριθμόν 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου («ΠΥΣ»), από την 14

Φεβρουαρίου 2012 και μετά, οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης νοούνται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσης αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 2112/1920.

Πριν τεθεί σε εφαρμογή ο παραπάνω νόμος, οι ανωτέρω συμβάσεις εργασίας για την Τράπεζα ήταν ορισμένου χρόνου και κατά συνέπεια δεν είχε σχηματιστεί αντίστοιχη πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 ο νέος νόμος 4093/2012, μείωσε την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης με βάση τα οριζόμενα του Ν. 2112/1920. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου, το μέγιστο ποσό αποζημίωσης απόλυσης των υπαλλήλων περιορίζεται σε 12 μισθούς αντί για 24 μισθούς.

Επιπλέον, οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω νόμου προβλέπουν ότι οι υπάλληλοι οι οποίοι την 12 Νοεμβρίου 2012 έχουν συμπληρωμένα 17 ή παραπάνω έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη η αποζημίωση περιορίζεται σε 1 επιπλέον μισθό για κάθε συμπληρωμένο έτος και μέχρι 24 μισθούς. Σε περίπτωση απόλυσης ο επιπλέον μισθός περιορίζεται σε 2.000 ευρώ.

Παροχές εφάπαξ και σύνταξης

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι της Εθνικής Ασφαλιστικής και της πρώην Εθνοκάρτας δικαιούνται παροχών που απορρέουν από ομαδικά συμβόλαια τύπου DAF, τα οποία παρέχουν εφάπαξ και σύνταξη, πλέον αυτών που παρέχονται από τα κύρια ταμεία τους. Οι παροχές αυτές εξαρτώνται συνήθως από το μισθό των εργαζομένων και τα έτη υπηρεσίας, και ποικίλουν ανάλογα με τις διατάξεις κάθε συμβολαίου.

Παροχές προς παιδιά εργαζομένων

Στα παιδιά των εργαζομένων παρέχονται εφάπαξ ποσά τα οποία επίσης βασίζονται στο μισθό των γονέων και τη σύνταξή τους, εφόσον πρόκειται για συνταξιούχους, καθώς και την ηλικία στην οποία το παιδί λαμβάνει την παροχή.

Τέτοιες παροχές λαμβάνουν τα παιδιά υπαλλήλων της πρώην Εθνοκάρτας μέσω συμβολαίου τύπου DAF, καθώς και παιδιά υπαλλήλων της Τράπεζας μέσω σχετικού Λογαριασμού.

Τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και αποζημιώσεων που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναλύονται ως ακολούθως:

Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
		Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν
Κόστος υπηρεσίας	13	14	5	7
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος στην καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών	13	17	10	14
Κόστος προϋπηρεσίας που αναγνωρίστηκε στην περίοδο	-	(3)	-	-
Ζημίες / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και λοιπά έξοδα / (έσοδα)	190	(8)	188	(14)
Σύνολο	216	20	203	7

Το 2013, οι ζημίες / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και τα λοιπά έξοδα/(έσοδα) περιλαμβάνουν κυρίως το κόστος του προγράμματος της εθελούσιας αποχώρησης των εργαζομένων της Τράπεζας. Συγκεκριμένα, την 19 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα

ανακοίνωσε στους υπαλλήλους της το πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης. Η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων ήταν η 30 Δεκεμβρίου 2013. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν περίπου 2.500 υπάλληλοι, ενώ το κόστος ανήλθε σε €188 εκατ. Λαμβάνοντας

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

υπόψη τη μη ληφθείσα άδεια για τους ανωτέρω υπαλλήλους, το συνολικό κόστος του προγράμματος της εθελούσιας αποχώρησης ανήλθε σε €193 εκατ. Επιπλέον, στις ζημιές / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και τα λοιπά έξοδα / (έσοδα) περιλαμβάνεται το επιπλέον κόστος που προέκυψε σε σχέση με την αντίστοιχη αναμενόμενη αναλογιστική υποχρέωση, ποσού €2 εκατ. για την Finansbank.

Το 2012, οι ζημιές / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και τα λοιπά έξοδα/(έσοδα) αφορούν κυρίως την αλλαγή στην πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία που προέκυψε από την εφαρμογή των διατάξεων του

N.4093/2012, σύμφωνα με τις οποίες περιορίζεται το ποσό της αποζημίωσης για πάνω από 17 έτη υπηρεσίας. Επιπλέον, για τους υπαλλήλους με λιγότερα από 17 έτη υπηρεσίας κατά το Νοέμβριο του 2012 θα σταματήσουν να σωρεύονται μελλοντικά οφέλη με τη συμπλήρωση των 17 ετών, αντί για 28 έτη υπηρεσίας όπως ίσχυε πριν την τροποποίηση. Επιπλέον, στις ζημιές / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και τα λοιπά έξοδα / (έσοδα) περιλαμβάνεται το επιπλέον κόστος που προέκυψε σε σχέση με την αντίστοιχη αναμενόμενη αναλογιστική υποχρέωση, ποσού €4 εκατ. για την Finansbank και ποσού €3 εκατ. για την ΕΤΕ Κύπρου λόγω της αλλαγής του προγράμματος της από καθαρισμένων παροχών σε καθορισμένων εισφορών.

Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	187	212	149	167
Εύλογες αξίες περιουσιακών στοιχείων	(67)	(69)	(20)	(26)
	120	143	129	141
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	410	245	358	187
Σύνολο	530	388	487	328

Κίνηση καθαρής υποχρέωσης

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	388	395	328	320
Εργοδοτικές εισφορές	(15)	(24)	(13)	(22)
Παροχές καταβληθείσες	(14)	(59)	(6)	(11)
Σύνολο εξόδων που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης	216	20	203	7
Ποσό αναγνωριζόμενο στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(37)	56	(25)	34
Συναλλαγματικές διαφορές	(8)	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	530	388	487	328

Προσαρμογές στην καθαρή υποχρέωση

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
Υποχρέωση (κέρδος)/ζημιά από αλλαγή των υποθέσεων	(21)	61	(13)	41
Υποχρέωση (κέρδος)/ζημιά από εμπειρικές προσαρμογές	(19)	(7)	(17)	(9)
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων των ποσών που περιλαμβάνονται στα καθαρά έσοδα από τόκους)	3	2	5	2
Ποσό αναγνωριζόμενο στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(37)	56	(25)	34

Κατά το 2014, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναμένεται να καταβάλουν €10 εκατ. και €7 εκατ. αντίστοιχα σε εισφορές προς ταμεία χρηματοδοτούμενων παροχών, και να καταβάλουν €290 εκατ. και €288 εκατ. αντίστοιχα σε αποζημιώσεις, εκ των οποίων ποσό ύψους €262 εκατ. αφορούν την καταβολή της αποζημίωσης στο

πλαίσιο του προγράμματος της εθελουσίας αποχώρησης των εργαζομένων της Τράπεζας. Οι εργοδοτικές εισφορές καταβληθείσες από την Τράπεζα, υπερέβησαν την αξία των αναμενόμενων συνολικών εισφορών ποσού €9 εκατ. για το 2013.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
		Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	457	471	354	350
Κόστος υπηρεσίας	13	14	5	7
Χρηματοοικονομικό κόστος	16	20	11	15
Εισφορές εργαζομένων	4	5	3	4
Παροχές ταμείων	(21)	(37)	(18)	(29)
Παροχές καταβληθείσες από τον Όμιλο / Τράπεζα	(14)	(59)	(6)	(11)
Ζημιές/(κέρδη) από περικοπές/ διακανονισμούς	190	(8)	188	(14)
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	(3)	-	-
<i>Προσαρμογές (κέρδη)/ζημιές:</i>				
Ζημιές/(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	(21)	61	(13)	41
Ζημιές/(κέρδη) από μεταβολές δημογραφικών παραδοχών	-	-	-	-
Ζημιές/(κέρδη) από μεταβολές εμπειρικών παραδοχών	(19)	(7)	(17)	(9)
Συναλλαγματικές διαφορές	(8)	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	597	457	507	354

Συμφωνία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
		Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	69	76	26	30
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	3	3	1	1
Εργοδοτικές εισφορές	15	24	13	22
Εισφορές εργαζομένων	4	5	3	4
Παροχές ταμείων	(21)	(37)	(18)	(29)
<i>Προσαρμογές κέρδη/(ζημιές):</i>				
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων των ποσών που περιλαμβάνονται στα καθαρά έσοδα από τόκους)	(3)	(2)	(5)	(2)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	67	69	20	26

Οι μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των εξόδων προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 είναι:

Μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές στο τέλος της περιόδου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,9%	3,6%	3,6%	3,2%
Πληθωρισμός	2,0%	2,3%	1,8%	2,0%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	2,1%	2,4%	1,8%	2,0%
Διάρκεια προγραμμάτων	12,1	10,4	11,2	9,1

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή παραθέτοντας πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα επηρεαζόταν από τις μεταβολές στη σχετική αναλογιστική παραδοχή και οι οποίες θα ήταν πιθανές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ευαισθησίας σημαντικών αναλογιστικών παραδοχών-Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2013

Αναλογιστική παραδοχή	Μεταβολή στην παραδοχή	Αύξηση / (μείωση)
		στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	(5,3%) 5,8%
Πληθωρισμός	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	0,8% (0,7)%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	4,0% (3,7)%
Ρυθμός αύξησης συντάξεων	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	0,7% (0,7)%
Αναμενόμενη διάρκεια ζωής	Πλέον ενός έτους Λιγότερο από ένα έτος	1,1% (1,1)%

Ανάλυση ευαισθησίας σημαντικών αναλογιστικών παραδοχών-Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2013

Αναλογιστική παραδοχή	Μεταβολή στην παραδοχή	Αύξηση / (μείωση)
		στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	(5,1)% 5,5%
Πληθωρισμός	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	0,3% (0,3)%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	4,3% (4,0)%
Ρυθμός αύξησης συντάξεων	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	0,8% (0,8)%
Αναμενόμενη διάρκεια ζωής	Πλέον ενός έτους Λιγότερο από ένα έτος	0,6% (0,7)%

Κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων παροχών

	Όμιλος				Τράπεζα			
	2013		2012		2013		2012	
	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία
Μετοχές	-	-	6	9%	-	-	6	24%
Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα	2	3%	-	-	2	10%	-	-
Λοιπά	65	97%	63	91%	18	90%	19	76%
Σύνολο	67	100%	69	100%	20	100%	25	100%

Τα λοιπά αφορούν σε συμβόλαια Ομαδικών Προγραμμάτων Προσωπικού (DAF) που έχουν εκδοθεί από την Εθνική Ασφαλιστική, ενώ οι μετοχές το 2012 αφορούν σε μετοχές της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Φόροι και τέλη	106	96	51	48
Ενοίκια και κοινόχρηστες δαπάνες	314	305	168	183
Έξοδα επισκευών και συντήρησης	43	33	16	7
Λοιπές δαπάνες διοίκησης	348	299	104	81
Σύνολο	811	733	339	319

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου				
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (Σημείωση 18)	1	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (Σημείωση 21)	1.135	2.545	691	2.079
Λοιπή έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο	(21)	60	(21)	60
	1.115	2.605	670	2.139
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων				
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις	(99)	10	(75)	10
Απομείωση Eurobank	265		265	
Μετοχικοί Τίτλοι	12	42	3	32
	178	52	193	42
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης				
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού (Σημειώσεις 23, 25, 26 & 29)	16	77	-	11
Απομείωση υπεραξίας / συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και θυγατρικές (Σημείωση 25 και Σημειώσεις 24 & 46)	9	142	120	219
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	55	90	43	72
	80	309	163	302
Σύνολο	1.373	2.966	1.026	2.483

Το 2013, οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου έναντι δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, περιλαμβάνει για τον Όμιλο και την Τράπεζα, αντιλογισμό πρόβλεψης ποσού €493 εκατ. που αφορά σε δάνειο προς το ελληνικό Δημόσιο (βλέπε Σημείωση 21).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φόροι

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Φόροι περιόδου	(133)	(201)	15	(14)
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	-	(6)	-	-
Αναβαλλόμενοι φόροι	1.119	49	1.104	103
Φόροι	986	(158)	1.119	89
	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Ζημίες προ φόρων	(179)	(1.973)	(501)	(3.015)
Φόρος υπολογιζόμενος με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή 26% (2012: 20%)	47	397	130	605
Προσαρμογές σχετικά με φόρο εισοδήματος που αφορά προηγούμενες χρήσεις	35	-	16	-
Επίπτωση αλλαγών φορολογικών συντελεστών (από 20% σε 26%)	372	-	326	-
Επίπτωση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	18	20	-	-
Έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	160	56	130	9
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	(148)	(55)	(137)	(52)
Φορολογικές ζημίες για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(59)	(184)	-	(168)
Επίπτωση της απομείωσης λόγω του PSI για την οποία δεν αναγνωρίστηκε απαίτηση από αναβαλλόμενους φόρους	-	44	-	44
Φορολογικά εκπεστές διαφορές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(87)	(417)	(84)	(336)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που αναγνωρίστηκε στη χρήση επί φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων και προηγούμενων μη αναγνωρισμένων και αχρησιμοποίητων προσωρινών διαφορών	741	-	739	-
Διεταιρικά μερίσματα	(93)	-	-	-
Αναπροσαρμογή ακινήτων βάσει φορολογικής νομοθεσίας	-	3	-	-
Μη συμψηφιζόμενοι φόροι με φόρο εισοδήματος τρέχουσας χρήσης	(1)	(14)	(1)	(14)
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	-	(6)	-	-
Λοιπές διαφορές	1	(2)	-	1
Φόροι (έξοδο) / ωφέλεια	986	(158)	1.119	89
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής περιόδου	n/a	(8,0)%	n/a	3,0%

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για την Τράπεζα το 2013 και το 2012 είναι 26% και 20% αντίστοιχα.

Τον Ιανουάριο του 2013, ο ονομαστικός συντελεστής φόρου εισοδήματος των εταιρειών στην Ελλάδα, των οποίων οι χρήσεις αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά, αυξήθηκε από 20% σε 26%. Η επίδραση επί της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ανήλθε για την Τράπεζα και τον Όμιλο σε €326 εκατ. και €372 εκατ. αντίστοιχα.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε περίπτωση διανομής κερδών, διενεργείται παρακράτηση φόρου 25% επί των διανεμομένων κερδών. Ωστόσο, για τα κέρδη που εγκρίνονται προς διανομή από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά, ο συντελεστής παρακράτησης μειώνεται στο 10%.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου και των εταιρειών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 47 και 24 αντίστοιχα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Κέρδη/(Ζημίες) αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας	809	(2.127)	618	(2.926)
Μείον: Μερίσματα προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων	-	(3)	-	-
Πλέον: Κέρδη από επαναγορά προνομιούχων τίτλων, μετά από φόρους	55	114	-	-
Κέρδη/(Ζημίες) αναλογούσες στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας	864	(2.016)	618	(2.926)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή, όπως δημοσιεύθηκε	1.386.902.697	955.909.298	1.387.081.422	956.090.482
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή, όπως προσαρμόστηκε λόγω της συνένωσης μετοχών (955.909.298/10 = 95.590.930), (956.090.482/10 = 95.609.048)	-	95.590.930	-	95.609.048
Προσαρμογή λόγω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου σε τιμή ανά μετοχή χαμηλότερη της τρέχουσας	-	94.281.334	-	94.299.204
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή, όπως προσαρμόστηκε	1.386.902.697	189.872.264	1.387.081.422	189.908.252
Κέρδη/(Ζημίες) ανά μετοχή – Βασικές και Προσαρμοσμένες	0,62	(10,62)	0,45	(15,41)

Την 29 Απριλίου 2013, η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 10 παλαιές κοινές μετοχές της Τράπεζας ονομαστικής αξίας 1,00 Ευρώ ανά μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή της Τράπεζας ονομαστικής αξίας 10,00 Ευρώ ανά μετοχή. Η προσαρμογή αυτή, εφαρμόζεται αναδρομικά σε όλες τις συγκριτικές περιόδους.

Η «προσαρμογή λόγω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου σε τιμή ανά μετοχή χαμηλότερη της τρέχουσας», αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της τιμής έκδοσης και της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής της Τράπεζας, κατά την πρόσφατη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (βλέπε Σημείωση 38). Ο συντελεστής προσαρμογής υπολογίστηκε σε 1,9863 και εφαρμόζεται αναδρομικά σε όλες τις περιόδους που δημοσιεύονται.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Ταμείο	1.205	1.135	669	666
Καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	4.705	3.365	1.526	547
Σύνολο	5.910	4.500	2.195	1.213
Εκ των οποίων				
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	3.454	2.887	598	537

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να διατηρεί τρεχούμενο λογαριασμό στην ΤτΕ, με σκοπό τη διευκόλυνση των ενδοτραπεζικών συναλλαγών με τη κεντρική τράπεζα, τις τράπεζες μέλη της και τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω του συστήματος TARGET (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer system).

Η ΤτΕ είναι ο κύριος ρυθμιστής των πιστωτικών ιδρυμάτων και απαιτεί από όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που είναι

εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις στη ΤτΕ που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους, όπως προβλέπεται και από την ΕΚΤ. Ανάλογες δεσμεύσεις υφίστανται και για τις θυγατρικές τράπεζες του Ομίλου. Οι καταθέσεις της Τράπεζας στην ΤτΕ τοκίζονται με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (0,25% την 31 Δεκεμβρίου 2013), ενώ οι αντίστοιχες καταθέσεις της Finansbank, της UBB και κάποιων άλλων θυγατρικών είναι μη τοκοφόρες.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Καταθέσεις όψεως σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	428	608	223	419
Καταθέσεις προθεσμίας σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	460	491	1.325	1.370
Συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων	1	798	12	-
Καταθέσεις σε λογαριασμούς περιθωρίου	1.587	2.063	1.587	2.063
Λουπές	382	369	332	344
	2.858	4.329	3.479	4.196
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	(11)	(11)	(1)	(1)
Σύνολο	2.847	4.318	3.478	4.195

Μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	11	10	1	-
Πρόβλεψη για απομείωση αξίας απαιτήσεων	-	1	-	1
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	11	11	1	1

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο:				
Ομόλογα & λοιπές υποχρεώσεις Δημοσίου	304	207	19	37
Έντοκα Γραμμάτια	2.213	4.885	2.212	4.885
Λοιπές ομολογίες	530	287	180	83
Μετοχές	33	38	-	1
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	7	12	-	-
Σύνολο	3.087	5.429	2.411	5.006

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα

	Ονομαστική αξία	Όμιλος		Τράπεζα		
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011
		Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις
Παράγωγα εμπορικού χαρτοφυλακίου						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	44.504	2.169	1.958	38.618	1.844	1.691
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	9.741	129	194	2.851	19	20
Λοιπές μορφές εξωχρηματιστηριακών παραγώγων	545	20	10	545	20	10
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	1.046	1	4	1.046	1	4
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	7	-	-	-	-	-
Λοιπές μορφές χρηματιστηριακών παραγώγων	3.703	44	-	3.464	41	-
Σύνολο	59.546	2.363	2.166	46.524	1.925	1.725
Παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	14.270	1.180	860	11.288	656	834
Σύνολο	14.270	1.180	860	11.288	656	834
Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	1.117	128	3	-	-	-
Σύνολο	1.117	128	3	-	-	-
Σύνολο	74.933	3.671	3.029	57.812	2.581	2.559

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31.12.2012			31.12.2012		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις
Παράγωγα εμπορικού χαρτοφυλακίου						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	47.986	2.630	2.827	42.222	2.454	2.635
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	7.792	49	35	3.202	18	16
Λουτές μορφές εξωχρηματιστηριακών παραγώγων	634	6	4	633	6	4
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	1.968	1	5	1.965	1	5
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	45	3	-	-	-	-
Λουτές μορφές χρηματιστηριακών παραγώγων	4.111	27	-	3.872	26	-
Σύνολο	62.536	2.716	2.871	51.894	2.505	2.660
Παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	15.334	977	1.884	11.931	875	1.713
Σύνολο	15.334	977	1.884	11.931	875	1.713
Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	115	-	15	-	-	-
Σύνολο	115	-	15	-	-	-
Σύνολο	77.985	3.693	4.770	63.825	3.380	4.373

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο υπολογισμός της επίδρασης του CVA διενεργείται σε μεμονωμένη βάση για κάθε ένα αντισυμβαλλόμενο με τον οποίο ο Όμιλος διατηρεί ανοικτή θέση, λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη έκθεση όπως αυτή προσδιορίζεται μέσα από τεχνικές προσομοίωσης καθώς και συμφωνίες συμψηφισμού και ληφθείσες εξασφαλίσεις. Επίσης, ο υπολογισμός του CVA βασίζεται σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών όπως αυτοί εξάγονται από τις αγοραίες τιμές των CDS, ή, στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες, από την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου όπως αυτή προσδιορίζεται από εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης, ή διαφορετικά από τους εποπτικούς συντελεστές στάθμισης.

Αναφορικά με την επίδραση της αποτίμησης του ίδιου πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος υπολογίζει την αποτίμηση του ίδιου πιστωτικού κινδύνου ("DVA") εφαρμόζοντας συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA. Το καθαρό CVA για τον Όμιλο και την Τράπεζα την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε σωρευτικό κέρδος €30 εκατ. και €28 εκατ., αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2012: σωρευτικό κέρδος €77 εκατ. και €78 εκατ., αντίστοιχα). Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση του DVA λόγω του μειωμένου CDS της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σχέση με 31 Δεκεμβρίου 2012.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος και η Τράπεζα για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, αποτελούνται από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Τα συγκεκριμένα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση των μεταβολών της εύλογης αξίας μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σταθερού επιτοκίου που οφείλονται σε διακυμάνσεις των επιτοκίων της αγοράς.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων του Ομίλου και της Τράπεζας, που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας ανέρχονταν σε €320 εκατ. και €(178) εκατ. αντίστοιχα και

απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας ως απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €1.180 εκατ. και €656 εκατ. αντίστοιχα και ως υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €(860) εκατ. και €(834) εκατ. αντίστοιχα. Για τα συγκεκριμένα παράγωγα την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ποσό €622 εκατ. και €364 εκατ. αντίστοιχα. Το ποσό αυτό συμψηφίστηκε σε σημαντικό βαθμό με μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων στοιχείων του Ομίλου και της Τράπεζας, οι οποίες ανήλθαν σε €(562) εκατ. και €(305) εκατ. αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Τράπεζας ανήλθε σε €59 εκατ. και €60 εκατ. αντίστοιχα.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων του Ομίλου και της Τράπεζας, που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας ανέρχονταν σε €(907) εκατ. και €(838) εκατ. αντίστοιχα και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας ως απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €977 εκατ. και €875 εκατ. αντίστοιχα και ως υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €(1.884) εκατ. και €(1.713) εκατ. αντίστοιχα. Για τα συγκεκριμένα παράγωγα την 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ποσό €(520) εκατ. και €(418) εκατ. αντίστοιχα. Το ποσό αυτό συμψηφίστηκε σε σημαντικό βαθμό με μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων στοιχείων του Ομίλου και της Τράπεζας, οι οποίες ανήλθαν σε €455 εκατ. και €349 εκατ. αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Τράπεζας ανήλθε σε €(65) εκατ. και €(68) εκατ. αντίστοιχα.

Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Ο Όμιλος για την αντιστάθμιση της μεταβλητότητας των ταμειακών ροών των καταθέσεων πελατείας που οφείλεται στη

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

διακύμανση των επιτοκίων της αγοράς, χρησιμοποιεί κυρίως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος αναγνώρισε απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα, κέρδος επί παραγώγων χρηματοπιστωτικών

μέσων που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση ταμειακών ροών, ποσού €52 εκατ. Το αντίστοιχο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε ζημίες ύψους €2 εκατ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Στεγαστικά δάνεια	22.505	23.471	18.558	18.867
Καταναλωτικά δάνεια	8.633	8.984	4.881	4.939
Πιστωτικές κάρτες	5.691	6.725	1.396	1.470
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	6.360	6.275	4.274	3.611
Λιανική τραπεζική	43.189	45.455	29.109	28.887
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δημόσιο	32.914	31.450	24.356	24.150
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	76.103	76.905	53.465	53.037
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(8.853)	(7.770)	(7.138)	(6.037)
Σύνολο	67.250	69.135	46.327	47.000

Στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνονται στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, συνολικού ποσού €76 εκατ. (2012: €181 εκατ.). Η Τράπεζα δεν έχει δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που να έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 οι χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο, για τον Όμιλο και την Τράπεζα, περιλαμβάνουν δάνειο στο Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.959 εκατ., μετά από προβλέψεις απομείωσης (2012: 5.903 εκατ.). Η σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο που αφορά στο ανωτέρω δάνειο, περιλαμβάνει και ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο έχει διαχωριστεί και απεικονίζεται ως ξεχωριστό παράγωγο.

Μεταβολή πρόβλεψης απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

	Όμιλος				Τράπεζα			
	31.12.2013				31.12.2012			
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική τραπεζική	Δημόσιος τομέας	Σύνολο	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική τραπεζική	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	4.695	2.460	615	7.770	3.389	1.649	2.081	7.119
Αύξηση / (μείωση) λόγω εξαγοράς / πώλησης θυγατρικής	207	552	-	759				
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου (βλ. Σημείωση 14)	1.108	542	(515)	1.135	1.759	788	(2)	2.545
Προβλέψεις απομείωσης λόγω PSI (βλ. Σημείωση 14)	-	-	-	-			37	37
Διαγραφές απαιτήσεων	(83)	(136)	(20)	(239)	(101)	(133)		(234)
Ανακτήσεις απαιτήσεων	54	4	-	58	13	5		18
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	(239)	(5)	-	(244)	(211)	(9)		(220)
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(216)	-	-	(216)	(5)	(3)		(8)
Δάνεια που ανταλλάχθηκαν με το PSI	-	-	-	-			(1.502)	(1.502)
Συναλλαγματικές διαφορές	(140)	(30)	-	(170)	9	5	1	15
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	5.386	3.387	80	8.853	4.853	2.302	615	7.770

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

	Τράπεζα							
	31.12.2013				31.12.2012			
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική τραπεζική	Δημόσιος τομέας	Σύνολο	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική τραπεζική	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	3.747	1.676	614	6.037	2.538	1.151	2.080	5.769
Αύξηση / (μείωση) λόγω εξαγοράς / πώλησης θυγατρικής	215	520	-	735	(2)	(23)	-	(25)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου (βλ. Σημείωση 14)	815	391	(515)	691	1.451	629	(1)	2.079
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου (βλ. Σημείωση 14)	-	-	-	-	-	-	37	37
Διαγραφές απαιτήσεων	(40)	(46)	(20)	(106)	(47)	(65)	-	(112)
Ανακτήσεις απαιτήσεων	3	-	-	3	2	-	-	2
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	(201)	(21)	-	(222)	(195)	(16)	-	(211)
Δάνεια που ανταλλάχθηκαν με το PSI	-	-	-	-	-	-	(1.502)	(1.502)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	(1)	1	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	4.539	2.520	79	7.138	3.746	1.677	614	6.037

Η πρόβλεψη απομείωσης λόγω PSI αφορά στην απομείωση που αναγνωρίστηκε το 2012 για απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο ή απαιτήσεις από εταιρείες που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο και ήταν εγγυημένες από το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες περιλαμβάνονταν στο PSI (βλ. Σημείωση 14).

Στις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών περιλαμβάνονται για το 2013 και 2012 τα ποσά των €51 εκατ. και €53 εκατ. αντίστοιχα (Τράπεζα: €122 εκατ. και €73 εκατ. αντίστοιχα) και αφορούν πιστωτικό κίνδυνο σε ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, που εκδίδονται από τον Όμιλο υπέρ πελατών.

Τιλοποίηση δανείων και Καλυμμένες ομολογίες

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν τιλοποιημένα δάνεια και δάνεια-που έχουν χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα στα προγράμματα καλυμμένων ομολογιών, ως ακολούθω:

Τιλοποιημένα δάνεια

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Καταναλωτικά δάνεια (Revolver 2008 – 1 Plc – Δεκέμβριος 2008)	800	920	800	920
Πιστωτικές Κάρτες (Revolver 2008 – 1 Plc – Δεκέμβριος 2008)	974	1.055	974	1.055
Απαιτήσεις από το Δημόσιο (Titlos Plc – Φεβρουάριος 2009)	5.959	5.903	5.959	5.903
Στεγαστικά (Spiti Plc – Σεπτέμβριος 2011)	1.403	1.577	1.403	1.577
Δάνεια αυτοκινήτου (Autokinito Plc – Σεπτέμβριος 2011)	156	284	156	284
Καταναλωτικά (Agorazo Plc – Σεπτέμβριος 2011)	1.134	1.418	1.134	1.418
Σύνολο τιλοποιημένων δανείων	10.426	11.157	10.426	11.157

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα, μέσω Εταιρειών Ειδικού Σκοπού, έχει τις ακόλουθες τιτλοποιημένες ομολογίες:

Εκδότης	Περιγραφή	Τιτλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας A	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12-Δεκ-08	Σεπτέμβριος 2020	900 ^{(1), (2)}	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,6%
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας B	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12-Δεκ-08	Σεπτέμβριος 2020	270 ⁽²⁾	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,9%
Titlos Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας A	Απαιτήσεις από το Δημόσιο	26-Φεβ-09	Σεπτέμβριος 2039	5.100 ⁽³⁾	Εξαμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον 50 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας A	Στεγαστικά δάνεια	20-Σεπ-11	Σεπτέμβριος 2058	1.500 ^{(2), (4)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας B	Στεγαστικά δάνεια	20-Σεπ-11	Σεπτέμβριος 2058	250 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 400 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας A	Δάνεια αυτοκινήτων	23-Σεπ-11	Σεπτέμβριος 2023	400 ^{(2), (4)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας B	Δάνεια αυτοκινήτων	23-Σεπ-11	Σεπτέμβριος 2023	97 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 350 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας A	Καταναλωτικά δάνεια	23-Σεπ-11	Σεπτέμβριος 2033	1.250 ^{(2), (5)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 300 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας B	Καταναλωτικά δάνεια	23-Σεπ-11	Σεπτέμβριος 2033	413 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 450 μ.β.

⁽¹⁾ Την χρήση 2013, η Revolver 2008 -1 Plc προέβη σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας A ύψους €636 εκατ. Τα εναπομείναντα χρεόγραφα κατηγορίας A που κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονταν σε € 265 εκατ. έχουν αξιολογηθεί ως CCC από τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Standard and Poors.

⁽²⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει τα χρεόγραφα σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκων και να επανεκδώσει καινούργια ή να τα πωλήσει σε επενδυτές.

⁽³⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα ανάκλησης των χρεογράφων σε οποιαδήποτε ημερομηνία δικαιώματος επαναγοράς, καθώς και το δικαίωμα επανέκδοσης νέας σειράς τίτλων ή πώλησης αυτών προς τους επενδυτές. Την 31 Δεκεμβρίου 2013 το εναπομένον ποσό των ομολογιών της Titlos Plc ανέρχεται σε €4.652 εκατ. και έχουν αξιολογηθεί ως Caa3 από τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's.

⁽⁴⁾ Την 20 Μαρτίου 2013, η Spiti Plc και Autokinito Plc προέβησαν σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας A, ύψους €66 εκατ. και €90 εκατ., αντίστοιχα. Την 20 Σεπτεμβρίου 2013, η Spiti Plc και Autokinito Plc προέβησαν σε περαιτέρω μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας A, ύψους € 90 εκατ. και € 66 εκατ., αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε € 1.210 εκατ. € 90 εκατ. αντίστοιχα.

⁽⁵⁾ Η Agorazo Plc προέβη σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας A ύψους € 163 εκατ. την 15 Μαρτίου 2013, και € 192 εκατ. την 16 Σεπτεμβρίου 2013. Το εναπομένον ποσό κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχεται σε € 837 εκατ.

Τα παραπάνω χρεόγραφα διακρατούνται από την Τράπεζα και επομένως δεν περιλαμβάνονται ως υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Καλυμμένες ομολογίες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Στεγαστικά δάνεια	11.489	15.756	11.489	15.756
Εκ των οποίων αποδεκτές εξασφαλίσεις	10.388	12.035	10.388	12.035

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Ι και ΙΙ των καλυμμένων ομολογιών, η Τράπεζα έχει τις παρακάτω Σειρές:

Πρόγραμμα	Αριθμός Σειράς	Τιτλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Πρόγραμμα Ι ⁽¹⁾	3 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	7-Οκτ-09	Οκτώβριος 2016	846 ⁽³⁾	Ετήσια πληρωμή τόκων σταθερού επιτοκίου 3,875%
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	1 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24-Ιουν-10	Ιούνιος 2015	1.500	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 170 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	2 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24-Ιουν-10	Ιούνιος 2017	1.500	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	3 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24-Ιουν-10	Ιούνιος 2019	1.500	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 230 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	4 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	25-Νοε-10	Νοέμβριος 2018	1.100 ⁽⁴⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 210 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	6 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	6-Μαΐ-11	Σεπτέμβριος 2014	1.300	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 250 μ.β.

⁽¹⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα Ι") €10 δισ., που θεσπίστηκε την 26 Νοεμβρίου 2008. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση Β3 και Β+ αντίστοιχα.

⁽²⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα ΙΙ") €15 δισ., που θεσπίστηκε την 21 Ιουνίου 2010. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση Β3 και Β αντίστοιχα.

⁽³⁾ Την 1 Αυγούστου 2012 η Τράπεζα προέβη στην ακύρωση των επαναγορασμένων ομολογιών της Σειράς 3 του Προγράμματος Ι αξίας €654 εκατ. Τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους» (βλ. Σημείωση 32) καθώς έχουν διατεθεί στο σύνολο τους σε εγχώριους και ξένους επενδυτές.

⁽⁴⁾ Την 9 Μαρτίου, 11 Απριλίου και 14 Μαΐου 2012 η Τράπεζα ακύρωσε καλυμμένες ομολογίες ύψους €170 εκατ., €70 εκατ. και €160 εκατ. αντίστοιχα.

Τον Σεπτέμβριο 2013 ωρίμασε η 5^η σειρά του Προγράμματος ΙΙ η αξία της οποίας ανέρχονταν σε € 1.500 εκατ.

Εκτός της 3^{ης} Σειράς του Προγράμματος Ι, όλες οι ανωτέρω εκδόσεις δεν έχουν διατεθεί σε θεσμικούς επενδυτές, κατέχονται από την ίδια την Τράπεζα και κατά συνέπεια δεν απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους».

Πληροφορίες σχετικά με τις καλυμμένες ομολογίες και τις τιτλοποιήσεις παρέχονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.nbg.gr) στη θέση «Investor Relations\Πιστωτικοί Τίτλοι».

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις:

	Όμιλος	
	2013	2012
Ληκτότητα		
Έως ένα (1) έτος	610	637
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	636	691
Πέραν των πέντε (5) ετών	277	325
	1.523	1.653
Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(179)	(199)
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (καθαρό ποσό)	1.344	1.454

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις για το 2013 ανέρχεται σε €213 εκατ. (2012: €140 εκατ.)

Το καθαρό ποσό των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται σε:

	Όμιλος	
	2013	2012
Ληκτότητα		
Έως ένα (1) έτος	554	574
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	551	597
Πέραν των πέντε (5) ετών	239	283
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (καθαρό ποσό)	1.344	1.454

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση:				
Χρεόγραφα				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	52	17	52	17
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	491	318	-	-
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	2.669	3.495	93	121
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εντός Ελλάδος	177	164	19	-
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	80	22	7	7
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	-	159	-	41
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	307	311	604	559
Σύνολο χρεογράφων	3.776	4.486	775	745
Μετοχές	235	233	102	73
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	274	495	31	227
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	4.285	5.214	908	1.045
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	67	120	-	57
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	110	144	-	-
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	941	92	19	34
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	10	-	-	-
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	109	-	-	-
Χρεόγραφα εταιρειών του Ομίλου	-	-	883	939
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.237	356	902	1.030
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	2.467	2.289	2.467	2.289
Ομόλογα ΕΤΧΣ εισφερθέντα από το ΤΧΣ	9.123	-	9.123	-
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	292	284	6	13
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	73	172	63	163
Χρεόγραφα εταιρειών του Ομίλου	-	-	1	-
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	11.955	2.745	11.660	2.465
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων	17.477	8.315	13.470	4.540

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Η μεταβολή του χαρτοφυλακίου επενδύσεων συνοψίζεται ως ακολούθως:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	5.214	4.509	1.045	1.157
Προσθήκες περιόδου	7.778	10.912	575	3.973
Αποκτήσεις - νέες δραστηριότητες	387	-	202	-
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(7.810)	(10.597)	(795)	(4.599)
Μεταφορές μεταξύ χαρτοφυλακίων	(617)	-	-	-
Κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές της εύλογης αξίας	(635)	327	(119)	452
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	(32)	63	-	62
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	4.285	5.214	908	1.045
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	356	1.024	1.030	1.322
Προσθήκες περιόδου	983	637	6	176
Αποκτήσεις - νέες δραστηριότητες	2	-	2	-
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(603)	(1.213)	(107)	(375)
Μεταφορές μεταξύ χαρτοφυλακίων	617	-	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης	-	(105)	-	(89)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	8	14	3	10
Συναλλαγματικές διαφορές	(126)	(1)	(32)	(14)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.237	356	902	1.030
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	2.745	5.156	2.465	4.684
Προσθήκες περιόδου	9.121	124	9.121	1.089
Αποκτήσεις - νέες δραστηριότητες	89	-	89	-
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(191)	(2.347)	(160)	(3.133)
Πρόβλεψη απομείωσης	110	(259)	82	(253)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	82	77	64	80
Συναλλαγματικές διαφορές	(1)	(6)	(1)	(2)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	11.955	2.745	11.660	2.465

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Ακίνητα επενδύσεων

	Όμιλος			Σύνολα
	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Υπεκμισθωμένα ακίνητα	
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	86	253	-	339
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(1)	-	(1)
Μεταφορές	(3)	(4)	-	(7)
Προσθήκες	9	21	-	30
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	92	269	-	361
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(1)	(63)	-	(64)
Μεταφορές	-	3	-	3
Αποσβέσεις	-	(3)	-	(3)
Απομείωση	(4)	(13)	-	(17)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(5)	(76)	-	(81)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	87	193	-	280
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	92	269	-	361
Μεταφορές	-	-	10	10
Προσθήκες	105	150	-	255
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	197	419	10	626
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	(5)	(76)	-	(81)
Μεταφορές	(1)	1	-	-
Αποσβέσεις	-	(6)	-	(6)
Απομείωση	1	(5)	-	(4)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	(5)	(86)	-	(91)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2013	192	333	10	535

Η εύλογη αξία των ακινήτων επενδύσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2013 είναι μεγαλύτερη από την λογιστική αξία. Τα έσοδα από ενοίκια για τη χρήση 2013 ανέρχονται σε €12 εκατ. (2012: €6 εκατ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	159	42	7	6
Προσθήκες / Μεταφορές	17	118	-	1
Πωλήσεις / Μεταφορές	(1)	-	-	-
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(5)	2	-	-
Μερίσματα	(6)	(2)	-	-
Απομείωση	(5)	(1)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(16)	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	143	159	7	7

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας

	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
A.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών (**)	Ελλάδα	2010 - 2013	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	2009 - 2013	33,36%	33,36%	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2009 - 2013	21,21%	21,21%	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010 - 2013	39,93%	39,34%	39,93%	39,34%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	-	20,89%	20,89%	20,89%	20,89%
PLANET Α.Ε. (**)	Ελλάδα	1.7.2009 - 2013	36,99%	36,99%	36,99%	36,99%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2010 - 2013	21,83%	21,83%	21,83%	21,83%
ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010 - 2013	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%
Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services)	Τουρκία	2009 - 2013	33,27%	33,27%	-	-
Finans Emeklilik ve Hayat A.S. (Finans Pension)	Τουρκία	2008 - 2013	48,91%	48,91%	-	-
UBB AIG Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2007 - 2013	59,97%	59,97%	-	-
UBB Alico Life Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2009 - 2013	59,97%	59,97%	-	-
Drujestvo za Kasovi Uslugi AD (Cash Service Company)	Βουλγαρία	2010 - 2013	19,98%	19,98%	-	-

(**) Τα φορολογικά έτη 2011 και 2012 έχουν ελεγχθεί και η χρήση 2013 ελέγχεται την περίοδο αυτή από τους ορκωτούς ελεγκτές και τα σχετικά πιστοποιητικά για το 2011 και 2012 έχουν εκδοθεί. Η χρήση 2011 θα θεωρηθεί πειραιωμένη την 30 Απριλίου 2014 και η χρήση 2012 θα θεωρηθεί πειραιωμένη, μετά την πάροδο 18 μηνών από την έκδοση των πιστοποιητικών, περίοδο κατά την οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν για έλεγχο. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις πριν από το 2011 θα ελεγχθούν από τις φορολογικές αρχές.

(1) Από το 2010, η ΛΑΡΚΟ Α.Ε. έχει ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση».

(2) Υπό εκκαθάριση.

Παρόλο που ο Όμιλος διατηρεί την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των εταιρειών UBB AIG Insurance Company A.D. και UBB Alico Life Insurance Company A.D., τα συμφωνητικά μεταξύ των μετόχων ορίζουν ότι όλες οι σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται κοινή συναινέσει όλων των μελών της κοινοπραξίας. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της καθαρής θέσης που προβλέπεται από την παράγραφο 38 του Δ.Λ.Π. 31.

Κατωτέρω παραθέτουμε συνοπτικά οικονομικά στοιχεία των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

	31.12.2013	31.12.2012
Σύνολο ενεργητικού	331	319
Σύνολο παθητικού	206	178
Ίδια κεφάλαια	125	141
Αναλογία Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	46	48
Σύνολο κύκλου εργασιών	131	142
Σύνολο κερδών/(ζημιών)	(2)	16
Αναλογία Ομίλου επί των κερδών/(ζημιών) των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(5)	2

Η διαφορά μεταξύ των «Συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης» και της αναλογίας του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης αντιπροσωπεύει αποκτηθείσα υπεραξία.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Όμιλος					Σύνολο	Τράπεζα		
	Υπεραξία	Λογισμικό	Άυλα περιουσιακά στοιχεία ορισμένης διάρκειας ζωής	Άυλα περιουσιακά στοιχεία αορίστου διάρκειας ζωής	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία		Λογισμικό	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	1.863	484	167	133	131	2.777	270	158	428
Συναλλαγματικές διαφορές	46	3	4	4	-	57	-	-	-
Μεταφορές	-	54	-	-	(52)	2	52	(49)	3
Προσθήκες	70	84	-	-	26	181	39	21	61
Πωλήσεις και διαγραφές	(2)	(4)	(2)	-	-	(9)	(2)	-	(3)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	1.977	621	169	137	105	3.008	359	130	489
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(124)	(339)	(114)	-	(63)	(640)	(210)	(89)	(299)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(1)	(3)	-	-	(4)	-	-	-
Μεταφορές	-	(11)	-	-	11	-	(11)	11	-
Πωλήσεις και διαγραφές	-	4	2	-	-	6	2	-	2
Αποσβέσεις	-	(69)	(22)	-	(11)	(102)	(35)	(14)	(49)
Απομείωση	(121)	(5)	-	-	(5)	(130)	(5)	(5)	(9)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(245)	(421)	(137)	-	(68)	(870)	(259)	(97)	(355)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	1.732	200	32	137	37	2.138	100	33	134
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	1.977	621	169	137	105	3.008	359	130	489
Συναλλαγματικές διαφορές	(312)	(35)	(31)	(26)	1	(403)	-	-	-
Κτήση θυγατρικής	-	-	-	-	3	3	-	-	-
Μεταφορές	-	1	-	-	(2)	(1)	-	-	-
Προσθήκες	9	63	-	-	1	73	23	3	26
Πωλήσεις και διαγραφές	(43)	(4)	-	-	-	(47)	-	(21)	(21)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	1.631	646	138	111	108	2.633	382	112	494
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	(245)	(421)	(137)	-	(68)	(870)	(259)	(97)	(355)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	24	29	-	-	53	-	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	2	1	-	-	-	3	-	21	21
Αποσβέσεις	-	(65)	(20)	-	(16)	(101)	(32)	(17)	(49)
Απομείωση	(9)	-	-	-	-	(9)	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	(252)	(461)	(128)	-	(84)	(924)	(291)	(93)	(383)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2013	1.379	185	10	111	24	1.709	91	19	111

Η μείωση της καθαρής λογιστικής αξίας της Υπεραξίας επιχειρήσεων, οφείλεται σε επενδυτικές δραστηριότητες του Ομίλου από private equity κατά το 2013 και στις συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή της υπεραξίας της Finansbank οι οποίες ανέρχονται σε €(311) εκατ. για το 2013.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι ΜΔΤΡ στις οποίες κατανέμονται σημαντική υπεραξία αφορούν στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία και η υπεραξία αυτή αφορά την εξαγορά της Finansbank. Ο Όμιλος διενήργησε τον έλεγχο των ΜΔΤΡ χρησιμοποιώντας την μεθοδολογία «Αξία λόγω Χρήσης» (value in use) με βάση τις πιο πρόσφατες προβλέψεις της διοίκησης για την επόμενη 5-ετία, μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης βασισμένο στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») της κάθε χώρας αναπροσαρμοσμένο με τον πληθωρισμό και το προεξοφλητικό επιτόκιο κινδύνου βασισμένα σε μακροπρόθεσμες αποδόσεις κρατικών ομολόγων και μέσο όρο «βήτα» (beta) αγοράς,

αναπροσαρμοσμένο για ανάλογο περιθώριο ρίσκου βασισμένο σε ανεξάρτητη ανάλυση.

Βάσει αυτού του ελέγχου δεν απαιτείται απομείωση στη λογιστική αξία της υπεραξίας και του εμπορικού σήματος που προέκυψαν από την εξαγορά της Finansbank. Η εύλογη αξία της ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία βασίστηκε σε τελικό ρυθμό ανάπτυξης 5,5% (2012: 5,2%) και 19,0% (2012: 19,6%) προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων. Το ανωτέρω συμπέρασμα ισχύει ακόμα και με την εφαρμογή λογικών μεταβολών στις σημαντικές παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί.

Στα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αορίστου διάρκειας ωφέλιμης ζωής, περιλαμβάνονται αναγνωρίσιμα εμπορικά σήματα των Τραπεζών Finansbank και Vojvodjanska Banka, ύψους €101 εκατ. και €9 εκατ. αντίστοιχα (2012: €128 εκατ. και €9 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

αντίστοιχα). Οι μεταβολές οφείλονται σε συναλλαγματικές διαφορές. Στα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία ωφέλιμης ζωής ορισμένης διάρκειας περιλαμβάνονται στοιχεία όπως η αναπόσβεστη αξία του άυλου περιουσιακού στοιχείου «προσέλκυση καταθέσεων» και σχέσεις με πελάτες, ύψους €2

εκατ. από την απόκτηση της Finansbank (η εναπομείνουσα ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται περίπου σε 0,5 χρόνο) και €7 εκατ. από την απόκτηση της Vojvodjanska Banka (η εναπομείνουσα ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται από 3 έως 4 χρόνια), (2012: €22 εκατ. και €9β εκατ. αντίστοιχα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενσώματα πάγια στοιχεία

Όμιλος	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	926	1.084	1.056	236	11	3.313
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(3)	7	3	-	7
Μεταφορές	3	6	1	-	(5)	5
Προσθήκες	-	5	88	21	4	118
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(34)	(3)	(1)	(38)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	929	1.092	1.118	257	9	3.405
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(19)	(387)	(752)	(132)	-	(1.290)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	2	(4)	(2)	-	(4)
Μεταφορές	-	(3)	-	-	-	(3)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	26	3	-	29
Αποσβέσεις	-	(22)	(77)	(26)	-	(125)
Απομείωση	(35)	(7)	-	-	-	(42)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(54)	(417)	(807)	(157)	-	(1.435)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	875	675	311	100	9	1.969
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	929	1.092	1.118	257	9	3.405
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(15)	(61)	(29)	-	(105)
Εξαγορά θυγατρικών	14	15	7	2	-	38
Μεταφορές	(91)	(140)	(30)	(2)	(9)	(272)
Προσθήκες	-	3	92	25	3	123
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(1)	(27)	(7)	-	(35)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	852	954	1.099	246	3	3.154
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	(54)	(417)	(807)	(157)	-	(1.435)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	3	47	19	-	69
Μεταφορές	(1)	49	27	-	-	75
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	13	5	-	18
Αποσβέσεις	-	(22)	(71)	(26)	-	(119)
Απομείωση	(5)	1	(3)	-	-	(7)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	(60)	(386)	(794)	(159)	-	(1.399)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2013	792	568	305	87	3	1.755

Οι μεταφορές περιλαμβάνουν €195 εκατ. τα οποία προέρχονται από την ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε., από την ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. (100% θυγατρική της ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε.) και την Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. και κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση. Για περισσότερες πληροφορίες δείτε τη ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Τράπεζα	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικ ά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις	Ακίνητοποιήσε ις υπό εκτέλεση	Σύνολο
				σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων		
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	121	150	566	136	2	975
Μεταφορές	-	-	(3)	-	(1)	(4)
Προσθήκες	-	1	24	4	1	30
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(11)	(2)	(1)	(14)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	121	151	576	138	1	987
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(4)	(69)	(470)	(80)	-	(623)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	10	1	-	11
Αποσβέσεις	-	(2)	(31)	(9)	-	(42)
Απομείωση	-	(2)	-	-	-	(2)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(4)	(73)	(491)	(88)	-	(656)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	117	78	85	50	1	331
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	121	151	576	138	1	987
Εξαγορές - νέες δραστηριότητες	6	4	5	2	-	17
Προσθήκες	-	1	17	4	-	22
Πωλήσεις και διαγραφές	(43)	(60)	(1)	(1)	-	(105)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	84	96	597	143	1	921
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2013	(4)	(73)	(491)	(88)	-	(656)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	36	1	1	-	38
Αποσβέσεις	-	(3)	(29)	(8)	-	(40)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	(4)	(40)	(519)	(95)	-	(658)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2013	80	56	78	48	1	263

150

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Αξιόγραφα	2.026	713	1.958	527
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1	322	-	322
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	(13)	(6)	(12)	(5)
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	3	60	-	57
Ασφαλιστικά αποθέματα	21	9	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	12	168	-	160
Φορολογικές ζημιές	168	9	158	-
Λοιπές προσωρινές διαφορές	191	22	85	24
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	2.409	1.297	2.189	1.085

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Αξιόγραφα	(1)	3	-	-
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	6	19	-	-
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	25	35	-	-
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	(6)	(9)	-	-
Ασφαλιστικά αποθέματα	1	1	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	45	43	-	-
Φορολογικές ζημιές	-	(1)	-	-
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(17)	(11)	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	53	80	-	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Έσοδο / (έξοδο) από αναβαλλόμενους φόρους:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Αξιόγραφα	1.294	(35)	1.430	9
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	(310)	38	(322)	23
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	(1)	5	(6)	(1)
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	(55)	1	(57)	1
Ασφαλιστικά αποθέματα	12	(4)	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(164)	55	(160)	72
Φορολογικές ζημιές	161	(5)	158	-
Λουπές προσωρινές διαφορές	182	(6)	61	(1)
Έσοδο / (έξοδο) από αναβαλλόμενους φόρους	1.119	49	1.104	103
Αναβαλλόμενοι φόροι μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	16	(77)	-	(20)
Αναβαλλόμενοι φόροι μέσω ιδίων κεφαλαίων	-	(5)	-	1
Καθαρή μεταβολή αναβαλλόμενων φόρων	1.135	(33)	1.104	84

Ο Όμιλος και η Τράπεζα θεωρούν ότι οι καθαρές απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, ποσού €2.409 εκατ. και €2.189 εκατ. αντίστοιχα, είναι περισσότερο πιθανό να ανακτηθούν από ότι όχι, με βάση τις εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη του Ομίλου και της Τράπεζας. Οι λόγοι τους οποίους η Διοίκηση εκτίμησε ότι η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση είναι ανακτήσιμη παρατίθενται στην παράγραφο *Φόροι Εισοδήματος* της Σημείωσης 3.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές του Ομίλου ανέρχονταν σε €1.953 εκατ. (2012: €1.851 εκατ.) και δημιουργήθηκαν τα έτη 2004 έως 2013. Το αντίστοιχο

ποσό της Τράπεζας ανέρχεται σε €1.708 εκατ. (2012: €1.557 εκατ.) και δημιουργήθηκε τα έτη 2009 έως 2013. Η Διοίκηση έχει εκτιμήσει ότι φορολογικές ζημιές €729 εκατ. για τον Όμιλο και €608 εκατ. για την Τράπεζα (2012: €68 εκατ. και μηδέν) μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για το λόγο αυτό αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογικά απαίτηση €178 εκατ. και €158 εκατ. (2012: €9 εκατ. και μηδέν) αντίστοιχα. Οι μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές ανήλθαν σε €1.224 εκατ. για τον Όμιλο και €1.100 εκατ. για την Τράπεζα (2012: €1.783 εκατ. και €1.557 εκατ.) και η μη αναγνωρισμένη φορολογική απαίτηση ανήλθε σε €310 εκατ. και €286 εκατ. (2012: €347 εκατ. και €311 εκατ.) αντίστοιχα.

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το έτος που παραγράφονται οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Έτος	Όμιλος	Τράπεζα
	31.12.2013	31.12.2013
2014	52	16
2015	756	737
2016	22	-
2017	855	804
2018	204	151
2019	40	-
2020	18	-
Χωρίς χρονικό περιορισμό	6	-
Σύνολο φορολογικών ζημιών	1.953	1.708

Ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν συμφηφίσει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους ανά εταιρεία ξεχωριστά, υπό την προϋπόθεση ότι οι τοπικές φορολογικές αρχές της κάθε χώρας παρέχουν το δικαίωμα συμφηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από κύριο φόρο εισοδήματος ανά εταιρεία και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες

	Όμιλος	
	31.12.2013	31.12.2012
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)	382	307
Απαιτήσεις από ασφαλισμένους	168	203
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές και αντασφαλιστικές δραστηριότητες	132	84
Προμήθειες και έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (DAC)	39	42
Σύνολο	721	636

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)

	Όμιλος	
	31.12.2013	31.12.2012
Ομόλογα	17	29
Μετοχές	2	8
Αμοιβαία κεφάλαια	158	137
Καταθέσεις	205	133
Σύνολο	382	307

Οι επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked) αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Η μεταβολή στην εύλογη αξία των εν λόγω επενδύσεων αντισταθμίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων με τη μεταβολή των αποθεμάτων ασφαλίσεων ζωής όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες	442	388	390	330
Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, μετά από προβλέψεις απομείωσης	441	450	428	438
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις φόρων	15	14	6	4
Περιουσιακά στοιχεία επιχειρηματικών συμμετοχών	104	90	-	-
Απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες	223	93	13	11
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	270	213	105	79
Προπληρωθέντα έξοδα	161	184	46	47
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	460	345	460	345
Συναλλαγές επιταγών και πιστωτικών καρτών υπό εκκαθάριση	97	211	31	107
Λοιπά	541	570	780	440
Σύνολο	2.754	2.558	2.259	1.801

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζονται μετά από προβλέψεις απομείωσης. Με 31 Δεκεμβρίου 2013, οι προβλέψεις απομείωσης ανέρχονται σε €4 εκατ. (2012: €25 εκατ.) για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Με το άρθρο 6 του Ν. 3714/7.11.2008 το ποσό των καταθέσεων, που καλύπτεται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων του Ταμείου Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), είναι €100 χιλ. ανά καταθέτη. Αντίστοιχα, αυξήθηκαν τα ποσοστά υπολογισμού της εισφοράς που καταβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στο ΤΕΚΕ από το έτος 2008 και μετά.

Στο Ν. 3746/16.2.2009 με θέμα «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)» προβλέπεται ότι, το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των πιστωτικών ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν. 3714/2008, περιέρχεται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

Με το άρθρο 10 του Ν.3746/16.2.2009 ορίζεται σύστημα εγγυήσεως επενδύσεων, το οποίο θα καλύπτει ποσό επενδύσεων

έως €30 χιλ. ανά επενδυτή. Η καταβολή της πρώτης εισφοράς από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα πραγματοποιήθηκε εντός του 2010. Οι εισφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων για την εγγύηση των επενδύσεων περιέρχονται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

Με το άρθρο 13Α του Ν.3746/16.2.2009 ορίζεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στο σκέλος εξυγίανσης του Ταμείου, θα πρέπει να καταβάλλουν εισφορές σε ποσοστό 0,09% επί του μέσου υπολοίπου του συνολικού παθητικού τους, όπως αυτό διαμορφώνεται στο τέλος του Ιουνίου κάθε έτους. Σε περίπτωση που πιστωτικό ίδρυμα θεωρηθεί ως μη βιώσιμο από την ΤτΕ, η ΤτΕ ενδέχεται να αποφασίσει τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα. Στη περίπτωση αυτή, το σκέλος εξυγίανσης του ΤΕΚΕ θα καλύψει τυχόν χρηματοδοτικό άνοιγμα που θα προκύψει από την μεταβίβαση αυτή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

Την 16 Ιανουαρίου 2013, η Τράπεζα σε συμφωνία με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. («ΤΑΙΠΕΔ»), προκήρυξε ανοικτή διεθνή διαγωνιστική διαδικασία για την εξεύρεση επενδυτή, στο πλαίσιο της σκοπούμενης από κοινού

αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου ΕΤΕ και του ΤΑΙΠΕΔ στη χερσόνησο «Μικρό Καβούρι» της Βουλιαγμένης (στο εξής, η «Διαδικασία»). Εφόσον ολοκληρωθεί η Διαδικασία, αναμένεται ότι η Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. θα παύσει να

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

είναι θυγατρική επιχείρηση της Τράπεζας. Η Διαδικασία εντάσσεται στο πλαίσιο κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας και απηχεί την ευρύτερη στρατηγική προσέγγιση του Ομίλου, για τη διάθεση μη τραπεζικών δραστηριοτήτων. Την 26 Νοεμβρίου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι τέσσερις επενδυτικοί όμιλοι υπέβαλαν δεσμευτικές προσφορές για την απόκτηση πλειοψηφικού πακέτου στην Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. και την 4 Δεκεμβρίου 2013 η Τράπεζα έλαβε βελτιωμένες δεσμευτικές προσφορές από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Την 9 Δεκεμβρίου 2013, κατά την αποσφράγιση των προσφορών και σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΕΔ, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η JERMYN STREET REAL ESTATE FUND IV LP ("JERMYN") υπέβαλε την καλύτερη προσφορά ποσού €400 εκατ. για το 90% των μετοχών της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. όπως ο αριθμός θα έχει διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Η Τράπεζα, έχοντας εξασφαλίσει την έγκριση του ΤΧΣ, την 10 Φεβρουαρίου 2014, ανακοίνωσε την JERMYN ως τον προτιμώμενο επενδυτή. Την 13 Φεβρουαρίου 2014, το Δ.Σ. του ΤΑΙΠΕΔ επίσης ανακήρυξε την JERMYN ως τον

προτιμώμενο επενδυτή. Η υπογραφή της σύμβασης αναμένεται μετά την έγκριση της συναλλαγής από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Με βάση τα ανωτέρω, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. και η ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. (εταιρεία κατά 100% θυγατρική της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.) αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 (€255 εκατ. για την Τράπεζα).

Επιπρόσθετα, τον Δεκέμβριο του 2013 η Τράπεζα σύναψε δεσμευτικό προσύμφωνο πώλησης της 100% θυγατρικής της εταιρείας Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. Η πώληση θα οριστικοποιηθεί με το πέρας συγκεκριμένων διαδικασιών. Με βάση τα ανωτέρω, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 (€7 εκατ. για την Τράπεζα).

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε και Αστήρ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. και της Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.

	Όμιλος 31.12.2013
Άυλα περιουσιακά στοιχεία και ενσώματα πάγια στοιχεία	195
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	6
Λοιπά	20
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	221
Φόρος εισοδήματος	1
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	1
Λοιπά	7
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	9

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Καταθέσεις όψεως πιστωτικών ιδρυμάτων	125	73	127	94
Καταθέσεις προθεσμίας πιστωτικών ιδρυμάτων	1.214	660	979	843
Καταθέσεις διατραπεζικής αγοράς	367	552	457	498
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες	20.703	30.904	20.703	30.902
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros	4.713	1.097	3.434	270
Λοιπές καταθέσεις	775	686	773	680
Σύνολο	27.897	33.972	26.473	33.287

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Καταθέσεις:				
Ιδιωτών	46.874	44.318	34.351	31.828
Επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών	11.829	10.794	7.429	6.062
Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου	3.561	3.231	2.930	2.737
Σύνολο καταθέσεων	62.264	58.343	44.710	40.627
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	23	11	1	4
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	589	368	579	277
Σύνολο	62.876	58.722	45.290	40.908

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Καταθέσεις:				
Ταμειευτηρίου	17.717	17.088	15.737	15.664
Προθεσμίας	35.893	34.201	22.181	19.783
Τρεχούμενοι	2.744	2.485	1.413	1.317
Όψεως	5.338	4.100	4.847	3.418
Λοιπές	572	469	532	445
	62.264	58.343	44.710	40.627
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	23	11	1	4
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	589	368	579	277
	612	379	580	281
Σύνολο	62.876	58.722	45.290	40.908

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται προϊόντα καταθέσεων με ενσωματωμένα ένα ή περισσότερα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις καταθέσεις αυτές ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα ποσά αυτά ανέρχονται την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε €282 εκατ. (2012: €2.955 εκατ.) για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Την 23 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα με απόφαση της ΤτΕ, η οποία ελήφθη μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 63Δ του Ν.3601/2007, ανακηρύχθηκε ανάδοχος για το σύνολο των καταθέσεων των Τραπεζών: ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ και ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ, συνολικού ύψους €321 εκατ. Η Τράπεζα αναλαμβάνει μόνο τις καταθέσεις των εν λόγω τραπεζών και κανένα άλλο στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού τους.

Σύμφωνα με το Ν. 4151/2013, όλοι οι αδρανείς λογαριασμοί καταθέσεων μετά την πάροδο 20 ετών υπόκεινται σε παραγραφή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Όλες οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα υποχρεούνται έως το τέλος Απριλίου κάθε έτους να αποδώσουν τα ταμειακά διαθέσιμα αυτών των αδρανών λογαριασμών στο Ελληνικό Δημόσιο. Η Τράπεζα τον Απρίλιο του 2013 απόδωσε στο Ελληνικό Δημόσιο €2 εκατ. που αφορούσαν τέτοια υπόλοιπα αδρανών λογαριασμών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

	Επιτόκιο	Όμιλος		Επιτόκιο	Τράπεζα	
		31.12.2013	31.12.2012		31.12.2013	31.12.2012
Εταιρικές ομολογίες – σταθερού επιτοκίου	-	-	54	-	-	-
Εταιρικές ομολογίες – κυμαινόμενου επιτοκίου	5,6%	54	-	-	-	-
Καλυμμένες ομολογίες – σταθερού επιτοκίου	3,9%	810	600	3,9%	810	600
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου	7,4%	1.335	1.731	-	-	-
Σύνολο		2.199	2.385		810	600

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Οι οικονομικοί όροι των πιστωτικών τίτλων την 31 Δεκεμβρίου 2013, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)	Επιτόκιο
Εταιρικές ομολογίες							
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Καλυμμένες ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου	10-Αυγ-10	Ιανουάριος 2014	EUR	10	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 5,50%
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Καλυμμένες ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου	2-Δεκ-11	Δεκέμβριος 2017	EUR	46	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 5,25%
Καλυμμένες ομολογίες							
NBG	Καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου - 3η Σειρά	7-Οκτ-09	Οκτώβριος 2016	EUR	846 ⁽¹⁾	-	Ετήσια πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 3,875%
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου							
Finansbank	Κοινές μη Καλυμμένες Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11-Μαΐ-11	Μάιος 2016	USD	500	17	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 5,5%
Finansbank	Eurobond Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	1-Νοε-12	Νοέμβριος 2017	USD	350	8	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 5,15%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	19-Απρ-13	Απρίλιος 2014	TL	124	21	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 7,80%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	11-Οκτ-13	Ιανουάριος 2014	TL	750	22	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 9,45%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	25-Οκτ-13	Φεβρουάριος 2014	TL	150	3	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 9,55%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	25-Νοε-13	Μάρτιος 2014	TL	245	11	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 9,02%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	12 Δεκεμβρίου 2013	Απρίλιος 2014	TL	899	35	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 8,69%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	24 Δεκεμβρίου 2013	Απρίλιος 2014	TL	116	1	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 8,97%

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου που εκδόθηκαν από την Τράπεζα στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών μέχρι ποσού €10 δισ. και περιγράφονται στη ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και έχουν χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Κατά τη διάρκεια του 2013, ζημιές ποσού €210 εκατ. (2012: μηδέν) προερχόμενα από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των ανωτέρω ομολογιών έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Ζημιές από μεταβολές της εύλογης αξίας ποσού €236 εκατ. αποδίδονται κυρίως σε μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο των ομολογιών (2012: κέρδος €3 εκατ.). Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται μαζί με τις μεταβολές της εύλογης αξίας. Η λογιστική αξία και η αποσβέσιμη αξία τους την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανερχόταν σε €810 εκατ. και €850 εκατ. αντίστοιχα (2012: €600 εκατ. και €849 εκατ.).

⁽²⁾ Την 20 Ιανουαρίου 2011, η Finansbank έλαβε την έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση στην εγχώρια αγορά τραπεζικών ομολόγων με διάρκεια έως 1 έτος και συνολικής αξίας μέχρι TL 1 δισ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Οι πιστωτικοί τίτλοι που έληξαν ή επαναγόραστηκαν εντός του 2013, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.
Εταιρικές ομολογίες					
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού)	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου	24-Μαρ-06	Μάρτιος 2013	USD	110
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου					
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	14-Σεπ-12	Μάρτιος 2013	TL	400
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	21-Σεπ-12	Μάρτιος 2013	TL	500
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	15-Νοε-12	Μάιος 2013	TL	750
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	14-Δεκ-12	Ιούνιος 2013	TL	650
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	27-Δεκ-12	Απρίλιος 2013	TL	600
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	20-Μαρ-13	Σεπτέμβριος 2013	TL	400
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	4-Απρ-13	Σεπτέμβριος 2013	TL	476
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	26-Ιουν-13	Δεκέμβριος 2013	TL	525
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	11-Ιουλ-13	Δεκέμβριος 2013	TL	125
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	18-Ιουλ-13	Οκτώβριος 2013	TL	105
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	25-Ιουλ-13	Νοέμβριος 2013	TL	266
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽¹⁾	29-Αυγ-13	Νοέμβριος 2013	TL	578

⁽¹⁾ Την 20 Ιανουαρίου 2011, η Finansbank έλαβε την έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση στην εγχώρια αγορά τραπεζικών ομολόγων με διάρκεια έως 1 έτος και συνολικής αξίας μέχρι TL 1 δισ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου	19	19	30	30
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	72	175
Δάνεια σταθερού επιτοκίου	1.309	659	-	-
Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου	279	708	-	-
Σύνολο	1.607	1.386	102	205

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Οι οικονομικοί όροι των κυριότερων δανειακών υποχρεώσεων την 31 Δεκεμβρίου 2013, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.	Επιτόκιο
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης						
NBG Finance Plc ⁽¹⁾	Ομολογιακός τίτλος μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου (Lower Tier II)	3-Αυγ-10	Αύγουστος 2020 (Πρώρη εξαγορά 2015)	EUR	18	Ετήσια πληρωμή τόκων με επιτόκιο 7,0% για τα 5 πρώτα χρόνια και έπειτα 9,5%.
Σημαντικότερα δάνεια σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου						
Finansbank	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου- Σειρά 2012-C	20-Δεκ-12	Νοέμβριος 2024	EUR	50	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 3,6%
Finansbank	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου- Σειρά 2012-B	20-Δεκ-12	Νοέμβριος 2017	USD	75	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο LIBOR πλέον 3,4%
Finansbank	Δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου	27-Νοε-13	Νοέμβριος 2014	USD	167 ⁽²⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο LIBOR πλέον 1%.
Finansbank	Δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου	28-Νοε-13	Νοέμβριος 2014	EUR	265 ⁽²⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 1%.
Finansbank	Δάνειο Σταθερού Επιτοκίου	10-Ιουν-13	Ιούνιος 2015	EUR	35	Ετήσια πληρωμή τόκων με επιτόκιο LIBOR πλέον 3,8%.

(1) Το ποσό αποτελεί την ανεξόφλητη ονομαστική αξία Ομολογιακού τίτλου, αρχικού ποσού € 450 εκατ., που εκδόθηκε την 23 Ιουλίου 2010 από τη θυγατρική της Τράπεζας NBG Finance Plc, με εγγύηση της Τράπεζας και εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

(2) Την 27 & 28 Νοεμβρίου 2013, η Finansbank τροποποίησε δανειακή σύμβαση σε δύο νομίσματα που σύναψε την 29 Νοεμβρίου 2012, βάσει της οποίας τα ποσά των USD 188 εκατ. και €212 εκατ. διαμορφώθηκαν σε USD 167 εκατ. και €265 εκατ., αντίστοιχα.

Στους τίτλους μειωμένης εξασφάλισης σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου της Τράπεζας περιλαμβάνονται ποσά με τα οποία χρηματοδοτήθηκε η Τράπεζα συνάπτοντας δάνεια με την NBG Finance Plc, NBG Finance (Dollar) Plc και NBG Finance (Sterling) Plc. Τα εν λόγω κεφάλαια αφορούν στις προσόδους των τίτλων που εκδόθηκαν από την NBG Funding Ltd και οι οποίοι περιγράφονται στη ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: Προνομιούχοι τίτλοι.

Επιπρόσθετα, τα δάνεια σταθερού επιτοκίου περιλαμβάνουν κυρίως υπόλοιπα των θυγατρικών Finansbank, Finans Leasing και Finans Factoring ύψους €852 εκατ. (εκ των οποίων €226 εκατ., €176 εκατ., €449 εκατ. και €1 εκατ. είναι σε EUR, TL, USD και CHF αντίστοιχα) και δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου των ανωτέρω θυγατρικών, ύψους €100 εκατ. (εκ των οποίων €88 εκατ. και €12 εκατ. είναι σε EUR και USD αντίστοιχα).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις

Ασφαλιστικά αποθέματα

Όμιλος

31.12.2013 31.12.2012

Ζωής

Μαθηματικά και ασφαλιστικά αποθέματα επάρκειας προβλέψεων	933	980
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	155	146
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής	10	19
Σύνολο	1.098	1.145
Προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit linked)	318	306
Εγγυημένο απόθεμα ασφαλιστικών συμβολαίων unit-linked	53	55
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.469	1.506

Ζημιών

Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	84	104
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	532	575
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζημιών	11	10
Σύνολο αποθεμάτων Ζημιών	627	689

Λοιπές υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες

Υποχρεώσεις από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια (DAF)	191	198
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια unit-linked	64	-
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστές, πράκτορες και συνεργάτες πωλήσεων	36	51
Υποχρεώσεις προς αντισταθμιστές	17	16
Σύνολο	2.404	2.460

Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων ζωής

Όμιλος

2013 2012

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.506	1.624
Αύξηση αποθεμάτων	241	237
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και λοιπές μεταβολές	(278)	(355)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.469	1.506

Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων ζημιών

Όμιλος

2013 2012

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	689	783
Επισυμβάσεις ζημιές	77	127
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και λοιπές μεταβολές	(120)	(167)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(19)	(54)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	627	689

Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων ζημιών

	Όμιλος			Όμιλος		
	31.12.2013	Αναλογία αντασ/στών	Αναλογία ομίλου	31.12.2012	Αναλογία αντασ/στών	Αναλογία ομίλου
Εκκρεμείς ζημιές	458	343	115	495	64	431
IBNR	74	45	29	80	17	63
Σύνολο	532	388	144	575	81	494

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: Λοιπές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Προμήθειες και τόκοι πληρωτέοι	273	265	274	268
Πιστωτές και προμηθευτές	209	195	111	140
Οφειλές προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου	117	199	112	193
Υποχρεώσεις από κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών	248	241	-	-
Λοιπές προβλέψεις εκμετάλλευσης	105	113	63	66
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	99	92	39	22
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	122	86	39	45
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	74	91	22	29
Δικαιώματα προαίρεσης πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η μειοψηφία	250	257	250	257
Συναλλαγές επιταγών και πιστωτικών καρτών υπό εκκαθάριση	577	674	-	-
Υποχρεώσεις από ανοικτές θέσεις χρεογράφων (Short position) στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2	4	-	890
Λοιπά	330	412	1.183	258
Σύνολο	2.406	2.629	2.093	2.168

Τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων, που κατέχει η μειοψηφία, επιμετρώνται στην εύλογη αξία, με τη χρήση κατάλληλων μεθόδων αποτίμησης βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων που βρίσκονται στη διάθεση της διοίκησης του Ομίλου.

Στα λοιπά της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνεται ποσό €1.067 εκατ. το οποίο αφορά σε υποχρέωση προς 100% θυγατρική, η οποία είναι υπό εκκαθάριση.

Η μεταβολή των λοιπών προβλέψεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα έχει ως εξής:

	Όμιλος					
	Επίδικες απαιτήσεις	Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο	Επίδικες απαιτήσεις	Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο
	2013	2013	2013	2012	2012	2012
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	79	34	113	85	55	140
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο	(38)	(10)	(48)	(15)	(38)	(53)
Προβλέψεις περιόδου/(Έσοδα) από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	23	17	40	10	15	25
Προβλέψεις για επίδικες απαιτήσεις αποκτώμενων επιχειρήσεων	8	-	8	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(2)	(6)	(8)	-	1	1
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	70	35	105	80	33	113

	Τράπεζα					
	Επίδικες απαιτήσεις	Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο	Επίδικες απαιτήσεις	Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο
	2013	2013	2013	2012	2012	2012
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	55	11	66	76	12	88
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο	(22)	(8)	(30)	(13)	(1)	(14)
Προβλέψεις περιόδου/(Έσοδα) από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	19	-	19	(8)	-	(8)
Προβλέψεις για επίδικες απαιτήσεις αποκτώμενων επιχειρήσεων	8	-	8	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	60	3	63	55	11	66

Επίδικες απαιτήσεις: Κατά της Τράπεζας και ορισμένων θυγατρικών της έχουν ασκηθεί δικαστικές αγωγές στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους. Οι αγωγές αυτές γενικότερα αφορούν παραβάσεις της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών, της τραπεζικής νομοθεσίας, εργασιακών θεμάτων και λοιπών νόμων. Καμιά από τις αγωγές αυτές δεν είναι σημαντική. Ο Όμιλος και η Τράπεζα, σχηματίζουν προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις όταν πιστεύουν ότι είναι πιθανό να επέλθει ζημιά, η οποία εύλογα μπορεί να εκτιμηθεί. Οι προβλέψεις αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν από περίοδο σε περίοδο σε περίπτωση που υπάρξουν νέα δεδομένα. Για τις περιπτώσεις που δεν έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη, η διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει εύλογα τις πιθανές ζημιές, επειδή η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει πολλά χρόνια,

βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με το πιθανό τελικό αποτέλεσμα, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Παρόλα αυτά η διοίκηση από κοινού με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών, εκτιμούν ότι η οριστική διευθέτηση των ανωτέρω υποθέσεων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Τράπεζας.

Οι προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους περιλαμβάνουν κυρίως προβλέψεις θυγατρικών για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην αναλογιστική μελέτη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου, στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, η διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, επειδή οι αγωγές μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια, πολλές από τις αγωγές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Ωστόσο, κατά την άποψη της διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, η οριστική διευθέτησή τους και οι πιθανές δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης, κατάσταση αποτελεσμάτων και κατάσταση ταμειακών ρών.

β. Φορολογικά θέματα

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας. Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Οι ανέλεγκτες χρήσεις 2009 και 2010 ελέγχονται την περίοδο αυτή από τις φορολογικές αρχές. Οι χρήσεις 2011 και 2012 έχουν ελεγχθεί και η χρήση 2013 ελέγχεται την περίοδο αυτή από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Τράπεζας, Deloitte Χατζηπαύλου Σοφιανός και Καμπάνης Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994. Τα σχετικά πιστοποιητικά για το 2011 και 2012, τα οποία δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 27 Ιουλίου 2012 και 27 Σεπτεμβρίου 2013 αντίστοιχα. Η χρήση 2011 θα θεωρηθεί περαιωμένη την 30 Απριλίου 2014 και η χρήση 2012 θα θεωρηθεί

περαιωμένη, μετά την πάροδο 18 μηνών, περίοδο κατά την οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν για έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΠΟΛ.1159/22.7.2011. Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στις Σημειώσεις 24 και 47.

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους, και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοπιστωτικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ονομαστική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός ισολογισμού κινδύνους.

160

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια*	10	25	10	25
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	5.665	5.587	3.856	3.626
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	593	594	332	305
Σύνολο	6.268	6.206	4.198	3.956

* Οι εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο. Οι συνολικές εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν ποσό €12.327 εκατ. για τον Όμιλο (2012: €14.518 εκατ.) και €4.174 εκατ. για την Τράπεζα (2012: €4.824 εκατ.).

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	16.884	33.843	15.020	33.552

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από άλλες κεντρικές τράπεζες τα παρακάτω στοιχεία:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ποσού €15.979 εκατ. (Τράπεζα €14.115 εκατ.), και
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €905 εκατ. (Τράπεζα €905 εκατ.)

Επιπρόσθετα των στοιχείων που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα, η Τράπεζα έχει ενεχυριάσει για απόκτηση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα:

- τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου ποσού €14.798 εκατ., που έχουν εκδοθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας II) και κατέχονται από την Τράπεζα,

- ειδικών ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ποσού €847 εκατ., τα οποία απέκτησε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας III), με κάλυμμα δάνεια.

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος ενεχυριάσε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €322 εκατ. λόγω εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου.

ε. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν μεταφερθεί

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταβιβαστεί αλλά συνεχίζουν να αναγνωρίζονται και των συνδεδεμένων υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Λογιστική Αξία μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων	Λογιστική Αξία συνδεδεμένων υποχρεώσεων	Λογιστική Αξία μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων	Λογιστική Αξία συνδεδεμένων υποχρεώσεων
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες				
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	10.758	9.534	10.499	9.280
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή repos				
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	4.928	4.736	3.360	3.303
Λοιπά				
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	178	90	113	44
Σύνολο	15.864	14.360	13.972	12.627

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Λογιστική Αξία μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων	Λογιστική Αξία συνδεδεμένων υποχρεώσεων	Λογιστική Αξία μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων	Λογιστική Αξία συνδεδεμένων υποχρεώσεων
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες				
Δάνεια (τιτλοποιημένα) ¹	-	-	11.157	5.247
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	2.588	1.431	2.588	1.431
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή repos				
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	1.335	1.097	271	270
Λοιπά				
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	663	310	663	310
Σύνολο	4.586	2.838	14.679	7.258

¹ Τα τιτλοποιημένα δάνεια μεταβιβάζονται σε Εταιρείες Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ) που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως θυγατρικές επιχειρήσεις επομένως δεν θεωρούνται ως μεταβιβασμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε επίπεδο Ομίλου.

Συναλλαγές σύμφωνα με τις οποίες τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται, αλλά συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στο σύνολό τους στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου αφορούν σε άντληση ρευστότητας μέσω του Ευρωσυστήματος σύμφωνα με τους γενικούς όρους που ισχύουν για τέτοιου είδους συμφωνίες, καθώς και καταθέσεις πιστωτικών

ιδρυμάτων υπό μορφή repos (βλ. Σημείωση 2.16 και Σημείωση 31), οι οποίες διεξάγονται με τυποποιημένες συμβάσεις αγοράς. Όσον αφορά στην παροχή ρευστότητας από το Ευρωσύστημα, οι παρεχόμενες εμπράγματα εξασφαλίσεις υφίστανται γενικά μια σημαντική έκπτωση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα η λογιστική αξία των συνδεδεμένων υποχρεώσεων να είναι χαμηλότερη από τη

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

λογιστική αξία των μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων. Δυνάμει των εν λόγω συναλλαγών, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή ενεχυριάσει τα μεταβιβασμένα περιουσιακά στοιχεία καθ' όλη τη διάρκεια της συναλλαγής. Ο Όμιλος παραμένει εκτεθειμένος σε επιτοκιακό και πιστωτικό κίνδυνο επί αυτών των ενεχυριασμένων χρηματοοικονομικών μέσων. Το δικαίωμα αναγωγής του αντισυμβαλλόμενου δεν περιορίζεται μόνο στα μεταβιβασμένα περιουσιακά στοιχεία.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν είχε μεταβιβασμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με τέτοιο τρόπο ώστε να μην πληρούν τις προϋποθέσεις για παύση αναγνώρισης αλλά να παραμένουν στον ισολογισμό κατά το μέτρο της συνεχιζόμενης ανάμιξης του Ομίλου και της Τράπεζας ή να αποαναγνωρίστηκαν πλήρως αλλά να υφίσταται συνεχιζόμενη ανάμιξη.

στ. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Έως ένα (1) έτος	91	89	87	88
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	261	259	307	344
Πέραν των πέντε (5) ετών	129	137	1.475	953
Σύνολο	481	485	1.869	1.385

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις της Τράπεζας αφορά σε δεσμεύσεις προς την Εθνική Παναγία Α.Ε.Α.Π., εταιρεία του Ομίλου που δραστηριοποιείται σε επενδύσεις σε ακίνητα. Γενικά, οι λειτουργικές μισθώσεις έχουν διάρκεια έως 25 έτη, με δικαίωμα ανανέωσης της μίσθωσης μετά τη λήξη. Η Τράπεζα έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα καταγγελίας για το μεγαλύτερο μέρος των μισθώσεων για 15 έτη, ενώ για ορισμένες μισθώσεις έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα καταγγελίας για 25 έτη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο – Κοινές μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανερχόταν σε 2.396.785.994 και 956.090.482 αντίστοιχα, ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ και 5,00 Ευρώ ανά μετοχή, αντίστοιχα.

Την 23 Νοεμβρίου 2012, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε: (i) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 5,00 Ευρώ σε 1,00 Ευρώ ανά μετοχή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει και το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού και (ii) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με έκδοση νέων κοινών μετοχών έναντι εισφοράς σε είδος, ήτοι έναντι μετοχών της Eurobank Ergasias S.A. (η "Eurobank"), μέχρι 552.948.427 κοινών με δικαίωμα ψήφου ονομαστικών μετοχών της Eurobank, ονομαστικής αξίας εκάστης 2,22 Ευρώ. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε αποκλειστικά από τους μετόχους της Eurobank που αποδέχθηκαν τη δημόσια πρόταση της Τράπεζας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Η ανωτέρω απόφαση εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης την 12 Φεβρουαρίου 2013. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε μερικώς (84,4%) με την εισφορά 466.397.790 μετοχών της Eurobank (οι «Εισφερθείσες Μετοχές»).

Την 22 Φεβρουαρίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας πιστοποίησε την αύξηση. Συνεπώς, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά €271 εκατ. με την έκδοση 270.510.718 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας 1,00 Ευρώ η κάθε μία. Η εύλογη αξία αυτών των μετοχών, ως καταβληθέν τίμημα για την απόκτηση της Eurobank ήταν €273 εκατ. και υπολογίστηκε με βάση την τιμή κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας στο Χ.Α., την 15 Φεβρουαρίου 2013.

Την 29 Απριλίου 2013 η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε α) τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 10 παλαιές κοινές μετοχές της Τράπεζας ονομαστικής αξίας 1,00 Ευρώ ανά

μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή της Τράπεζας ονομαστικής αξίας 10,00 Ευρώ η κάθε μία, β) την μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας (όπως θα έχει διαμορφωθεί μετά το reverse split) από 10,00 Ευρώ σε 0,30 Ευρώ, με σκοπό το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε κ^α γ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ. στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.

Την 19 Ιουνίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστοποίησε την καταβολή ποσού €1.079 εκατ. σε μετρητά από τους ιδιώτες επενδυτές και ποσού €8.677 εκατ. από το ΤΧΣ μέσω των ομολόγων EFSF τα οποία ήδη έχουν ληφθεί από την Τράπεζα εντός του 2012 και την έκδοση 2.274.125.874 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ ανά μετοχή.

Από το ποσό των €9.756 εκατ. ποσό €682 εκατ. πιστώθηκε στο μετοχικό κεφάλαιο και το υπόλοιπο €9.074 εκατ. μείον δαπάνες έκδοσης στον λογαριασμό αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

Τίτλοι παραστατικοί δικαιωμάτων κτήσης μετοχών

Αναφορικά με συμφωνίες μετόχων οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στην μεταβίβαση μετοχών της Τράπεζας ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από αυτές, το ΤΧΣ συμφώνως προς το άρθρο 7 παρ. 4 Ν. 3864/2010 και τις προβλέψεις της ΠΥΣ 38/2012 (όπως αυτή τροποποιήθηκε από την ΠΥΣ 6/2013) εξέδωσε στις 26 Ιουνίου 2013 245.779.626 Τίτλους Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών (Warrants) που χορηγήθηκαν σε ιδιώτες επενδυτές που συμμετείχαν στην ως άνω αναφερόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, συμφώνως προς τα προβλεπόμενα στον Ν. 3864/2010 και στην ΠΥΣ 38/2012. Η διαπραγμάτευση των Warrants στο Χρηματιστήριο Αθηνών ξεκίνησε στις 27 Ιουνίου 2013.

Ειδικότερα, τα Warrants είναι μεταβιβάσιμες κινητές αξίες και δεν υφίστανται περιορισμοί στην ελεύθερη μεταβίβασή τους. Κάθε Warrant ενσωματώνει το δικαίωμα του κατόχου του να αγοράσει από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

8,22923881005499 νέες Μετοχές που απέκτησε το ΤΧΣ λόγω της συμμετοχής του στην παραπάνω αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Τα Warrants δεν προσφέρουν δικαιώματα ψήφου στους δικαιούχους ή κατόχους αυτών.

- Τα Warrants δύνανται να ασκούνται κάθε έξι μήνες, με πρώτη ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται έξι μήνες από την έκδοση των Warrants και τελευταία ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται πενήντα τέσσερις (54) μήνες από την έκδοση των Warrants. Δικαιώματα Αγοράς που δεν έχουν ασκηθεί έως και την τελευταία ημερομηνία άσκησης σύμφωνα με τα ανωτέρω θα παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν, και, τα αντίστοιχα Warrants θα ακυρώνονται από το ΤΧΣ. Η διαδικασία άσκησης των Δικαιωμάτων Αγοράς και η εκκαθάρισή τους καθώς και κάθε μεταβολή στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κατόχων των Warrants που τυχόν λάβουν χώρα κατά τη διάρκεια ισχύος των Warrants θα ανακοινώνεται από την Τράπεζα στην ιστοσελίδα της και στο ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αντίστοιχα, τουλάχιστον 10 ημέρες πριν από κάθε ημερομηνία άσκησης των Warrants. Η τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς που αντιστοιχεί σε κάθε Warrant για την απόκτηση Νέων Μετοχών που κατέχει το Τ.Χ.Σ, θα ισούται με €4,29 πλέον δεδουλευμένων τόκων με ετήσιο επιτόκιο 3% πλέον περιθωρίου:
- 1% (100 μονάδων βάσης για το πρώτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 2% (200 μονάδων βάσης) για το δεύτερο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 3% (300 μονάδων βάσης) για το τρίτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 4% (400 μονάδων βάσης) για το τέταρτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης, και,
- 5% (500 μονάδων βάσης) για το εναπομείναν διάστημα

επί του αριθμού των νέων Μετοχών που δικαιούται να αποκτήσει ο κάτοχος του Warrant κατά την άσκηση του δικαιώματός του. Η τιμή άσκησης θα αναπροσαρμόζεται ανάλογα σε περίπτωση εταιρικών πράξεων και θα ανακοινώνεται από την Τράπεζα, στην ιστοσελίδα της και στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αντίστοιχα. Η τελευταία ημερομηνία άσκησης δηλαδή η 27 Δεκεμβρίου 2017 είναι και η ημερομηνία λήξης των Warrants.

Μετά τους 36 μήνες από την έκδοση των Warrants, το ΤΧΣ δύναται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να μεταβιβάσει τις υποκείμενες κοινές μετοχές σε τρίτους χωρίς να οφείλει οποιαδήποτε αποζημίωση σε κατόχους των Warrants που επιλέξουν να μην αποκτήσουν τις μετοχές αυτές.

Μετά τη λήξη της πρώτης περιόδου Άσκησης (27 Δεκεμβρίου 2013) ασκήθηκαν συνολικά 31.046 Warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κατοτηστουτρημείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Τα ασκηθέντα Warrants αντιστοιχούν σε 255.410 κοινές μετοχές, ήτοι το 0,011% των κοινών μετοχών. Το αναλογούν ποσό το οποίο καταβλήθηκε από τους ασκήσαντες τα Warrants προς το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ανέρχεται σε ευρώ 1 εκατ.

Συνεπεία των ανωτέρω, τα εκδοθέντα Warrants τα οποία παραμένουν σε ισχύ ανέρχονται πλέον σε 245.748.580,00, ενώ οι μετοχές της Τράπεζας επί των οποίων σύρονται και τις οποίες κατέχει το ΤΧΣ ανέρχονται σε 2.022.323.827.

Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, εκτός των κοινών μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ και υπόκεινται στις προβλέψεις του άρθρου 8 Ν. 3864/2010 και άρθρου 3 παρ.7 της ΠΥΣ 38/2012.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 3864/2010, το ΤΧΣ αποφασίζει για τον τρόπο και την διαδικασία διάθεσης των μετοχών σε χρόνο που κρίνει σκόπιμο και πάντως εντός πενταετίας από την συμμετοχή του στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας, εφόσον εφαρμόζεται η παρ.1 άρθρου 7α Ν. 3864/2010. Η διάθεση μπορεί να γίνει τμηματικά ή άπαξ, κατά την κρίση του ΤΧΣ, υπό την προϋπόθεση ότι οι μετοχές διατίθενται εντός του χρονικού ορίου που προαναφέρθηκε. Η διάθεση των μετοχών του ΤΧΣ δεν μπορεί να γίνεται σε οποιαδήποτε επιχείρηση η οποία ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο κράτος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Περαιτέρω, η διάθεση πραγματοποιείται με σκοπό την προστασία των συμφερόντων του Δημοσίου, συνεκτιμώντας την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την τήρηση των όρων ανταγωνισμού στο χρηματοπιστωτικό τομέα.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παρ.7 της ΠΥΣ 38/2012, με την επιφύλαξη των μεταβιβάσεων που λαμβάνουν χώρα συνεπεία άσκησης των δικαιωμάτων αγοράς που ενσωματώνονται στα Warrants, το ΤΧΣ δεν δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα δικαιώματα αγοράς μετοχές για περίοδο 36 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των τίτλων. Μετά την λήξη της ως άνω περιόδου και έως την τελική ημερομηνία άσκησης των δικαιωμάτων αγοράς, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο της ΠΥΣ 38/2012, το Ταμείο δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα δικαιώματα αγοράς μετοχές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 7 έως 11 του άρθρου 3 της ΠΥΣ 38/2012.

Περιορισμένα δικαιώματα ψήφου επί των μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 7α του ν. 3864/2010, το ΤΧΣ ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποίησης του καταστατικού, περιλαμβανομένης της αύξησης ή μείωσης κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδότησης στο Διοικητικό Συμβούλιο, συγχώνευσης, διάσπασης, μετατροπής, αναβίωσης, παράτασης της διάρκειας ή διάλυσης της εταιρίας, μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πώλησης θυγατρικών, ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Για τους σκοπούς υπολογισμού της απαρτίας και της πλειοψηφίας στη Γενική Συνέλευση, οι μετοχές του ΤΧΣ δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων για θέματα άλλα από αυτά που αναφέρονται παραπάνω.

Σύμφωνα με το άρθρο 7α του ν. 3864/2010, το ΤΧΣ ασκεί πλήρως τα δικαιώματα ψήφου χωρίς τους παραπάνω περιορισμούς εάν διαπιστωθεί ουσιώδης παραβίαση των όρων του σχεδίου αναδιάρθρωσης, η οποία διαπιστώνεται μετά από ομόφωνη απόφαση των μελών του Γενικού Συμβουλίου.

Μετοχικό Κεφάλαιο – Προνομιούχες μετοχές

Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος

Την 6 Ιουνίου 2008, η Τράπεζα εξέδωσε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ ανά μετοχή χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος. Οι

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

προνομιούχες μετοχές διατέθηκαν με την μορφή American Depositary Shares (ADSs) που αποδεικνύονται με τα American Depositary Receipts (ADRs) στις Η.Π.Α., στην τιμή των 25 Δολάρια ανά μετοχή και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Νέας Υόρκης. Το ετήσιο μέρισμα προσδιορίστηκε σε 2,25 Δολάρια ανά προνομιούχο μετοχή.

Την 31 Μαΐου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι έχει υποβάλει πρόταση για την αγορά, έναντι μετρητών, για 22.500.000 εκ του συνόλου των 25.000.000 ADSs σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στο Έγγραφο Προσφοράς. Σύμφωνα με τους όρους της Πρότασης, η Τράπεζα προσέφερε σε μετρητά το καθαρό ποσό των 12,50 Δολάρια ανά ADS.

Ο σκοπός της Πρότασης ήταν η δημιουργία Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I capital) για την Τράπεζα και η ενίσχυση της ποιότητας της κεφαλαιακής της βάσης.

Μέχρι την 28 Ιουνίου 2013, ημέρα λήξης της Προσφοράς, 12.360.169 ADSs προσφέρθηκαν εγκύρωσ τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου το 49,4% των υφιστάμενων ADSs κατά την ημερομηνία λήξης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Προσφοράς, η συνολική αξία των αγορασθέντων ADSs ανήλθε σε USD155 εκατ. και η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 3 Ιουλίου 2013.

Συνεπώς, κατόπιν της παραπάνω αγοράς, 12.639.831 ADSs βρίσκονται σε κυκλοφορία. Η Τράπεζα ακύρωσε τα ADSs και τις Προνομιούχες Μετοχές που αντιπροσωπεύονται από τα ADSs, κατόπιν των απαραίτητων εγκρίσεων που έλαβε.

Μετοχικό Κεφάλαιο - Σύνολο

Κατόπιν των ανωτέρω, το σύνολο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ανέρχεται σε €2.073 εκατ. διαιρούμενο σε:

	Τράπεζα		
	# μετοχών	Ονομαστική αξία	Ποσό
Κοινές μετοχές	2.396.785.994	0,30	719
Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος	12.639.831	0,30	4
Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου	270.000.000	5,00	1.350
Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου			2.073

Υπέρ το άρτιο

Η κίνηση του λογαριασμού είναι η ακόλουθη:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
Την 1 Ιανουαρίου	3.326	3.326	3.325	3.325
Αύξηση κεφαλαίου	9.076	-	9.076	-
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(238)	-	(240)	-
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	(189)	-	(189)	-
30 Ιουνίου / Δεκεμβρίου	11.975	3.326	11.972	3.325

Ίδιες Μετοχές

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Σε επίπεδο Ομίλου οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από την NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ.

Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου

Την 22 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 70.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας 5,00 Ευρώ ανά μετοχή, οι οποίες εκδόθηκαν την 21 Μαΐου 2009, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε α) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1.000 εκατ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας 5,00 Ευρώ ανά μετοχή, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και β) την ανάκληση της απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας στις 26 Νοεμβρίου 2010 για την εξαγορά των 70.000.000 προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008.

Την 30 Δεκεμβρίου 2011, σε συνέχεια της παραπάνω απόφασης, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας 5,00 Ευρώ ανά μετοχή, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 συνοψίζονται ως ακολούθως:

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	
Την 1 Ιανουαρίου 2012	6.297	-
Αγορές	6.071.162	121
Πωλήσεις	(6.076.383)	(121)
Την 31 Δεκεμβρίου 2012	1.076	-
Αγορές	10.167.100	47
Πωλήσεις	(9.770.521)	(45)
Την 31 Δεκεμβρίου 2013	397.655	2

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 31.12.2013			Από 1.1 έως 31.12.2012		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(142)	4	(138)	797	(79)	718
Μείον: Αναξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	35	12	47	(198)	2	(196)
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση	(107)	16	(91)	599	(77)	522
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.150)	-	(1.150)	107	-	107
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	45	(9)	36	(2)	-	(2)
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	(1.212)	7	(1.205)	704	(77)	627
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης / περιουσιακού στοιχείου	37	-	37	(56)	2	(54)
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	37	-	37	(56)	2	(54)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	(1.175)	7	(1.168)	648	(75)	573

Τράπεζα	Από 1.1 έως 31.12.2013			Από 1.1 έως 31.12.2012		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(118)	-	(118)	376	(16)	360
Μείον: Αναξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	118	-	118	(149)	(3)	(152)
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	227	(19)	208
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	-	-	-	227	(19)	208
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:						
Επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης / περιουσιακού στοιχείου	25	-	25	(34)	-	(34)
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	25	-	25	(34)	-	(34)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	25	-	25	193	(19)	174

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

Όμιλος

Τράπεζα

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
		Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν
Τακτικό αποθεματικό	392	392	279	279
Αποθεματικό αναπροσαρμογής τίτλων χαρτ/κίου διαθεσίμων προς πώληση	107	198	44	44
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	(131)	(168)	(120)	(145)
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(2.297)	(1.213)	-	-
Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	(5.006)	(10.957)	(7.865)	(13.571)
Σύνολο	(6.935)	(11.748)	(7.662)	(13.393)

Η κίνηση του αποθεματικού αναπροσαρμογής τίτλων χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση συνοψίζεται παρακάτω:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
		Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	198	(324)	44	(164)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από μεταβολές στην εύλογη αξία του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(138)	718	(118)	360
Καθαρά (Κέρδη)/ζημίες μεταφερόμενες στα αποτελέσματα μετά από πωλήσεις	(149)	(310)	(65)	(255)
Πρόβλεψη απομείωσης της αξίας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	196	114	183	103
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	107	198	44	44

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: Μη ελέγχουσες συμμετοχές

	Όμιλος	
	2013	2012
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	70	84
(Εξαγορές) / πωλήσεις	618	(10)
Αναλογία στα αποτελέσματα θυγατρικών εταιρειών	(2)	(5)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3)	1
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	683	70

Στις (Εξαγορές)/πωλήσεις περιλαμβάνεται ποσό €629 εκατ. και αφορά τη μεταβίβαση του 66% της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγκία Α.Ε.Ε.Α.Π.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: Προνομιούχοι τίτλοι

Η NBG Funding Ltd («NBG Funding»), 100% θυγατρική της Τράπεζας, εξέδωσε τους παρακάτω προνομιούχους τίτλους άνευ ψήφου και χωρίς δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος («προνομιούχοι τίτλοι») με την εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας. Όλοι οι προνομιούχοι τίτλοι είναι αορίστου διάρκειας. Η εκδότρια διατηρεί το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του συνόλου των τίτλων δέκα χρόνια από την έκδοσή τους και εφεξής σε οποιαδήποτε ημερομηνία καταβολής μερίσματος και με τη συναίνεση της ΤτΕ.

Καινοτόμοι τίτλοι:

€350 εκατ. Α σειρά, κυμαινόμενου επιτοκίου με ημερομηνία έκδοσης την 11 Ιουλίου 2003. Το επιτόκιο για την περίοδο μέχρι την 11 Ιουλίου 2013 καθορίστηκε σε Euribor 3-μηνών πλέον 175 μονάδων βάσης και εφεξής σε Euribor 3-μηνών πλέον 275 μονάδων βάσης. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται τριμηνιαία.

GBP 375 εκατ. Ε σειρά, σταθερού / κυμαινόμενου επιτοκίου με ημερομηνία έκδοσης την 8 Νοεμβρίου 2006. Το επιτόκιο καθορίστηκε σε 6,2889% σταθερό ετησίως έως την 8 Νοεμβρίου 2016 και εφεξής σε κυμαινόμενο Libor 3-μηνών πλέον 208 μονάδων βάσης. Η καταβολή των μερισμάτων θα είναι ετήσια ως την 8 Νοεμβρίου 2016 και τριμηνιαία μετά την ημερομηνία αυτή.

Μη καινοτόμοι τίτλοι:

€350 εκατ. Β σειρά Constant Maturity Swap («CMS») Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 3 Νοεμβρίου 2004. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6,25% για τον πρώτο χρόνο και εφεξής προσδιορίζεται με βάση το 10-ετές επιτόκιο του EUR CMS mid swap πλέον 12,5 μονάδων βάσης, επαναπροσδιοριζόμενο εξαμηνιαίως και με ανώτατο όριο το 8%. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται εξαμηνιαία.

USD 180 εκατ. C σειρά, CMS Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 3 Νοεμβρίου 2004. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6,75% για τον πρώτο χρόνο και εφεξής προσδιορίζεται με βάση το 10-ετές επιτόκιο του USD CMS mid swap πλέον 12,5 μονάδων βάσης επαναπροσδιοριζόμενο εξαμηνιαίως και με ανώτατο όριο το 8,5%. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται εξαμηνιαία.

€230 εκατ. D σειρά, CMS Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 16 Φεβρουαρίου 2005. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6% μέχρι τη 16 Φεβρουαρίου 2010 και εφεξής προσδιορίζεται ως το τετραπλάσιο της διαφοράς του 10-ετούς επιτοκίου του EUR CMS mid swap μείον το 2-ετές επιτόκιο του mid swap με ελάχιστο όριο το 3,25% και με ανώτατο όριο το 10%. Η καταβολή των μερισμάτων είναι ετήσια.

Τα ποσά από τους ανωτέρω τίτλους που εκδόθηκαν από την NBG Funding χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση των NBG Finance Plc, NBG Finance (Dollar) Plc και NBG Finance (Sterling) Plc μέσω της έκδοσης ευρώ-ομολόγων. Στη συνέχεια, με τους τίτλους αυτούς χρηματοδοτήθηκε η Τράπεζα συνάπτοντας δάνεια με όρους ίδιους με αυτούς των ανωτέρων τίτλων, αλλά διάρκειας 31 ετών. Για την Τράπεζα τα ως άνω δάνεια περιλαμβάνονται στις λουπές δανειακές υποχρεώσεις (βλ. Σημείωση 34).

Την 3 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα ανακοίνωσε την προαιρετική πρόταση (η «Πρόταση») για την απόκτηση μέρους ή του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικοί τίτλοι) έκδοσης της θυγατρικής της εταιρείας NBG Funding Ltd. Η Πρόταση αφορούσε το σύνολο των προνομιούχων τίτλων συνολικής ονομαστικής και έχει ως εξής:

Τίτλοι	Τιμή απόκτησης	Συνολική Ονομαστική Αξία αποδεκτή για επαναγορά σύμφωνα με την Πρόταση	Συνολική Ονομαστική Αξία που δεν βρίσκεται στην κατοχή της Τράπεζας μετά την ημερομηνία διακανονισμού ⁽¹⁾
Σειρά Α	45%	€52	€58
Σειρά Β	45%	€34	€40
Σειρά C	45%	USD 48	USD 39
Σειρά D	45%	€31	€37
Σειρά E	45%	GBP 39	GBP 17

⁽¹⁾ Για κάθε Σειρά, καθορισμένη ως η υφιστάμενη συνολική ονομαστική αξία της σχετικής Σειράς μείον (α) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα πριν την έναρξη της σχετικής Πρότασης και (β) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα σύμφωνα με την Πρόταση.

Η ημερομηνία εκκαθάρισης της εξαγοράς από την Τράπεζα των προνομιούχων τίτλων ήταν η 19 Ιανουαρίου 2012 και χρηματοδοτήθηκε από υφιστάμενη ρευστότητα της Τράπεζας.

Μεταγενέστερα της Πρότασης, η Τράπεζα προέβη σε περαιτέρω απόκτηση προνομιούχων τίτλων σε κυκλοφορία συνολικής ονομαστικής αξίας €4 εκατ. των σειρών Α, Β και D, GBP 8 εκατ. της σειράς E και USD 0,1 εκατ. της σειράς C.

Η Τράπεζα στις 23 Μαΐου 2013 ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της προαιρετικής πρότασης, η οποία ξεκίνησε την 8 Μαΐου και έληξε

την 22 Μαΐου 2013, για την απόκτηση έως και του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικοί τίτλοι) μη σωρευτικού μερίσματος άνευ δικαιώματος ψήφου έκδοσης της θυγατρικής NBG Funding Limited και για τους οποίους η Τράπεζα έχει χορηγήσει εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας. Βάσει των συνολικών ονομαστικών ποσών των τίτλων που εγκύρωσ προσφέρθηκαν στην προαιρετική πρόταση, η Τράπεζα υπολόγισε ότι το τελικό συνολικό ονομαστικό ποσό για κάθε σειρά που έγινε αποδεκτό για επαναγορά είναι ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Τίτλοι	Τιμή απόκτησης	Συνολική ονομαστική αξία αποδεκτή για επαναγορά σύμφωνα με την Πρόταση	Συνολική ονομαστική αξία που δεν βρίσκεται στην κατοχή της Τράπεζας μετά την ημερομηνία διακανονισμού ⁽¹⁾
Σειρά Α	40%	€37	€19
Σειρά Β	40%	€20	€18
Σειρά C	40%	USD 25	USD 14
Σειρά D	40%	€13	€22
Σειρά E	40%	GBP 1	GBP 9

⁽¹⁾ Για κάθε Σειρά, καθορισμένη ως υφιστάμενη συνολική ονομαστική αξία της σχετικής Σειράς μείον (α) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα πριν την έναρξη της σχετικής Πρότασης και (β) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα σύμφωνα με την Πρόταση.

Το κέρδος που προέκυψε από την επαναγορά των υβριδικών τίτλων για την Τράπεζα και τον Όμιλο, ανήλθε σε €55 εκατ.

Η ημερομηνία διακανονισμού για την επαναγορά από την Τράπεζα των τίτλων που εγκύτως προσφέρθηκαν ήταν η 27 Μαΐου 2013 και η επαναγορά χρηματοδοτήθηκε από υφιστάμενη ρευστότητα της Τράπεζας.

Περαιτέρω, η Τράπεζα εξαγόρασε τμήμα των υπολοίπων υβριδικών τίτλων ονομαστικής αξίας €2 εκατ. των σειρών Α, Β και D.

	Σειρά Α	Σειρά E	Σειρά Β	Σειρά C	Σειρά D	Σύνολο
	Καινοτόμοι προνομιούχοι τίτλοι		Μη καινοτόμοι προνομιούχοι τίτλοι			
1 Ιανουαρίου 2012	110	67	74	67	68	386
Αγορές	(54)	(56)	(35)	(37)	(32)	(214)
31 Δεκεμβρίου 2012 και 1 Ιανουαρίου 2013	56	11	39	30	36	172
Αγορές	(38)	(1)	(20)	(19)	(13)	(91)
Συναλλ/κές διαφορές	-	-	-	(1)	-	(1)
31 Δεκεμβρίου 2013	18	10	19	10	23	80

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: Μέρισμα ανά μετοχή

Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3 του Ν. 3723/2008 αναφορικά με το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, οι τράπεζες που συμμετέχουν σε αυτό, επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το 35% των διανεμητέων κερδών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 148/1967. Οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Δ.Σ. των τραπεζών που συμμετέχουν στο σχέδιο έχουν το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 4063/2012 (ΦΕΚ Α'71) για τη χρήση 2011, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα στους κοινούς μετόχους μόνο υπό την μορφή μετοχών, οι οποίες δεν είναι ίδιες μετοχές.

Την 12 Ιουλίου 2013, η Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας, λόγω της μη ύπαρξης διανεμομένων κερδών, δεν πήρε απόφαση για διανομή μερισματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Ταμείο και διαθέσιμα στις Κεντρικές Τράπεζες	2.456	1.613	1.596	675
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	974	910	1.187	1.416
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	715	1.433	715	1.433
Τίτλοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου	110	211	-	-
Σύνολο	4.255	4.167	3.498	3.524

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στη συνέχεια παρατίθεται η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για τη περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη των Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των εκτελεστικών επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνθετες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνθετες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά, εκτός από τις παρακάτω συναλλαγές:

Η Τράπεζα χορηγεί δάνεια στους υπαλλήλους της με προνομακούς όρους σε σχέση με δάνεια προς τρίτους. Η πολιτική αυτή, που ακολουθείται από όλες τις Τράπεζες εν γένει στην Ελλάδα, ισχύει μόνο για τους υπαλλήλους και όχι για τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα ή εταιρείες που ελέγχονται από αυτούς. Οι προνομακικοί όροι αναφέρονται κυρίως στο χαμηλότερο σταθερό επιτόκιο ύψους 2.6% για στεγαστικά δάνεια, όπου η εξασφάλιση διέπεται από τους συνήθεις επιχειρηματικούς όρους. Ως εκ τούτου, σε κάποιους Γενικούς Διευθυντές και μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας έχουν χορηγηθεί δάνεια με μειωμένο επιτόκιο συνολικού ύψους €6 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013 (2012: €6 εκατ.).

Η κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθεται στη ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων και των εγγυητικών επιστολών ανήλθαν, σε επίπεδο Ομίλου, σε €88 εκατ., €12 εκατ. και €16 εκατ. αντίστοιχα (2012: €86 εκατ., €8 εκατ. και €16 εκατ. αντίστοιχα) και σε επίπεδο Τράπεζας, σε €87 εκατ., €4 εκατ. και €16 εκατ. αντίστοιχα (2012: €86 εκατ., €3 εκατ. και €16 εκατ. αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη ανήλθαν σε €16 εκατ. (2012: €17 εκατ.) για τον Όμιλο, ενώ σε €5 εκατ. (2012: €8 εκατ.) για τη Τράπεζα, περιλαμβάνοντας κυρίως βραχυπρόθεσμες παροχές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ της Τράπεζας, των θυγατρικών και των συγγενών εταιρειών καθώς και των κοινοπραξιών της παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα. Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες καθώς οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Απαιτήσεις	8	8	3.799	3.992
Υποχρεώσεις	35	47	4.151	3.410
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	8	17	3.156	2.976
	Από 1.1 έως		Από 1.1 έως	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	34	11	129	176
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	8	8	201	276

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2013, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €582 εκατ. (2012: €501 εκατ.).

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2013, στα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €134 εκατ. και €62 εκατ. αντίστοιχα (2012: €111 εκατ. και €40 εκατ. αντίστοιχα).

δ. Συναλλαγές με το ΤΧΣ

Στα πλαίσια του Ν. 3864/2008 αναφορικά με την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών και της σχετικής σύμβασης προεγγραφής, η Τράπεζα θεωρεί ότι είναι συνδεδεμένο μέρος με το ΤΧΣ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Δ.Λ.Π. 24, το οποίο είχε εισφέρει ομόλογα του ΕΤΧΣ ύψους €9.756 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013 και ποσό ύψους €1.079 εκατ. καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές. Η συμμετοχή του ΤΧΣ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε τελικά στο ποσό των €8.677 εκατ. και το υπερβάλλον ποσό επεστράφη από την προκαταβολή. Επιπλέον, η Τράπεζα κατέβαλε στο ΤΧΣ το ποσό των €90 εκατ. ως προμήθεια αναδοχής.

Με την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το ΤΧΣ την 31 Δεκεμβρίου 2013, ελέγχει την Eurobank και επομένως η τράπεζα αυτή θεωρείται επίσης ότι αποτελεί συνδεδεμένο μέρος με την Τράπεζα. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι συναλλαγές με την προαναφερόμενη τράπεζα, που αποτελούνται από καταθέσεις και τοποθετήσεις, έγιναν με τους συνήθεις όρους αγοράς.

Σε συνέχεια της απόκτησης από την Τράπεζα επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων της FBB, το ΤΧΣ, με την 13/7.11.2013 απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος που οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της FBB και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €457 εκατ., κάλυψε την ανωτέρω διαφορά με ισόποση ονομαστικής αξίας ομόλογα ΕΤΧΣ. Η εύλογη αξία των ομολόγων αυτών ανήλθε σε €462 εκατ. (βλέπε ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών για περισσότερες πληροφορίες).

Σε συνέχεια της απόκτησης από την Τράπεζα επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων της Probank, το ΤΧΣ, με την 15/30.12.2013 απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος που οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της Probank και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €563 εκατ., κάλυψε το ανωτέρω άνοιγμα ισόποσα, με εισφορά στην Τράπεζα μετρητών (βλέπε Σημείωση 46: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών για περισσότερες πληροφορίες).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Τέλος, μετά τη δημοσίευση από την Τράπεζα της Ελλάδος των κεφαλαιακών αναγκών του ελληνικού τραπεζικού τομέα, το ΤΧΣ επαναβεβαίωσε την 6 Μαρτίου 2014, μέσω δελτίο τύπου ότι: «Το ΤΧΣ είναι έτοιμο να παράσχει κεφαλαιακή ενίσχυση, εάν ζητηθεί,

προκειμένου να διασφαλίσει τη σταθερότητα του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, ως προβλέπεται στον ιδρυτικό του νόμο».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Εξαγορά / τεκμαιρόμενη πώληση της Eurobank Εργασίας Α.Ε.

Την 5 Οκτωβρίου 2012 η Εθνική Τράπεζα ανακοίνωσε εθελοντική προσφορά ανταλλαγής μετοχών (η «Προσφορά») για την απόκτηση του συνόλου των υφιστάμενων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας €2,22 Ευρώ ανά μετοχή, έκδοσης της Eurobank με σχέση ανταλλαγής 58 νέες εκδοθείσες κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας για 100 μετοχές της Eurobank. Η Προσφορά εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την 10 Ιανουαρίου 2013 και ολοκληρώθηκε την 15 Φεβρουαρίου 2013. Κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της Προσφοράς, το 84,4% των μετόχων της Eurobank εισέφερε τις μετοχές του σύμφωνα με τους όρους της Προσφοράς. Βάσει των παραπάνω εκδόθηκαν 271 εκατ., νέες κοινές μετοχές της Εθνικής Τράπεζας. Η εύλογη αξία των μετοχών που εκδόθηκαν ως αντάλλαγμα για την απόκτηση των μετοχών της Eurobank ανήλθε σε €273 εκατ. και υπολογίστηκε με βάση την τιμή κλεισίματος στο Χ.Α. της μετοχής της Εθνικής Τράπεζας στις 15 Φεβρουαρίου 2013. Τα σχετικά με την απόκτηση κόστη ανήλθαν σε €17 εκατ.

Την 28 Μαρτίου 2013, η Τράπεζα της Ελλάδος έστειλε επιστολές στην Τράπεζα και τη Eurobank, δηλώνοντας ότι η κάθε τράπεζα θα έπρεπε να προχωρήσει σε ανακεφαλαιοποίηση και να την έχει ολοκληρώσει μέχρι το τέλος Απριλίου 2013, ζητώντας τους να ξεκινήσουν τις απαραίτητες ενέργειες. Την 1 Απριλίου 2013, η Τράπεζα, μαζί με την Eurobank, έστειλαν στην Τράπεζα της Ελλάδος επιστολή ζητώντας επίσημη επιμήκυνση της περιόδου ανακεφαλαιοποίησης έως τις 20 Ιουνίου 2013. Σε αυτή την επιστολή, η Τράπεζα δήλωσε ότι η επιμήκυνση αυτή θα της έδινε τον απαραίτητο χρόνο για να ολοκληρωθεί η συγχώνευση με την Eurobank και να προχωρήσει σε ανακεφαλαιοποίηση σαν ένα ενιαίο πιστωτικό ίδρυμα. Το αίτημα αυτό δεν εγκρίθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Την 7 Απριλίου 2013, η Τράπεζα της Ελλάδος ανακοίνωσε ότι η διαδικασία της ανακεφαλαιοποίησης για τις τέσσερις βασικές τράπεζες (ΕΤΕ, Eurobank, Alpha, Πειραιώς) θα προχωρήσει κανονικά. Την 8 Απριλίου 2013, η Τράπεζα και η Eurobank εξέδωσαν δελτίο τύπου δηλώνοντας ότι σε συμφωνία με τις εποπτικές αρχές, οι δύο τράπεζες θα ανακεφαλαιοποιηθούν πλήρως και ανεξάρτητα η μία από την άλλη και ότι η διαδικασία της συγχώνευσης αναστέλλεται.

Την 22 Απριλίου 2013 το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank ανακοίνωσε ότι θα προτείνει στη γενική συνέλευση των μετόχων της 30 Απριλίου 2013 τα δικαιώματα να εκδοθούν χωρίς δικαίωμα προτίμησης στους παλαιούς μετόχους. Την 30 Απριλίου 2013, η πρόταση εγκρίθηκε από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Συνεπώς, η ανακεφαλαιοποίηση της Eurobank μέσω του ΤΧΣ η οποία ολοκληρώθηκε την 31 Μαΐου 2013, προκάλεσε τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής της Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της Eurobank στο 1,2% με το ΤΧΣ να έχει πλήρη δικαιώματα ψήφου από τις αποκτηθείσες μετοχές της Eurobank. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία, οι μετοχές των δύο τραπεζών που θα κατέχονται από το ΤΧΣ (ανεξαρτήτως επίτευξης ή μη ιδιωτικής συμμετοχής 10% κατά την ανακεφαλαιοποίηση) φέρουν πλήρη δικαιώματα ψήφου (άρθρο 7α παρ. 1 Ν. 3864/2010), όσον αφορά την έγκριση εταιρικών

πράξεων, όπως η διαδικασία της συγχώνευσης συνεπώς η Τράπεζα με τη Eurobank δε μπορούν να ολοκληρώσουν τη συγχώνευση χωρίς την υπερψήφισή της από το ΤΧΣ.

Συνεπεία των ανωτέρω, την 31 Μαΐου 2013, η συμμετοχή στη Eurobank λογιστικοποιήθηκε ως Διαθέσιμη προς Πώληση («ΔΠΠ») επένδυση.

Λόγω των ανωτέρω εξαιρετικά σπάνιων γεγονότων, η Διοίκηση βασιζόμενη στις διατάξεις της παραγράφου 19 του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων», έκρινε ότι για την περίοδο από 15 Φεβρουαρίου μέχρι 31 Μαΐου 2013, ο λογιστικός χειρισμός που απεικονίζει πιο πιστά την ουσία της συναλλαγής για τον Όμιλο, είναι η παρουσίαση της συμμετοχής στη Eurobank στο κόστος μείον προβλέψεις απομείωσης αντί της παρουσίασης με βάση τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων», Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» και Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες». Στην τελευταία περίπτωση η Eurobank θα ενοποιούνταν πλήρως για πολύ σύντομη χρονική περίοδο, επηρεάζοντας τη χρηματοοικονομική επίδοση και τις ταμειακές ροές του Ομίλου, γεγονός που θα καθιστούσε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παραπλανητικές για τους ενδιαφερόμενους χρήστες, λαμβάνοντας υπόψη ότι μετά την αποενοποίηση, ο Όμιλος απεικονίζει τη Eurobank ως «Διαθέσιμη προς πώληση» επένδυση.

Η Διοίκηση πιστεύει ότι τα ανωτέρω είναι σύμφωνα και με το Πλαίσιο Κατάρτισης και Παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων όπου στο κεφάλαιο «Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των Οικονομικών Καταστάσεων» αναφέρεται ότι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που καθιστούν τις πληροφορίες, που παρέχονται με τις οικονομικές καταστάσεις, χρήσιμες στους χρήστες είναι η κατανοητότητα, η συνάφεια, η αξιοπιστία και η συγκρισιμότητα. Επίσης στην παράγραφο 35, του ίδιου κεφαλαίου αναφέρεται ότι οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις είναι αναγκαίο να αποδίδονται και να παρουσιάζονται σύμφωνα με την ουσία και την οικονομική πραγματικότητα τους και όχι μόνο με τη νομική τους μορφή. Η ουσία είναι ότι η Eurobank μετά την ανακεφαλαιοποίησή της, ελέγχεται από το ΤΧΣ και η Τράπεζα έχει στην κατοχή της ποσοστό συμμετοχής 1,2%. Συνεπώς, η ενοποίηση των στοιχείων της Eurobank στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για μία σύντομη χρονική περίοδο, θα δυσκόλευε την κατανόηση των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου. Επίσης, δεν θα διευκόλυνε στη λήψη αποφάσεων και οι πληροφορίες δεν θα απεικόνιζαν την ουσία της συγκεκριμένης συναλλαγής, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γεγονότα που συνέβησαν σε σχέση με αυτή τη συναλλαγή.

Επιπλέον, λόγω της «οιονεί πώλησης» της συμμετοχής στη Eurobank το δεύτερο τρίμηνο του 2013 και της ταξινόμησης της ως «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» η απόκλιση από τα ανωτέρω αναφερόμενα πρότυπα δεν έχει επίδραση στην ενοποιημένη καθαρή θέση και στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της περιόδου που αναλογούν στους μετόχους του Ομίλου της ΕΤΕ, εκτός από την ανακατανομή των κονδυλίων των αποτελεσμάτων της Eurobank, η οποία ανακατανομή εντούτοις δε θεωρείται σημαντική.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω η Διοίκηση πιστεύει ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνες με όλα τα σχετικά Δ.Π.Χ.Α. εκτός από όσα αναφέρονται παραπάνω όπου η απόκλιση έγινε ώστε οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου να παρουσιάζουν εύλογα την κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και τις σχετικές καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Εξαγορά της ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε.

Την 15 Φεβρουαρίου 2013, η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. απέκτησε το 100% των μετοχών και τον έλεγχο της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε., ιδιοκτήτριας ακινήτου επιφάνειας 29.900 τ.μ. σε οικόπεδο επιφάνειας 35.670 τ.μ., που βρίσκεται στην Παιανία Αττικής. Κατά την ημέρα εξαγοράς το κτίριο ήταν μισθωμένο. Το τίμημα που καταβλήθηκε σε μετρητά ήταν €56 εκατ. Η εξαγορά πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της επενδυτικής πολιτικής της Εθνικής Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. και στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της για να ενισχύσει τη θέση της στην αγορά ακινήτων. Το τίμημα ήταν χαμηλότερο από την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και το κέρδος των €355 χιλιάδων αναγνωρίστηκε απευθείας στα αποτελέσματα, στα «Καθαρά λουπά έξοδα».

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζεται η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε. την 15 Φεβρουαρίου 2013 η οποία είναι η ημερομηνία απόκτησης.

15.02.2013

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3
Ακίνητα επενδύσεων	122
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	1
Σύνολο ενεργητικού	126
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	55
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4
Λουπά στοιχεία παθητικού	10
Σύνολο παθητικού	69
Καθαρή θέση	57

Πηγή: Μη ελεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες

Απόκτηση των επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της First Business Bank («FBB») και της Probank A.E. («Probank»)

Την 10 Μαΐου 2013, η Τράπεζα κατόπιν της υπ' αριθμόν 10/1/10.05.2013 απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος, απόκτησε, χωρίς τίμημα το «υγιές» τμήμα των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της FBB η οποία βρίσκεται σε ειδική εκκαθάριση.

Την 26 Ιουλίου 2013 η Τράπεζα, κατόπιν της υπ' αριθμόν 12/1/26.07.2013 απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος, απόκτησε, χωρίς τίμημα, το «υγιές» τμήμα των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της Probank η οποία βρίσκεται σε ειδική εκκαθάριση.

Δεδομένου ότι η Τράπεζα απέκτησε το δίκτυο των 19 και των 112 καταστημάτων της FBB και της Probank αντίστοιχα μαζί με το προσωπικό τους καθώς και όλες τις λειτουργίες του δικτύου τους, όπως συναλλαγές πελατών, καταθέσεις και δάνεια, οι συναλλαγές αυτές θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο δραστηριοτήτων και περιουσιακών στοιχείων οι οποίες υπό καθεστώς διαχείρισης μπορούν να αποφέρουν οικονομικά οφέλη στην Τράπεζα και συνεπώς πληρούν τον ορισμό της συνένωσης επιχειρήσεων του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει την εύλογη αξία των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων, όπως έχουν προσδιοριστεί από την Τράπεζα, καθώς και των μη ελεγχουσών συμμετοχών κατά την ημερομηνία απόκτησης της FBB και της Probank.

10.05.2013

FBB	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (περιλαμβανομένων των Κεντρικών Τραπεζών)	46
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	779
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	58
Ενσώματα πάγια στοιχεία	8
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	49
Εύλογη αξία των εισφερθέντων ομολόγων ΕΤΧΣ από το ΤΧΣ (χρηματοοικονομικό άνοιγμα)	462
Σύνολο ενεργητικού	1.402
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (περιλαμβανομένης της Κεντρικής Τράπεζας)	309
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.066
Λουπά στοιχεία παθητικού	4
Σύνολο παθητικού	1.379
Αρνητική υπεραξία	23

Τα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών κατά την ημερομηνία απόκτησης, ανέρχονταν σε €1.093

εκατ. Οι εκτιμώμενες, κατά την ημερομηνία απόκτησης, μη εισπραχθείσες ταμειακές ροές ανέρχονταν σε €314 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Η Τράπεζα της Ελλάδος, με την 13/7.11.2013 απόφασή της οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της FBB και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €457 εκατ. Το ΤΧΣ κάλυψε την ανωτέρω διαφορά με ισόποσης ονομαστικής αξίας ομόλογα ΕΤΧΣ. Η εύλογη αξία των ομολόγων αυτών ανήλθε σε €462 εκατ. Το κέρδος από την «αρνητική υπεραξία» ύψους €23 εκατ., το οποίο

υπολογίστηκε ως η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία απόκτησης και της εύλογης αξίας των εισφερθέντων ομολόγων ΕΤΧΣ από το ΤΧΣ, αναγνωρίστηκε άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Καθαρά λουπά έσοδα/(έξοδα)».

Probank	26.07.2013	
	Όμιλος	Τράπεζα
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	60	60
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	22	22
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.152	2.188
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	240	240
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	20
Ενσώματα πάγια στοιχεία	30	9
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	148	99
Ταμειακά διαθέσιμα εισφερθέντα από το ΤΧΣ (χρηματοοικονομικό άνοιγμα)	563	563
Σύνολο ενεργητικού	3.215	3.201
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	18	4
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.983	2.988
Λουπά στοιχεία παθητικού	26	22
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	3	-
Σύνολο παθητικού & Μη ελέγχουσες συμμετοχές	3.030	3.014
Αρνητική υπεραξία	185	187

Τα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών κατά την ημερομηνία απόκτησης, ανερχόταν σε €2.447 εκατ. Οι εκτιμώμενες, κατά την ημερομηνία απόκτησης, μη εισπραχθείσες ταμειακές ροές ανερχόταν σε €422 εκατ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, με την 15/30.12.2013 απόφασή της οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της Probank και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €563 εκατ. Το ΤΧΣ κάλυψε το ανωτέρω άνοιγμα ισόποσα, με εισφορά στην Τράπεζα μετρητών. Το κέρδος από την «αρνητική υπεραξία» ποσού €185 εκατ., το οποίο υπολογίστηκε ως η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία απόκτησης και των μετρητών εισφερθέντων από το ΤΧΣ, αναγνωρίστηκε άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στη γραμμή «Καθαρά λουπά έσοδα/(έξοδα)».

Μεταβίβαση μέρους της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.

Την 25 Νοεμβρίου 2013, η Τράπεζα, έπειτα από τη συναίνεση του ΤΧΣ και την έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Directorate General for Competition), υπέγραψε με την εταιρεία Invel Real Estate (Netherlands) II B.V. συμφωνία μεταβίβασης του 66% από την 100% συμμετοχής της στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. σε τρέχουσες αποτιμήσεις (NAV), αντί συνολικού τιμήματος €653 εκατ., εκ των οποίων ποσό €74 εκατ. σχετίζεται με την εισφορά σε είδος (ακίνητα εύλογης αξίας €68 εκατ. και απαιτήσεις εύλογης αξίας €6 εκατ.).

Την 30 Δεκεμβρίου 2013, έπειτα από τη λήψη των σχετικών εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ΤΧΣ κτλ), ολοκληρώθηκε η ανωτέρω συναλλαγή. Η Τράπεζα διατηρεί το 34% στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π., καθώς και τον έλεγχο, βάσει σχετικής συμφωνίας των μετόχων.

Με βάση τα ανωτέρω, αυξήθηκε η συμμετοχή μη ελεγχουσών συμμετοχών σε €629 εκατ. και τα ίδια κεφάλαια των μετόχων της Τράπεζας κατά €24 εκατ.

Κατά το 2012, έλαβαν χώρα οι ακόλουθες συναλλαγές:

Την 15 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα απέκτησε το 10,2% της Banca Romaneasca από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD»), μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, όπως προβλεπόταν με την από 2005 σύμβαση μετόχων, μεταξύ της Τράπεζας και της EBRD. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €26 εκατ.

Από την 1 Ιουλίου 2012 το κατάστημα της Τράπεζας στην Αλβανία μετατράπηκε και ενοποιείται ως θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία Banka NBG Albania Sh.a., στην οποία συμμετέχει η Τράπεζα κατά 100%.

Την 27 Σεπτεμβρίου 2012, η Τράπεζα κάλυψε την αύξηση κεφαλαίου της Εθνικής Ασφαλιστικής με €500 εκατ.

Την 4 Οκτωβρίου 2012, η Αστήρ Παλάς Βουλαγμένης Α.Ε.Ε. ίδρυσε την ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλαγμένης Α.Ε., στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 100%. Το κεφάλαιο που εισέφερε ανήλθε σε €5 εκατ.

Την 19 Οκτωβρίου 2012 η NBG Leasing IFN αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο κατά RON 67 εκατ. Στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συμμετείχε η Banca Romaneasca με παραίτηση του δικαιώματος προτίμησης της Εθνικής Τράπεζας η οποία ήταν ο μοναδικός μέτοχος. Μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου η Banca Romaneasca κατέχει το 93,57% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Την 29 Οκτωβρίου 2012 η θυγατρική εταιρεία Interlease E.A.D., Sofia, απόκτησε μέσω άσκησης δικαιώματος κατασχέσεως εξ υποθήκης το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας "Hotel Perun – Bansco" EOOD. Το τίμημα ανήλθε σε BGN 12 εκατ.

Την 16 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank πώλησε την κατά 100%

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

θυγατρική της Finans Consumer Finance αντί τιμήματος TL 4 εκατ.

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 32,86% της Finans Investment Trust αντί τιμήματος TL 6 εκατ.

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 4,61% της Finans Leasing αντί τιμήματος TL 22 εκατ.

Την 9 Νοεμβρίου 2012 ολοκληρώθηκε η πώληση του 51% των μετοχών της Finans Pension, θυγατρικής της Finansbank, προς τη

Cigna Nederland Gamma B.V. αντί τιμήματος TL 203 εκατ. Η Finansbank διατήρησε στην κατοχή της το υπόλοιπο 49,0% των μετοχών της εταιρείας και συμφώνησε με τη Cigna Nederland Gamma B.V. να διαχειρίζονται από κοινού τη Finans Pension. Το συνολικό τίμημα που εισπράχθηκε και το κέρδος που προέκυψε από την πώληση αναλύονται ως ακολούθως:

Τίμημα σε μετρητά	83
Τίμημα προς είσπραξη	5
Συνολικό τίμημα από την πώληση	88
Εύλογη αξία της συμμετοχής που διατηρήθηκε	104

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που μεταβιβάστηκαν

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	42
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	18
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	23
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3
Σύνολο ενεργητικού	86

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	48
Φόρος εισοδήματος	2
Λοιπά στοιχεία παθητικού	6
Σύνολο παθητικού	56

Καθαρή θέση που αποαναγνωρίστηκε

30

Κέρδος από τη μεταβίβαση της Finans Pension

Συνολικό τίμημα	88
Πλέον: Εύλογη αξία της συμμετοχής που διατηρήθηκε	104
Μείον: Καθαρή θέση που αποαναγνωρίστηκε	(30)
Μείον: Έξοδα	(5)
Κέρδος	157

Καθαρές ταμειακές εισροές από τη μεταβίβαση της Finans Pension

Εισπραχθέν τίμημα	83
Μείον: Υπόλοιπα ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που μεταβιβάστηκαν	(42)
Καθαρές ταμειακές εισροές	41

Το κέρδος που αντιστοιχεί στην επένδυση στην πρώην θυγατρική που διατηρήθηκε ανήλθε σε €89 εκατ. και προσδιορίστηκε ως εξής:

Εύλογη αξία της συμμετοχής που διατηρήθηκε (49%)	104
Μείον: 49% της καθαρής θέσης που αποαναγνωρίστηκε (30.100 x 49%)	(15)
Κέρδος που αναλογεί στη συμμετοχή που διατηρήθηκε	89

Η κίνηση των επενδύσεων σε θυγατρικές συνοψίζεται ως ακολούθως:

	Τράπεζα	
	2013	2012
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	8.907	8.461
Αγορές επιπλέον μεριδίων / αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου υφιστάμενων θυγατρικών	109	587
Πωλήσεις / Εκκαθαρίσεις	(425)	-
Συγνωνεύσεις / Αποσχίσεις	-	57
Απομείωση	(120)	(198)
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	(262)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	8.209	8.907

Η ζημιά απομείωσης που αναγνώρισε η Τράπεζα για το 2013 αφορά κυρίως το κόστος της επένδυσης στην CPT Investments Ltd ποσού €70 εκατ., στην Banca Romaneasca ποσού €23 εκατ., στην

ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε. ποσού €14 εκατ. και στην S.A.B.A. ποσού €12 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Η ζημιά απομείωσης που αναγνώρισε η Τράπεζα για το 2012 αφορά κυρίως το κόστος της επένδυσης στην Vojvodjanska Banka ποσού €153 εκατ. και στην Banca Romaneasca ποσού €44 εκατ.

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση περιλαμβάνουν το κόστος κτήσης της ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. και της Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. Για περισσότερες πληροφορίες δείτε τη ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Μη

κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Οι αγορές επιπλέον μεριδίων ή/και οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου υφιστάμενων θυγατρικών περιλαμβάνουν τις ακόλουθες συναλλαγές:

	Τράπεζα	
	2013	2012
Απόκτηση θυγατρικών Probank & FBB	20	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	68	-
Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου σε Εταιρείες Ειδικού Σκοπού	17	37
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	-	500
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εθνική Leasing Α.Ε.	-	43
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της S.A.B.A.	-	7
Λοιπά	4	-
Σύνολο	109	587

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 47: Ενοποιούμενες Εταιρείες

Ουγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ. (**)	Ελλάδα	2009 -2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010 -2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. (**)	Ελλάδα	2009 -2013	100,00%	100,00%	81,00%	81,00%
Εθνική Leasing A.E. (**)	Ελλάδα	2010 -2013	100,00%	100,00%	93,33%	93,33%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος (**)	Ελλάδα	2010 -2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Bancassurance A.E. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης (**)	Ελλάδα	2010 -2013	100,00%	100,00%	99,70%	99,70%
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) (2)	Ελλάδα	2005-2013	100,00%	100,00%	-	-
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» (**)	Ελλάδα	2010 -2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Audatex Ελλάς Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	70,00%	70,00%	-	-
National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	95,00%	95,00%	-	-
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε. (**)(5)	Ελλάδα	2006-2013	85,35%	85,35%	85,35%	85,35%
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.(5)	Ελλάδα	2012-2013	85,35%	85,35%	-	-
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.(5)	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνodata Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010 - 2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	77,76%	77,76%	77,76%	77,76%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010 -2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.(3)	Ελλάδα	-	34,00%	100,00%	34,00%	100,00%
Καρέλα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	34,00%	-	-	-
FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε.(2)	Ελλάδα	2012-2013	99,00%	-	99,00%	-
Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	-	95,00%	-
Profinance Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013	100,00%	-	99,90%	-
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2013	84,71%	-	84,52%	-
Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010 -2013	99,98%	-	99,90%	-
Ανθός Properties Α.Κ.Ε.	Ελλάδα	2009 -2013	100,00%	-	100,00%	-
Finansbank A.S. (1)	Τουρκία	2008 & 2010-2013	99,81%	99,81%	82,23%	82,23%
Finans Finansal Kiralama A.S. (Finans Leasing) (1)	Τουρκία	2009-2013	98,78%	98,78%	29,87%	29,87%
Finans Yatirim Menkul Degerler A.S. (Finans Invest) (1)	Τουρκία	2008-2013	99,81%	99,81%	0,20%	0,20%
Finans Portfoy Yonetimi A.S. (Finans Portfolio Management) (1)	Τουρκία	2008-2013	99,81%	99,81%	0,01%	0,01%
Finans Yatirim Ortakligi A.S. (Finans Investment Trust) (1)	Τουρκία	2008-2013	81,26%	87,36%	5,30%	5,30%
IBTech Uluslararasi Bilisim Ve Iletisim Teknolojileri A.S. (IB Tech) (1)	Τουρκία	2008-2013	99,81%	99,81%	-	-
Finans Faktoring Hizmetleri A.S. (Finans Factoring) (1)	Τουρκία	2009-2013	99,81%	99,81%	-	-
E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri A.S. (E-Finance) (1)	Τουρκία	-	50,90%	-	-	-
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	2006-2013	100,00%	100,00%	-	-
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	2005-2013	100,00%	100,00%	-	-
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	2010-2013	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	2004-2013	99,92%	99,92%	-	-
UBB Insurance Broker A.D.	Βουλγαρία	2007-2013	99,93%	99,93%	-	-
UBB Factoring E.O.O.D.	Βουλγαρία	2009-2013	99,91%	99,91%	-	-
Interlease E.A.D., Sofia	Βουλγαρία	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Interlease Auto E.A.D.	Βουλγαρία	2008-2013	100,00%	100,00%	-	-
Hotel Perun – BANSKO E.O.O.D.	Βουλγαρία	2012-2013	100,00%	100,00%	-	-
ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	2013	100,00%	-	-	-
NBG Securities Romania S.A.	Ρουμανία	2008-2013	100,00%	100,00%	73,12%	73,12%
Banca Romaneasca S.A.	Ρουμανία	2008-2013	99,28%	99,28%	99,28%	99,28%
NBG Factoring Romania IFN S.A. (4)	Ρουμανία	-	-	99,28%	-	-
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	2008-2013	99,33%	99,33%	6,43%	6,43%
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	2003-2013	94,96%	94,96%	-	-
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	2013	100,00%	-	-	-
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad(1)	Σερβία	2005-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	2004-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	2009-2013	100,00%	100,00%	-	-
Storanska Banka A.D.-Skopje	F.Y.R.O.M.	2004-2013	94,64%	94,64%	94,64%	94,64%
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2007-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2006-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Χρηματοπιστηριακή Κύπρου ΛΤΔ (2)	Κύπρος	-	100,00%	100,00%	-	-
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2010-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2013	100,00%	100,00%	-	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Θυγατρικές	Όμιλος				Τράπεζα	
	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2013	100,00%	100,00%	-	-
National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	2008-2013	100,00%	100,00%	-	-
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	N. Αφρική	2012-2013	99,74%	99,74%	94,39%	94,39%
NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	-	100,00%	100,00%	94,67%	94,67%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013	100,00%	100,00%	-	-
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Funds	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013	100,00%	100,00%	-	-
Revolver APC Limited (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013	-	-	-	-
Revolver 2008-1 Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2013	-	-	-	-
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2013	-	-	-	-
Spiti Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013	-	-	-	-
Autokinito Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013	-	-	-	-
Agorazo Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013	-	-	-	-
NBGI Private Equity S.A.S.	Γαλλία	2008-2013	100,00%	100,00%	-	-
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
CPT Investments Ltd ⁽²⁾	Νησιά Cayman	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Nash S.r.L.	Ιταλία	2009-2013	34,00%	-	-	-
Banka NBG Albania Sh.a.	Αλβανία	2012-2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

(*) Το ποσοστό συμμετοχής περιλαμβάνει και δικαιώματα αγοράς και πώλησης δικαιωμάτων προαίρεσης.

(**) Τα φορολογικά έτη 2011 και 2012 έχουν ελεγχθεί και η χρήση 2013 ελέγχεται την περίοδο αυτή από τους ορκωτούς ελεγκτές και τα σχετικά πιστοποιητικά για το 2011 και 2012 έχουν εκδοθεί. Η χρήση 2011 θα θεωρηθεί περαιωμένη την 30 Απριλίου 2014 και η χρήση 2012 θα θεωρηθεί περαιωμένη, μετά την πάροδο 18 μηνών από την έκδοση των πιστοποιητικών, περίοδο κατά την οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν για έλεγχο. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις πριν από το 2011 θα ελεγχθούν από τις φορολογικές αρχές.

(1) Η National Bank of Greece a.d. Beograd η οποία συγχωνεύθηκε με την Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad είναι φορολογικά ελεγμένη μέχρι και το 2000.

(2) Υπό εκκαθάριση.

(3) Την 30 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση και μεταβίβαση στην εταιρεία Invel Real Estate (Netherlands) II B.V. του 66% της συμμετοχής της στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Παναγία Α.Ε.Α.Π. (ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών).

(4) Το Δεκέμβριο του 2013, ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της εταιρείας.

(5) Οι εταιρείες ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγαμένης Α.Ε.Ε, ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλαγαμένης Α.Ε. και Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. έχουν ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση» (Σημείωση 30).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 48: Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Η ελεγκτική εταιρεία Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφινός & Καμπάνης Α.Ε. ήταν ο εκλεγμένος νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τις χρήσεις που έκλεισαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές

υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στον Όμιλο από τη νόμιμη ελεγκτική εταιρεία Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφινός & Καμπάνης Α.Ε., η οποία είναι μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited («DTTL»), τις υπόλοιπες εταιρείες της DTTL και των αντίστοιχων συνεργατών τους.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2013	2012	2013	2012
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	5	5	2	2
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	2	2	2	1
Σύνολο	7	7	4	3

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 49: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Την 23 Ιουλίου 2013 η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. ανακηρύχθηκε πλειοδότης για την απόκτηση από το ΤΑΙΠΕΔ εμπορικού ακινήτου, συνολικής επιφάνειας 888 τμ, που βρίσκεται επί της οδού Ερμού 19, Αθήνα έναντι τιμήματος €6 εκατ. Η διαδικασία απόκτησης του ως άνω ακινήτου ολοκληρώθηκε την 3 Φεβρουαρίου 2014.

Την 18 Οκτωβρίου 2013 η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. ανακηρύχθηκε πλειοδότης για την απόκτηση, από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. («ΤΑΙΠΕΔ»), ενός εκ των δύο χαρτοφυλακίων που αποτελούσαν αντικείμενο του διαγωνισμού «sale and leaseback». Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από 14 ακίνητα τα οποία είναι γεωγραφικά

καταμεμημένα στην Ελληνική επικράτεια (11 ακίνητα στο νομό Αττικής, 2 ακίνητα στο νομό Θεσσαλονίκης και 1 ακίνητο στο νομό Έβρου). Τα ακίνητα θα μισθωθούν στο Ελληνικό Δημόσιο για 20 έτη. Η συνολική επιφάνεια των ακινήτων ανέρχεται σε περίπου 200 χιλ. τμ, εκ των οποίων περίπου 134 χιλ. τμ είναι ανωδομή και περίπου 66 χιλ. τμ είναι υπόγειοι χώροι. Το τίμημα για την απόκτηση του ως άνω χαρτοφυλακίου από την Εταιρεία ανέρχεται σε €116 εκατ. Προκειμένου να ολοκληρωθεί η συναλλαγή, απαιτείται η έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου η οποία τελικά δώθηκε και κοινοποιήθηκε στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. την 19 Μαρτίου 2014. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί στους επόμενους μήνες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 50: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Στον πίνακα παρουσιάζεται η λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2013, των αξιογράφων που αναταξινομήθηκαν κατά τα έτη 2008 και 2010 ανά είδος αξιογράφου και τα οποία βρίσκονται στην κατοχή της Τράπεζας και του Ομίλου:

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Μεταφέρθηκαν το 2008	Μεταφέρθηκαν το 2010	Σύνολο	Μεταφέρθηκαν το 2008	Μεταφέρθηκαν το 2010	Σύνολο
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	-	861	861	-	861	861
Κρατικά ομόλογα (εκτός ΟΕΔ)	17	-	17	-	-	-
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	24	57	81	4	2	6
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	15	-	15	6	-	6
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εντός Ελλάδος	-	57	57	-	-	-
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	7	-	7	-	-	-
Μετοχές	16	-	16	9	-	9
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	3	-	3	-	-	-
Σύνολο	82	975	1.057	19	863	882

Οι παρακάτω πληροφορίες αναφέρονται σε αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Όμιλος

Το 2013 ο Όμιλος μετέφερε από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη ομόλογα αξίας €617 εκατ., τα οποία σκοπεύει να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους.

Το 2010, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και δεν έχουν λήξει ή πωληθεί ανέρχεται σε €975 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €371 εκατ. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναγνωρίστηκαν €19 εκατ. έσοδα από τόκους. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 θα ήταν αυξημένα κατά €4 εκατ. (€3 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν αυξημένο κατά €69 εκατ.

Το 2008, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και δεν έχουν λήξει, πωληθεί ή μεταφερθεί εκ νέου σε άλλο χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε €82 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €72 εκατ. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναγνωρίστηκαν €2 εκατ. έσοδα από τόκους και αναγνωρίστηκαν ζημίες από απομείωση ποσού €1 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 θα ήταν αυξημένα κατά €10 εκατ. (€9 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων θα ήταν μειωμένο κατά €9 εκατ.

Τράπεζα

Το 2010, η Τράπεζα μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και δεν έχουν λήξει ή πωληθεί ανήλθε σε €863 εκατ. Η

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €267 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναγνωρίστηκαν €13 εκατ. έσοδα από τόκους. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, το αποθεματικό αποτίμησης των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων θα ήταν αυξημένο κατά €60 εκατ.

Το 2008, η Τράπεζα μετέφερε χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις ή στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων-προς-πώληση. Την 31 Δεκεμβρίου

2013, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και δεν έχουν λήξει, πωληθεί ή μεταφερθεί εκ νέου σε άλλο χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε €19 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €17 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 θα ήταν αυξημένα κατά €5 εκατ. και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων θα ήταν μειωμένο κατά €3 εκατ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 51: Αναμορφώσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Την 1 Ιανουαρίου 2013, το αναθεωρημένο Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές στο προσωπικό» έχει αναδρομική ισχύ. Με βάση την εκτίμηση της Διοίκησης, οι ζημιές για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 μειώθηκαν κατά €13 εκατ. και €10 εκατ. για τον Όμιλο και για την Τράπεζα, αντίστοιχα, και τα λοιπά συνολικά έσοδα μειώθηκαν κατά €54 εκατ. και €34 εκατ. για τον Όμιλο και για την Τράπεζα, αντίστοιχα, (1 Ιανουαρίου 2012: μείωση στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά €114 εκατ. και €111 εκατ. για τον Όμιλο και για την Τράπεζα, αντίστοιχα) με την αναγνώριση των αντίστοιχων προσαρμογών στις υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/ απαιτήσεις. Η καθαρή επίδραση των ανωτέρω προσαρμογών, συμπεριλαμβανομένων και των φορολογικών επιπτώσεων,

περιλαμβάνει: α) την πλήρη αναγνώριση των αναλογιστικών ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την αύξηση της καθαρής υποχρέωσης, β) την άμεση αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στην κατάσταση αποτελεσμάτων και την μείωση της καθαρής υποχρέωσης και γ) την αντιστροφή της διαφοράς μεταξύ του κέρδους που προέκυψε από την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων και του επιτοκίου προεξόφλησης μέσω των λοιπών καθαρών εσόδων. Σε συνέχεια αυτού η κατάσταση οικονομικής θέσης, η κατάσταση αποτελεσμάτων, η κατάσταση συνολικών εσόδων και η κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων αναμορφώθηκαν ως εξής:

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Αναταξινομημένα ποσά	31.12.2012 Δημοσιευμένα ποσά	Αναταξινομήσεις	Αναταξινομημένα ποσά	31.12.2012 Δημοσιευμένα ποσά	Αναταξινομήσεις
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1.297	1.298	(1)	-	-	-
Σύνολο ενεργητικού	104.798	104.799	(1)	-	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	80	84	(4)	-	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	388	230	158	328	193	135
Σύνολο παθητικού	106.840	106.686	154	81.869	81.734	135
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(11.748)	(11.593)	(155)	(13.393)	(13.258)	(135)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	(2.284)	(2.129)	(155)	(3.930)	(3.795)	(135)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	70	70	-	-	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(2.042)	(1.888)	(154)	(3.930)	(3.795)	(135)
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	104.798	104.799	(1)	77.939	77.939	-

Κατάσταση αποτελεσμάτων

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Αναμορφωμένα ποσά	Από 1.1.2012 έως 31.12.2012 Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά	Από 1.1.2012 έως 31.12.2012 Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις
Δαπάνες προσωπικού	(1.380)	(1.393)	13	(793)	(803)	10
Ζημιές προ φόρων	(1.973)	(1.986)	13	(3.015)	(3.025)	10
Ζημιές περιόδου	(2.131)	(2.144)	13	(2.926)	(2.936)	10
Μετόχους της Τράπεζας	(2.127)	(2.140)	13	(2.926)	(2.936)	10
Ζημιές ανά μετοχή – Βασικά και Προσαρμοσμένα	(10,62)	(10,68)	0,06	(15,41)	(15,46)	0,05

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Κατάσταση συνολικών εσόδων

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Από 1.1.2012 έως 31.12.2012			Από 1.1.2012 έως 31.12.2012		
	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις
Ζημιές περιόδου	(2.131)	(2.144)	13	(2.926)	(2.936)	10
Μεταβολή καθαρής υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μετά από φόρους	(54)	-	(54)	(34)	-	(34)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	573	627	(54)	174	208	(34)
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα περιόδου	(1.558)	(1.517)	(41)	(2.752)	(2.728)	(24)
Μετόχους της Τράπεζας	(1.555)	(1.514)	(41)	(2.752)	(2.728)	(24)

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Από 1.1.2012 έως 31.12.2012			Από 1.1.2012 έως 31.12.2012		
	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις
Ζημιές προ φόρων περιόδου	(1.973)	(1.986)	13	(3.015)	(3.025)	10
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές	3.228	3.241	(13)	2.597	2.607	(10)
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	20	33	(13)	7	17	(10)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(2.765)	(2.765)	-	(1.981)	(1.981)	-

Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Οι εταιρικές ανακοινώσεις του έτους 2013 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας:

Ο Όμιλος > Γραφείο Τύπου > Δελτία Τύπου

Θέμα	Ημ/νια
Απάντηση σε ερώτημα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	4/1/2013
Προαιρετική δημόσια πρόταση της ΕΤΕ προς τους μετόχους της Eurobank Ergasias	11/1/2013
Απάντηση σε ερώτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	15/1/2013
Εταιρική Ανακοίνωση - Αστέρια Βουλιαγμένης	16/1/2013
Βράβευση της Εθνικής ως "Καλύτερη Τράπεζα της Ελλάδας στο Trade Finance"	17/1/2013
Ανακοίνωση - Λήψη απαραίτητων εγκρίσεων	15/2/2013
Προαιρετική δημόσια πρόταση της ΕΤΕ προς τους μετόχους της Eurobank Ergasias Α.Ε. - Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων	18/2/2013
Ανακοίνωση: Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής	18/2/2013
Γραφείο Αντιπροσωπείας στην Αυστραλία	21/2/2013
Ανακοίνωση βάσει του Ν. 3461/2006 - Χρονοδιάγραμμα της Προαιρετικής Δημόσιας Πρότασης	21/2/2013
"ΕΦΑΠΑΞ Εθνικής" Νέα σειρά Ασφαλιστικών - Επενδυτικών Προγραμμάτων από την Εθνική Ασφαλιστική και την Εθνική Τράπεζα	22/2/2013
Πρόγραμμα "Εξοικονόμηση κατ' οίκον"	22/2/2013
Ανακοίνωση για τη μερική κάλυψη και την πιστοποίηση καταβολής της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	22/2/2013
Ανακοίνωση - Εισαγωγή μετοχών από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	25/2/2013
Συναλλαγές ΕΤΕ - Eurobank χωρίς Χρέωση	5/3/2013
Η Εθνική Τράπεζα στηρίζει την Ελληνική Οικονομία	6/3/2013
Σύσταση Συντονιστικής Επιτροπής Ενοποίησης	8/3/2013
Ανακοίνωση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.	8/3/2013
	13/3/2013
Ανακοίνωση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος από τη Fairfax Holdings	
Διευκρίνιση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος από τη Fairfax Holdings	15/3/2013
Έναρξη διαδικασίας συγχώνευσης	19/3/2013
Ημερομηνία και ώρα ανακοίνωσης ετήσιων οικονομικών αποτελεσμάτων 2012	19/3/2013
Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Σημαντικές δυνατότητες ενίσχυσης της εξωστρέφειας	21/3/2013
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ : 2012	27/3/2013
Διαγωνιστική διαδικασία για Αστέρια Βουλιαγμένης	1/4/2013
Λιμάνια διαχείρισης εμπορευματοκιβωτίων: Κινητήρια δύναμη ανάπτυξης για την Ελλάδα	4/4/2013
Δελτίο Τύπου - Αναστολή συγχώνευσης Εθνικής και Eurobank	8/4/2013
Δελτίο Τύπου 10.4.2013	10/4/2013
Σχέδια Αποφάσεων/Σχόλια Διοικητικού Συμβουλίου επί θεμάτων ημερήσιας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης	10/4/2013
Πρόσκληση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 19ης Απριλίου 2013	10/4/2013
Διαδικασία Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	12/4/2013
Παραίτηση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου	16/4/2013
Δελτίο Τύπου για ανακεφαλαιοποίηση	18/4/2013
Ενημέρωση για την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας	19/4/2013
Ενημέρωση για την Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας	24/4/2013
Επικαιροποιημένα Σχέδια Αποφάσεων/Σχόλια ΔΣ επί θεμάτων ημερήσιας διάταξης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 19ης Απριλίου 2013	26/4/2013
Ανακοίνωση - Τροποποίηση της πρότασης προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων	26/4/2013
Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Β' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης	29/4/2013
Αποτελέσματα Ψηφοφορίας στα θέματα της Β' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος της 29/4/2013	1/5/2013
Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης - Διαδικασία αξιοποίησης	2/5/2013
Προαιρετική Πρόταση για πέντε σειρές Προνομιούχων Τίτλων	8/5/2013
Μεταβίβαση στην ΕΤΕ στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της FBB	11/5/2013
Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου ΕΤΕ - Καθορισμός τιμής διάθεσης	20/5/2013
Βράβευση της ΕΤΕ για την Κοινωνική Υπευθυνότητα από το Δείκτη CR INDEX 2012	21/5/2013
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου ΕΤΕ - Χρονοδιάγραμμα	22/5/2013
Ανακοίνωση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. για το reverse split των μετοχών της	22/5/2013
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων των προαιρετικών προτάσεων για πέντε σειρές προνομιούχων τίτλων	23/5/2013
Ημερομηνία και ώρα ανακοίνωσης αποτελεσμάτων 1ου τριμήνου 2013	23/5/2013
Βραβεύσεις νικητών 3ου Διαγωνισμού «i-bank Καινοτομία & Τεχνολογία»	23/5/2013
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ: α' τρίμηνο 2013	24/5/2013
Ανακοίνωση - Τροποποίηση και επαναδημοσίευση των Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων της 31ης Μαρτίου 2013	30/5/2013
Προσφορά σε μετρητά για την αγορά Αμερικανικών Μετοχών Αποθετηρίου (ADSs) που αντιπροσωπεύουν προνομιούχες μετοχές της ΕΤΕ, Α Σειράς	31/5/2013

Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Θέμα	Ημ/νια
Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 27ης Ιουνίου 2013, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00	3/6/2013
Σχέδια Αποφάσεων/Σχόλια Διοικητικού Συμβουλίου επί θεμάτων ημερήσιας διάταξης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 27ης Ιουνίου 2013	3/6/2013
Ανακοίνωση - Ενημέρωση του επενδυτικού κοινού	6/6/2013
Ανακοίνωση - Διάθεση Συμπληρώματος Ενημερωτικού Δελτίου	11/6/2013
Πρόγραμμα στήριξης Μικρομεσαίων και Μεσαίων Ελληνικών Επιχειρήσεων με παροχή εγγυήσεων για συναλλαγές Διεθνούς Εμπορίου από την ΕΤΕπ	12/6/2013
Ανακοίνωση Κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου	13/6/2013
Επιτυχής κάλυψη της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου της Εθνικής Τράπεζας	14/6/2013
Μείωση επιτοκίων από την Εθνική Τράπεζα	14/6/2013
Ανακοίνωση Κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου	17/6/2013
Ανακοίνωση - Ολοσχερής καταβολή του συνόλου της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου	21/6/2013
Εισαγωγή προς διαπραγμάτευση νέων μετοχών και τίτλων	25/6/2013
ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ WARRANTS	26/6/2013
Ενημέρωση για την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας	27/6/2013
Μείωση επιτοκίου	28/6/2013
Διοικητική μεταβολή	28/6/2013
Η ΕΤΕ ανακοινώνει τα αποτελέσματα προσφοράς σε μετρητά που είχε υποβάλλει για την αγορά έως 22.500.000 αμερικανικών μετοχών αποθετηρίου	1/7/2013
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το Ν.3556/2007	4/7/2013
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το Ν 3556/2007.	4/7/2013
Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών (C.F.O.)	10/7/2013
Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας	12/7/2013
Γενική Συνέλευση των Μετόχων - Ομιλία Προέδρου κ. Γεωργίου Ζανιά	12/7/2013
Γενική Συνέλευση των Μετόχων - Ομιλία Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Αλέξανδρου Τουρκολιά	12/7/2013
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: Καλύτερη Τράπεζα στην Ελλάδα για το 2013 από το περιοδικό Euromoney	15/7/2013
Αποτελέσματα Ψηφοφορίας στα θέματα της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 12.7.2013	16/7/2013
Ακύρωση Προνομιούχων Μετοχών ΠΑΨ.	19/7/2013
Μόνο το υγιές τμήμα της FBB απορρόφησε η Εθνική Τράπεζα	23/7/2013
Εκδηλώσεις με θέμα "Αναπτυξιακές λύσεις από την Εθνική Τράπεζα"	24/7/2013
Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Τάσεις σταθεροποίησης της αγοράς εργασίας	25/7/2013
Στην Εθνική Τράπεζα το υγιές τμήμα της Probank	26/7/2013
Δελτίο Μακροοικονομικής Ανάλυσης Ελληνικής Οικονομίας	1/8/2013
Έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2012	5/8/2013
Εθνική Τράπεζα και Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων	6/8/2013
Η Εθνική Τράπεζα εντάχθηκε στον "Ethibel Excellence Investment Registers"	7/8/2013
Πρώτες συναλλαγές από την Εθνική Τράπεζα στο πρόγραμμα της ΕΤΕπ για το διασυνοριακό εμπόριο	9/8/2013
Ημερομηνία και Ώρα ανακοίνωσης αποτελεσμάτων Α' εξαμήνου 2013	14/8/2013
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ Α' εξάμηνο 2013	29/8/2013
Διάψευση δημοσιεύματος για ενδιάμεσον αγοράς της Finansbank από το Κατάρ	9/9/2013
Μείωση Επιτοκίων	19/9/2013
Διοικητικές μεταβολές	26/9/2013
Εκποίηση κλασματικών υπολοίπων που προέκυψαν από τη δημόσια πρόταση της ΕΤΕ προς τους μετόχους της Eurobank Ergasias Α.Ε.	3/10/2013
Ανακοίνωση σχετικά με σχολιασμό δημοσιευμάτων του τύπου.	9/10/2013
Ανακοίνωση σχετικά με δημοσιεύματα στον Τύπο.	9/10/2013
Διεθνής διάκριση για την Εθνική Τράπεζα "Best Developed Market Bank in Greece"	17/10/2013
Απάντηση σε ερώτηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π	19/11/2013
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2007 ΜΕΤΟΧΩΝ Ε.Τ.Ε.	20/11/2013
Ημερομηνία ανακοίνωσης αποτελεσμάτων εννεαμήνου 2013	22/11/2013
Πώληση- μεταβίβαση ποσοστού 66% της «Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.»	25/11/2013
Τέσσερις δεσμευτικές προσφορές για την "Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε." από ελληνικούς και διεθνείς επενδυτικούς ομίλους	26/11/2013
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ: εννεάμηνο 2013	27/11/2013
Αποσφράγιση οικονομικών προσφορών για την "Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε."	29/11/2013
Υποβολή βελτιωτικών προσφορών για την «Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε.»	4/12/2013
Μείωση επιτοκίων	6/12/2013
Η "JERMYN STREET REAL ESTATE FUND IV LP" υπέβαλε την υψηλότερη προσφορά για την "Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε."	9/12/2013
Λειτουργική ενσωμάτωση της τέως Probank στην Εθνική Τράπεζα	9/12/2013
Ανακήρυξη πλειοδότη του διαγωνισμού της "Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε."	11/12/2013
Εκδήλωση στα Γιάννενα	13/12/2013
Στοιχεία Δημοσιοποίησης - Πανευρωπαϊκή Άσκηση Διαφάνειας 2013	16/12/2013

Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Θέμα	Ημ/νια
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΤΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ (WARRANTS) ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΤΟΛΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	16/12/2013
Επιχειρηματική ημερίδα στα Ιωάννινα	16/12/2013
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: ΣΑΦΕΙΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ	17/12/2013
Πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης Εργαζομένων	19/12/2013
Εκλογή νέου μέλους Δ.Σ. - Αναβαθμίσεις στελεχών	19/12/2013
Βράβευση της Έκθεσης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2012 της Εθνικής Τράπεζας	24/12/2013
Αποτελέσματα άσκησης Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών (Warrants) – 1η Άσκηση (27/12/2013)	30/12/2013
Ολοκλήρωση προγράμματος Εθελούσιας Αποχώρησης	31/12/2013

Διαθεσιμότητα ετήσιας οικονομικής έκθεσης

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Οι Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας
- Τα Στοιχεία και πληροφορίες του Ομίλου και της Τράπεζας
- Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

είναι αναρτημένη στη διαδικτυακή διεύθυνση <http://www.nbg.gr/>